

༄༅།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

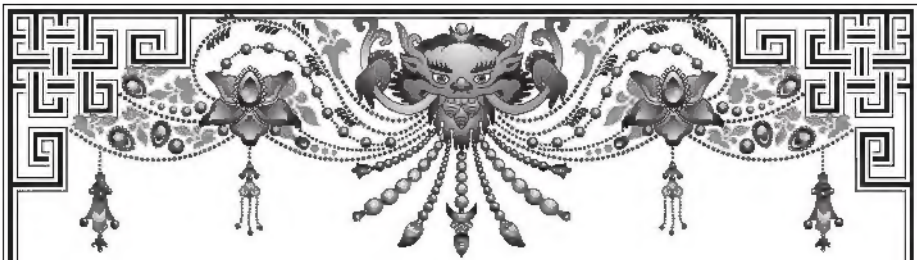
Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ57163	ImageGroup:	I4CZ364435
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་ཐོར་བུ། དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། gsung thor bu/ dge legs dpal bzang /
Author:	དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ dge legs dpal bzang
Descriptor:	Made available through Tibetan Buddhist Resource Center with authorization by Corporate body of the Buddha Educational foundation
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	saranath varanasi
Publisher:	rgya gzhung slob dpon phun tshogs don grub/
Date:	[2003]
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

༡༡། །ཟབ་མོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྒྲོང་ཆ།

མཁས་བློ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།

༡	མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་གས་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་	
	བརྟེན་པས་པ།	1
༢	ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་	
	བརྟེན་བཅས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད།	65
༣	མཆོས་བརྗོད་དང་རྟོན་གྱིང་།	65
༤	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས།	69
༥	ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་སྤྱེ་ཚུལ།	84
༦	ཆོས་ཀྱི་བདག་དུ་སྟོོ་འདོགས་ཚུལ།	103
༧	ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ།	120
༨	འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན།	128
༩	འཕགས་པ་རྒྱ་སྐུ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་དྲང་ངེས་སྤྱེ་ཚུལ།	134
༡༠	དགག་བྱ་བྱུང་ཆེ་བ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ།	155
༡༡	དགག་བྱ་བྱུང་ཆེ་བ་འགོག་ཚུལ།	199
༡༢	རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་	204
༡༣	རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ།	216

༡༩	ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ།	242
༡༥	ཐལ་རང་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་མི་བཞེད་ བྱད་པར་མེད་པ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ།	258
༡༦	དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ བཤད་པ།	274
༡༧	ཉན་རང་གིས་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་རྒྱས་པར་ བཤད་པ།	298
༡༨	སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་ལམ་གང་དུ་སྤོང་ཚུལ།	363
༡༩	དབྱེ་མ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ།	379
༢༠	ཐལ་རང་གི་དོན་དང་རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན།	404
༢༡	གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།	425
༢༢	ཚེས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་འཕྲོས་དོན་ཐལ་བསྐྱོག་སྒྲིར།	430
༢༣	གཞན་སྦྱེ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བ། རྒྱ་མེད་ལ་སྦྱེ་བ་འགོག་ཚུལ།	449
༢༤	དུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།	454
༢༥	ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་བཤད་པ།	466
༢༦	ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཚུལ།	480
༢༧	རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ།	513

༡༩	བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར།	526
༡༩	ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་	547
༡༠	སྒོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།	559
༡༡	སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ།	561
༡༡	དབུ་མ་རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་གྱི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་ སྒོང་ཐུན་ཁང་ཁྱེད་བ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཆོས་དབང་ གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ཟིན་བྲིས།	571
༡༡	རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འབྲུ་མཆན།	605
༡༢	ཞི་ལྷག་གི་དཀའ་གནད་ཟིན་བྲིས།	611
༡༥	མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐུར་ཐུག་པའི་ལྷ་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་ འབྲེལ་ཚུལ་གནད་དོན་གསལ་བའི་རྒྱ་ཟེར།	623
༡༦	པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་	651

༡༡། །མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་བོའི་གསུང་ཐོར་བུའི་
གསུང་ཐོར་བུའི་གསུང་ཐོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། །མི་སྣ་སྤྱི། ལུང་རིགས་རྣམ་དག་སྒྲོ་གྲོས་རལ་གྱི་ཡིས། །མི་ཤེས་ཐེ་
ཆོམ་དྲ་བ་བཅད་ནས་ཀྱང་། །རྣམ་དག་ཐར་བའི་ལམ་བཟང་སྟོན་མཛད་པ། །དཔལ་
ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བདག་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཡངས་པའི་བྱ་ལམ་ནས། །
དྲིས་ལན་སྟན་ཆོག་བསེར་བུ་འདི་བསྐྱེད་གིས། །ཁྱེད་ཀྱི་ན་བའི་བྱ་གར་རབ་སོན་
ཏེ། །ཐེ་ཆོམ་སྒྲོ་ཡི་ཆ་གདུང་ཞི་བར་འགྱུར། །དྲི་བ་དང་པོ། །ཁྱེད་ལ་དབང་དང་
ཆོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་ནས་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གཙོ་
བོར་འཛིན་པ་འདི། །འདི་དག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཚུལ་ལམ། །ཁྱེད་རང་ལ་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། །ཁོ་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་
ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་དམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་པའི་སྒྲ་མར་འཛིན་ཏེ། །དེ་
ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་དོ་ཇི་སྟེང་བོས། །ཁོ་པོ་ཚུང་དུ་རང་གི་དུས་ནས་རྗེས་
སྔ་བརྒྱུད་སྟེ། །བཀའ་དྲིན་དུ་མས་བསྐྱེད་སྟེ། །ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བྱིན་
ཆུབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ། །སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་སྒྲ་མ་འདི་ལས་ཐོབ། །དབང་
ཁྱེད་མན་ངག་ནོད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང། །ཁོ་པོས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བར་མ་ཆད་
དུ་བསྟོན་ནས་མཛད་སྟོན་རྣམ་ཐར་གང་ལ་དཔགས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་

སྤར་ཐག་ཆོད་དེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་ག་ལ་རྒྱས། སྐྱེ་ཆེ་འདིར་
 ཡང་གཞན་སྣང་དུ་བརྟན་པའི་མཇོད་པ་ངོ་མཚར་བ་རགས་རིམ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་
 པ་ནམས་ཁོ་བོས་སྦྱར་བའི་ནམ་ཐར་དུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་ཅ་བའི་སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱི་
 གཙོ་བོར་འདི་འཛིན་ནོ། །སྤྲ་མ་དམ་པ་ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ནི་ལམ་གྱི་རྟོགས་
 པ་མཐར་ཐིམ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་གཞན་རྒྱུད་ཐུན་གྱིས་རྫོབས་རྒྱས་པ་སྟེ། འན་
 བུ་དང་པོ་རང་མོས་རྒྱ་ཅམ་མེད་པ་ལ། ན་ནིང་དོ་རྩེ་གདན་དུ་མངལ་དུས་ཞལ་མཐོང་
 ཅམ་གྱིས་མོས་གྲུས་ཐུན་མོང་མཡིན་པ་སྦྱེས་ཏེ་མཆི་མ་ཤོར། དཔེས་དོར་གྱི་དབང་
 ཞུས་པའི་ཆེ་ལམ་བརྟགས་པའི་རྒྱབ་སྤྲ་མ་དམ་པ་དེ་འོད་ཀོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་
 འོད་ཀོར་ལ་ལྷའི་སྒྲགས་གསེར་གྱིས་བྲིས་པ་ལྟ་བུས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་བ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཐེབས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། ལམ་འབྲས་
 བསྐྱངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་ཤེ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲ་མ་ལ་སྦྱན་གསུམ་ཡོད་པར་
 མཐོང་། གཞན་ཡང་བདག་གིས་རང་གི་སེམས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་གང་བསམ་
 མཆིན་པ་ནི་མང་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 རུང་ཟད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲ་མ་འདི་ཡི་ཕྱིན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལམ་འབྲས་ཐོབ་
 མན་ཆད་འབྲིད་གང་བསྐྱངས་པས་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་རེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པ་མ་བྱུང་།
 དེས་ན་སྤྲ་མ་འདི་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱད་
 ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལགས། རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞིན་རྒྱ་སྒོ་གོས་ནི། ཆོས་ཉིད་

གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ངེས་ཏེ། འན་བུ་རང་གི་ཡང་
 སྦྱོར་འགའི་བྲ་མ་ཡིན་པ་འདྲ། དང་པོ་བྱ་ཆ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་དུས་ཀྱང་སྦྱ་བ་གྱི་མཆན་
 ཐོས་ཅན་མཆི་མ་འཆོར་ཞིང་། དབུ་མའི་ཆོས་ཆེག་རེ་ཙམ་ཐོས་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་བྲ་མ་ཞིག་དང་ནམ་མཇུག་ལམ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། བྲ་མ་
 འདིའི་མཆན་ཐོས་པ་དང་མོས་གུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱེས། མཇུག་པའི་དུས་ཀྱང་
 ཉི་མ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ཆིས་ལ་སོགས་པ་ལྟས་བཟང་པོ་འདྲ་བུ་འདྲ། མདོར་
 ན་འན་བུ་ཐེག་ཆེན་ལ་སློལ་སྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་སློབ་གྲོས་གྱི་འཇུག་
 པ་རུང་ཟད་རྒྱས་པ་བྲ་མ་འདིའི་དྲིན་ཁོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆན་དུ་མས་བཀའ་དྲིན་
 ཆེའོ། །དེ་ལྟ་ན་བྲ་མ་འདི་གསུམ་ཅ་བའི་བྲ་མར་འཛིན་པ་ལགས། དེ་བ་གཉིས་
 པ་། སར་ཐུན་དང་གསང་སྟགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ། རྗེ་ཡང་
 དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་རྒྱ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་བྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་པར་འདྲ་སྟེ། རི་
 ཆོས་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅམ་
 པ་དང་། དབུ་མ་དང་། སྟགས་སོ་ཞེས་དབྱེ་བ་མཇུག་པར་སྒྲུང་ནའང་། དོན་ལ་
 གསང་སྟགས་དང་སར་ཐུན་གྱི་ལྟ་བ་བྱད་པར་ཏེ་དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྒྲོངས་དང་།
 མཁས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་བུས་པས་སྟགས་གྱི་
 ཐེག་པ་བྱད་པར་འཕགས། མང་བ་དང་། ལྷུ་བ་དང་། དཀའ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སྦྱོང་པའི་སློན་སྒྲུབ་འཛོགས་ལ། ལྟ་བ་ལ་བྱད་པར་དུ་བྱེ་

ན་ཙ་ལྷུང་དུ་ཡང་འགྱུར་རྟེ། དབང་པོ་རབ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་རི་ཀ་པས་མཛད་
 པ་ལས། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་རྟེ། དེ་དང་
 གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོད་པ་ནི་ཙ་བའི་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་རྟེ། མདོར་
 ན་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་
 ཆེ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱུང་པར་དུལ་ཙམ་མེད་དོ། ཁྲི་བ་གསུམ་པ།
 གསང་སྤྲུགས་རྙིང་མ་པ་འདི་ལ་སྤྲ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་འདུག་
 ཅིང་ད་ལྟ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་དུ་འདུག་པ་འདི་ཇི་འདྲ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ།
 གསང་སྤྲུགས་བརྟན་པ་སྤྲ་རྟེན་གྱི་དུས་འགྱུར་བ་ལ་རྙིང་མ་དང་། ཕྱི་དར་ལ་འགྱུར་
 བ་ལ་གསར་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྙིང་མ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་བའི་རྒྱ་མཚན།
 སྒྲོན་མུང་དར་མས་བརྟན་པ་བསྐྱབས་ནས་བར་རྙོངས་བྱུང་དུས་གསང་སྤྲུགས་པ་
 ནམས་སྒྲོར་སྒྲོལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། དེང་སང་
 ཡང་བྱིམ་པ་ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་སྒྲོད་པ་མང་བས། གང་ཟག་གི་སྒྲོད་པ་ལ་དཔགས་ནས་
 ཆོས་ལ་སྒྲོད་པ་འདི་བྱུང་བ་འདྲ། དེ་མིན་སྤྲུགས་རྙིང་མ་འདི་དང་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དམ་
 པ་ནམས་ཀྱིས་བེ་རོ་ཅ་ན་དང་། མ་རྟེགས་གཉིས་དགེ་སྒྲོང་མི་སྤྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ད་
 མའི་སྒྲེས་བྱར་གྱུར་པ་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ལ་གསེར་བྲེས་བ་གར་ལ་ཡོན་དུ་བསྐྱུར་ནས་
 རྒྱ་གར་དུ་བཟངས་རྟེ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཆ་ན་མེད་

པའི་ཆོས་རྣམས་པཎི་དང་། གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་ཙོ་ལ་མེད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་
 ཤིང་བརྒྱུར། གཞན་ཡང་པར་འབྲུང་གནས་དང་། བྱེ་མ་ལ་མི་བྱ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་གསང་བ་ལ་སོགས་པའང་བོད་དུ་སྤྱོད་དངས་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསུངས་
 པའི་ཆོས། ཐེག་པ་ལྔ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཟབ་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཚུལ་
 ཉམས་སུ་གྲངས་པས་གྲོ་ལ་བ་དང་། གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པོ། །བསམ་ཡས་ན་ཡང་ད་དུང་ཨ་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་མང་དུ་ཡོད་པར་འདུག་
 ཅིང་། བོད་པ་ལོ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པས་ཡུལ་དབུས་འགྱུར་ཆལ་ན་གསང་
 རྒྱུང་ལུང་གི་མདོ་ལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དཔེ་འདུག་ཟེར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་
 ལྔ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་དཔྱལ་བའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་ངས་
 སོ། །དེང་སང་ལྷག་རྒྱ་འདི་དར་ཅིང་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་
 པ་མ་གཏོགས་ཆོས་དུག་དང་རྒྱུང་འབྲིད་རོ་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གཤམ་སེལ་
 ཟབ་མོ་མི་ཡིན་དགུ་ཡིན་གཅོ། རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གསང་རྫོགས་ཀྱིས་མན་ངག་
 ལྷ་རེ་ཙམ་ལ་མི་སྟན་དགུ་སྟན་དུ་བཏགས་པར་སྤང་ངོ་། །དྲི་བ་བཞི་པ། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གསེགས་སྤིང་བོ་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གསེགས་སྤིང་བོ་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་
 རི་དང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་སམ།
 ཀུན་རྣམ་སྤོས་བྲལ་ལ་དགོངས་པ་ནི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་མུ་ཆེགས་ཞུགས་པའམ། བདག་

མེད་ཀྱི་གནས་ལ་སྐྱག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་ན་རྒྱུད་སྤངས་ལས་གསུངས་པའོ།
 མེས་ཁྱུ་མེས་ཁྱུ་ཅན་དམན་ལ་བརྟུན་པ་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲིན་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དིང་སང་ཇོ་ནང་བ་འདོད་པའི་བདེ་གསེགས་སྤོང་པོ་འདི་
 དང་། གངས་ཅན་གྱི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བུ་ནི་མིང་གི་གདགས་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད་
 འོ། །དེ་བ་ལྟ་པ། ཕྱག་ཆེན་དང་དབུ་མ་གཉིས་ལ་དགོངས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་
 དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ། ཕྱག་ཆུ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་དབུ་མ་
 གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་ལ། ཕྱག་ཆེན་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། དབུ་མ་དང་
 འགལ་བ་ཅི་རིགས་སྤང་བས་བྱུང་པར་བྱེད་རང་གིས་ལེགས་པར་དཔྱད། དེ་བ་དུག་
 པ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སམ་མ་གསུངས་ཟེར་བ་ལ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མཁས་ཅད་ནི་བདེན་པ་གཅིག་ལ་བརྟུན་ནས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་མཁས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཁོ་ནར་བརྟུན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་བྱེད་པ་པོའི་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་བཀའ་ནང་འགལ་གསུངས་
 པ་པོ་སྟོན་པ་ཀྱན་མཁྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་རྟག་ཆད་ཡོད་ལུགས་དང་བཅས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་
 ཏུ་སྒྲོམ་མོ། །དེ་བ་བདུན་པ། སྤང་མའི་ནལ་འཕྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་མ་དེ་ཇི་འཆང་
 ཏུ་བསྐྱར་ནས་སྒྲོམས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཇི་བཞིན་དུ་སྒྲོམས་པ་གཉིས་གང་ཟབ་ཟེར་བ་
 ལ། དཀགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མོས་གུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་སྤང་མའི་སྐྱེ་ལྟ་

བ་བཅོས་སྒྲད་མི་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་རིགས་བདག་གི་ངོ་བོ་བླ་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ན་བླ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་
 སུ་ཅ་པའི་བླ་མ་དོན་མེད་འཆང་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ནམ་པར་བསྒྲུབས་ནས་དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་བསྦྱང་མ་ཀྱན་
 བསྐྱེམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་ཟབ་པོ། །བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 དྲིས་པའི་ལན། །རང་གི་འདོད་པ་ཇི་བཞིན་སྦྱས་པ་ཡིས། །ལེགས་བྱས་བརྟན་དང་
 འགྲོ་ལ་ཕན་པ་དང་། །དགེ་བས་འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་ཕྱར་ཐོབ་པོག། །ཅེས་པ་འདི་
 རི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱི་དྲི་བའི་ལན་དུ་དོན་མེད་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
 བཟང་གིས་སྦྱས་པའོ། །འདིས་བརྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག །

༄༅། །བྱང་བདག་པོ་ནམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་དྲིས་ལན་གྲོལ་ངན་
 ཆར་གཅོད་བཞུགས་སོ། །

ཨོ་སྤྱི། སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་འཁོར་ནམས་ཕལ་མོ་ཆེ། །འབད་
 མེད་ལྟ་བུར་གྲོལ་བར་སྤྱང་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྱིན་ཆེ་ལམ་ལ་སྦྲོབ་པའི་བག་ཆགས་ཉིད། །
 ཐུགས་རྗེས་སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་གྲོལ་བར་ངེས། །དེ་ལ་ལེགས་སྐར་ཐུབ་པའི་ཞབས་
 འབྲིང་སྐབས། །རང་རྒྱུད་ལུང་གིས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །སྦྱོན་པའི་མཇུང་

ལ་ལོག་ལྟས་སྒྲིབ་ཚུལ་ནམས། །རྒྱས་པར་པར་བླ་བྱ་ཡིག་སོགས་ལས་གསུངས། །དེ་
 ལ་བསམ་ནས་ཆེན་པོ་ཤུག་མཆོག་དང་། །པར་སྒྲིབ་པར་འཆོས་པའི་སྤྱིང་ཆེན་གཉིས། །
 རྩེ་བཙུན་བླ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཉིན་ཤེད་འོད། །ཕྱག་དོག་སྒྲུང་བུའི་གཤོག་པས་སྒྲིབས་
 ལྷམ་སྟེ། །ཁོ་བོ་མཁས་པ་ཡིན་པས་འདི་བཙུམ་ཁིང་། །ཁྱོད་ནི་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་པས་
 འདོན་དགོས་ཞེས། །ཁྱོས་ངན་བཤམས་ཤིང་དགེ་སྤྱོད་བཞི་བཏང་སྟེ། །ཡར་འབྲོག་
 མཆོ་ཡི་འབྲམ་དུ་གཏེར་དུ་སྒྲས། །དེ་ཉིད་པད་སྒྲིབ་བརྩམ་མས་བཏོན་པས་ན། །ཐང་
 ཡིག་བཤད་པའི་ལེགས་སྒྲར་ནམ་ཐར་དང་། །རྩེ་བཙུན་བླ་མས་ལྟ་སའི་འོ་བོ་ལ། །
 དབུ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་པ་སྦྱར། །འདི་ལ་འབྲུལ་ནས་སྤྱིང་མ་
 ཕྱག་ཆེན་སོགས། །རྩེས་འབྲང་སྒྱེ་བོ་སྒྱུན་པོ་མང་པོ་ཡིས། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་སྤྱོད་བའི་ལས། །འཛེམས་མེད་བསགས་པ་མཐོང་ཆོ་ཤེས་ལྡན་ཀུན། །ལུས་
 སེམས་འདར་ཁིང་སྤྱིང་ནས་སྦྱོ་གས་བསྟེན། །དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ལུང་བསྟན་
 ཚུལ་ནམས་ལ། །མ་དག་ཉིས་སྦྱོན་དྲི་མས་མགོས་རུང་། །འདི་ནི་བརྩམ་མ་ཡིན་
 བྱིར་ནང་འགལ་མང་། །འདི་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་ཞུས་འདི་ལྟར་འབུལ། །མཁའ་
 རྩེང་མཁའ་ལ་མཁའ་ཡི་མཐའ་འཆོལ་ལྟར། །བདག་སྤྱོད་ས་བདག་འབྲས་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་ཚུལ། །བརྩོད་དཀའ་བརྩོད་ཀྱང་བརྩོད་རྒྱས་མ་ཡིན་མོད། །དད་པས་
 དད་ལྡན་དད་པ་བསྐྱེད་བྱིར་དང་། །ལོག་སྒྲ་ལོག་ཞུགས་ལོག་རྟོག་ལྟོག་བྱིར་དང་། །
 ཡིད་སྦྱོན་ཡིད་གཉིས་ཡིད་རབ་བསྐྱར་བའི་བྱིར། །ལུང་བསྟན་ལུང་ནམས་ལུང་བཞིན་

བཤད་པ་ཡིས། ཆོག་འདི་ཆོག་ངན་ཆོག་ནམས་ཆོག་མེད་བྱས། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་
 བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མར། །དེ་ནས་བྱད་པར་བརྟེན་བཀྱར་ཆེར་མཛད་པས།
 དེ་ཡི་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཙོང་ཁར་ངེས། །སྤྱིང་པོའི་མཐའ་རྟེན་ཞེས་པ་སྤྱི་མའི་མཆན།
 ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོར་རོལ་པའི་དོ་རྩེས་གསེལ། །ཞལ་ཡང་བསྐྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་ཇོ་
 བོ་ལ། །དབུ་རྒྱན་ཕུལ་པའི་བྱངས་སུ་འབྱུལ་པ་མེད། །བརྟེན་བཀྱར་དམ་པ་མཛད་
 ཅས་གསུངས་པའི་དོན། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ། །བྲ་ཆེ་
 ཡར་ངོའི་ཆོས་གངས་བཙོ་ལའི་བར། །ངོ་མཆར་ཆོ་འཕུལ་མི་འདྲ་བཙོ་ལ་བརྟེན།
 དེ་དང་རྩེས་མཐུན་རྒྱལ་པ་གཉིས་པས་ཀྱང་། །འཕགས་ཡུལ་གཉིས་པ་ཆོས་འཁོར་
 ལྷ་ས་རུ། །ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་དུས་ཆེན་བཙོ་ལ་ཡི། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་
 ཐོས་དྲན་རེག་ཀུན། །དོན་དང་ལྡན་པའི་དོ་བོ་ནམ་གསུམ་ལ། །སྤྲོ་ཆོགས་རིན་
 ཆེན་འདུས་པའི་དབུ་རྒྱན་སོགས། །མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བཙོ་ལས་མཆོད།
 དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་བྲི་ཕྱག་བརྟེན་བཀྱར་ཞིང་། །སྟོན་པའི་འབྱུངས་རབས་ལ་སོགས་
 ཆོས་ཆར་ཕབ། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ངོ་མཆར་ཆོ་འཕུལ་ལྷས། །བཛྲིད་བྲལ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་བྱང་རྒྱལ་ནམས། །ཕྱོགས་ཅམ་ནམ་ཐར་དཀར་ཆག་གསུམ་དུ་གསལ།
 དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཐ་སྤོང་བའི་གཏེར་ཡིག་དུ། །དགེ་ལྡན་ཞེས་བྱའི་དགོན་གནས་དམ་པ་
 རུ། །ཞེས་སོགས་ཡུང་བརྟན་མཐའ་ཡས་འབྱུལ་པ་མེད། །དཔྱོད་ལྡན་ནམས་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་འཆལ་མོད། །ཀུན་སྤྱོད་སྤྱོན་ཅན་གཏེར་ཡིག་འདི་འདྲ་ཡིས། །རྟོགས་

བརྗོད་མེད་པའི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་མཐོང་བས། །འདི་ནི་བརྗོད་མ་ཁོ་ནར་བཤད་པར་སྣང་།།
 ལྷ་མཆན་ནམ་ཐར་པ་བྱམ་ཐང་ཡིག་ལས། །འགོས་ཀྱི་དགོན་པ་ཡག་རིའི་རྫོང་ལ་
 འབེབས། །ལ་སྟོད་རྟག་རིར་དུག་གི་ཆོང་དུས་འོང་། །མེ་སྐར་མཆོ་ལ་སྐས་པའི་
 གཏེར་ཁ་འདི། །མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བརྟན་ནས་འོང་། །ལྷ་རྒྱན་པ་བྱམ་
 མེད་པ་ཞེས་བྱ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུང་དེ་རྟེན་སྐུ་ལ་སྐུ་པད་མེད་དེས། །རིན་ཆེན་
 སྣང་གི་དགོན་རྗེ་བཙུན་སྐབས་སུ། །འབྱུང་བར་གསུང་འདིས་གསལ་བར་བརྟན་
 པས་ན། །ལུང་བརྟན་བརྟེན་པའི་པ་བྱམ་མེད་པ་དང་། །སྟོན་བྱུང་པད་མེད་བརྗོད་
 མ་གཉིས་ཀྱི་བར། །མི་རབས་གཉིས་ཅམ་སོང་བས་དུས་མི་མཚུངས། །འདི་ནི་
 གཏེར་སྟོན་འབྱུང་དུས་འགལ་བའི་སྟོན། །དེས་ན་གཏེར་སྟོན་རྒྱལ་པོ་པད་མེད་པ།།
 གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྐས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བྱོན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་ཨོ་རྒྱན་འབྲུལ་མི་
 མངའ། །དེ་བཞིན་འདོན་པའི་ཡུལ་ལའང་སྟོན་ཆགས་ཏེ། །ལུང་བརྟན་བཞིན་དུ་
 པ་མེད་མེད་བས་ནི། །ཟབ་གཏེར་མེ་སྐར་མཆོན་པ་འདོན་པར་གསུངས། །པད་མེད་
 རྒྱན་མས་ཡར་འབྲོག་མཆོན་ས་བཏོན། །དེས་ན་འདོན་པའི་ཡུལ་ཀྱང་འབྲུལ་པ་ཡིན།།
 གཏེར་ཡིག་ཆོག་ལའང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྟེ། །ལེགས་སྐར་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་
 སྟོན་རྒྱལ་ཀྱན། །དེས་དོན་དངོས་གནས་ཡིན་ན་འདུལ་ལུང་ལས། །སངས་རྒྱས་
 དངོས་ལ་སྟོན་པའི་ནམ་མཁུན་འབྱས། །བསྐལ་བར་མནར་མེད་གནས་པར་གསུངས་
 པ་དང་། །བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུའི་ཡུན། །བར་བསྐལ་རེ་

རེ་ཅམ་གྱི་ཡུན་ཆད་ལའང་། །རྒྱ་དཔང་དཔག་ཆད་གཅིག་གི་ཁྱོན་ཟུན་རྩིང་། །སྒྲ་
 ཡིས་ཡོངས་གང་ལོ་བརྒྱར་ལོན་པ་དང་། །སྒྲ་ཅག་རེ་ཅམ་བཏོན་པས་རྩོགས་པའི་
 ཆད། །བར་བསྐལ་གཅིག་ཅམ་རྩོགས་པ་བླ་མས་བཞེད། །དེས་ན་དག་སྤོང་ལེགས་
 པའི་སྐར་མ་དང་། །རྒྱལ་བ་སྤོང་བཟང་གྲགས་པའི་བར་ཅམ་ལ། །བསྐལ་ཆེན་ཆེ་
 ཆད་རྩོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། །བར་བསྐལ་གཅིག་གི་སྤོང་ཆའང་མ་རྩོགས་པས། །འདུལ་
 བ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་སྤང་། །གཞན་ཡང་གནོད་བྱེད་མང་སྟེ་བཏང་སྟོམས་
 བཞག །ཐང་ཡིག་ནང་དུ་འདྲ་མིན་མང་བཤད་ཀྱང་། །ཆོས་སྒྲིན་མ་ཡིན་རྩེས་
 འདུག་འཕྲི་བསྟན་ཟུང་། །ཡང་ན་སྤྱི་མོ་མ་དག་རིམ་བརྒྱད་སྒྲིན། །འདི་ཡི་རྒྱ་མཚན་
 གནོད་བྱེད་ནམ་གསུམ་གྱིས། །ངོས་འཛིན་མཇེད་པ་འདིས་མཚོན་ཆོག་དོན་ཀྱན། །
 ཀྱན་ཏུ་འགལ་བའི་ནང་འགལ་གཏེར་དུ་སྤང་། །སྤང་ཞིང་ཞེན་ན་ངན་སོང་གསུམ་
 དུ་རྩྱུང་། །རྩྱུང་ལ་མི་འཛིགས་མཇུག་མེད་དུད་འགྲོའི་ཕུལ། །པདྨ་སྒྲིང་བར་རྩོམ་
 པའི་རྩེས་འབྲངས་དག །སྒྲིན་ལོན་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་མིག་ཡོད་ན། །གཏེར་ཡིག་
 འཆོས་པའི་སྐབས་སུ་མ་སྟེབ་བམ། །ལུང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ལ་ད་ཅི་བྱ། །སྟན་
 དག་མི་སྤྱངས་སྟན་དག་ཚུལ་ནམས་ལ། །ནམ་དཔྱོད་སྒྲོ་གྲོས་ནམ་བཞག་མི་མཇུག་
 བརྟན། །མི་བརྟན་བདེན་ན་མི་རིགས་ཆོག་ངན་ལ། །ནང་འགལ་འགལ་བར་ནང་
 དོན་བརྟན་འདི་ཅི། །ལེགས་བཤད་བཤད་དོན་དོན་གཏེར་སྒོ་ཟུན་ཀྱན། །མཁས་
 གྲུབ་གྲུབ་མཆོག་མཆོག་གྱུར་ཅོང་ཁ་པའི། །རིང་ལུགས་ལུགས་བཟང་བཟང་པོའི་

ཇེས་སུ་ཁྱགས། །ལྷགས་གཞན་གཞན་དག་དག་མིན་ཅི་རིགས་སྤང་། །སྤྱལ་པའི་
 སྤྱེས་མཆོག་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། །ང་སྤྱལ་ཡིན་ཟེར་གཏེར་མིན་གཏེར་འདྲ་འདོན། །
 དམ་ཉམས་གར་ཡང་མ་བྱིན་བྱུ་གཅིག་ཆོགས། །ཉ་མའི་མགོ་སྒྲིར་འབྲེལ་མེད་ཆོས་
 བཤད་བྱེད། །ལུང་བསྟན་འདི་ཡང་ད་ལྟའི་གཏེར་སྟོན་མཁན། །པད་གླིང་ཐོལ་
 ལ་བཏེན་པའི་སྟེང་དུ་འབབ། །བདེན་བརྟན་གཟུར་གནས་ནམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པའི། །
 མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པས་གསལ། །རྣམ་དགར་སྟོན་ཀའི་གངས་
 རིའི་དཔལ་འབྲོག་བའི། །རྣམ་དག་ངག་གི་དབང་ལྷག་དབྱངས་ཅན་མས། །རྣམ་
 གསལ་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱ་མཛེས་སྟན་ངག་རིགས། །རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་ད་དུང་བདག་
 ལ་སྟོལ། །བདག་གིས་བྱབ་ལ་འཁོར་གྱིས་སྤྲད་ཚུལ་དེ། །དེ་བཞིན་དོན་གནས་
 སྟམ་པ་ག་ལ་སེམས། །སེམས་ཅན་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བརྩམས་པའི་ཚུལ། །ཚུལ་
 བསྟན་སྤང་ངོར་ཡིན་སྟམ་གདོན་མི་ཟ། །སྐབས་དེར་བདུད་དཔུང་དཔུང་ཆོགས་
 གསར་བརྩམས་ནས། །བདུད་བཞི་མ་བཅོམ་བཅོམ་ལྡན་སྟེད་པར་འགྱུར། །བརྩ་
 གཉིས་མཛད་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་མཛད་མི་འགྱུར། །བྱབ་པས་སྟོན་ཆོ་ཆོར་བས་དཔག་
 མེད་ནས། །རྫོགས་སངས་བྱབ་གསུང་གསུང་དེ་མི་བདེན་འགྱུར། །རྩ་མཆོག་དུང་
 དུ་སྤྱ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྤྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་
 ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི། །མདོ་སྡེ་དམ་པ་གསེར་འོད་སོགས་
 དང་འགལ། །ཤེས་བྱེད་ལུང་རིགས་མང་ཡང་འདིར་མ་བཀོད། །དཔེར་ན་ངེས་

དོན་དངོས་གནས་དབང་བྱས་ན། །ལེགས་སྐར་ལྷས་སྒྲིན་སྟོན་པ་དུག་ལ་སོགས།
 སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་འདོན་ཕྱིར་ལེགས་སྐྱུ་ལ་བས། །རྗེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐྱུ་ལ་པར་སྐྱབ་
 པར་མཚར། །རི་སྐད་གསོལ་ནམས་མི་དབང་བྱོད་ཉིད་ལ། །དེ་འདྲི་དགོངས་
 ཆོམ་འབྲུལ་སྙམ་སུ་ཞིག་སེམས། །གསུང་གི་རྒྱས་པའི་བྱགས་ལས་རབ་དབྱེད་དེ།
 གོ་ཆོད་རྩེད་ཟད་སྒྲིས་ནས་སྤུལ་བ་ལགས། །བསྐལ་བ་ལ་ཡང་མུན་དང་སྒྲོན་བསྐལ་
 གཉིས། །སྒྲོན་བསྐལ་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་འགྲོན་པའི། །བསྐལ་པ་འདི་ལ་
 བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས། །ལྷ་ཡི་རྩ་བ་ཞིན་ཤེས་ལྡན་ཡོངས་ལ་གྲགས། །འོན་ཀྱང་
 སྟོན་དེའི་བརྟན་པ་ནམ་གནས་ཀྱི། །བསྐལ་པ་འདི་ནི་སྒྲིགས་མ་ལྷས་སྐྱགས་མཐུས།
 སངས་རྒྱས་སྟོང་ཀྱན་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཆེ། །ཞིང་འདི་ཐུགས་ཀྱིས་ཐོར་ཀྱང་བདག་
 ཅག་གི། །སྟོན་པ་མཆོག་དེས་མི་མཛད་འདིག་ཉེན་གྱི། །འགྲོ་ནམས་སྒྲོལ་བར་
 ཞལ་བ་ཞེས་དམ་བཅས་ཆེ། །བཙམ་ལྡན་རིན་ཆེན་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །སྒྲིགས་
 བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཐུབ་དབང་འདི་ཉིད་པད་དཀར་ལྷ་
 བུར་བསྐྱགས། །དེ་ཕྱིར་བསྐལ་བཟང་ནང་ནས་བསྐལ་པ་འདི། །ཚོད་དུས་སྒྲིགས་
 མའི་བསྐལ་པར་མདོ་ལས་གསུངས། །ཐུབ་དབང་བརྟན་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 ལ། །ཡུང་སྐྱབ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་འབྱེད། །དེ་ལ་འང་གདུལ་བུའི་
 སྒྲིན་བྲལ་སྐྱར་བུལ་གྱི། །བྱེད་པར་མི་འདྲ་གིན་དུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །བརྟན་པ་འདི་
 ལ་བསྐལ་བ་སྒྲིགས་མ་དང་། །རྗོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་འཐད། །འགྲོ་

ཀུན་བསམ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས། །རྒྱལ་བས་དང་ངེས་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱིར་
 གསུངས་ཤིང་། །བྱད་པར་དམན་དང་རྒྱ་ཆེ་བཅུ་མོ་ལ། །སྒྲག་པར་མོས་པའི་སྒྲ་
 རོར་ཆགས་བྲལ་དང་། །ས་དང་པར་ཕྱིན་ཕྱག་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡི། །ཐེག་པའི་རིམ་
 པ་དུ་མ་གསུངས་པ་ལྟར། །མོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྒྲ་མང་ཡང་། །དྲིང་
 སང་གདུལ་བྱ་པལ་ཆེར་སྒྲ་ཆོངས་པས། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱིས་པན་པ་ཉིན་སྐར་ཅམ། །
 གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མི་ལྟན་ཆོས་བགད་སྒྲིན། །དེ་ཕྱིར་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱོན་པའི་
 ཆོ། །རྒྱལ་སྐས་འབྲོམ་གྱིས་རྩོམ་པ་འདི་སྐད་དུ། །བྱོད་འདིར་ཟབ་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་
 པན་མི་ཐོགས། །ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་ཉིད་དུ་པན་བྱའི་ཕྱིར། །སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 རིམ་སྒྲོ་སྦྱང་བཅ། །རྒྱལ་འདི་རྒྱ་མཚན་དུ་མས་གསོལ་བ་བཞིན། །རྩོམ་ཆེན་པོས་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱད་བརྟགས་ཏེ། །སྐས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་སོགས། །ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དོན། །གསང་སྔགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྣམས་སྐས་ཏེ་
 གསུངས། །དངོས་བརྒྱད་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་པན་ཕྱིར་དུ། །ལས་འབྲས་ཐུན་མོང་
 བ་ཡི་ཆོས་ཆར་པཅ། །དེས་ན་ཉོགས་པ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འཁོར་བར་
 འཆིང་བ་སྤང་བྱའི་གཙོར་འཛིན་ཅིང་། །འབྲུལ་སྤང་རང་གྲོལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་
 འདོད། །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་གསལ་པར་འདི་ངང་རྒྱལ་གྱིས། །རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་རིགས་པས་
 མཐར་བསྐྱད་ཆོ། །མཆིལ་ལྷམ་བྱུང་གཅིག་ལུས་པས་མ་འོངས་དུས། །གངས་
 རིའི་ཁྲོད་འདི་ཁོ་བོའི་རིང་ལུགས་ཉིད། །འཛིན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་

ལྟར། བྱི་རུ་པཎ་གྲུབ་བཞེད་སྟོལ་བརྩུ་ལ་བརྟེན། ཁང་ན་དུ་གང་ལྟ་སྟོལ་ཉམས་
ལེན་པའི། སྟོལ་ཆེན་མང་པོས་གངས་ཁྲོད་གང་བར་འགུར། རྣལ་འབྱོར་དབང་
ཕུག་མི་ལ་རས་པས་ནི། ཁྲུ་མ་བརྟེན་ནས་ཤིག་བཤགས་དཀའ་སྤྱད་སོགས། བུན་
མོང་ལམ་གྱིས་བུགས་རྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་མགྱར་འབུམ་གཉིས་ན་
གསལ་བར་བཞུགས། རྣག་སྟོགས་དུས་འབྲུག་ནད་ཤིག་དར་བའི་སྐབས། ཆོས་
བ་པལ་ཆེར་ཆོས་བཞེན་མི་སྤྱོད་པར། ཆོས་མཛད་རྣམས་ལ་ཆོས་མིན་སྐར་བ་
འདེབས། མཛོན་བཛྲོད་བཅས་བཅེངས་གཤམ་ཆོག་རྒྱན་ལ་སོགས། སྙན་ངག་མ་
སྤངས་རང་གར་མི་ཤེས་མོད། འོན་ཀྱང་སྦྱིས་སྟོབས་སྟོགས་ཀྱིས་དབྱུད་པའི། སྦྱ་
དོན་རྒྱན་དུ་བཀོད་པའི་ཞུ་ཡིག་འདི། མི་དབང་བུགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགུར་བར་སྟོན།
རྣམ་དབྱེད་དབྱེད་ཞུན་ཡིད་ཆེས་ལེགས་བཤད་འདི། མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་དབང་
ཕུག་དགེ་ལེགས་དཔལ། སྦྱབ་གནས་གནས་མཆོག་བ་སོ་ཞེས་བྱ་ནས། ལས་
ཐོག་ཏུ། །

༥ རྩེ་བཙུན་དམ་པ་བུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཞུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
གུས་པས་ཕུག་འཆལ་ལོ། དེ་ལ་འདིར་སྟོད་དང་ཞུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དལ་བའི་རྟེན་
ཁྱད་པར་ཅན་རྟེན་པའི་དུས་སུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་རུང་གི་གོ་འཕང་
མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིད་པའི་ཙུ་བར་གྱུར་པའི་ཀྱན་
དུ་སྤོངས་པ་དག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དུང་ནས་འབྲིན་དགོས་ཤིང་།

དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་མཐུན་པའང་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་བརྟན་བཙུགས་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་མི་རྣམས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་བརྟན་བཙུགས་ལ་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་རིམས་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་གང་དུ་འཇུག་བྱའི་ཆོས་མངོན་
 པ་ལ་ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་། ཐེག་པ་བྱན་མོང་པའི་ཆོས་
 མངོན་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཐེག་པ་བྱན་མོང་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཐའ་དག་
 གོ་དོན་ཐམས་ཅད་དོན་ཆེན་སྲུང་བྱ་སོ་ལྟར་བརྟུགས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་མངོན་
 པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཙུགས་མཇུག་དོ། །དེ་ཡང་དོན་ཆེན་ནམ་
 པ་དུག་དུ་འདུས་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་དོན། ཡོངས་ཤེས་
 ཀྱི་རྒྱ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་
 རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟུག་བསྐྱལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
 དངོས་པོ། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། འགོག་པ་ཐོབ་བྱར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། ལམ་བརྟེན་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་དོན་གང་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོག་
 ཅེ་ན། རྟུག་བསྐྱལ་ནི་མི་རྟག་རྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་
 ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ནི། རྒྱ་
 ཀྱན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་བྱེན་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་སྤང་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དང་། འགོག་པ་ནི། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲོ་མོམ་ངེས་འབྱེན་བཞིའི་དོན་དང་

ལྡན་པས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ལམ་ནི། ལམ་
 རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱུང་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་བརྟེན་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ་ཐོས་
 བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱག་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱས་པ་ལས་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱག་རྟོགས་པའི་ས་ལམ་གྱིས་
 བརྩམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཉིད་བསྒྲུམས་པས་ཐེག་པ་རང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་
 དང་། མི་སྦྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་
 ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ། མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི། ཀུན་
 བྱང་གི་ཆོས་མུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་ཀྱིས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་
 ཟག་བཅས་ཟག་མེད། དགེ་མི་དགེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དགོས་པ་སོགས་
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པའི་སྒྲིན་ས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལ། བདེན་པ་
 རྣམ་ངེས་། ཆོས་རྣམ་ངེས་། ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་། འབེལ་གདམ་རྣམ་ངེས་དང་བཞིར་
 ཡོད་པའི་དང་པོས་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིར་བརྩམས་

ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ནམ་ངེས་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ལ་གནས་ནས་གིན་དུ་
 རྒྱས་པའི་རྩེ་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་བདེན་བཞིན་
 རྟོང་གི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཆོས་ནམ་ངེས།
 བཅའ་བ་དེའི་དོན་བསྒྲོམས་པའི་བྱགས་རྩེས་རང་རང་གི་སྤངས་ཉོགས་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཐོབ་པ་ནམ་ངེས། རང་གིས་ཐོབ་ཅིང་རྟོན་པ་དེ་ཆར་
 བཅད་དང་རྩེས་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་འཆད་པ་འབེལ་གཏམ་ནམ་ངེས་
 གྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྒྱས་
 དང་པོའི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་
 བྱས། འགའ་ཞིག་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དུ་བྱས། འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་
 ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་བྱས། ལ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ནས་གཞན་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་
 ཐབས་སུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ནམ་ངེས་སོགས་བཞིས་སྟོན་ནོ། །དེ་
 ཡང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་དོར་བྱ་ནམས་འཁོར་བ་ཚུ་འབྲས་རྩྱག་ཀྱན་གཉིས་
 སུ་བསྐྱུས་གིང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་སྤང་བྱ་ནམས་རྣམ་བྱང་ཚུ་འབྲས་འགོག་ལམ་
 གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་བཞི་པོ་དེ་དག་བྱང་གཞིར་བཟུང་སྟེ། དེའི་བྱང་ཆོས་མི་ཉག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བསྐྱུས་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ནམ་ངེས་
 དང་། དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཚུལ་བྱིམས་ལ་གནས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་
 སྟོན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ནམ་ངེས་དང་། དམིགས་

བ་དེ་དག་ཤེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་ཏོགས་
 གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་པ་ནམ་ངེས་དང་། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འབེལ་གཏམ་ནམ་ངེས་
 བསྐྱེད་ནོ། །ཡང་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་འང་འདུ་སྟེ། གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་
 པར་། དམིགས་པ་དེ་ལ་རྗེ་ལྟར་སློབ་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་
 དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 རྣམ་སྦྱང་གི་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱན་འདུས་ཀྱིས་འཆད་
 ལ། གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་སློབ་ཚུལ་ནི་ཚས་
 རྣམ་ངེས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་སྤངས་ཏོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་
 དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་འབེལ་གཏམ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་དང་། གཉིས་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་འཆད་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་བརྩན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློབ་པ་བྱས་པའི་
 དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་པར་ལས་བྱུང་བའི་བདུན་ཅི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བརྩན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
 པོས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

༄༅། །ཡིག་རིགས་དྲུག་རྩ་ཅ་བཞིའི་ནམ་གངས་བཞུགས་སོ། །

ཡིག་རིགས་དྲུག་རྩ་ཅ་བཞི་སྟེ། །ཆངས་པ་དང་ནི་ཁ་རྩི། །པརྩའི་སྒྲིང་
 རོ་ཨོ་ག་དང་། །སང་ག་དང་ནི་མ་ག་རྩི། །བཀྲ་ཤིས་དང་ནི་སོར་མོ་དང་། །ག་
 ཀ་ནི་དང་ཡ་བ་ནི། །བག་ལེ་བ་དང་བ་རྩ་ག། །འགྲོ་ཁྲིང་བ་དང་གི་ར་ཏ། །སྟོ་ཕྱགས་
 པ་དང་དྲུག་ཤུལ་ཅན། །གངས་ཡིག་དང་ནི་སྤྱི་ཕ་བཙུགས། །རྩེས་སུ་མཐུན་དང་
 འབྲུ་ག་དང་། །ཁ་ག་དང་ནི་རྒྱ་ཡིག་དང་། །སུ་ན་དང་ནི་དུ་ན་དང་། །འབྲིང་
 རྒྱས་འབྲི་དང་རྒྱལ་དང་ནི། །རྩ་དང་སྤྱ་དང་གཞོན་སྤྱན་དང་། །དྲི་བ་མི་འཕེ་ཅི་
 ཡིག་དང་། །སྟོ་འབྲེ་རྩ་མིན་ནམ་མཁའ་ཁྲིང་། །རི་དྲུགས་འཁོར་ལོ་བའི་ཡི་གེ། །
 ཁ་སྐད་ཤིས་པའི་ཡི་གེ་དང་། །ས་སྐད་དང་ནི་བར་སྐད་དང་། །བ་ལང་སྤྱོད་དང་
 སྤྱི་མི་སྟན། །ལུས་འཕགས་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་དང་། །གདེག་དང་བཞག་དང་བསྟན་པ་
 དང་། །རྒྱ་མཚོ་དྲི་སྤྱིང་ཡིག་ལན། །ནམ་དོར་རིངས་མེད་བསྟན་བཅོས་བསྟོར། །
 ཅིས་བསྟོར་གདེག་དང་བཞག་པ་བསྟོར། །རྒྱང་ཤིས་ཚིག་འཆམས་ཡི་གེ་དང་། །དེ་
 བཞིན་བར་གྱི་ཡི་གེ་དང་། །སྤྱ་ཐབས་དང་ནི་སྤྱ་ཀུན་སྤྱད། །རིགས་མཐུན་ནམ་
 འདྲེ་དཀར་ཐུབ་སྤྱད། །རྩང་ངེ་བ་དང་ས་རྩ་བ། །དེ་བཞིན་མཁའ་རྩའི་ཡི་གེ་དང་། །
 སྤྱིན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཡི་གེ་དང་། །སྤྱིང་པོ་ཀུན་སྤྱད་ཡི་གེ་དང་། །འབྲུང་པོའི་སྤྱ་སྤྱད་
 ཡི་གེ་སྟེ། །ནམ་པ་དྲུག་རྩ་ཅ་བཞི་པོ། །སྟོན་པས་ཀུན་གྱི་བཤེས་ལ་གསུངས། །ཡིག་

རིགས་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་ཞེས། །མ་ག་ཏའི་ལན་ཅ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དེང་ན་ག་
 ར་། །ཟ་ཏོར་ཡུ་ཁེ་ཡ་ནའི་ཡུལ། །ཁ་ཆེ་དང་ནི་རྩ་རི་དང་། །སྤེ་ལང་ཀུ་དང་རྩ་
 ཡུ་སོགས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་དང་། །རྒྱ་ནག་ཡུ་གུར་ཏོར་ཡིག་དང་། །
 གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གྲགས་པ་སོགས། །ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་མཐར་ཕྱིན་པ། །སློ་
 གསལ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ཡི། །འདི་བཞིན་འདི་བའི་འཕུལ་ཡིག་མཁན། །ཡོད་
 ན་ཤེས་བྱའི་མེ་ལོང་ལ། །རྣམ་དཔྱོད་གཟུགས་བརྒྱན་གསལ་བར་གྱིས། །མཛུ་ལོ།

༡༡། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དེས་ལན་བཞུགས་སོ།

དོ་ཤིང་འཆང་དབང་སྒྲ་མའི་ཞབས་བདུད་དེ། །དད་ལྡན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་
 པར་འདོད་ཁྲོད་ལ་དེས་པའི་ལན་རྣམས་ཁོ་བོས་འདིར་བཞེད་གྱིས། །རྟོགས་པར་
 སྒྲ་བའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྤངས། །ནང་བར་སྤྱོད་གཉེད་སད་མ་ཐག་གི་ཆེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་
 སྐུ་ཅིག་ཅར་བསྐྱལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བསྐྱལ་བར་མོས་པ་ལ། །དེའི་སྤྲོན་དུ་གཉེད་
 དུ་འགོ་བར་ཙོམ་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་ཚུལ་བྱེད་དགོས། །དེ་ལས་
 ལྡང་བ་ནི་ཆེ་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ནི་ཆེ་ལམ་གྱི་སྤང་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྲག་ཅ་ལྷ་བུའི་
 དབྱངས་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱལ་བར་མོས་པས་ཆོག་གི། །ཉིན་པར་མངོན་རྟོགས་
 བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐྱལ་བར་བསྐྱོམ་མི་དགོས། །བསྐྱལ་ནས་ཚུ་ལས་

ཉ་ཁྲང་གི་ཚུལ་དུ་འོད་གསལ་བའི་ངང་ལས་ཅིག་ཅར་ནི་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུ་ཡབ་ཡུམ་
 ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་སྒོས་བསྐྱེམས་པ་ཡིན། སྒོས་
 གསལ་ན་ངག་དུ་བརྗོད་མི་དགོས། མི་གསལ་ན་གསལ་བའི་རྒྱུ་དུ་ངག་དུ་བརྗོད་
 པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད། འདི་ལོངས་སྐྱུ་ལ་གང་གི་ལམ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་བསྐྱེད་རིམ་
 ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་ལམ་བྱེད་རིམ་བཞིན་མེད་པས། གཉིད་སང་པ་ན་ནི་
 རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་
 ལངས་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་ལམ་བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས་ལོངས་སྐྱུ་དང་དེས་བཟུང་བའི་
 སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལམ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞག་དགེ། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 གི་གཙོ་བོ་ཞུ་བ་སྐྱུ་ལ་བའི་རོར་བཞེངས་པ་དང་རིགས་མཚུངས་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་
 སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལམ་བྱེད་ཅམ་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང་། སྐབས་འགྲོ་མེས་པ་བསྐྱེད་སོགས་བྱན་
 དུག་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཁོ་བོས་ཡིག་རྩུར་དུ་བྲས་ཡོད་པས་དེར་བཞག་པས་ཤེས་པར་
 འགྱུར། ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་འབྲིད་ཡིག་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། རྣོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་དེར་དྲན་ཤེས་རུང་བ་དེ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་
 རེའི་ནང་དུ་ལྟ་བུ་ཐེབས་རེའང་མ་བསྐྱུངས་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་ཅམ་བྱེད་
 པར་བྱས། ཆོས་དང་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཅིག་འདོད་ན་དེ་འདྲས་མི་
 ཆོག །ལྟ་བའི་གོ་བ་དྲན་པ་ཅམ་མིན་པར་དམིགས་རྣམ་བསྐྱུང་ཚུལ་ཡང་དག་པར་
 བཅར་ག་བཅད་ནས་མྱོང་བ་སྐྱེ་བྱེད་ཅམ་བྱུང་གི་བར་དུ་གཅིག་དུ་བསྐྱུངས་ཏེ། དེ་

ནས་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་ནལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་
 དུ་ལྟ་བའི་ཅིས་ཟིན་པའི་དན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བརྟེན་པ་ཞིག་སྟགས་མཆན་
 ཉིད་གང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མེད་མི་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱང་བ་གང་
 ཤར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བ་གཅིག་ལེགས་པར་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་
 ཟད་དན་པ་ཅམ་རེས་ག་ལ་ཆོག །སུ་ལྟ་ཤས་སྟོང་བར་སྤྱངས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་
 སྤྱོད་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་དམིགས་ནམ་བརྟེན་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཛིན་གི་། ཀྱུན་
 རྒྱུ་བྱི་སྤྱང་བ་དང་སྟོང་བ་ཆོགས་པ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་ནམ་སྟོང་
 བ་མིན། ཐུན་མཆམས་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་ནམ་སྟོང་བ་དང་།
 ཡང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོམ་པའི་ཐུན་མཆམས་སུ་ལྟ་བའི་སྟོང་བ་བོགས་དབྱུང་
 བར་བུ་བའི་ཕྱིར་དུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་བསྐྱང་རྒྱལ་སྟོང་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་གི་དབྱུང་བསྐྱོམ་སོགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 བྱས་ན་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་དན་དགོས་པ་ནམས་ལ་བོགས་གོང་ནས་གོང་
 དུ་ཐོན་འོང་པ་ཡིན། ཡིག་བརྒྱ་བའི་བཟུངས་པ་གཙོ་བོར་ཐུན་མཆམས་སུ་བྱེད་པ་
 སྟོང་བོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཆད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཐུན་མགོ་
 ལ་བྱེད་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་མ་གཏོགས་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཡན་
 ལག་དུ་མི་བཞེད་བས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ལྟང་བ་

འཕེལ་བ་འགོག་པ་དང་། སྤར་ཡོད་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་བུན་མཆམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
 བཟུངས་པ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐབ་བྱ་རང་རང་གིས་
 གང་ཁས་སྒྲངས་པ་ནམས་ལ་སྡོམ་སེམས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྡོམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་
 ཡོད་ལ་དྲན་པ་མ་བྱས་ན་བསྐབ་བྱ་ནམས་ངེས་པོ་མི་འོང་བར་སྤྱང་ན་ཆོག་རིས་མཐར་
 ཆགས་ཡོད་ལ་བཤར་ནས་དེའི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ཡོད་ལ་བྱ་སྟེ་སྡོམ་སེམས་བྱ། ཆོག་
 རིས་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་དོན་ཆང་བ་དྲན་པར་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་ནས་ཆོག་རིས་ཡོད་ལ་
 མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །ཡོད་ལ་བཤར་མི་གེས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་
 སྡོམ་ཆོག་སོགས་ངག་དྲུ་བཤར་མི་དགོས། དགེ་སྲོང་སྤགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་བུན་
 བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟོད་དབྱངས་དང་རོལ་མོ་དང་མེ་རེག་སོགས་
 ཀྱི་དུས་དྲན་ནི་བུན་ཐོག་མ་ནས་བུན་མཐུག་པར་དུས་གཅིག་དྲུ་བྱིན་གྱིས་བཞུབས་
 པས་ཆོག་གི་ཐང་རེ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བཞུབས་མི་དགོས། རོ་ཇི་དེལ་བུའི་དེ་ཉིད་དྲན་
 པར་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ། སྡོམ་པ་སོ་སོའི་བཅས་པ་རིགས་ཐ་དད་ཡིན། སྤྱིན་པ་
 རྣམ་བཞིན་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་དུག་དྲུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཉིན་མོ་བུན་གསུམ་
 དང་མཆན་མོ་བུན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་བུན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐེབས་རེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་
 གྱི་བུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་དུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཀྱི་ཅིས་འགྲིག་ཅམ་གྱིས་མི་
 ཆོག །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དུག་དྲུ་ཞེས་པའི་དུས་དུག་པོ་ངོས་བཟུང་འབྲུ་མནན་
 ན་གེས་པ་ཡིན་མོད། ཇི་ལྟར་དེས་པ་དག་ལ་ལན་བརྟོད་ཟེན་དོ། །ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་བ་

འདི་ལམ་འདི་འདྲའི་རིགས། །གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་རྟོགས་པ་མིན་དུ་སྒྲ། །འོན་
 ཀྱང་སྤང་ནས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་པས་རྗེས་ཡི་
 རང་། །ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་ལ་གཞིལ་བའི་བཙོན་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོའི་ཉམས་
 ལེན་མཛད་པ་ནམས། །ཐོག་མར་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱུངས་ནས། །དམ་
 ཆོག་སྒྲིམ་ལ་གནས་པ་གཅེས་པའི་སྒྲོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །
 ཁོལ་འདོན་མིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས། །ལེགས་པར་ངེས་པའི་གོ་བ་མ་ཆགས་
 ན། །ཉམས་ལེན་གཞི་རྩ་བྱལ་བར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་རགས་པ་
 ཅུམ་ཞིག་གིས། །ཆོམ་པར་མི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འགལ་འདོད་ན། །མིན་དུ་སྒྲ་ཞིང་རྟོགས་
 བར་དགའ་བའི་གནས། །ཆེས་ཆེར་རྟེན་པ་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པས། །ལམ་གྱི་གནད་
 མཆོག་དུ་མའི་ངེས་པ་ནི། །ཡུན་རིང་ལྷ་མ་བསྟེན་ལས་ལེགས་བྲངས་ཤིང་། །དང་
 སོ་བསྐྱེད་དང་སྐྱེས་པ་ཐོགས་འབྱེན་དང་། །ཁྱི་ནང་མི་མཐུན་བགལ་ནམས་སེལ་
 བ་ལ། །ལེགས་པར་རྒྱུངས་པའི་ལྷ་མའི་མན་ངག་གིས། །ནམ་པར་བརྒྱན་པའི་དམིགས་
 པའི་གནད་ནམས་ལ། །གདམས་ངག་རང་བྱུང་རྒྱུད་པའི་གདེངས་ལྡན་པས། །ཆེ་
 འདིའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་རྒྱན་བཅད་དེ། །དཔེན་བའི་གནས་སུ་སྐྱེད་ལུག་མི་འགྱུར་
 བའི། །བཙོན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྟེན་པ་འཆོལ། །དེ་ལྟར་ལགས་ན་རྒྱལ་བ་
 སྒྲས་བཅས་ནམས། །མད་བྱང་དགེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ཟབ་མོའི་རིམ་གཉིས་ལ། །ཅེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང་།

ཞེས་པུ་འཁོར་བ་དགེ་བཤེས་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ངེས་པའི་ལན་དུ་བརྩམས་པ་དགེ་
ལེགས་གྱིས་སྦྱས་པའོ། །

༡༡། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་ལན་བཞུགས་སོ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །རང་རེའི་གསུང་ཤོག་འཕྲོད་ལགས། འཇམ་
སྒྲིང་གི་ཉི་མཱ་རྒྱང་གཅིག་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་སྤང་བ་ལ་རོ་གཅིག་དུ་ཉོགས་པའི་སྐལ་
ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཤིན་དུ་ཉུང་བར་གདའ། རང་ལ་བྱིར་ཀ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཇེ་
བརྩམས་བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་ཟབ་དོན་གནད་གྱི་ཉིང་བྱ་ལེགས་པར་
བསྐྱལ་བ་རྣམས་སློ་ཡི་བྱམ་པར་རུང་བད་ཆགས་པའི་ཆོག་གི་ཤེང་བས་བྱིད་རངས་
པར་གྱུར་པ་བྱགས་ལ་གདགས། ཇེ་ཆོས་གྱི་སྤྱན་ལྷན་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་དང་
གདམས་ངག་སྟོན་པའི་སྐབས་དགོངས་པ་འགལ་བ་ངེད་སློ་ཡུལ་ན་མི་བདེ་ལགས།
བདག་གི་མ་ཇེ་གཞུང་ལུགས་གདམས་ངག་དུ་སྟོན་པས། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་
སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་འབྲེད་ལགས། དོན་འདི་ཡ་ཤེས་བུ་ཡིས་སྦྱོང་ཞིང་།
འཁྲོངས་པའི་སྤྱས་གྱི་བྱ་བོ་ནི། ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་པུར་བས། ཉམས་
ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་འགོག་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་
བཞིན་རིགས་པས་དཔུང་ནས་ཡོད་དངོས་འགོག་པ་སྤང་བ་འགོག་པའི་དོན་དུ་མི་བཞེད་

པར་གོ། །རྗེ་ཡབ་གྲིས་མཉམ་གཞག་དུ་སྒྲུང་བ་འགོག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པས་མཉམ་གཞག་གིས་རིག་པོར་སྒྲུང་བ་ལྟོག་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་
 འོན་པར་བས། སྒྲུང་བ་མེད་པར་བསྟོམ་པ་མིན། འདི་གིན་དུ་གནད་ཆེ་བའི་མན་
 ངག་ལགས། འོན་འདི་ལ་སྒྲ་མ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་
 དུ་བདག་གིས་ཉོགས། དེ་བས་ན་རྩ་འབྲིད་སྤྱི་མ་དེར་སྦྱོར་བ་སོགས་འགོག་པ་ལ་རང་
 བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཀྱི། སྦྱོར་བ་ཅམ་དགག་དུ་མི་རུང་
 ཞེས་ནན་དུར་ཆེན་པོ་མཇུག་གདའ་པ། དེ་རྩ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་
 སྦྱོར་བ་སོགས་རིགས་པས་འགོག་པར་བཞེད་ན། ཉམས་ལེན་རྩོན་པའི་འབྲིད་ཡིག་
 དུ་སྦྱོར་བ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མིན་པར་ག་ལ་འོས། མཉམ་གཞག་སྦྱོས་མེད་ན་མ་
 མཁའི་ནལ་འཕྱོར་དང་། །རྗེས་ཐོབ་ཉེན་འབྲེལ་སྦྱུ་མའི་ལམ་བྱུར་ནམས། །ཞེས་
 པའི་མཉམ་གཞག་དུ་སྒྲུང་བ་རིགས་པས་དབྱད་ནས་འགོག་པར་བསྟན་ཞེས་སྦྱོར་བ་དེས།
 མཉམ་གཞག་དུ་སྒྲུང་བ་འགོག་ན་སྒྲུང་བ་རིགས་པས་དབྱད་ནས་འགོག་པ་ལས་འོས་
 མེད་སྟམ་དུ་བསམ་ནས་སྒྲུང་བ་རིགས་པས་དབྱད་པར་མཉམ་གཞག་དུ་དེས་པོར་
 འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་རིགས་པས་དབྱད་ནས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གང་དུ་འགོག་
 པའི་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་གདའ་བ། ལར་སྒྲུང་བ་རིགས་པས་དབྱད་
 ནས་འགོག་པ་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གོང་དུ་ཡིན་ན། མཉམ་པར་མ་བཞག་
 པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་བ་མི་འགོག་པ་སྒྲ་མའི་བཞེད་པར་འདོད་པ་དང་

འགལ། མཉམ་པར་བཞག་ནས་སྒྲུབ་བ་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ན། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་པས་དབྱད་པར་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པ་སྒྲ་མའི་
 དགོངས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་པ་ལགས་མོད། འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 མང་ན་ཡང་མང་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས། འདི་ཙམ་གྱིས་དགོངས་པར་ཡོད་
 ལགས། རོན་དམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པ་ཡང་། སྒྲུབ་བ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་
 འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྲེལ་བ་ལགས་ཀྱི། སྒྲུབ་བ་ཙམ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
 འབྲེལ་མེད་ལགས། སྒྲ་མ་ཡབ་ཀྱི་བཞེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་པ་ཡུང་པོ་
 རྒྱ་ལ་འམ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་འདི་ཀ་ལ་བཞེད།
 འདི་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན། རོན་དམ་དུ་འགོག་པ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་དོན་དུ་བཞེད། སྒྲ་མ་སྲས་ཡུང་པོ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་སྦྱེས་བྱ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དུ་བཞེད། གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དང་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཏགས་ཀྱི་དགག་བྱར་བཞེད། དེས་ན་ཡབ་སྲས་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་
 ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་དང་། མི་འགོག་པའི་རྒྱ་ལ་བཞེད་པ་རུང་མི་འདྲ་བར་གོ་ན་ཡང་།
 འཆད་པའི་ཆོ་མ་གཏོགས་བསྒྲུམ་པའི་ཆོ་འཛོལ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བར་སེམས་ལགས།
 བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དང་། འཆད་པའི་ཆོ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེའི་
 བྱད་པར་དང་། མཉམ་གཞག་གི་དགག་བྱ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་འདི་རྣམས་གིན་དུ་

གལ་ཆེ་བར་གདའ་ནའང་། ཇི་བཞིན་རིག་པ་དཀོན་པར་གདའ་ཞིང་། གསུང་སྒྲེང་
 ཞིབ་ཏུ་བགྱིད་པའི་སྐབས་བྱུང་ན་ཁོ་པོ་ལ་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མཆིས་ནའང་།
 ད་ལན་སྐབས་མི་བདེ་བར་མཆིས། ཟུར་ཅམ་བཞེད་བ་འདི་ནམས་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་
 ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་ཟླ། ཞེས་པ་འདི་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་པ་དཔལ་བས། ཇི་
 ཡལ་སྐས་ལྟ་བུ་སྒྲིང་བའི་གནད་ལ་བཞེད་པ་འདྲ་མི་འདྲ་བའི་གོ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་
 འདི་འདྲ་འདྲུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་ཏུ་བཙུན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་
 པོས་ལུལ་བའོ། །

༡༡། །བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་བའི་ངེས་ལན་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་མོ་ལྟ་ཡ། གང་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒྲན་ཟུར་རྩུང་བས་ཀྱང་།།
 རྟིང་ནི་མུན་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བཏང་ནས། །རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་མཐོང་བའི་
 རྫོལ་མིག། སྦྱིན་མཛད་སྒྲ་མ་དེ་ལ་བདག་དད་དོ། །བཙོན་ལྡན་དུན་པ་ལྡན་ཞིང་
 སྦྱོད་པ་གཙང་། །བག་ཡོད་ལ་དགའ་ནམ་དཔྱད་མི་དམན་པས། །རྟག་ཏུ་ལེགས་
 བཤད་ཆོལ་ལ་མི་ངལ་བ། །བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ནི་ཡུན་དུ་ཤེས་གྱུར་ཅིག། ཁྱོད་
 ཐུགས་དག་བསྒྲོགས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ནི། །རིན་ཆེན་སྦྱེས་ཀྱི་ཁུར་གྱིས་རབ་ངལ་
 བད། །སྤེལ་ལེགས་དོན་བཟང་ལྡན་པས་ཁོ་པོ་ཡི། །མིག་དང་ཡིད་ལ་དགའ་སྟོན་

ཅི་ཡང་སྒྲིན། །ཀྱན་མཁེན་གོ་འཕང་སྒྲན་མེད་པའི་ལམ། །རྗེས་སུ་མི་མཐུན་འདོམས་
 པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ། །ཐེ་ཚོམ་ཁྱིག་ལ་འཕྱང་བར་གྱུར་ཞེས་པ། །ནམ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་ཚུལ་
 འདི་འོས་པའི་གཏམ། །དེ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །སློབ་ས་བམ་མཐོང་
 ལས་ཁྱོད་སྒོ་ལམ་བཟང་ལ། །ཐེ་ཚོམ་བྲལ་བའི་ངེས་ཆེད་དེ་ལྟ་ན། །ཞེ་མ་ཁྱོད་
 ནི་མཆོག་དུ་སྐལ་བ་བཟང་། །གནས་འདིར་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་དད་འགྱུར་བ། །བསོད་
 ནམས་ཟུང་གིས་ཆེད་ཀྱིས་འབད་པས་མིན། །ཆོག་ཙམ་ཐོས་པས་མ་ཡིན་བཙོན་པས་
 མིན། །ལྟར་སྒྲུང་རིགས་པའི་རྗེས་འགྲོ་དག་གིས་མིན། །བདག་གི་སྒྲ་མའི་གསུང་
 ནི་ཤིན་དུ་ཟབ། །རིན་ཆེན་རི་པོ་ལས་ཀྱང་མཆོག་དུ་བརྗོད་། །བརྒྱའི་སྒྱུད་པ་ལྟ་
 བུར་རབ་དུ་སྤ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་བྱི་དར་བརྒྱ་སྟོང་བསྒྲུབ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་
 ཆོམ་པ་མ་སྒྲ་བར། །བསག་སྒྱུང་དུ་མའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བཟུང་ནས། །ཞིབ་པའི་
 སྒོ་ཡིས་ཡུལ་དུ་དཔྱད་ཅིག་དང་། །ཁྱོད་ལ་ཡུན་དུ་ཕན་པར་གདོན་མི་ཟ། །མཁས་
 པའི་མདུན་སར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ། །བཀའ་མཆིད་བགྱིད་ལ་མཆོག་
 དུ་སྟེད་ལྡན་པ། །ཁྱོད་ལ་བདག་བྱང་མཁས་པ་མགྲ་བའི་དབྱངས། །རྒྱ་ཆེར་སློབ་ས་
 ལ་ཡིད་ནི་གུས་མོད་ཀྱི། །ཡུལ་དད་གནས་ཀྱི་བྱེད་པས་བསྐལ་བ་དང་། །བདག་
 ཀྱང་འདུས་པ་མང་པོའི་ཁྱོད་གནས་པས། །གཡེང་ཕྱིར་རེ་ཤིག་རྟོགས་པར་དཀའ་
 པའི་གནས། །དྲིས་པའི་ལན་འདི་མདོ་ཙམ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་ཡང་བདག་སྒྲེ་འགོག་
 པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་གསལ་ལས། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་

པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། བེན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་
 ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སངས་
 རྒྱུ་བ་སྐྱུངས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཤད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ལེགས་ཅན་འབྱེད་ཀྱིས་སྤྱན་
 འབྱེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ནི་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་མ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྦྱས་
 པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་
 གྱི་དོན་ལས་བཞོག་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བཞོག་པས་དོན་མངོན་
 པས། དངོས་པོ་ནམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྱས་བྱ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་
 པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྦྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་
 དོན་བེན་དུ་ཉོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་གཞན་དག་
 ན་རེ། སྐབས་གྱི་དོན་ལས་བཞོག་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་པས། སངས་རྒྱུ་བ་སྐྱུངས་ཀྱིས་བཞིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 དེས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉོགས་བཞོག་པ་བསྐྱབ་
 བུའི་ཆོས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་བཞོག་པ་གཏན་ཆོག་སུ་འགྱུར་

དགོས་པས། དངོས་པོ་ནམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 ལ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་སྐྱོན་དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་ཁས་
 ལེན་པ་མི་རིགས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་བཀོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བ་པོས་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ནམས་ནི་སྐྱ་བ་པོས་བཞེད་པར་འདོད་པའི་
 དོན་ཅམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་བ་པོར་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་པ་རོལ་པོས་ཁས་གྲངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རྒྱད་ཁས་མི་ལེན་
 ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་
 འཕེན་པས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། །གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་གཞུང་ཅ་བས་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་
 ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དང་
 འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པས་བྱུང་བར་
 རིགས་པ་སྐྱ་བ་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པའི་པར་ཏྲ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཁས་ལེན་པ་ག་ལ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། ངའི་མ་མོ་གཤམ་
 མོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ། ཁོ་བོའི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། མོ་གཤམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བ་བཟློན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འདྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་
 དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
 བསྐྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་སྟོན་པའི་ཆོག་མིན་གྱི། གངས་ཅན་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་
 པའི་འགལ་བ་བཟློན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་ལ། ལེགས་
 རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་དགོངས་པར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་སྟོན་
 པའི་ཆོག་ཡིན་པར་བཟུང་ཞིང་། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་འགོད་དགོས་
 ལྟམ་དུ་དགོངས་ནས་སྟོན་བཟློན་པར་མཇུག་ལ། སྟོན་བཟློན་ཚུལ་ནི། འདི་ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་པས་བསྐྱོག་པ་འཕེན་དགོས་ཞེས་སྟོན་བཟློན་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་བསྐྱེད་བྱར་བྱས་ནས། དེ་བསྐྱེད་པའི་
 གཏན་ཆོག་སྟོན་པར་འདུག་ལ། ཉགས་སུ་གང་འདོད་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་གི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་ལྟར་འགོད་
 དམ། དེ་ལས་འགོད་ཚུལ་གཞན་ཕྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉགས་སུ་གས་ཆོས་མ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་འབའ་
 ཞིག་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་

ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ནི། ཐུགས་ཆོས་
 གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོག་ཟིན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་འགོད་
 ཚུལ་གཞན་བྱེད་དགོས་པ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱངས་རང་གི་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། རི་
 ལྟར་གསལ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམས་པ་ལས།
 དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་
 ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་
 མངོན་པས་རྟགས་དངོས་ཟིན་ལྟར་མི་འགོད་པར། དངོས་ཟིན་ལས་བརྒྱུག་པ་དེ་ལྟར་
 འགོད་པར་གསལ་ལ། རྟགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་འང་དངོས་
 ཟིན་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དངོས་ཟིན་ལས་བརྒྱུག་དགོས་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པས།
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 རྟེ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཟིན་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་
 ཅམ་ཆོས་སུ་སྤང་ལ། དེ་བརྒྱུག་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བྱ་ཞིང་། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མིན་ན་གཞན་སྐྱེར་
 འགྱུར་ཏེ་བདག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཐུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅམ་གྱི་རྣམས་པ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འདོད་དགོས་པས་
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱངས་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་

བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ལ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། ཤེས་རབ་སྒྲིན་མའི་འགྱུར་ལས། རྒྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་ཡི་ཡང་ཕྱིར་
 ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱན་ཀའི་རྒྱགས་རྟེན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། རྟེན་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཆོག་གསལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ནས་སྒྲིན་དེ་དག་སྟོང་བ་ན། དངོས་
 པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་
 དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཡང་སྟེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ་
 བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཅེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་ན་ནམ་
 ཡང་མི་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཅེས་པའི་རྒྱས་
 བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཐལ་ཆོས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་
 རྟག་སུ་མ་བཤད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་དག་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ནི་མི་
 རིགས་པར་སྒྲ་བའོ། །དེས་ན་གངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་དུས་ནའང་
 མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་
 ཉིད་སྤྱིར་ཡང་སྟེ་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་པོན་འབའ་ཞིག་བར་མ་ཆད་པར་ཐུག་
 མེད་དུ་མི་སྟེ་བས་ཐུག་བཅས་སུ་འང་འདོད་པ་ལ། སྤྱིར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ་བ་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་འཕངས་
 ནས། བདག་ལས་སྟེ་བ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་འཕེན་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ན་མས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་སྐྱ་བ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
 དོན་ཅུམ་ཞིག་ཉོན་གྱིས་སྐྱ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་ཡང་གི་སྐྱ་སྒྲོས་ལ། ཆོག་གསལ་
 ལས་ཀྱང་ཡང་གི་སྐྱ་སྒྲོས་ཤིང་། འདྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་
 ཡོངས་སུ་ཉོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་གསུངས་པས། གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་དང་།
 སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱངས་ཀྱིས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ན་མས་
 ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བར་
 ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ན་མས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་བརྟན་པའང་མ་ཡིན་ལ། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 བརྟན་པའང་མ་ཡིན་པས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྐབས་དོན་ཅུམ་ཞིག་གསལ་བར་བརྗོད་
 གྱི། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པར་རིགས་མི་རིགས་

ལ་སོགས་པ་སྐབས་འདིའི་བཀལ་ལན་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་སྐྱག་མ་དག་གི་
 དོན་ནི་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས་ལ། ཁོ་པོས་དབུ་མའི་མཐའ་
 གཙོད་ཞིབ་པར་བཀོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡི་གེར་བྲས་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྲི་བ་དང་པོའི་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །འདྲུག་པ་ལས། འཇིག་
 རྟེན་ཡ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་
 ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་
 པའི་རིགས་པའི་དོན་ནི་རྒྱང་ཕན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་མེད་པར་
 ལྟ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་
 པའི་ལོག་ལྟའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འདོད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ལ། ཡང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དེ་ལྟར་དུ་བྲས་ནས་ཁྱོད་ལྟ་བ་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འགོད་པ་འང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་ཆེན་ནང་
 རྣམ་དེ་ལྟར་མ་བཀོད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འགོད་ཅི་ན། འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་མེད་
 དོ་ཞེས་འགོག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་ཕན་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་
 ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འབྲུང་བ་བདེན་གྲུབ་
 ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་ཕན་བཞིན། །ཞེས་འགོད་པ་གསལ་བར་ཡོད་ལ། འདིའི་

ཐུགས་ཆེས་རྒྱུ་པམ་རང་གིས་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་པོའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་
 མ་ཡིན་ལ་བྱུང་འབྲེལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་བཞུན་དགོས་གིང་། དེ་ནི་འཇིག་
 རྟན་པ་རོལ་མེད་པར་ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ན། དེའི་འཇིན་སྒྲུངས་གྱིས་ངི་ལྟར་
 བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད་དགོས་པ་ལ། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་ལ་གནོད་
 བྱེད་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བཞུན་ནས་ངེས་པར་
 བྱེད་ཅིང་། རྟགས་ཡང་དག་བཞོད་པ་ལ་ཚུལ་ངེས་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཞུན་
 དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནི་མཁས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེས་ན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟན་པ་རོལ་མེད་པར་འཇིན་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དོན་ལ་བྱུང་པར་ཅིའང་མེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས། འདི་
 ལ་ཁྱོད་གྱིས་དོགས་པ་བཞོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་དང་སྐྱར་བའི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་
 བྱེད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟན་པ་རོལ་མེད་པར་འཇིན་པའི་ལྷ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལའང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་
 བ་བདེན་མེད་དུ་འཇིན་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལ་དེ་ལྷ་བུའི་དོགས་པ་ཡང་དགོས་པ་མེད་དོ། །དྲི་བ་
 གཉིས་པའི་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དང་ངེས་ན་མ་འབྱེད་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་
 གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་གྱི་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་

ལུགས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། ཆོས་དེའི་སྔོན་ལུགས་སམ་གྲུབ་
 ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདུག་རིགས་པས་དབྱུང་ན། མིང་དང་བདུན་ལ་གཏན་མ་སྟོས་པར་
 ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྔོན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་
 ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྔོན་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་
 པས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ནམས་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཆད་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་མིང་
 ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པ་སྔོན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བདགས་ལ་མིང་དང་བདུན་བཞག་ཅེས་འདོད་
 པའི་དོན་ནི། ལྟ་ཞུར་བ་ལ་བྱམ་པའི་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བྱམ་པའི་བདུན་ལ་བསྟོས་པས་
 ལྟ་ཞུར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་གིས་བཞག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་།
 དེའི་ཕྱིར་ལྟ་ཞུར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ལྟ་ཞུར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་དོན་
 ཡུལ་རང་སྟེང་ན་ཇི་ལྟར་གྲུབ་རིགས་པས་བཅལ་བས་རྟེན་རྒྱ་བྱུང་ན་བྱམ་པ་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅམ་པས་ལྟ་ཞུར་བ་བྱམ་པའི་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སེམས་ཅམ་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
 ལྟོང་བར་འདོད་ཀྱང་། ལྟ་ཞུར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་གང་
 ལ་བདགས་པའི་དོན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་རིགས་པས་བཅལ་ན་རྟེན་རྒྱ་

ཡོད་པར་འདོད་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཆན་ནིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་
 ཚུལ་དུ་འདོད་བདེ། དེ་ལ་ཡོད་པས་སྒྲ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པར་
 གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ནམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་སྒྲུབ་པ་རང་ལུགས་
 ལ་དངོས་མེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ཆད་བཞག་པ་དེ་ལྟར་དུ་དངོས་སྒྲུབ་ས་དངོས་མེད་ལའང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། འདི་དག་ནི་བདེན་མེད་དང་། རང་གི་མཆན་ནིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་
 སོགས་ཀྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་། རོན་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཁོང་འོག་གི་དབང་གིས་བདེན་
 ཆད་དང་། རང་གི་མཆན་ནིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཆད་ལ་སྤྲ་རགས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། གྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་བརྟེན་བློན་ཏོ། །ལམ་རིམ་
 ལས། སེམས་པའི་ལས་ལས་ཡིན་ཀྱང་ལམ་མ་ཡིན། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་
 དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན། བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ལས་
 མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཛོད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན།
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ཡིད་
 ལས་ཡིན་ཞིང་། ལུས་ངག་གི་ལས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ལས་ཡིན་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞིའམ་ཉེན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི། སྟོག་གཙོད་པ་སོགས་ལུས་
 ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་སྟེ། ལས་ཉོན་གཉིས་

གྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་
 ཡིད་གྱི་བྱ་བའི་ཆ་མིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡིན་ལ། རང་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་འདྲུག་
 པའི་གཞིའམ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡང་ཡིན། བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 ནི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་དུས་དང་
 དེ་དུས་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་གི་དབང་གིས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་འདྲུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཞིབ་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལ་སྤྱངས་ནས་ཤེས་པར་བགྱི་འཆལ།
 རྩི་བ་བཞི་པའི་ལན་བརྩམས་ཏེ། དེ་རྩི་རྩིས་པའི་ལན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲིམ་
 ཟེན་ཏོ། །དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་དཀའ་འབྱེད་བྱེད་པ་དགོས་གསུང་བ་འདྲུག་པ་
 རེད་བྱ་བ་དུ་མ་ཞིག་གིས་གཡེངས། ཡིག་ཆ་བཞག་དགོས་མགོ་ཟུག་པ་དང་ཁས་
 གུངས་པ་དང་དམ་བཅས་པ་གཞན་ཡང་མང་བས་རེ་ཞིག་གྲུབ་པར་དཀའ་བ་འདྲ་
 ལགས། དམ་པ་བྱེད་རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་དད་པ་དང་འདུན་པ་དག་པོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོན་པ་དང་དེའི་སྒྲུབ་དུ་བསག་སྤྱང་གི་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་
 འབད་པ་མཛད་ན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གདོན་མི་འཆལ་ཞིང་། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་
 གྱི་མཐུན་འགྱུར་དུ་སྒྲོན་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བགྱིད་པ་ཡོད་ལགས། ཞེས་པའི་རྟེན་
 མཆོན་པ་དར་ཆེན་ཁ་གང་འབུལ། ཞེས་བཤེས་གཉིན་ཆེན་པོ་ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་པས་
 ཡོངས་སུ་རྩི་བའི་འཕྲིན་ཡིག་དངུལ་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ། སྒྲར་ཁམས་དགའ་ལྡན་

དགོན་ནས་བསྐྱལ་བའི་ལན་དུ་བཅུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་དགེ་ལྡན་ནམ་
པར་རྒྱལ་བའི་སྤང་ནས་ཕུལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་ངེས་ལན་བཞུགས་སོ། །

རྩེ་བཅུན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་གང་དག་སྒྲིག་པ་པོ་དོན་
ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་ལ་ངེས་པའི་ཡི་གེ་མིག་ལམ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱས་
ནས། འདི་དག་གི་ལན་གསལ་བར་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་སྤང་བ་དེ་ལ་མདོ་
ཙམ་ཞིག་སྒྲ་བར་བྱ་ཡིས། རྩ་བ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པར་བྱོས་ཤིག །ཁྱོད་གྱིས་ངེས་
གསུམ་ནམ་པར་བཀོད་པའི་དང་པོ་དབུ་མ་པས་ཀྱན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ན་དེ་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
གྱི་ཆད་མ་ནམས་དགོས་ན། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ནི་ནམ་བཤད་དགོངས་
པར་བགས་ལ་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་མི་སྣང་ཞིང་གསུང་བགོས་འདི་ཡིན་ཟེར་བའང་
མ་ཐོས་བས་འདི་འདྲ་ཡིན་གྱི་གོ་བ་དེ་བར་སྒྲིས་ཤིག །ཅེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་དོན་
ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྩེའི་གསུང་རབ་ལས་བརྟན་
ཅིང་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་འདུག་གོ །དེ་བས་ན་འདུག་པའི་གཞུང་དང་དེའི་

རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་གར་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་གིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མཆོག་ཏུ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་
 དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ངར་འཛིན་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
 བདག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་གི་ཆ་ཤས་
 དང་གདགས་གཞི་དེའི་ཆ་ཅམ་བཏགས་ཆོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མོགས་རིགས་
 པས་གནོད་པ་བརྟན་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འདུག་པ་ཅ་འབྲེལ་
 རྗེའི་རྣམ་བཤད་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་
 ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མཆོག་ཏུ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་
 གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་། དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་ཁས་ལེན་མཚུངས་པར་
 འདུག་པའི་རང་འབྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་མཚུངས་ཚུལ་ཤེས་ན་དངོས་
 ལ་གནོད་བྱེད་ཐུན་མེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་ན་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་
 མི་ལེན་པ་རང་མཆོན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བྱུག་པར་གསལ་བ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 དོན་གོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཆོལ་བས་
 འཕྲོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དྲི་བ་གཉིས་པ་འདི་ལྟར། རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་

དེ་འདྲིན་ཅིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བདག་དེ་ནམ་ཤེས་སྒོ་ལྡེ་ཤེས་བྱར་འདྲིན་
 པར་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅིག་གིས་ཤེས་བྱར་འདྲིན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན་བདག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱར་འདྲིན་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་སུ་ཨེ་ཡོད་
 ལྟམ་ལགས། སྤེམ་ལྟར་ཡིན་པའི་འབྲུ་མནན་ཟུར་པ་མ་མཛད་འདུག་ཅེས་སྒྲ་བའི་
 ལན་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙང་ནག་པས་ཀྱང་དྲི་བ་འདི་ལྟར་བྱགས་ལ་གར་
 ནས་མ་བདེ་བར། ནམ་ཤེས་དུག་པའི་ཤེས་བྱར་དེ་འདྲིན་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་
 བཅོས་མོད་ཀྱང་། གཞུང་དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། ནམ་ཤེས་དུག་གིས་ཤེས་པ་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཁྲིཀར་ཡང་ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་བཞག་མཛད་
 པ་ཡིན། འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་པོ་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་དག་ཡིན་པར་རང་འགྲེལ་
 དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པས། བདག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་འདྲིན་པའི་རང་སྡེ་སུ་
 ཨེ་ཡོད་ལྟམ་ཞེ་པ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཞུས་པར་འགྲོ་བ་ཨེ་ཡིན། རྒྱ་བ་གྲགས་
 པས་དེ་འདྲིན་རང་སྡེ་ཡོད་པར་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་དེ་དག་གིས་གསལ་བར་བཤད་
 འདུག་པས། བདག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་སྒྲ་བ་མང་བཀྱར་བའི་བྱགས་མ་ཡིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་སུ་ལ་བཞུན་ཆུ་ཡོད། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མཐའ་དག་
 ལ་དྲིས་གིག་དང་། དེ་ལྟར་ན་གདོང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཞིག་གི། །མང་
 བཀྱར་བ་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྡེ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ན་སུ་ཞིག་
 གིས་ལན་བཏབ་པར་རྒྱས་པ་ཡང་དྲི་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱིད་ཀྱི་དྲི་བ་གསུམ་པ་འདི་

སྐད་ཅེས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་དེ་དུས་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་
ལ་འགོག་པས་འཇུག་ཡུང་བྱེད་རུས། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་འགོག་པ་ལས་རྒྱལ་བས་
བསྐྱངས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་སྟེ་ས་བདུན་པ་ལས་
ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་སྤར་ལས་ཀྱང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཙམ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བས་འཇུག་
ཡུང་གི་ཙམ་ཆེ་རུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསྐྱངས་དགོས་
པ་ཅི་ཡིན། གལ་ཏེ་བྱང་མེམས་ས་བརྒྱད་པ་བས་ས་བདུན་པ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་
འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཡུང་རུས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་བསྐྱངས་པར་མཛད་ན་ནི་སྤོང་བར་དགོས་
མེད་ལ། གལ་ཏེ་ས་བདུན་པ་བས་དེ་ལྟར་འཇུག་ཡུང་རུས། ས་བརྒྱད་པ་བས་མི་
རུས་པས་བསྐྱངས་དགོས་ན་ནི་ས་བདུན་པ་བས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
ཙམ་ཞན་དུ་སོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུས་པས་ནི། དོགས་པ་འདི་གང་དག་སུ་
ཞིག་གི་ཡིད་ལ་སྒྲུས་པ་དེས་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ས་བརྒྱད་པར་རྒྱལ་བ་
ན་མས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསྐྱང་བའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་གི་ཡི་གེ་
ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དོན་ལ་ཚོ་ཁ་མ་ཐུག་པར་གསལ་བར་བྱས་ལ། འདིའི་དགོས་
པ་གང་ཡིན་མ་གཤིས་ན་ཐུགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཆེ་གོས་རང་དེ་
ལ་ནམ་པར་འཐོམས་ནས་ཐུགས་གང་ན་འདུག་ཀྱང་རྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་མེམས་ས་བརྒྱད་པ་བས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འགོག་པ་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཡུང་གིན་དུ་ཡང་རུས། ས་བརྒྱད་པ་བས་འགོག་

པ་ལས་ཐུར་དུ་ཡང་མ་རྒྱས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསྐང་བ་ག་ལ་
 ཡིན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་རྒྱས་ན་འགོག་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་
 པར་འཇོག་མི་སྲིད་པས་ག་ལ་བྱུང། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཡང་རྒྱས་
 ན་འཇུག་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་ཨེ་བྱུང། མ་བྱུང་ན་དོགས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། བྱུང་ན་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཡང་བྱེད་པ་ཐམས་
 ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་
 ཡང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསྐལ་
 བའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་རྒྱས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསྐལ་བའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་
 མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་
 ན་ས་བརྒྱད་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ཡང་བྱེད་ན་འང་རྒྱས་ལ། བསྐལ་
 བའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ན་འང་རྒྱས་པས་ཡུན་རིང་བྱུང་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་འདྲ་བ་ལ། ཡུན་རིང་དུ་འགོག་
 པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མི་རུང་བས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་མ་འཇོག་ཅིག་ཅེས་
 གདམས་པ་ཡིན། མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྗེའི་གསུང་རབ་ན་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་

འདིར་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ས་བརྒྱད་པ་བས་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 ན་དེ་ལས་མུར་དུ་ལྡང་མ་རྣམས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་གོགས་བྱས་པར་གོ་
 ན་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །སྤྲུལ་པ། ཆོག་ཙམ་ལྟར་སྤང་རིགས་པས་ཡིད་ཆོམ་ཞིང་།
 སྤྲོར་འཕྲེང་ཉུང་དུས་ཆོག་ཤེས་མ་བྱས་པར། །མཁས་པའི་མདུན་སར་དྲི་མེད་རིགས་
 པ་ལ། །གཏིང་ཕྱིན་གྱུར་བའི་ངལ་བ་མང་མཐོང་ནས། །གཞུང་འགྲེལ་མཁས་པའི་
 རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་ཡིས། །ཆོག་དང་དོན་ལ་ཞིབ་པར་སྦྱངས་པ་ན། །དོགས་པ་
 འདིའམ་འདི་འདྲ་གཞན་པ་དག་ །ཁྱོད་དམ་འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་རུང་། །གཞི་
 མེད་གྱུར་པའམ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྤྲ། །མ་ལུས་རང་གི་ངང་གིས་སྡོག་པར་འགྱུར་།
 ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་གཏིང་མ་ཕྱིན། །བྱིས་པའི་བཤགས་འགྲེད་ཡང་དག་
 རིགས་པར་འབྱུལ། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོགས་པ་ཙམ་ཡང་སྤོངས། །མདོན་
 སུམ་མཐོང་བའི་དོན་ལའང་སྤོངས་པར་འགྱུར། །དེ་སྐད་སྤྲོ་བ་རིགས་པའི་མིག་སྤྲན་
 གྱིས། །རྣམ་དག་སྤྲོ་མིག་སྦྱངས་པའི་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་གང་དེའོ་དེ་
 ཡི་དྲི་བ་པོ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་གདམས་པའི་གདམ་འདི་བསྟན། །ཅེས་གྲུབ་པའི་གནས་
 མཆོག་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཞུ་ལན་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་ལྷན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་སྤྲོ་བའི་སང་གི་གང་གི་ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་
 སྤྱི་བོར་གཞུང་ལུགས་རལ་པའི་ཁྲར་གྱིས་བཞིན་པའི་སྤྲན་སྤར། །དགེ་བར་ཞུ་བ།
 བྱིད་ཉིད་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་ཅོད་པན་
 འཛིན་ཉེན་གྱི་མིག་རྒྱ་གྲུར་པའི་མཚུངས་མེད་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ག་ལ་བ་
 དེར། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བར་
 གྲུར་ཏེ་ཞེས་གཏམ་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྲན་པའི་དབང་སྤྲོས་ཀྱིས་ན་བའི་བརྒྱུད་ལེན་བྱེན་པས།
 ཡིད་ཀྱི་སྤྲོས་བུ་སྤྲོ་དགའི་རྒྱུ་གར་ལ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤྱིད་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཛད་པ་ནམ་པར་དག་པ་སྤྲོད་པའི་ཁྲར་ཆེན་པོ་བྱིར་
 བའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་པའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་ཡུན་རིང་དུ་མངོན་པར་མཐོ་བར་གྲུར་
 ཅིག །ཅེས་ཤིས་པ་བཞུགས་པའི་དགེ་མཆན་མཆོན་པར་བགྱི་པའི་ཉེན་འབྲེལ་ཅམ་
 དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བཀྱར་ནི་བགྱིད་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གངས་
 སུ་བགངས་པ་པོའི་བླ་མ་ལ་བཟང་པོར་རྩི་བ་ཞིག །བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་
 ལ་ཞིབ་ཀྱི་ཞུ་བ་གསལ་བ་དང་བཅས་པ་འབུལ་དུ་བསྐྱར་བ་ལགས། ཞེས་ཆོས་བརྒྱ་
 ལ་ལུ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྲུར་ཅིག །འདི་བྲིས་དགེ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།
 ལུས་སྤྲོག་ཡོངས་སྤྲོད་གང་ལའང་མི་ལྟ་བར། །བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་

ལྷུར་ཐངས་ནས། །དཔལ་ལྷན་ཐུ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་བྱས་ཏེ། །རང་གཞན་
དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྟོན། །

ཡདག་པའི་བཤེས་གཉིན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ།།

དེ་རྗེ་འཆང་དབང་ཐུ་མའི་ཞབས་བདུད་དེ། །དད་ལྷན་རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱུ་
པར་འདོད་ཁྱོད་ལ། །དྲིས་པའི་དོན་ནམས་ཁོ་བོས་འདིར་བརྫོད་ཀྱིས། །རྟོགས་
པར་སྐྱུ་བའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྟོངས། །ནང་པར་སྤྱོད་གཉིད་སད་མ་ཐག་གི་ཆེ་ལྷ་
མོ་བཞིའི་གྲུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུ་བར་མོས་པ་ཇི་བཞིན་བྱ་
ཞེས་པ་ནི། རྒྱང་བ་ན་གྲུས་བསྐྱུ་བར་མོས་པ་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་གཉིད་དུ་འགོ་བར་
ཚོམ་པ་ན། བསྐྱུད་རིམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་རྒྱལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་རྒྱང་
བ་ན་མི་ལམ་གྱི་རྒྱང་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྲག་ཆ་ལྷ་བུའི་དབྱངས་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་
བསྐྱུ་བར་མོས་པས་ཆོག་གི། ཉིན་པར་མདོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལྷུང་རིམ་
གྱིས་བསྐྱུ་བར་བསྐྱོམ་མི་དགོས། བསྐྱུ་བ་ནས་རྒྱལ་ལྷ་ལྷུང་གི་རྒྱལ་དུ་གསལ་བའི་
ངང་ལས་ཅིག་ཅར་དེ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུ་ལ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནམ་
པར་བཞེངས་པ་སྒྲོས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན། སྒྲོ་ལ་གསལ་ན་ངག་དུ་བརྫོད་མི་དགོས། མི་
གསལ་བ་གསལ་བའི་རྒྱུ་དུ་ངག་དུ་ཅུང་ཟད་བརྫོད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད། འདི་ཡོངས་

སྐྱལ་གང་གི་ལམ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་མི་ལམ་གྱི་ཆེ་
 ལམ་བྱེད་ཇི་བཞིན་མེད་པས། །གཉིད་སང་པ་ན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ནམ་པར་ལངས་
 པ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་ལངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་ལམ་
 བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས། ལོངས་སྐྱུ་དང་དེས་བཟུང་བའི་སྐྱལ་སྐྱལ་མམ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་
 ཞེས་བཞག་དགེ། འོན་ཀྱང་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ལྷ་བ་ལ་སྐྱས་བསྐྱལ་
 བའི་ངོར་བཞེངས་པ་དང་། རིགས་མཚུངས་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱལ་སྐྱལ་མམ་བྱེད་ཅམ་
 དུ་བཞག་ཀྱང་རུང་། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐུན་དུག་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཁོ་བོས་
 ཡི་གེར་བྱར་དུ་བྱས་ཡོད་པས་དེར་བཟུངས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཟླ་མའི་ནལ་འཕྱོར་
 ཡང་བྲིད་ཡིག་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། རྫོང་བཞིན་སྐབས་དེར་སྒོ་ནས་
 རུང་བཅད་རེ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་ལྟ་བ་ཐེབས་རེའང་
 མ་བསྐྱངས་པའི་རྒྱང་བ་ཁེགས་པའི་བྱ་བ་ཅམ་བྱེད་པར་བྱས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 གྱི་གཉིན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་འདོད་ན། དེ་འདྲས་མི་ཆོག །ལྟ་བའི་གོ་བ་རགས་པ་
 དྲན་ཅམ་མིན་པར། དམིགས་ནམ་སྒྲིང་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བཅར་ག་བཅད་ནས་
 རྫོང་བ་སྒྲ་ཟེན་ཅམ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཆོག་དེལ་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱན་
 གྱི་ནལ་འཕྱོར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། རྫོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བའི་ཅིས་
 ཟེན་པའི་དྲན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་སྐྱགས་མཆོན་ཉིད་གང་གི་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མེད་མི་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་

སུ་ཡང་ཡིད་འོར་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤང་བ་གང་གར་སྤོང་ཉིད་
 གྱི་ནམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ཞིག་ལེགས་པར་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་ཟད་དེན་ཅམ་
 རེས་ག་ལ་ཆོག །སྤྱ་ཐུ་ལས་སྤོང་བར་སྤྱངས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་ད་ཀྱི་ལ་
 འཛོག་པའི་དམིགས་ནམ་བཞེན་ཚུལ་གེས་པར་བྱས་ནས་འཛོག་གིས། ཀྱན་རྫོབ་
 གྱི་སྤང་བ་དང་། སྤོང་བ་ཆོགས་པ་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་ནམ་སྤོང་
 བ་མིན། ཐུན་འཆོམས་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་ནམ་སྤོང་བ་
 དང་། ཡང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱེད་རྫོགས་པ་སྤོང་བའི་ཐུན་མཆོམས་སུ་ལྟ་བུའི་མྱོང་བ་
 བོགས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བུ་སྤོང་ཚུལ།
 སྤོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་དབྱུད་བསྐྱོམ་དང་འཛོག་བསྐྱོམ་སོགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཉམས་
 སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བུ་དེན་དགོས་
 པ་ནམས་ལ་བོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་
 བོར་ཐུན་མཆོམས་སུ་བྱེད་པ་སྤོང་བོ་ཀྱན་ལ་སོགས་པའི་ཀྱ་གཞུང་ཆོད་ལྟན་དུ་མའི་
 དགོངས་པ་ཡིན། ཐུན་མགོ་ལ་བྱེད་པ་ཐུན་སུ་མཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་མ་གཏོགས་
 དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞེད་པས་ཀྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡང་ཡིད་མེད་རི་ལྟར་
 བྱས་ཀྱང་རུང་། ལྷུང་བ་འཕེལ་བ་འགོག་པ་དང་། ལྟར་ཡིད་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་
 མཆོམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྤོང་བ་གསུམ་གྱི་
 བསྐྱེད་བྱ་ནམས་ངེས་པོ་མི་འོང་བར་སྤང་ན་ཆོགས་རིགས་རང་རང་གི་གང་ཁས་སྤངས་

པ་རྣམས་ལ་སྡོམ་སེམས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྡོམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རིས་ཡིད་ལ་བྱན་པར་
 མ་བྱས་ན་བསྐབ་བྱ་རྣམས་ངེས་པོ་མི་འོང་བར་སྣང་ན་ཆོག་རིས་ཐར་ཆགས་ཡིད་
 ལ་ཤར་ནས་དེའི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྡོམ་སེམས་བྱ། ཆོག་རིས་ལ་
 མ་བརྟེན་ཀྱང་ཆང་བར་བྱན་པར་རྣམས་བ་བྱས་ནས་ཆོག་རིས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་
 ཡིད་ལ་བཤར་མི་ཤེས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སྡོམ་ཆོག་སོགས་ངག་
 ཏུ་བཤར་མི་དགོས། དགེ་སྦྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་བྱན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟོད་དབྱངས་དང་། རོལ་མོ་དང་མེ་ཏེག་སོགས་ཀྱི་དུས་བྱན་གྱི་བྱན་
 གྱི་ཐོག་མ་ནས་བྱན་མཇུག་བར་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཆོག་
 གི་། ཐེབས་རེ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མི་དགོས། ཇོ་རྗེ་བྱིལ་བུའི་དེ་ཉིད་བྱན་པ་
 བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ། སྡོམ་པ་སོ་སོའི་བཅས་པ་རིགས་པ་ཐ་དད་ཡིན། སྦྱིན་པ་རྣམས་
 བཞི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་དུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཉིན་མོ་ལན་གསུམ་དང་
 མཚན་མོ་བྱན་གསུམ་དུ་བྱས། བྱན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐེབས་རེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི།
 བྱན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་དུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཀྱི་ཅིས་འགྲིག་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་
 ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དུག་ཏུ། ཁྱིམ་པའི་དུས་དུག་པོ་ངོས་བཟུང་འབྲུ་མནན་ཤེས་
 པ་ཡིན་མོད། ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིས་པ་འདི་འཇམ་
 འདི་འདྲའི་རིགས། གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཏོགས་པར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ། འོན་ཀྱང་སྤྱིང་
 རྣམས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྗེས་ཡི་རང་། ཁྱེ་

གཅིག་སྐྱབ་ལ་གཞི་ལ་པའི་བཙུན་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མའི་ཉམས་ལེན་མང་ད་
 པ་རྣམས། །ཐོག་མར་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱུངས་ནས། །དམ་ཆིག་སྡོམ་ལ་
 གནས་པ་གཅེས་པའི་སྒོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཁོ་ལ་འདོན་
 མིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས། །ལེགས་པར་ངེས་པའི་གོ་བ་མ་ཆགས་ན།
 ཉམས་ལེན་གཞི་ཙུ་བྲལ་བ་མཐུན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་
 གིས། །ཆེས་པར་མི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འགལ་འདོད་ན། །ཤིན་དུ་ཕྱ་ཞིང་རྫོགས་པར་དཀའ་
 པའི་གནས། །ཆེས་ཆེར་རྟེན་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ། །ལམ་གྱི་གནད་མཆོག་དུ་མའི་
 ངེས་པ་ནི། །ཡུན་རིང་གྲ་མ་བརྟེན་ལས་ལེགས་བྱངས་གིང་། །དང་པོར་བསྐྱེད་
 དང་སྐྱེས་པ་བོགས་འབྲིན་དང་། །ཕྱི་ནང་མི་མཐུན་བཤེགས་རྣམ་སེལ་བ་ལ། །ལེགས་
 པར་བྱང་བའི་གྲ་མའི་མན་ངག་གིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་
 རྣམས་ལ། །གདམས་ངག་ནང་བྱན་རྒྱུད་པའི་གདེངས་ལྡན་པས། །ཆེ་འདིའི་སྒྲིས་
 པ་མཐའ་དག་རྒྱན་བཅད་དོ། །དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེད་ལུགས་མི་འགྱུར་བའི།
 བཙུན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་བརྟེན་པ་འཆལ། །དེ་ལྟ་ལགས་ན་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་
 རྣམས། །མད་བྱང་དགེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟབ་
 མའི་རིམ་གཉིས་ལ། །ཅི་གཅིག་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང་། །ཞིས་
 འཕོད་པ་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་བ་དག་
 ལེགས་གྱིས་སྐྱས་པའོ། །

༡༡། །ཚོས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་
གསུངས་པའི་རྩ་བྱིད་ཁང་ཁུང་བས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་བཞུགས་སོ། །

བརྟན་ལ་རྟོན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །དུས་འདིར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཚོང་
ཁ་བ་ཞིས་ས་གསུམ་ན། །རྟན་པར་གྲགས་དེ་གཙུག་ན་མོས། །གང་ཞིག་འཁོར་
བ་འདི་རྒྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཐར་བའི་
བདེ་བ་གྲུ་ཚོམ་པ་བཅུ་ལ་བར་རིགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆད་དུ་བྱུང་
བ་ནི་ཟབ་མོ་རྟོང་བ་ཉིད་ཉོགས་པའི་རྩོམ་ཉི། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྩོན་དུ་ཞི་རྒྱག་གི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཤིས་ཤིང་གོམས་པ་དགོས་པ་ལ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་གཏན་ལ་འབབ་
ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ལས། །ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ནི་བྱད་པར་གཉིས་
དང་ལྔ་པ་ཞིག་ཡིན་ཉི། འཛིན་རྟངས་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྔ་པ་དང་མི་རྟོག་
པའོ། །ཁ་ཅིག་བདེ་བ་དང་དྲངས་བ་གཉིས་བརྟན་ནས་བཞི་ཡིན་ནི་ཞིས་སྤྱོད་བཞི་མི་
རིགས་ཉི། ཐོག་པ་གསུམ་ཀའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཞི་ནས་ལ་བདེ་བ་ཡན་ལག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་
བའི་ངར་ཐོན་པ་ལས་རྒྱག་པའི་དྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་བ་ནི།
དམིགས་པ་དེའི་འཛིན་རྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་གར་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། རྩོམ་
འཛིན་རྟངས་དེ་ཉིད་གསལ་བོར་གྲགས་ཅན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱེད་ཆགས་སུ་འཇུག་

པ་ཡིན་ལ། དེ་གསལ་བར་ངེས་ན། དེ་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པར་ངེས་པས་
 རྒྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། དེ་ལ་འཛིན་སྤངས་ལྷགས་
 དག་ཡོད་པས་མ་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་ཡིན་ན་གསལ་བའི་ངར་
 དང་ལྡན་པས་རྒྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་ལ་
 གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བའི་སྒྲོ་ནི་རགས་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེའི་
 བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱང་རགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདིར་ནི་དེས་མི་གཞོད་དེ། ཞི་གནས་ཡིད་ནི་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཞི་གནས་
 ཡིན་མི་དགོས་ལ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་
 དམིགས་གསལ་མ་གཏོགས། དེ་དག་གི་ཞི་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཟུགས་མེད་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་། ཞེས་དང་། མདོ་རྟེན་གསུམ་རྒྱན་དུ་ཡང་། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བྱད་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
 གཏོད་པའི་ཚུལ་དང་། གཏད་པའི་ལོག་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། །དེ་ན་པ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་
 ཞིག་སྟེ། དེ་ན་པ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་ཡིན་པས་རྒྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན།
 དེ་ངེས་པའི་སྒྲོ་གཞན་ཞིག་སྒྲོ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་
 གྱི་རྟགས་ལས། ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་པ་ལྟང་གིས་དྲངས་པ་ལྟག་མཐོང་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི། ཞིག་ནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་
 ནོ། རྟེན་རྒྱུན་དམིགས་རྟེན་བཅའ་བས་རྟེན་པའི་ཆོ། དེ་ངེས་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་
 རྒྱགས་དག་དཔངས་མཐོ་བར་བསྐྱེད་དེ། ངེས་ཤེས་དེ་ཀའི་ངང་ལ་བསྐྱེམས་ཏེ་འཛིན་
 པའོ། བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་དང་། དམིགས་རྟེན་གཏན་མེད་ལ་དམིགས་མེད་
 ཏུ་འཛིན་པ་འཛིན་སྒྲིབ་ཞེས་སྒྲིབ་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐ་སྟོན་ལ་
 མོངས་པས་ཉེས་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། ཀཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲུབས་སུ་ཡང་རྩ་བའི་དམིགས་བདེ་རགས་པ་ཅམ་ཡང་དང་ཡང་
 ཏུ་དྲན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྟར་ཆེན་ནི་མོད་པ་སྟེ་ལ། རུལ་གྲགས་ན་ནི་བྱིང་བ་སྟེ་བས་
 རན་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དམིགས་རྟེན་དུ་རྩ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྤར་གྱི་ངེས་ཤེས་རྒྱགས་
 ཅན་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ངང་ལ་སྒྲར་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་རགས་པ་ཅམ་
 ངེས་སུ་འཇུག་པའི་དྲན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཀང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ།
 ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྒྱགས་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་
 ལ། སྒྲར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ལམ་པ་ཞིག་འཆར་དུ་བརྒྱག་ལ། དེར་
 མེད་དོ་སྒྲིབ་དུ་དྲན་པ་ལྟ་བུའོ། ཁ་དོར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་མེད་གཅིག་ལ་མེད་
 ཏུ་མི་རུང་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་རིགས་ལྡེལ་དེ། སྤར་ལ་དུ་དེ་ལ་སྒྲོ་བའི་བཙོན་འགུས་
 ནི། སེམས་བྱུང་སྒྲོ་བ་སྟེ། མདུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ཡང་དད་པ་
 རྟེན། དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། རྟེན་ས་

དན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་སྟེ་བར་དུ་གསུམ་དང་། མཐར་བཏང་
 སྟོམས་ཏེ། དེ་དག་དགོས་པར་ཤེས་ན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལོག་པ་སྟོམ་གྱི་ཡང་
 ཅེར་འདོད་པའི་ལོག་ཏོག་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྷོག་གོ། །དེ་དག་གི་ཟུར་ཕྱིན་པར་ཇི་
 ཉིད་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དུ་གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པས་བཏགས་ཟིན་པ་ལ་འཐག་
 པས་ཅི་ཞིག་བྱ། བྱིང་བ་ནི་ཚུགས་པ་དང་བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ། ཚུགས་པ་ནི་གཏི་མུག་
 གི་ཆར་གཏོགས་པའི་མུན་པ་བབ་པ་ལྟ་བུ་བྱིང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ་མདོ་དང་དགོངས་
 འགྲེལ་ཆད་ལྡན་མང་པོར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཤིང་། དོན་མི་གཅིག་པར་བཤད་
 ལ། བྱིང་བ་ནི་འགྱུར་མང་པོར་ཁྲུམ་པ་ཞེས་བསྒྱུར་ལ། རྣམ་གཤམ་གི་ཆར་གཏོགས་
 པ་སྟེ། འདི་ནི་བདག་གིས་མི་རྣམས་སེ་ཞེས་ཡི་གི་བར་གྲགས་པའི་ཁྲུམ་པ་དང་། སེམས་
 གྱི་འཕངས་དམའ་བ་ལ་སེམས་ཁྲུམ་པར་བྱས་པའི་ཁྲུམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིའི་
 སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱི་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་མཛད་པས་ཏོགས་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུང་
 ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བྱིང་བ་ཚུགས་པ་ལ་འདོད། བྱིང་བ་སྤྲོ་མོ་སྟོམ་ཡང་དག་
 ཏུ་འདོད། རྩོལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་ལུགས་སྟོན་
 མེད་ལ་ཞི་གནས་མི་སྟེ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཡམས་དང་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི།
 གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱངས་ཏེ། མན་ངག་ཆུང་དུས་ཆོས་སྤྱོད་བས་ཞོངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཆན་ཉིད་དེ་ཆང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབྱས་མཐའ་ནས།

ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་འདྲ་བྱེད་བརྒྱད་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 སེམས་དགུ་དང་། ལྟོབས་དྲུག་དང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཆང་
 རོ་༥ རྟེན་སེམས་གནས་དགུའི་ནུམ་གཞག་ནི་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གསལ་ཡོ།
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 ཉི་༥ རྟེན་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བརྟེན་དགོས་མི་དགོས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལ་ཡང་ཤིན་ཐུངས་
 མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདོད་སེམས་དང་། ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 སུ་འགོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ལྟོབས་
 ཀྱིས་སྒྲིལ་བྱེད་དབང་ཤེས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་
 ལ་མི་ཉོག་པ། དཔེར་ན་ཤེལ་གྱི་སྒྲོད་དུ་ཆུ་དྲངས་མ་སྟུག་པ་ནི་མས་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ།
 བདེ་བ་དང་དྲངས་པ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བཤད་པ། སེམས་དགུའི་
 བདུན་པ་བ་ནུམ་པར་ཞི་བའི་སྒྲོད་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ནུམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 ལས། རང་རིག་རང་ཞལ་བརྟན་པ་ཞེས་འདོད། དེའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་བ་དག་ལ་
 སྟོན་པའི་རྩ་བ་གཅིད་པའི་ལྟག་མཐོང་དང་། ལྟ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོར་སྒྲིལ་
 བ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནུམས་ཀྱི་དགག་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དེར་བརྟེན་
 བར་བྱའོ། ཤིན་ཐུངས་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སའམ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། ཤིན་ཐུངས་ཐོབ་མ་ཐག་
 པའི་དགའ་བདེ་ཡེར་ཡེར་པོ་དེ་དེའི་ས་པའི་སེམས་སུ་མི་རུང་བས་སོ། སེམས་དགེ་

བ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ལ། རྒྱང་སེམས་
 འདུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ལས་རུང་གིས་དངས་པའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་
 བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ནི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་པའི་ངོ་བོར་སྦྱོས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
 མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡིན་ཏན་གྱི་རིགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འཐོབ་
 པར་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མ་ཐོབ་པར་
 སྦྱོར་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱོས་པར་འདོད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནམ་བཞག་མ་ཆགས་ཤིང་ལམ་
 གྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མགོ་སྐྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ལུས་ཤིང་བལ་
 ལྟར་ཡང་བ་དང་། སེམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དཀྱིར་རུང་བ་དེ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་
 གི་ལུས་ལ་འབྱུང་བའམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་པའི་ལུས་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ངེས་ལ། གཉིས་པ་ནི། དགོས་པ་མེད་པས་སྤྱོད་གསུམ་པ་
 ཁས་ཐུང་བར་བྱའོ། དེས་ན་ཟབ་མོའི་ལྟ་བུ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་སྤྱོད་བ་སྦྱོབ་ལ་ཞི་གནས་
 གྱུབ་པ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་མ་གྱུབ་ན་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱོད་བ་གཏན་མི་སྦྱོབ་མ་
 ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ན་མི་རྟོག་པའི་སྤྱོད་བ་སྦྱོབ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་གྱུབ་པ་སྒྲིན་དུ་འགོ་
 དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟག་མཐོང་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཇི་

སྟོན་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁི་རགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤང་ཙེ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་དུ་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་སྟེ། དེའི་རྣམ་བཞག་ནི་རེ་ཤིག་བཞག་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་སྒྲིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲིམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བྱད་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། བྱད་ཆོས་དང་པོ་
 ནི། ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤང་བ་ལ་སྟོན་དུ་ཤེས་
 བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་དགོས་ཏེ། ངའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་འདི་ལ་སྤང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འདུག་
 པ་བཟླ་པའི་ཆེ། ཐོག་མར་ངའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པར་རྩོམ་པ་ན། ཡུང་པོ་རགས་
 པ་དང་བཅས་པའི་ལུགས་འདི་ལམ་གྱི་འཆར་བ་ཡལ་ཆར་ལ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་
 དང་ངའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཞིང་། ངའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་དེའི་རང་
 དུས་ན་ང་མི་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པས་དེ་གཉིས་ཡུལ་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་
 གཉིས་བྱད་པར་མ་བྱེད་ན་ངེས་པར་ལྟ་བ་འཕྱག་གོ། སྤྱིར་ངའོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་འདིའི་
 སྤང་ཚུལ་ལ་དོན་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་དགག་བྱའི་
 སྤང་བ་འཆར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་མེད་ཅིང་འཆར་དགོས་ལ། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་རྟོག་གི་ངོས་ནས་བྱད་མེད་དུ་མི་འཆར་རོ། །དེ་
 གཉིས་རང་རྟོག་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཅུམ་དུ་ཟད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོའི་རང་དུས་ན་སྒྲོ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་དཔྱད་
 པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་དེས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུང་སྒྲུལ་དུ་རྗེས་སུ་བསམས་པ་ན། རང་ཡུལ་དུ་
 སོང་བ་སོགས་མང་དུ་འོང་ཡང་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་འཆར་ཚུལ་གཏན་མ་
 ཡིན་ཏེ། དུས་ཐ་དད་པ་མེད་བས་གྲུབ་ཉེར་དེ་ཕྱི་མའི་དུས་སྤར་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་རྟོགས་
 པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་སྒྲུང་བས་བྱུང་གྲང་། དེ་ལ་སྒྲུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་
 ལ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ལེགས་པར་བྱེད་
 པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྒྲོའི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་གོ་བའི་ནོར་བ་འབྱུང་
 འོ། །དེས་ན་བྱུང་པར་དང་པོ་དགག་བྱའི་སྒྲི་འཆར་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་མ་གར་
 ན་དེ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་སོགས་མི་འཆར་བས་སོ། །བྱུང་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། ངའོ་
 སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་དེའི་རང་དུས་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་སྒྲུང་ཚུལ་དེའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 གང་རུང་གཅིག་དུ་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་བྱུང་པ་ངེས་
 པའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །བྱུང་པར་གསུམ་པ་ནི། སྒྲུང་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་གཅིག་དུ་མ་གང་
 རུང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་སྒྲོའོ། །བྱུང་
 པར་བཞི་བ་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་
 བར་ངེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་སུ་
 ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་

འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བཤམ། གཟུགས་བདེན་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ངའོ་
 ལྷམ་པའི་སློང་ལ་རྩེ་ལྷར་སྤང་བ་ལྷར་གྲུབ་པོ་ལྷམ་དུ་རྩེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཞེན་པ་ནི་བདག་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །ད་དུང་གནད་འདིའི་བྱི་མ་གསུམ་པ་སྤྱིང་བ་འདོན་ཚུལ་
 ཅུང་ཟད་བྱ་སྟེ། ངའོ་ལྷམ་པའི་སློང་ལ་སྤང་བ་ལྷར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་སྤང་བ་
 ལྷར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སློང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། སྤང་ཞེན་དེ་གཉིས་
 གང་གི་ངོར་སྤང་བ་ལྷར་གྲུབ་ན་ཡང་བདག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སློན་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྤང་ཞེན་གཉིས་པ་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་། ཞེན་ཚུལ་
 ཡང་ཟླ་བཅས་ཟླ་མེད་གང་རུང་གཅིག་དུ་སྤང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་ཚུལ་
 གཞན་མི་འབྱུང་པ་སྤྱིང་བ་ལ་བསྐྱོར་ནས་བལྟས་པས་ཤེས་ལ། གལ་ཏེ་ཟླ་མེད་དམ།
 གཅིག་དུ་སྤང་ཞིང་དེར་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ང་དེ་ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་དང་ཡང་སྤང་ཚུལ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཡེ་མེད་ཀྱི་གཅིག་དུ་འགྱུར་བས་
 ང་དེ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡན་ལག་སོགས་གཅིག་མ་ཆང་ན་འང་། ང་དེ་མ་
 ཆང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཤི་བའི་རྩེས་སུ་ཕུང་པོ་མེད་པས་ང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། གཟུགས་ཕུང་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྷར་ང་ཡང་གསར་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་
 སོགས་སློལ་གང་ཤར་སྒྲ་བ་ནམས་དང་པོར་སློམ་པར་བྱ་སྟེ། རྩེས་སུ་ནི་རྩ་འདུག་
 ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་བལྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་བསློམ་པར་བྱའོ། །སློམ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་

མེད་ཀྱང་། སྐུགས་དང་པར་སྤྱོད་གཉིས་དང་། ཞི་གནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་དང་།
 སོ་སྤྱོད་དང་འཕགས་པས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནམས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་པར་
 བྱ་ཞིང་། ངའོ་སྐུ་པའི་སྤྱོད་དང་། བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་དང་། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དང་། འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནམས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་
 བྱའོ། །འདིར་བྱན་མོང་པའི་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སོ་སྤྱོད་ལྷ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་བཟོད་
 ན། དེ་ཡང་གོང་ལྟར་དམ་བཅའ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལན་དུག་བདུན་གྱི་བར་
 དུ་བསྐྱེད་ས་ནས། དགག་བྱ་དེ་ཞེ་ཡུགས་སུ་བཞག་ནས་མེད་དོ་མེད་དོ་སྐུ་ཤུ་སེམས་
 པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཡོད་དམ་ངེས་པ་ན། མེད་མེད་ཅེས་ཞེ་ཡུགས་སུ་བུམ་པ་
 ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་ཞེས་སྒྲས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་མེད་ཅེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་
 ནི་འདི་འདྲ་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གནད་གཅིག་གོ། །དེའི་སྐབས་སུ་
 དགག་བྱ་བཀག་པའི་བཀག་པ་དེ་པར་ངོས་སུ་དམིགས་ཉིན་དུ་བཞག་ནས། བཀག་
 པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་པར་ལ་བཟླ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་ན་ནི་སྦྱོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་
 སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ལ། ད་ནི་གཏན་མི་རུང་ཞིང་། སྤྱོད་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་ཐིམ་པའམ་
 ཞུགས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་དེ་གནད་གཉིས་པའོ། །དེ་འདྲ་པའི་བར་བར་དུ་ཡང་
 དེ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་སྐུ་ཤུ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་བསྒྲོམས་ཏེ། སྐར་ཡང་བསྐྱུབ་བྱ་ངེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཅན་སྤྱོད་པ་སྟེ་གནད་གསུམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་

པའི་ཆེ་སྤང་ངོར་སྤྲོ་ཆོགས་འཆར་ཡང་ངེས་ངོར་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་
 མི་འཆར་བཞིག་ །འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་
 ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། སྟོ་ལའང་དེ་ལྟར་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ང་ཡི་བ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་
 ཅན་ནམ་སྟོང་གཞི་བཇེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཇེས་
 ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་འཛིག་མཚམས་སོགས་
 ནི་འདིར་བཀོད་པ་ནམས་ལ་སྟོ་བཟོ་དང་བསྟེ་བསྟེད་མི་བྱེད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
 སྤང་ཚུལ་དང་། གྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་
 པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྟོང་བ་དང་བཞི་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡༡། །ཟབ་མི་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་བཟླན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཟབ་མི་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བཟླན་བཅོས་
 སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྐུ་སྐྱེ་བའི་བཙུན་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སྤྲོ་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་གླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་བྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་
 ཞིག་སྒྲིང་ཉིད་ཟབ་མིའི་རྩ་སྒྲིང་དབྱར་དུས་ཀྱི་མི་སྤྱིན་གྱི་དབྱངས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 འབྱུང་ནམ་མཁའི་སྒྲོ་ལས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྒྲོགས་པ་ཡིས། །བདག་དུ་ལྟ་བའི་
 ཆ་གདུང་ཀུན་སེལ་རྒྱ་ཆར་དུས་སྤྲོ་འབེབས་མཁས་པ། །ཆེ་མེད་སྒྲོན་པ་སྤྱིང་ཇིའི་
 རྒྱ་འཛིན་གཡོ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་ཆེ། །གངས་
 མེད་སེམས་དཔའི་དབྱས་སྤྲོ་ཟབ་མིའི་གདམ། །སང་གའི་སྒྲིང་དབྱངས་སྒྲོགས་ལ་ཆེ་
 མེད་པ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་བདག་སྒྲིངས་ཤིག །ཐུབ་དབང་
 བཟླན་པའི་སྤྱིང་པོ་སྒྲིང་བ་ཉིད། །རྒྱལ་བ་ཞིན་འབྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་ནི། །རྒྱལ་
 བས་ལུང་བཟླན་འཕགས་མཆོག་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས། །སྤྲོས་དང་བཅས་ལ་སྤྱིང་ནས་བདག་
 ཕྱག་འཆལ། །སྤྱོ་བའི་བྱ་མཆོག་བྱེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་

གྱིས་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཀྱན། ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག།
 མཚུངས་མེད་གླ་མ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆལ། །འདི་ན་གང་དག་མང་དུ་ཐོས་དང་
 ཉིང་འཛིན་སྐྱར་ལེན་ཟབ་མོའི་བཟུངས་བཞིན་ལ་བཙོན་པ། །དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་རང་
 ཉིད་འཆིང་བྱེད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ན་འདུག་པ་མ་ཤེས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་རྩོན་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་སྐར་ཁིང་འཕེལ་བས་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར་མཐོང་སྟེ། །འདི་
 དག་ནམས་ལ་བརྟེ་བའི་བསམ་པས་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་གླ་མའི་དྲིན་ལས་འདིར་བཤད་
 བྱ། །དེ་ཡང་། ཤེས་ཡན་གང་དག་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་
 དཔྱད་པ་ཞུགས་ནས། སྟོན་འདི་ཇི་སྟེད་འཆོ་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་།
 རྒྱག་བསྐལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་འཛིན་ཏེན་ཕྱི་མ་པན་
 ཆད་ཀྱི་གོང་མའི་བྱད་པར་ཆོལ་བ་ནམས་ཀྱི་འདུག་འོགས་ནི་འཛིན་ཏེན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཞེས་སྟན་པའི་
 བ་དན་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་དུ། སྟེལ་མར་
 བསྟོད་པ་ལས། གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་
 གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་ཟད་པའི། །རྒྱ་སྟོན་གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་པས།
 དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ལ་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །གཏན་ནས་
 ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཁིང་། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གནས་
 གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁིང་། །དེ་

བསྒྲིབ་དེ་ནི་བཀྲུང་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལྟར་རོ། །སྒྲིབ་པའི་བསྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་ཟབ་མོ་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་ལུང་བསྒྲིབ་པའི་ཚད་མར་གྱུར་བའི་སྒྲིབ་བྱ་ནི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་
 རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྩོ་ཕྱོགས་ཐེ་ཏའི་
 ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སྦྱོང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་རྒྱ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ།
 ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྤྱོད་ཐེག་
 ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ།
 ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ལས། གཞིན་རྒྱ་འདི་ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་
 ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་ནས། ང་ཡི་བསྒྲིབ་པ་
 རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་ཀྱིས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲུང་བའི་དུས་དང་མཚན་
 དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལོ་དུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
 ལེ་ཅ་བྱི་གཞིན་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི། རྩོན་པ་འདས་
 ནས་ལོ་བརྒྱད་རུ་པ་ལ་བསྒྲིབ་པ་ཉམས་པའི་ཆེ་རྩོན་པའི་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་སྦྱོང་
 དུ་གྱུར་ནས་བསྒྲིབ་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་དུ་འདས་ནས་བདེ་
 བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་ལ། འདི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་དང་གནས་བསྒྲིབ་བྱང་བཟང་ལ་

སྤྲུལ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་བཟུན་དུ་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་གསེར་འོད་ལས་གསུངས་
 པའི་ལི་ཙ་བྱི་གཞིན་ནུ་མུ་སྒྲུབ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། ར་བོ་ཆེའི་
 མདོ་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ས་བདུན་པ་བར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། དཔལ་དུས་
 གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུལ་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་ངས་དོན་དུ་འབྲེལ་བར་ལུང་
 བཟུན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གསལ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྒྲུ་ཆེ་
 དེ་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་མཛད་པར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་མུ་སྒྲུབ་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱིས་ཉིད་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས་སོ་
 སོ་རང་རིག་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཇིག་རྟེན་དུ་བཟུན་ནས་སྒྲུ་
 དང་མེའི་བདེ་བ་ལས་འདས་གིང་། མུ་སྤྲུགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བསམ་གཏན་དང་། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ནས་སྒྲུ་བ་དང་
 འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྒྲུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་
 རྣམ་པ། སྒྲུ་བཟླ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྒྲོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སྤྲུལ་
 པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་གྱིས་བརྒྱན་པ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་གསལ་
 རྟེན་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་རྣམ་པས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེས་ན་དོ་རྩེ་འཆང་བརྟེན་པ་ནི་ལོངས་སྒྱུའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། བདེ་བ་
 ཅན་དུ་འབྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཆང་རྒྱ་
 བར་བཤད་པ་ནམས་ནི་སྒྲུལ་སྒྱུའི་མཛད་པ་སྒྲོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་

ན་སྒྲིབ་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་འདི་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་དུ་མའི་གོང་དུ་སངས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་
དང་། བརྒྱ་པའི་དུས་འདིར་འཇམ་བུའི་སྒྲིབ་དུ་འཆང་བརྒྱ་པའི་མཇུག་པ་བརྒྱན་པ་
མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས།

དེས་ན་སྒྲིབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲངས་ཏེ་འདིར་ཟབ་མོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་
འཆད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཟབ་མོ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་
ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན། ཆོས་དེ་ཉན་པ་པོ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་བཤད་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲིབ་
བྱ་དག་གིས་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཅུ་ནས།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
མེད་ན། བྱིང་གོད་དང་བྲལ་ཞིང་གསལ་ཞིང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གིན་དུ་བརྟན་
པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་རྩ་འཕྱལ་ལ་སོགས་པ་
དག་ནི་མུ་སྒྲིགས་བྱེད་དག་ལའང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་
རྩ་བ་ལ་ཅིའང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་གྱི་
ལས་སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་
 ཅན་ནམས་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 མདོ་སྟེ་ལས་ཇི་སྟངས་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་སྟོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་
 བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཁིང་རབ་འབྱུགས་དེ། །
 ལྟག་སྟོང་གིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་སྟོམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཐབས་གང་གིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞེན། སྟོམ་རིམ་དུ་དངས་
 མ་ཐག་གི་མདོ་དེའི་མཇུག་ཏུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་
 དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྟོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་མུ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་
 གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཁྱི་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རྟེ། འཁོར་བར་འཆིང་
 བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་
 དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་ཁིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ་ག་སྟག་ཡིན་པས།
 བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་
 ནས་སྟོམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོམ་རིམ་བར་བ་ལས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མདོན་སུམ་
 དུའམ་བརྒྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་མདོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་

བཞིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྒྲིང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་བྲ་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང་སྤྱི་བ་པའི་མུན་པ་ཡང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་
 ན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་
 འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྤྱི་བ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲིང་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟ་བུས་
 ན་བདག་གིས་ཞི་གནས་ལ་གནས་རྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ།
 ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རོན་
 དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྒྲིང་བ་ཞིད་དེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་རྟེ། ཤེས་རབ་དེས་
 མ་ཟེན་པའི་སྤྱི་ན་སོགས་གཞན་རྣམས་ནི་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་བུ་ལྟ་
 བུར་གསུངས་པའི་བྱུར་རྟེ། རོ་རྩི་གཙོད་པ་ལས། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་
 ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་ནས་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་སྒྲིང་བས་
 སྤྱི་ན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེར་བ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྣམ་ལངས་རྟེ་ཉི་མ་གར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིའི་གཟུགས་
 རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་མ་སྒྲིང་བས་སྤྱི་ན་པ་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེར་བ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་

པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ནམས། །ལམ་
 ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱིམ་འདུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་
 རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི། རྩེ་ལེ་ཐེག་པས་འགྲོ་བ་ནམས་གྱིས་
 ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པའི་བྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་
 པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དབྱ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་གྱིས་གཏན་ལ་ཤབ་པའི་སྒོང་
 པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འདི་ལས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅིའང་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 གང་ཟག་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་ཕུ་འདིར་
 ཟད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་དང་། གྲུབ་
 ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་མོད་གྱི་མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐབས་མ་ཡིན་
 པས་མ་སྒྲོས་སོ། །འོ་ན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་བའི་
 འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། ཡུང་པོ་ནམ་དཔུད་སྒོང་པ་ཉིད། །རྩེ་ཤིང་བཞིན་
 དུ་སྒྲིང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། རིགས་པས་དཔུད་པའི་སྒོང་ཉིད་སྒྲིང་པོ་
 མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡུང་དེའི་དོན་ནི། རིགས་པས་དཔུད་
 པའི་རྩེད་དོན་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུང་པོ་རིགས་པས་དཔུད་ནས་བདེན་མེད་དུ་
 གཏན་ལ་ཤབ་པ་མ་ཡིན་པར། ཡུང་པོ་རིགས་པས་དཔུད་ནས་ཅང་མེད་དུ་གཟུང་

བའི་ཆད་སྒྲིབ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཆེན་འི་མེད་འོད་ལས། སྤང་པོ་
 རྒྱུ་པར་དཔུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད། །ཆད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་བྱས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དང་རྒྱུ་མཁའི་
 མེ་རྟོག་གི་དཔེས་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔུང་པའི་སྒྲིབ་ནས་དཔུ་
 མ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར། ལེའུ་གཉིས་པའི་མདོར་བསྐྱུས་བདུན་པར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་མདོར་བསྐྱུས་ལས། ཅེ་ཡང་
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། འདིར་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་གསུངས་ལ། ལེའུ་
 གཉིས་པར། སྐྱུ་མས་ཆོངས་པར་བྱས་པའི་མཐའ་དག་འགོ་བ་འདི་ནི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་
 དག་ལས་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདིར་འཁོར་བའི་
 སྐྱུ་མ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཆོངས་པར་བྱས་པ་
 ནི། དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་དག་ལས་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་འཛིན་
 པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བར་
 བཤད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ནི་རང་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མ་ཡིན་གཉིས་ག་ལས་མ་ཡིན་
 རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་སོགས་གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་
 ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱད་དེ་ལས། ལྷོང་བ་ཉིད་དམིགས་བཅས་
 སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དགག་བྱ་དུ་ལ་སྤྱོད་པ་བསགས་
 པའི་བེམ་པོས་ལྷོང་བ་ལ་ལྷོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
 གཟུགས་ཀྱང་ཚོབ་པ་སྟེ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལ་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དམིགས་མེད་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
 བཤད་དོ། །འདི་དག་ལ་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐུན་མོང་དུ་
 བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བཛྲོད་
 ལ། འོན་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཆོལ་ནས་ཟབ་མོ་སྤོང་པ་
 ཉིད་ལ་མོས་པའི་གོགས་ཆེར་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡུང་བར་བྱེད་པ་ཆེས་
 མང་དུ་མཐོང་བས་སྒྲིམ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོ་སྤོང་པ་
 ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གཞི་བྱས་
 ཏེ། འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ནི་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་

ཡིན་ཏེ། མདོ་ཀླན་ལས་བརྒྱུས་བ་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱན་སྤྱུ་མ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིའུ་
 རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་
 དཔུད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པ་
 འདི་བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན། གང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་
 ཅི་སྒྲོམ། གང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལུང་འབྲེགས་པ་དང་འཆད་བ་དང་། གཞན་དག་
 ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་དུ་སྒྲོན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ལྟར་གཙོད་པ་ལས་
 ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྒྲུབ་དུ་སེམས།
 གཞུང་ལྷུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གང་ཇི་སྟེད་པར་གཞུང་ལྷུང་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་གྱུར་ན། གང་
 དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གཞུང་ལྷུང་ལྟེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་
 བྱེ་མར་གྱུར་པ་ལྟ་སྒྲོམ་ཀྱང་ཅི་འཆལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་
 འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྒྲོལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། གཞུང་ལྷུང་དེ་དག་གི་
 བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྒྲེས་པའམ་བུད་མེད་ལ་ལས་རིན་
 པོ་ཆེ་སྤྱོད་དུ་གྱིས་བཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྒྲིན་པ་བྱིན་ན། སྒྲེས་པའམ་

བྱད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འཕྱོར་གྱིས་གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གསེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་འདི་ལས་ཐ་
 ན་ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྐྱན་ན་དེ་
 བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། མི་དག་བ་བཅུའི་ཆེ་ཤོས་ནམས་སྟོས་ནས།
 དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་
 མ་ནས་དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྱོའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེབ་ལས། དག་སྟོང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་ནམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱུང་བའི་འགྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་
 པས་མཆམས་མེད་པ་ཡང་གནོན་ན། ཆོ་ག་དང་ཚུལ་བྱིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
 པ་ཕྱན་ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་དང་། མ་སྐྱེས་དགའི་མདོ་ལས། མཆམས་མེད་
 བྱེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན། དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྒྲུའི་ཞེས་གསུངས་པས་རྗེ་ག་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྟོང་བྱེད་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཟབ་
 མོ་བཤད་པ་ལ་ཇི་སྟངས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་འཕྲོག་པ་ལ་ཡང་ཆོས་གཉིས་ཆང་བ་

དགོས་ཏེ། རྟོན་བཀྱར་དང་གྲགས་པ་མོགས་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཀླན་སྒྲིབ་དག་པ་ཅིག་དང་།
 བཤད་རྒྱུ་ཆོས་དེའི་དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཅིག་
 དགོས་ཏེ། སྒྲིན་གཉིས་ཀྱི་འཕམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན། བསོད་ནམས་གསར་
 པ་མི་འཐོབ་ཅིང་སྤར་ཡོད་ཉམས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིབ་
 དཔོན་དབྱེག་གཉིན་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་
 དང་། མེས་མཉམ་མོངས་པ་ཅན་རྟོན་པ་དང་བཀྱར་སྒྲིབ་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་
 འཆད་པ་དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་དེ་ཡང་སྒྲིན་ལན་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་རྒྱད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་པོན་བཞག་པ་ནམས་ཉིད་ལ་བརྟན་
 པར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲིབ་ཉིད་སྒྲིན་པའི་གཞུང་
 ཉན་དུ་བེན་ཀྱང་། སྒྲིབ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། དོན་
 མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
 རྒྱུ་ནི། རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྒྲིབ་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོའོ། །རེས་
 འགའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པའི་དོན་ནི་ཆོས་འདི་ནམས་མེད་པའི་དོན་
 རོ་སྤྲུལ་དུ་གཟུང་ནས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་པོར་སྒྱེད་ནས།
 དེ་ནས་མི་གཏོང་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་མནར་
 མེད་པའི་དཔྱུལ་བ་དག་དུ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པར་རྩ་བ་ལ་ནི་ཆོག་གི་བཤོད་པ་ཅམ་ཐ་དད་པར་བཤད་ཀྱི། སློའི་འཛིན་ཚུལ་
ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་འཆར་ཚུལ་བྱད་པར་བྱང་བཤད་ཀྱང་མེད་དེ། གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་
པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་རྩལ་ཡང་། སློང་བ་ཉིད་ལ་རྩ་ཉེས་
ན། དེ་ཤེས་རབ་ཚུང་ནམས་ཕྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་
ལས། དེ་ཤིག་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སློང་བ་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་
བར་རྟོགས་ན། དེའི་ཆེ་འདི་ལོག་པར་རྩ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་
ལོག་པར་ག་བྱུང་གྱུར་ན། མི་མཁས་ནམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་བ། འདི་རྩལ་མེད་པར་
རྩ་བ་ཡི། མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་དོ། ཅི་རྩེ་ཡང་ཐམས་
ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་མི་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཇི་རྩལ་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་
སྤྱི་བྱུང་སློང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སློང་
བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདི་ངེས་པར་སློང་བ་ཉིད་སློང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
རྩལ་སྤངས་ན་ཆོས་ཀྱིས་ཤོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བར་འགྱུར་རོ། ཇི་སྐད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་
བཟུང་ན། ལྷན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། སློང་བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་ཅན།
མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱུ་རྩལ་འགྲོ། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩལ་རོ།
དེ་ལ་སློང་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བར་མ་བཤད། ལས་འབྲས་
ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཀྱང་འགྲོ་ལ། ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྩ་བ་ནི་དཔེ་

ཅ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་སྒྲིང་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུར་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ནས་
 དག་དུ་མ་ཞིག་ནས་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་མི་ཟེར་གྱི། ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྱུར་འཆོས་ལ་ནི་དགོས་ནུས་མེད་པར་གོང་
 གྲུ་བྲངས་པའི་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞི་བརྒྱ་
 པ་ལས། གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉན་
 པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོགས་པས་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་འགྲོ་ལ། ཞེས་
 སྒྲིང་ཉིད་སྤངས་པ་དང་། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟོགས་པ་གཉི་ག་ངན་སོང་ཁོ་ནར་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྒྲིང་
 པ་ཉིད་འདི་གདུལ་བྱ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ལ། འདི་འདྲ་བ་ལ་བསྟན་པར་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ནི་གང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདུག་
 པ་ལས། སོ་སོ་སྒྱུ་བོའི་དུས་ནའང་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་དུ་དགའ་
 བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་དུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་།
 །ལུས་ཀྱི་བ་སྒྱུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒོ་
 ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲིང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་
 དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲིང་བ་ཉིད་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་གོ་བ་དང་། གོ་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པས་དངས་པའི་མཆི་མ་གཡོ་བ་སོགས་དྲགས་མི་འབྱུལ་
 བ་ཡིན་གྱི། ལོག་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྤང་སྤྱེས་པའི་བྱུན་པའི་མཆི་མ་འབྱུག་པ་ལ་
 ཡིད་བདན་མེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཉན་པ་པོ་སྟོང་ལྟན་ལ་བཤད་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་
 བ་གནད་དུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་འཕྲུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདྲག་པ་ལས།
 དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །དྲག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་གྲངས་
 ནས་གནས་པར་འགྱུར། །སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱིང་ཇི་བརྟེན་པར་བྱེད། །
 བཟོད་པ་སྟོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་དུ། །འགོ་བ་སྟོམ་བར་བྱ་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་
 བསྟོབྱེད་ཅིང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་གྱུས་པར་བྱེད། །ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཆེར་ཇི་ཅམ་སོང་བ་དེ་ཅམ་དུ་སྤྱིན་པ་དང་
 ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་ཆེས་གྱུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ནམས་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་ནས། །ལས་
 དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །ཆེད་བྱུང་
 བས་ཀྱང་འདི་ཆེད་བྱུང་། །ཅིས་ཤིན་ཏུ་བཟླགས་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །དེའི་
 སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་སྤྱེས་པར་སྟོམ་སྤྱིན་ཆད་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ནམས་
 ལ་དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་མ་གོ་བ་ནམས་ལ་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་གོ་བ་ལ་སྟོམ་བཅས་དེ་
 དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རེ་ཤིག་གཞན་ངོར་ལས་འབྲས་ལ་སྟོབ་
 པ་སྟོན་ཟེར་བ་གཉི་ག་ཡང་རང་སྟོངས་ནས་དེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བྱེད་

མེད་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕྱང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས་རན་
 འགྲོའི་སྒྲིང་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་བའི་འབྲས་
 རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་འདྲ་བའི་སྒྲིང་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
 ལ་སྒྲིང་ཉིད་ཟབ་མོ་བཤད་པ་ལ་ནི་འཆད་པ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་
 ན་ནི། བསྐྱབ་བདུས་ལས། སྒྲིང་སྒྲིང་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་བཅོད་
 པ་དང་། ཞེས་ཀྱན་དགྲིས་ཆང་ན་ཡམ་པ་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 སྒྲིང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཐོས་ནས། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་རྩུང་བའི་
 གོ་བ་རྣམ་དག་སྦྱེས་ཀྱང་། རོ་མཆར་བ་སྦྱེས་པས་དྲངས་པའི་མཆེ་མ་འབྲུག་པ་དང་།
 བ་སྒྲུ་གཡོ་བ་ལོགས་གང་ཡང་མེད་ན་ད་ལྟ་ཟབ་མོའི་སྒྲིང་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་བྲ་
 མ་དམ་པའི་ངག་གི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ན་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་མང་
 པོ་གསར་དུ་འཛོག་པའི་སྒྲིང་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རང་
 བཞིན་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་གྱས་པར་ན། དེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱེན་ཉེ་བར་བསྐྱབས་
 པའི་སྒྲིན་ནས། རི་རྩར་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་རྩར་བྱ་ཞིང་།
 རྩང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཙོ་ཞིང་།
 བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡོངས་
 སུ་སྒྲིང་བར་འདོད་པས། ཡང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱིན་དཀའ་བ་ཡང་སྦྱིན་པ་
 དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བར་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་འདི་འབད་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲེ་བོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟན་པར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དག་གིས་ནི་
 འབད་པ་ཆེན་པོས་བཤད་དགོས་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་
 གཅིག་གཉིས་ལ་སྤྱངས་པ་ལྟར་སྤང་རུང་བཤད་ཅེ་བྱས་ན། དེའི་སྒྲོམ་པས་གཏིང་དཔག་
 དཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས་སྟོན་པའི་དབྱེ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་རང་དགར་ཞུགས་
 ནས་མ་བསྐྱབས་པར་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་
 པའི་གནས་ལ་མ་སྤྱངས་པར་བྱིད་དམ་མན་ངག་རྒྱུང་རྒྱུང་རེའི་ནང་དུ་འང་ཟབ་མོའི་
 རེས་དོན་འཆད་པ་སྐད་ཟེར་བའི་སྟིང་ཁམས་ཅན། རང་གི་ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དག་
 གིས་ཟབ་དོན་འཆད་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ངན་མོང་གི་རྒྱ་གཉིས་
 པོ་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་རྟེན་བཀྱར་དང་གྲགས་པ་རུང་བཤད་ཅམ་
 ཀྱིས་གཡེན་བཅོས་པས་རྟེན་ཁམས་གང་ཆེ་འགྲན་པ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །བཞི་པ་བཤད་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་ལ། དྲང་དོན་དང་རེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་བཟུང་བ།
 འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ངེ་ལྟར་བྱུང་བ། དེའི་རྗེས་
 སུ་འབྱངས་ཏེ་སྟོང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། གསུང་རབ་
 ཀྱང་གདུལ་བྱ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་ན། ཇི་
 འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བཅའ་བར་བྱ་སྟམ་ན། རེས་པའི་དོན་གྱི་

གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅའ་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་ནི་མི་སྲིད་པར་
འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དྲང་ངེས་གཉི་ག་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཉོག་གོ་འབར་བ་ལས་
བཤད་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་རྒྱང་
མི་རྒྱང་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ནི་སངས་རྒྱུ་བྱི་བཀའ་མ་
ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲུས་པའི་རྗེས་ནས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་
དང་། མདོ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཅམ་ཞིག་ཆད་མར་
ཁས་ལེན་པས་ཉན་ཐོས་པ་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་དག་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པ་ཡིན་
གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉན་ཐོས་པར་བཞག་པ་ཐོས་སྤྲོགས་
ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དག་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་
ནི་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ག་ལ་འགྱུར་རྟེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་
འདེབས་ན། དག་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དག་ཀྱང་། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་པོད་དག་གིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་
སྤྱོད་པ་མ་བྱེད་པར་ནོར་བ་གིན་དུ་མང་པོར་བྱས་སྤང་ངོ་། །

ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་སྤྱེ་ཚུལ།

གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གིང་ནིའི་སྤྱི་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར། མདོ་སྤྱི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱེ་བ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། འཕགས་པ་བྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་ལེའུ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྷ་ར་རྩ་སིར་དྲང་སྤྱོད་སྐྱ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བརྟན་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བ་སྤྱོན་ལྟར་གྱུར་བ་འམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་སྒྲོར་བ་ཅིག་རབ་དུ་བསྒྲོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་དེ་ཡང་། རྒྱ་ན་མཆིས་པ། ལྷ་བས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྤྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ན་མས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་འི་ནས་པས། ཆེས་ངོ་
 མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྒྲུབ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་བ་དེ་ཡང་ཁྱ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་
 བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 ཆོས་ན་མས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་།
 འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པ་ན་མས་ལ་ལེགས་པར་ན་མ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ། ངོ་མཆར་མད་
 དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྒྲུབ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་བ་འདི་ནི། ཁྱ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་
 པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་དང་དོན་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་
 གསུངས་ལ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་སྤེ། ཐེག་བསྐྱུས། ཀྱན་ལས་
 བདུས། ན་མ་བཤད་རིགས་པ། ཉི་ཤུ་བ། སུམ་ཅུ་བ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་
 བཅས་པ་ན་མས་སུ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་
 དང་པོ་དང་དོན་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་གསལ་བར་མཛད་ལ།
 བྱུང་པར་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས། དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་གཞིའི་

ལེའུ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལེའུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་ཚིག་པལ་ཆེ་བ་རྫོགས་པར་
 དངས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་ཚུལ་ནི་བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 གཞག་དང་སྤྱོད་ན་བཀག་ནས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་
 བོ་ནིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཐེག་བརྩམས་ལས་འཆད་
 ཅིང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྣ་ཆང་བ་ཅམ་
 ཞིག་མདོར་བརྩམས་ནས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་བཏོན་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱི་གཞུང་གོང་དུ་སློབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 སྤྱི་མཆེད་གཉིས་གའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་སློབ་འབྲེད་པའི་རྩ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་།
 འབྲེད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི། མདོ་
 དེའི་དགོངས་པ་མདོ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་དོན་བཟུང་དགོས་ཀྱི། དེ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་མདོ་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བཟུན་ཆོད་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ནི་དྲང་
 དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་
 ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡུང་སོགས་རང་གི་མཆོན་ནིད་ཀྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་། བར་
 བ་ལས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
 དངོས་སུ་སྤྱེ་ནས་མ་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ལས་ནི། ཀུན་བརྟགས་

རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ། ལེགས་པར་སྤྲེལ་ས་གསུངས་པའི་སྤྲེལ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་
ཡང་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས། འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་
ནི། འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཤར་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་
དབང་སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱང་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་
འདི་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལ་དགོངས་པ་ལགས། ཞེས་
ཞུས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དང་། སྦྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཏན་
ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས། གང་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་ཞེ་ན། སྤྲེལ་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་གིང་།

ལུམ་ཏུ་པ་ལས་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་
 ལ། དདགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་བརྟན་པ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པའོ།
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་གཉི་
 གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས། རྣམ་མཐུན་དང་རྣམ་མཐུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བར་འདྲེས་
 ཀྱང་སྐྱར་ནས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་དང་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་
 ལས་ཀྱང་ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་
 ལ། དེའི་ནང་ན་དོན་དམ་མ་ཆུད་པར་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བརྟན་པའོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི། ཁོ་བོའི་ཆོག་འདི་ལ་ཡིད་ཉོན་པ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ནི་
 ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲོགས་པའི་
 ཆོ་ངའོ། འོ་ན་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན།
 མིང་དང་བདས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་
 བདགས་ལ་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་
 རས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའམ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོན་དམ་པ་

ཡང་ཡིན་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་
 པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བདག་པའི་མཆན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ལྟར། དེ་ནི་མིང་དང་བདམས་བཞག་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ལྟར། དེ་ནི་ཀུན་གཞན་ཀྱི་སྒྲོབ་སྒྱུ་ཀྱིས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུབ་པའི་མཆན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་
 དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛིག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཀའ་བསྩལ་བ་ནི། གཞན་
 དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གང་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྒྲུབས་ན་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 འོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་
 དེས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་
 པར་བ་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟན་
 ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་
 དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
 ལ་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱུང་བར་
 ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའང་
 བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་ཅིང་། གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱུང་བར་
 མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ག་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ནི། རྟོག་ཕྱིད་
 རྒྱས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་
 གྲང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་
 སྒྲུལ་ན། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་བཟུས་ན། གཞན་དབང་
 ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་བཏབ་པར་
 འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། རྟོག་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྲང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་
 འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་བརྟགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་
 མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 བྱང་ས་ལས། བརྟགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བརྟགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་

མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་
 པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བ་འདེབས་གིང་
 རྒྱུད་གཞི་ན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་
 ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་
 གང་ཟག་ཁ་ཅིག ཤེས་པར་དགའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཟབ་
 མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་བརྟན་པ་དག་ཐོས་ནས། བཤད་པའི་
 དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་
 བཏགས་ཏེ། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་
 དག་པ་བར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྒྲུབ་ཏེ། །དེའི་ལྟར་ན་འདོགས་
 པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གདགས་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་བས་ན་རྣམ་གངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིག་ལ་ཡང་
 སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པ་ན་མེད་
 པར་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་
 པ་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པོ་མེད་པར་ལྟ་བུར་བའི་གཞི་དཔེ་བུ་བརྟན་ལ། བྱང་སའི་ལུང་
 གོང་མས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ། ཞེས་པས་དངོས་པོ་བདེན་

གྲུབ་གསལ་བར་བརྟན་ཅིང་། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་འབྲས་
 རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་མེད་དགོས་པས་གཏན་ནས་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་
 བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་སྟེ།
 དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་སྐྱེས་པ་ནི་དངོས་སྒྲུབ་སྒྱུ་ལི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཞོ། །གཞན་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བ་ལས། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བས་འདི་སྐད་ཅེས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཆོ་དང་ལྷན་
 པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
 དེ་སྐད་ངེས་པ་ན། གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞོ། །ཅེས་པ་ནས། ཞེས་ལན་འདེབས་
 པར་འགྱུར་ན། ཅེས་པའི་བར་གྱིས། དབུ་མ་པ་བདེན་མེད་དོན་དམ་དང་། བདེན་
 པར་སྤང་བའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཕྱོགས་སྤར་བཀོད་ནས་དགག་པ་རྒྱས་
 པར་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་བརྟུ་བ་སོགས་ལས་གོང་དུ་དྲངས་པ་
 ལྟར། གཞན་དབང་རང་ཉིད་རང་ལས་མི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་བདེན་པར་མེད་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བདེན་པར་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་ན་ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་

རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་རང་དང་
 གཞན་དུ་འགྱུར། རྒྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱད་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་
 ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་། ཐོག་མ་དང་ནི། ཅེས་
 པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད། ཅེས་པ་སྐྱར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་
 ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱ་ལས་མི་མཐུན་
 པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱན་བརྟགས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་དང་། ཅེས་པ་གཞན་དབང་རང་ལས་མི་སྐྱེ་
 བ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར། ཅེས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། རྒྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཅེས་པ་ཟད་པ་གཤམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བྱད་པར་ལ། ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་
 བཟོད་པར་གསུངས་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། བདེན་པའི་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་སོ། །དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་
 དག་མ་ཡིན་རྒྱན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འདི་
 ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྐང་པ་དང་པོས་
 སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན། རྐང་པ་གཉིས་པས། དེ་

ཉིད་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོས་སྒྲོང་བར་བརྟན། ཀང་པ་གསུམ་པས།
གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པར་བརྟན་ཏེ། འདི་ཉིད་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྒྲོང་པ་དང་། འདི་
ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོང་
བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་
མ་ཡོད་པ་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བརྟན་པ་དེ་ཡིན་པས་ཀྱན་
བརྟགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་ཡོད་ཅམ་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་དབྱེ་
མེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་
པའོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསལ་
བར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་རྒྱར་རང་
བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་དགག་པའི་
དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཙུ་
པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་ཇས་ཉིད་
དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀྱན་
རྩོམ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་

ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདི་རྣམས་པ་གཉིས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བརྩམས་སོ།།
 ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བཤད་དོ། མངོན་
 པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་བར་ཡང་དག་པར་
 རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའི་ཞེས་ཡང་དག་
 པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་ཏུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་དེས་སྟོང་བའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ས་སྟེ་རྣམས་ནའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།
 དེར་མ་ཟད་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་མདོ་ཙམ་བཤད་
 པ་དང་། བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་
 དབང་གི་དངོས་པོར་ང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་ཆོལ་
 བར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རོ་བོ་དང་བྱད་པར་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་
 བརྟགས་པ་ཙམ་ཏུ་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་འདོགས་པ་དང་བྱད་པར་ཏུ་འདོགས་
 པ་ཆོལ་བར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་
 ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
 ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅེས་པ་ནས། ཡང་ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མཆན་
 ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྟོང་

ཡུམ་རྒྱས་པ་མོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དགོངས་
 པ་ཅན་དུ་གསུངས་ནས། དགོངས་གཞི་རྩོམ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་
 མདོ་དགོངས་འགྲེལ་མོགས་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བཤད་
 པས། མ་བསྐྱབས་པ་ཁ་ཅིག་ །ཀུན་ལས་བདུས་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དང་མཐུན་
 པར་སྒྲ་བ་ན་ཆ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་བཤད། །གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་། བྱང་ས་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་དང་། ཀུན་
 ལས་བདུས་ནམས་ལས། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་
 གཞེད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དགོངས་པ་ཅན་དང་ལྡེམ་པོའི་ངག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་
 སྒྲ་བའི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
 ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བཞོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ནམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་
 དང་ལྟན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ལ་བཞག་པར་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཏན་
 ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཞི་བ་བཞོད་པའི་ཉན་ཐོས་ནི། དང་པོ་ཉིད་
 ནས་སྒྲིབ་ཇི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དུ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ལ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུ་བ་ལྟེན་གྱིས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོ་མངོན་པར་བསྐྱུ་བ་པའི་སྐུ་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཞེས་བཤད་པས་དེ་དག་གི་

ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། ཡང་དགོངས་
 འགྲེལ་ལས། འངས་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་དོན་བསྟུས་ནས། མདོ་ཇེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲོལ་ལས། །
 མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤུལ་བའི་ཕྱིར། །
 མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་གཞི་བརྟན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་དང་ངེས་དོན་སྤྱི་
 ཇི་བཞིན་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་ལེངས་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྤྱི་བ་ནི་རིག་
 པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པའོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྫོ་གྲོས་ཡངས་པ། ལེན་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་
 པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་།
 ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
 བཤད་ནས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལྷ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བསྟུས་
 ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀུན་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་ཐེད་དུ་བྱངས་ཏེ་བསྟུ་བ་
 དང་ཐེག་བསྟུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་དག་བདེ་བར་གསེགས་
 པའི་སྤིང་པོ་རྟག་བརྟན་གཞུང་དེ་དག་ནས་བརྟན་པའི་ཀུན་གཞིར་སྤྱི་བ་དང་། མདོ་

དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིལ་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུབ་ནི། ཁོ་ཁོས་དེ་དག་གི་ཡིག་ཙམ་
ལ་ཡང་མ་བརྟུན་པར་བྱུང་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་སོ། །ཞེས་སྒྲོག་པའོ། །གཞན་ཡང་གོང་
དུ་ཇི་སྟངས་བཤད་པ་ལྟར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་
གཞུང་དང་། མདོ་སྡེ་བྱན་དང་། དབུས་མཐའ་ནམས་ཀྱིས། ལྟོང་གཞི་གཞན་
དབང་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་བ་དེ་ཉིད། ཀྱན་བརྟགས་དངོས་མེད་དེས་ལྟོང་བ་གཞན་
ལྟོང་གི་དོན་དུ་ཆེས་གསལ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལ། ལྟོང་གཞི་བདེ་གསལ་གས་ལྟོང་
པོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད། གཞན་དབང་དངོས་པོ་འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ལྟོང་པའི་
གཞན་ལྟོང་གཞུང་དེ་དག་གིས་བརྟན་མོ་སྟུང་དུ་བཟུང་ནས་དེ་དག་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་
པ་ནི་ཐོ་གོས་སྒྲིལ་པས་རང་གི་གསེད་མ་ལ་ཡར་འཛིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དགོངས་
འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པའི་དངོས་པོ་
དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བརྟུན་པ་དེ་སྐྱར་འདེབས་
ཀྱི་ལྟ་བར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་ཐོ་
འབྲུལ་པའི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་ལྟོང་བའི་རང་ལྟོང་
ཡིན་པས། གོ་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་སུ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
དང་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་སྒྲིལ་བཞིན་པའི་དགོངས་པ་དང་ངེས་དོན་
དུ་སྒྲུབ་དང་། དེ་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་ཀྱང་མ་ཐོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་

ཡང་། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 མཐའ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་དགོས་པས། ལས་འབྲས་ནི་བོང་
 གི་རྩ་བ་ཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར།
 དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་རང་
 སྟོང་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་གའང་རང་སྟོང་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
 ཆ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བརྟན་ཅིང་། གང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གང་གིའང་དོན་
 མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། འོ་ན་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རྒྱུ་མ་རྒྱ་བྱར་
 གསུངས་ཤིང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱུ་མ་རྒྱ་བྱར་མི་འཐད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་
 དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མདོ་དེའི་དོན་དུ་སྒྲིཁེན། རྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ལ་རག་
 རྟེན་། དབྱུ་མ་པ་རྒྱར་གཞན་དབང་མི་བདེན་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་ནས་
 དཔེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་གཞན་དབང་
 གི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ནི་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྐྱས་དང་བསྐྱུ་བ་སོགས་ལས་གསལ་བར་
 གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་རྩེ་རྒྱན་ལས། རི་རྒྱར་རྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་
 མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། རྒྱུ་མའི་ནམ་པ་རི་རྒྱ་བར། དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྲུལ་
 པ་བརྟེན། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་འབྲུལ་གཞི་བོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱུ་མའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་

གཉིས་སྒྲིབ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་དང་འདྲ་ལ། བོང་བ་སོགས་དེ་
 དག་ཏུ་མྱང་སོགས་སུ་སྒྲིབ་བ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་གཉིས་
 སུ་སྒྲིབ་བ་དང་འདྲ་བར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ། །ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། ཡུམ་གྱི་
 མདོར་གསུངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གཞན་དབང་སྟོན་པའི་དཔེ་དོན་སྐྱོར་
 བ་ན། ཐུ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྟུང་པ་བརྒྱུ་པའི་ཐུ་རོལ་
 མའི་དཔེ་དང་། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟུང་པ་བརྒྱུ་པའི་
 ཐུ་རོལ་གྱི་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱོད་སྟུང་པ་བརྒྱུ་
 པའི་ཐུ་རོལ་ལས་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཤད་པས་ན་དབུ་མ་བ་དང་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལོ། །
 འོན་གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དགོངས་འགྲེལ་དང་
 མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་བཤད་པའི་ཐད་དུ་སྐྱེ་འཛིན་མེད་
 པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 བརྟུང་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་བརྟུང་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱུ་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་བརྟུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མི་
 འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་
 པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅིང་གྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ལ་དམིགས་
 རས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་

པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞན་དབང་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་ནམ་
 པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟུན་དེ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩན་
 པ་ཙམ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
 ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །སྤྱོད་མཆོད་པ་རོལ་ཐུན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་
 པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་
 ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་
 དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འབད་ནས་བསྐྱབས་ཤིང་། དགོངས་འབྲེལ་ལས་གསུངས་
 པའི་ངོ་པོ་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཚུལ་
 སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་དོན་
 གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ལུགས་འདིའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཞིགས་པ་ལ་རག་
 ལས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་དེ་དག་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དང་།
 དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐྱབ་པ་གང་སྤངས་ཏེ་འབྲས་བུ་

བྱང་ཆུབ་གང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ།

དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་རང་སྡེ་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲོ་བའི་ལྷགས་སུ་སྐྱར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ན་མས་ཏེ། སྐྱར་འདེབས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ནི་སྐྱར་བཤད་པས་
 ཕྱོགས་ཅམ་གོ་བར་ནུས་སོ། །སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་རྩོན་སྒྲུས་གཉིས་ཡོད་
 ལ། ཀུན་བརྟགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་སོ། །རྩོན་
 སྒྲུས་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་ལྷགས་
 འདི་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་བཞེད་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་
 ཅམ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་
 ལྷགས་འདིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་རྫོགས་པར་ཁེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བདག་ཅག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་གཅིག་ཤུས་གསལ་བར་མཇུག་དུ་བྱེད་ཀྱི། མཁས་པར་ཁས་འཆེ་གཞན་མཐའ་

དག་གིས་ནི་དབང་ཤེས་རང་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་བཀག་
 པ་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བྱ་ལས་གཞན་པ་རྩོམ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བཞགས་པའི་
 ཀུན་བཞགས་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡང་སྒྲ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
 གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆུ་མཚོའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲོ་བློས་
 གྱི་དེད་དཔོན་ཕྱོགས་བསྐྱད་པར་གྱུར་ནས་ལྷགས་འདིའི་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་དག་
 གི་གྲུ་བོ་ཆེ་ལ་འཛིན་པར་བཞེད་པ་རྩོམ་ཐོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུག་པ་གཞུག་གོ། དེ་
 ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོར་གིང་ན་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
 པ་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་ཉམས་
 རྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་བྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེ་བ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་
 མཐའ་དག་གིས་དེ་རྩེའི་ཆོག་ལྟར་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་དབྱེ་བར་མ་རྒྱས་ཏེ་གཏོལ་མེད་
 པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རིག་ནས་ཁོ་བོས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བུའི་ཆོག་གིས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་
 གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལག་མཐིལ་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དག་ལ་བརྟེན་
 པར་བྱ་ཡིས་ན་བ་ཐྱགས་ཏེ་འདུག་ཤིག། དེ་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ངེས་གཉིས་སུ་དབང་
 ཤེས་ལ་སྒྲོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས་རྩོམ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་བཞགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
 རྒྱལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། རོ་
 བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྣོས་པའི་གཟུང་འཛིན་
 རྣམས་གཞན་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལྷགས་ཞེས་
 འཛིན་པ་ནི་མཐོང་བ་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་གཏམ་སྟེ། སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
 ཐེག་བསྐྱུས་སུ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་
 ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དོན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས།
 དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ས་བརྩ་བའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་། །ཡི་
 དུགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་
 གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་། ཡུལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་དཔེ་རྣམས་དང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་
 པ་དང་། སྒྲུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། མི་སྤྱད་པ་སྒྲོམ་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་སོགས་དུ་མ་བཀོད་ནས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོན་ནས་དབང་
 ཤེས་ལ་སྣོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དང་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ལུང་རིགས་གཉིས་

གའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་ཀྱི་
 མང་པོས་བརྒྱད་ལྗོང་དོན་བསྟར། ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འགྲེལ་
 ཚུལ་ཐེག་བསྟུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 གཞན་དབང་གང་ལ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་
 པའི་ཚུལ་དང་། བཏགས་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་དང་།
 བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་མ་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་ཇོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་དང་ཆོལ་བ་བཞི་
 དང་། དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཅམ་ཡང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་
 རྩེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དུ་བསྟན་ལ། བྱང་ས་
 དང་བསྟུ་བ་དང་ཐེག་བསྟུས་ལས་ཀྱང་། དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བས་ལྗོང་པའི་ལྗོང་ཉིད་
 དབུ་མའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འབད་པ་

བའི་བྱད་པར་ལེགས་པར་བྲེ་ནས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་མིང་དང་བདས་བཞག་ཚུལ་
 དང་། དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཚུལ་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་
 རྟོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་སོགས་ཆོག་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་མཆན་གཞི་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་
 པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་
 གནས་ཡིན་པ་ནི་མིང་དང་བདས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་
 བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ་མོད་ཀྱི། གཟུགས་སོགས་
 ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དག་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཞིགས་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འང་གྲུབ་པ་ཞིགས་དགོས་
 སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཅམ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པའི་སྒྲོ་བཏགས་སུ་མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་འབྲུལ་
 རེས་སུ་འང་དེས་གྲུབ་ཟིན་པས། རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འོང་དོན་
 མེད་དོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་བས་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་བག་
 ཆགས་བཟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ནམས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་

སྒྲིབ་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། དེ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་
 རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛོག་གོ། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་
 རྒྱད་པར་དུ་འདྲོགས་པའི་ཐ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་
 པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་བདག་ཞིགས་པར་འགྱུར་བ་ལ། རྟོག་པའི་
 ཞེན་ཚུལ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་དགག་བྱ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་བས། ཐོག་
 མར་སྒྲིབ་ཚུལ་དེ་ངོས་ཟིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་
 གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་བྱུང་ཆེ་ལ། མིང་གི་སྒྲོ་རོལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་
 པས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །ཅི་རྟོག་
 མེད་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཇི་ལྟར་འཆར་ཞེ་ན། དེ་
 འཆར་བ་འགལ་ན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་བ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲིབ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དབང་ཤེས་ལ་
 གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་རྒྱད་པར་གྱི་ཐ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞིར་སྒྲིབ་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་བ་དང་། དེ་མིང་དང་བདམས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དང་།
 དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་འཛོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་བཛྲོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན།
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་
 ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་ཅན་ཡོད་པ་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་ཀུན་གཞིའི་

རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་གི་རྣམ་རིག་གཞན་དབང་
 གི་གཙོ་བོར་བརྟན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། མངོན་པར་བརྗོད་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། མྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་དུ་གསུངས་ནས་དེ་དག་གྲང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པ་ནི། ཐེག་བརྒྱས་ལས། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་
 བོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྦུད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་།
 དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གངས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རིག་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་
 དང་། ངན་འགྲོ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། རླེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལུས་
 དང་། ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་བོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་
 བར་སྦུད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་གངས་དང་ཡུལ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་
 བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ཉེ་བར་སྦུད་

པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སོགས་ལ་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྤང་ཚུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་
ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྤྱི་བ་དག་གི་ལུགས་ལ་སྤྲོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། སྤྲོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྲོན་པོ་གཟུགས་སོ་
སྣམ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་
ཡིན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྤྱོད་བཏགས་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྤྲོན་
པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
ཀྱང་། སྤྲོན་པོ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
སྤྲོན་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས། མདོ་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་
ཡུལ་གྱི་རང་ཚོགས་སྤྱོད་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་ཚོགས་སྤྱོད་བཏགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་
བྱད་པར་དེ་རྩ་བུ་ཡོད་དོ། །རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་འདིར་བདེ་ལ་བྱང་བའི་སྦྱེས་བྱས་
ཡོད་གཏད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སྤྲོན་པོ་སྤང་བའི་ཆོན་སྤྲོན་
པོ་སྤྲོན་པོར་སྤང་བ་དང་སྤྲོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤང་བར་མ་ཟད། སྤྲོན་པོ་དེ་ཉིད་འདི་
སྤྲོན་པོའི་ཞེས་པ་དང་། སྤྲོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཞེས་པ་དང་། འདི་སྤྲོན་

པོའི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞི་འམ་གནས་སུ་གྱུར་བའི་སྟོན་པོར་སྟངས་
 བའི་སྟངས་ཚུལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ན། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོ་
 ཚུལ་རི་ལྟར་སྟངས་བའི་སྟངས་བ་དེ་ཉིད་དུན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཞེན་ཏེ་འདི་སྟོན་
 པོའི་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མིག་ཤེས་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྟོན་པོའི་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་ནའང་མིག་ཤེས་
 དེ་ལ་སྟོན་པོ་ལྟར་སྟངས་བའི་སྟངས་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཡིན་ནི་ཞེས་
 ལན་འདེབས་པའི་ཀྱན་སྟོང་རྟོག་པའང་མིག་ཤེས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པར་ནུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་
 གྱུར་བའི་སྟོན་པོར་སྟངས་བའི་ཆེན་སྟོན་པོར་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་
 སྟོན་པོའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་སྟངས་བའི་སྟངས་ཚུལ་ཡོད་པར་ཡང་གྲུབ་ལ། སྟོན་པོའི་
 ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟངས་བའི་དོན་
 ཅི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་འདི་འདིའི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་སྟངས་བའི་དོན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྟངས་བ་དེ་ནི་སྟོན་པོའི་
 གནས་ཚུན་ཀྱི་དབང་གིས་གར་བའི་སྟངས་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟངས་
 བའི་སྟོན་པོ་ལྟར་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱར་བྱས་པ་ལས་
 སྐྱེས་བའང་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྟོན་པོའི་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་

གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་པའི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པར་གྱི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་ལན་མང་དུ་
 བྱས་པ་གོམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ཡིན་
 ལ། བག་ཆགས་དེ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། རྟོག་པས་
 ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་གོམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྒྲིབ་པ་
 ཅམ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་མིང་དང་བདུན་པ་ཞེས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་རྟོག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པར་
 རྒྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱད་
 པར་གྱི་གཞིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ཚུ་ལ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པར་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དུ་
 གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉི་གའང་མིང་དང་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཚུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲ་ཡང་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་
 གཞི་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་གཞི་
 གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་
 ཡིན་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་ལྡན་པར་གྱི་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་
 ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

ཐ་སྙད་འདུག་པའི་གནས་ལྟ་བུར་སྒྲང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྒྲང་ཚུལ་ལྟར་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་བས་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉི་
 གས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་རྟོག་ཡང་
 སྒྲང་བའི་སྒྲོན་ས་དེའི་གཞིར་སྒྲང་བར་འདོད་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་
 གཟུགས་སྒྲང་བའི་ཆེ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་འདུག་པའི་གཞིའི་སྒྲང་
 ཚུལ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲང་བ་དེ་ལ་ཞེན་ཏེ་རྟོག་པས་འདི་གཟུགས་
 སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གཉི་ག་འདོད་ཅིང་སྒྲང་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་འདི་
 གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འདུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་
 ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲང་བ་དེ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཞེན་ནས་འདི་
 གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་
 གྲུབ་པར་ཡང་རྟོག་པས་ཞེན་པའི་སྒྲོན་ས་སྒྲར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མདོན་པར་བརྟེན་
 པའི་བག་ཆགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ལ་ཚུལ་
 དེ་ལྟར་སྒྲང་བའི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་གཟུགས་
 སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་
 རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཅུ་དང་མི་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་འདིར་གཟུགས་སོགས་
 རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་དང་མདོ་སྡེ་བས་

གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྒྱལ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོ་བདེ་བར་བརྟུས་ཏེ་བརྟན་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་རང་ཚྭ་ག་ཅུ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་དེའི་གཞི་ཚྭ་ཏུ་གྱུར་བ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ནུམས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་རྒྱལ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་དེ་དག་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་དེ་དག་གི་སྒྲུང་རྒྱལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་བས་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་རྒྱལ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱང་དོན་མཐུན་དུ་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་རྒྱལ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པས་བྱུང་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་ལ་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གར་བའི་སྒྲུང་རྒྱལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་དེ་ཤེས་སྤྱིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་མི་སྤྱིའི། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་རྒྱལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་

ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པ་དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྙད་
 དུའང་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་པ་འགོག་
 པ་གནད་གཅིག་ལ། དེ་བས་ན་དབང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་
 སྙད་བཏགས་པའི་ཆེ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་
 སྒྲུང་བ་བཞུགས་པ་ན་མིང་དང་བདས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་
 བོས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ངོ་། ། སྟོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བཤད་པ་
 དེས་འགྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྒྲུངས་དེ་འཐད་ཁྱེད་དོན་སྒྲིལ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་
 པས་སྒྲུབ་བཅོམ་བྱའི་རང་སྟོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་སྟོག་ཏུ་རང་མཆོན་
 འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། ། དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དག་
 གང་ལ་འདུག་པའི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་ནས། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་
 གྱི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་

སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དག་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་
 མ་གྲུབ་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །སྒྲིབ་
 པོ་སྒྲིབ་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིབ་པོ་སྒྲིབ་པོར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་པོ་སྒྲིབ་པོའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་
 པའི་གཞིའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིབ་པོ་སྒྲིབ་པོར་སྒྲིབ་
 པའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། སྒྲིབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་
 སྒྲིབ་པོ་སྒྲིབ་པོའི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་གཞིའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་མིང་དང་རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་
 པོ་སྒྲིབ་པོར་སྒྲིབ་པ་ནི་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི།
 རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་
 གྱི་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིན་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་
 དང་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་ཤེས་གཅིག་གི་
 སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་ཡང་རང་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་
 ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་རང་རང་གི་རྟོན་གསུམ་གྱི་ལག་རྒྱུ་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

རོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུ་མ་
 རོན་དུ་སྒྲུང་བའི་གནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ངི་རྩེ་ན་གཞན་གྱི་
 དབང་ཡིན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་
 ས་བོན་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྩེ་བས་ན་རྩེ་ན་གཞན་གྱིས་དབང་བྱེད་དེ། སྦྱེས་
 རས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་རྩེ་ག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རྒྱས་པས་ན་གཞན་གྱི་
 དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་བག་ཆགས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་
 བག་ཆགས་སོ། །རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན།
 ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མས་རང་འདྲའི་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རང་འགག་པ་
 ར་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲོས་ནས་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བས་ན་
 མིག་ཤེས་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲོར་སྒྲུང་མིག་ཤེས་སྒྲུ་མས་བཞག་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་མ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཡང་མངོན་
 པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྩེ་ན་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། འོ་ན་རྟོག་པ་ལ་
 བྱམ་པར་སྒྲུང་བའང་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
 ཐལ། དེའི་དབང་གིས་རྟོག་པ་ལ་གར་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་གར་བ་དང་བག་ཆགས་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱེས་

པ་མི་འདྲའོ། །རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྒྲིབ་མཆོད་ནི་རྒྱུ་
 བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུ་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་བཅུན་བྱུང་གི་དབང་
 ཤེས་གཅིག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མིང་དང་བཅས་
 བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཀྱན་བཅུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་མིང་དང་བཅས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་རྒྱས་པའི་རྟོག་བཅུགས་འབའ་
 ཞིག་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཆ་དབྱེར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་རྟོག་
 པའི་ཞེན་ཚུལ་ཡང་རིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྟོག་པའང་སོ་སོ་བ་ཡིན་གྱི་
 རྟོག་པ་གཅིག་གི་ཞེན་ཚུལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཤད་པ་དག་
 གིས་ཤེས་རྒྱས་མོད་གྱི་སྒྲིབ་ཤེས་ཤིན་དུ་བརྟུལ་པའི་ངོར་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟུས་ནས་སྒྲིབ་སོ།
 བན་ལ་མ་བྱུང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལའང་སྒྲིབ་ཚུལ་བན་ལ་བྱུང་བ་དང་བྱུང་པར་
 མེད་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ནའང་རྗེས་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་སྒྲིབ་ཤེས་པར་ཡང་དེའི་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མ་ཤར་བས་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་བན་སྒྲིབ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་
 པར་རོ། །

ཚེས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ།

དེ་ལ་དབང་གེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་པོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་ཉོག་པས་བཟུང་
 བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་ལས། མིང་གི་སྤྲོ་རོལ་སྒོ་མེད་
 ཟུར། །མང་བའི་ཟུར་དང་མ་ངེས་ཟུར། །དེ་ལི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་
 འབྲེས་འགལ་བས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རིགས་
 པ་དང་པོ་ནི། རྩོ་ལྡེར་བ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་བད་ལ་གཏན་མི་རྩོས་
 པར་ཐལ། དེ་དེར་རྩོ་ལྡེར་བ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཟུར། འདོད་ན་རྩོ་ལྡེར་བ་ལ་བུམ་པའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་སྒྲེ་
 བ་བད་ལ་མི་རྩོས་པར་སྒྲེ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཟུར། འདོད་ན། རྩོ་ལྡེར་བ་
 ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྲོ་རོལ་དུའང་རྩོ་ལྡེར་བ་མཐོང་བ་ཅམ་ནས་འདི་
 བུམ་པའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་དེའི་གོང་དུ་དེ་འབྲེ་
 སྒོ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཟུར་དེ་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པོ།
 རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་ལ་དབང་པོ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་གྲོང་འཛོམས་
 ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ལ་མིང་དེ་དག་སྒྲེས་བྱ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་
 གིས་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲེས་བྱ་དེ་མིང་དེ་དག་གི་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་དབང་

གིས་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྦྱེས་པུ་གཅིག་པུ་དེ་མིང་དུ་མ་ལྟར་དོན་ཡང་དུ་
 མར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་སྒྲུབ་ལྟར་སྦྱབ་བྱེད་འཕེན་ནོ། །རིགས་པ་
 གསུམ་པ་ནི། སྦྱེས་པུ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོའང་དེ་གཉིས་
 ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་གི་འཇུག་གཞིར་
 དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་
 ལྟར་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་སྦྱེས་པུ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འབྲེས་
 པར་ཐལ་ལོ། །མདོ་སྤྱི་བ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རང་མཆོན་
 ཀྱིས་གྲུབ་ན་བདེ་འབྲེལ་བུས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་མིང་གི་སྒྲིབ་པའི་སྦྱོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་
 ཤེས་ལ་སྟོ་སྒྲིབ་པ་བུམ་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་སྤྲང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་སྦྱོན་མེད་ཅེས་སྒྲ་ཡང་། རྣམ་རིག་པས་དེ་འབྲེལ་བྱེད་པར་དབྱེ་
 མི་རྒྱས་པར་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་
 ཀྱང་རྣམ་ཤེས་འདི་རྣམ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་དེ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཀྱན་བརྟགས་
 ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་སྦྱོན་པོ་སྤྲང་བ་ན་སྦྱོན་པོ་དེ་ཉིད་འདི་སྦྱོན་པོའི་ཞེས་
 སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤྲང་
 བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཚྱོད་བའི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤྲང་བ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་
 དང་བྱེད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྤྲང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྦྱོ་སོགས་

སྒྲུང་བ་ན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པས་སྒྲུང་ཡང་རྣམ་ཤེས་མྱོང་བའི་རང་རིག་རྣམ་
 ཤེས་ལ་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོན་སྒྲུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་
 གྱིས་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་
 གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ལ། རྣམ་རིག་པས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་
 ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མིང་དང་
 བཅས་བཞག་པ་ཅམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འཇོག་ཤེས་ཀྱང་མིང་དང་བཅས་བཞག་
 པ་ཅམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཇོག་མི་ཤེས་པས་དེ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་དོ། །
 དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཇོག་ཤེས་པས་ཕུལ་
 ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འོན་ཀྱང་མིང་དང་བཅས་
 བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་བ་འདོད་དོ། །དོན་
 གྲྲ་གཉིས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བཅས་འདོགས་པའི་གནས་སུ་
 རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཆད་མ་པ་
 ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཆད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པའང་དོན་སྒྲྲ་གཉིས་
 དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད།
 གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲགས་པའི་རང་
 མཆན་དུ་མི་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ལ་

རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པར་བརྟན་པ་དང་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་བའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲིབ་
 ཡུལ་ཡང་ཡིན་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་
 པ་མི་སྤྱད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་དབང་
 ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆད་མ་པ་ལ་སྐབས་དེར་གྲགས་པའི་རང་མཚན་
 ཏུ་འདོད་པར་སྟོན་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མ་རིག་པས་དོན་དེ་ཉིད་མིང་དང་བདམས་
 བཞག་པ་ཙམ་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གཉི་གར་འདོད་དོ་ཞེས་བཞེད་དགོས་ཀྱང་། རྣམ་
 རིག་པས་མིང་དང་བདམས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་
 མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསུང་དེའི་དོན་དེ་གཉིས་གང་ཏུ་འང་དོགས་
 པར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་མདོ་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་བདེ་འདོགས་པའི་གནས་
 སུ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་ཞེགས་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེར་མདོ་སྡེ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དེ་ལ་མི་
 བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་བས་ན་མ་མཁའ་ན་མ་མཁའ་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དངོས་
 པོར་མི་འདོད་པས། དེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཚན་མིན་
 ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་ལ། འོན་ཀྱང་ན་མ་མཁའ་ན་མ་མཁའ་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་
 རྣམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
 ན་ན་མ་མཁའ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་སོ། །ན་མ་མཁའ་དང་མྱང་འདས་སོགས་
 རྣམ་མཁའ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་ན་མ་མཁའ་

དང་མུང་འདས་སོགས་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་བ་འདོད་
 པ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་རང་གིས་རང་མཚན་གྱི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་
 ན་མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཏེ་འདི་ཉོགས་
 པ་གིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་འགོག་
 པའི་ཚུལ་འདིས་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་ནི། གཟུགས་ནས་ནམ་
 མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་ནམ་ཉོག་གི་
 ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིགས་པ་ན། ཇོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་
 བཇོད་བྱའི་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བཇོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་
 བྱེད་པར་དུ་དོན་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲངས་ནས་ཞེན་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་ཉོག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲངས་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་
 པའི་འཛིན་སྒྲངས་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྒྲམ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་
 ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འདུག་པར་ཐེག་བརྩུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒྲོ་
 འདོགས་འདི་ཞིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་དོན་ལ་སྒྲོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་
 ཡང་འབད་མེད་དུ་ཞིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་
 ཐ་སྙད་འདུག་པའི་གཞིའམ་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་
 ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཞིགས་པ་ན་དེ་ལྟར་སྒྲངས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲངས་ཚུལ་
 ལྟར་ཡོད་པའང་ཞིགས་པས་དབང་ཤེས་ནམས་སྒྲངས་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་འགྱུབ་ལ།

དེ་གྲུབ་པ་ན་གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁྲིགས་པས་སྒྲོ་སྒྲིགས་ནམས་
 རང་སྒྲུང་མཁའ་གྱི་དབང་ཤེས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཡོད་པའང་ཁྲིགས་སོ། །འདི་འདྲ་
 བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་
 པ་ནམས་ཀྱན་བརྟགས་ལ་དགོངས་པར་ཐེག་བསྐྱས་སྒྲིགས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་
 ལ་ནམ་རིག་པ་རང་ལུགས་ལའང་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མང་དུ་སྒྲིབ་དགོས་པ་འབྱུང་རྒྱུ། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མེད་པར་གསུངས་པའང་ནམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པ་
 ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་སྒྲིགས་དོན་ལྟན་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ལོག་དོན་འགོག་པ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྐྱར་ཏེ་འཆད་དགོས་པ་མང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤེས་ན་ནམ་
 མཁའ་ནམ་མཁའ་འོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ནམ་མཁའ་ཡང་མ་མཐོང་ནམ་མཁའི་མིང་ཡང་མ་མཐོང་
 བ་ལ་སྒྲིགས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་
 མཁའ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་སྐྱན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་འདི་བའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེས་པར་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་སྐྱན་སྐྱེས་མི་སྲིད་དེ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མིང་
 ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་སྒྲིགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ཐེག་བསྐྱས་དང་བརྒྱད་

སྒྲིང་དོན་བསྐྱར་ཚུལ་འདིའི་སྒྲིན་ས་འཆད་པ་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་
 གྱི། གཞན་དུ་ན་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཚུགས་ཀྱང་མཐོང་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་པའི་གཞི་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། མཆན་གཞི་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །མཆན་ཉིད་
 ནི་རྩ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ། དཔྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་རྩེ་སྒོ་བ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། སོ་
 སྒྲུའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ལྟ་བུ་མ་དག་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །ཀུན་བརྟགས་
 ནི་གདགས་གཞི་གཙོ་བོར་གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་དང་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་སྟེ། མཆན་
 གཞི་ནི་སྤྱི་མཆན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དྲང་ངེས་ནམ་འབྱེད་ལས། དེ་དག་གི་མང་
 པོ་ཞིག་མིང་དང་བདམས་འཇོག་མི་རྣམས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་
 རྟག་པས་རྒྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱི་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་དབང་ཅམ་གྱིས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཇོག་མི་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་སྤྱི་མཆན་
 ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །མཆན་ཉིད་
 ནི་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་གང་ཞིག་སྒྲོ་འབྲུལ་བའི་དོན་གྲུབ་པ། དཔྱེ་ན་གཟུགས་
 སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ནམ་གངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་

དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བདག་སོ། །ཡོངས་
 གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྤྲོད་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བདག་པ་ལྟར་གྲུབ་
 པས་སྤྲོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་
 རྟེན་ཡོངས་གྲུབ་བདག་པ་བ་དང་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་
 པའི་ལྷགས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞན་དབང་སྤྲོད་མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་མོད་ཀྱི་ཏ་ཅང་
 ཡེ་གོ་མངས་བས་འཛིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །སྤྱི་མིག་གིས་ཀྱང་གང་དུ་འང་།
 ལུང་བརྟན་མ་རྒྱས་ཟབ་པའི་གནས། དགོངས་དོན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཕྱེ་ནས། འདི་
 ལྟས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་བྱས། དགོངས་དོན་ལོག་བཤད་དེ་འགོག་དང་། ཡིད་
 གཉིས་གནས་སུ་བསྐྱབས་པ་ལས། དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པར། ལོག་
 པའི་སྒྲོན་པ་མཁས་པས་སྤངས། ཁར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། དེ་ཡང་
 འདི་བའི་རང་ལྷགས་ལ་ཀུན་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་།
 དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སེམས་ཅམ་
 པས་ཀུན་བདག་ལ་ཡང་འདོད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅེས་པའི་མིང་

ཅམ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་གིན་དུ་བྱུང་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་།
 སྤྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཞུང་གཞན་ལས་བཤད་པ་དག་གི་
 ལུགས་ལའང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཆང་
 ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ཐལ་རང་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཆད་ལའང་འཇོག་མཚམས་སྤྱར་གས་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་
 བྱའོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་
 འདུ་ཐེབས་དང་། སྟོན་པའི་སྤྱི་ཆའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཇོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་
 བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འབེབས་
 ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བས་ཆེར་བདེན་ཡོད་མ་བཞག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། ངོ་ཤོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་
 པར་སྤྱོད་བ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གཞན་པས་ཁྲ་སྤེལ་གཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་

བགོ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 གྱི་སྒོ་ནས་དང་ངེས་སེ་སྐར་འབྱེད་པ་འདི་འདྲ་བའི་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞིར་འོང་
 རོན་མེད་དེ། ཤམ་ཐབས་རྒྱམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པའི་སྒོན་ཚུལ་ནི་བདག་མེད་
 སྒོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡིན་ན་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་གྱི། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་གཟུངས་གྱི་དབང་ཕྱག་
 ཚུལ་པོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁན་མཁས་
 པས་རྣམ་བུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། རྣམ་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་
 ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་རྣམ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གྲངས་ཏེ་ལན་ལྔའི་ཚུ་རྣམས་སྤངས་
 ཏེ་སྒྲིའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་ཟས་གྱི་ཁུ་བརྩོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལཱ་བས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་འོག་དུ་སྒྲན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་ལ་སྤངས་ནས་རས་སྤུལ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
 བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་རི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུའི་རིགས་ཆེན་
 པོ་ཞིས་བྱའོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། བདག་
 མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་

ཅན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ།
 དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་
 སྒྲིབ་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྩོན་
 པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་སྟོག་པ་འཁོར་ལོའི་གཏམ། འཁོར་
 གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །བྱགས་པར་གྱུར་ཅིང་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བཛྲོད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བདེ་
 བར་གསེགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱི་མ་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ་དང་གིན་ཏུ་སྤྱ་བ་དག་
 སྒྲིབ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་
 སྒྲུའོ། །དེ་ནི་ནམ་པར་མ་བརྟགས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་
 ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྒྲིབ་བ་ན། རྟོར་བུ་གཅིག་ཉིད་སྒྲིབ་
 བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་ཏུ་སྒྲིབ་བ་ལྟར། གདུལ་བུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མ་
 སྤྱ་རགས་གསུམ་སྒྲིབ་བྱེད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་སྒྲིབ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ལ། དེ་ལྟ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བུའི་རིགས་ཐ་དད་
 པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་རིགས་ཐ་དད་

དུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཁས་སྒྲུབ་པ་འགྲུབ་པའི་ཐུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཉམ་པའི་ཐུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
 བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པས་བྱ་བ་
 བར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གདུལ་
 ཞེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་
 ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བརྟན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་
 འབྲེལ་མེད་དོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ནི་ཁམས་སྒྲིབ་པ་ལ་དང་པོར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མི་
 ཉུག་སྒྲུག་བཟུལ་སོགས་བརྟན་ཅིང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམས་གཉིས་
 ཀྱི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བརྟན་ནས་དེ་མ་སྒྲིབ་པར་བརྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་ཁ་ཅིག དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་པས་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་
 བརྟུས་གསུམ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མའི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆེས་མི་འཐད་
 དེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། དེའི་ཆེ་ལྡན་བྱ་བ་རྒྱ་སྒྲིབ་ཆེད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་
 ཏོག་གཏོར་ནས་སྐད་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། གྱེ་བདག་ལ་སོགས་པས་ནི་དེང་འཛམ་
 བུའི་སྒྲིབ་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །ཞེས་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ཡང་དེས་དོན་དུ་ཐུག་པ། དེ་ལས་དེས་དོན་
 དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ལ་ཁས་སྒྲུབ་པ་སོ། །འདོད་ན་གཤམ་ཕྱིན་དེས་དོན་དུ་བཤད་
 པ་དང་འགྲུབ་ཏེ། འདི་ལྟར། འགྲུབ་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་ཆེད་མ་ཡོད་པར་ཐུག་པ།

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་
 མདོ་གཉི་ག་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག མདོ་དེས་ཆོག་གིས་ཟིན་
 པར་བརྟན་ཆོད་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་དོན་དང་དེ་ལས་བསྒྲིག་
 པ་དང་བའི་དོན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དང་། འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 དང་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེ་བར་གསལ་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་
 བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་། ར་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། སོར་མོའི་ཕྱང་བ་ལ་ཕན་པའི་
 མདོ་དང་། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཁྱས་པའི་མདོ་དང་། འཕེལ་
 བ་དང་འགྲེལ་པ་མེད་པར་བརྟན་པའི་མདོ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ངེས་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།
 འདི་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཕྱི་མ་འདི་དག་གིས་བརྟན་པ་དང་མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བརྟན་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་མི་མཚུངས་ཞེ་ན། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་གོང་དུ་དྲངས་པ་
 ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་འདི་དག་གིས་ནི་མཐར་ཐུག་
 གི་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། ཉན་
 བོས་དགྲ་བཙུག་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་
 ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རྟག་བཙས་ཀྱི་སྐབས་ལ་

བྱུང་མི་རུང་སྟེ། དག་བཅོམ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ནི་སྟེ་བ་སྒྲུབ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་
 འཕངས་པའི་སྒྱག་བརྒྱལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་བས་ན་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕུང་
 འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ལྷག་མེད་ཐོབ་པའི་དག་
 བཅོམ་ལུས་ལེན་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལ་གིན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། རྟེན་བས་ན་མདོ་དགོངས་པ་ངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་ཆོ་བ་སྤྱོད་པ་སོགས་
 ལས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། རྟེན་
 བཅོམ་གྱིས་ཀྱང་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། རྟེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་
 པ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆོ་ཞི། རྒྱུད་བླ་ཙུང་འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་
 པ་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་ལང་དགོངས་པ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་རྟེན་
 སྤྱོད་འཕངས་པ་ན་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དྲང་དོན་དང་ངས་དོན་གྱི་ནམ་གཞག་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཀྱི། རྒྱུན་རྒྱུ་ལྷོན་པ་དྲང་དོན་དང་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངས་དོན་དུ་བྱུང་
 མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བ་སྤྱོད་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་
 མེད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བརྟགས་ལ་དགོངས་པར་བཤད་ལ། རྒྱུན་བརྟགས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ཡང་ངས་དོན་དུ་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་བས་སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་ལས་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངས་དོན་དུ་
 བཤད་པས་འཕགས་པ་སྒྲིབ་མི་བྱེད་པ་བརྟན་པའི་མདོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 དེ་ལས་ཇི་སྟངས་དུ། ངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་

པས་མོ། །མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངེས་ལྟར་མངའ་དཔེ་རྒྱུ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་
ཟིན་ཏོ། །

འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་ཡབ་རྒས་ཀྱི་དང་ངེས་ཐུ་ཚུལ།

གཉིས་པ་འཕགས་པ་རྫོགས་མི་ཟད་པ་བརྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
 རྫུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་རྫུ་རྫུ་བ་ལ་བ་སྤུས་ཀྱིས་དང་ངེས་ཀྱི་ནུས་གཞག་ཇི་ལྟར་མཛད་
 པ་ནི། ཚིག་གསལ་དང་། སེས་རབ་རྫོན་མེད་འགྲེལ་བཤད་དང་། དབུ་མ་རྣམ་
 བ་ནུས་ལས། རྫོགས་མི་ཟད་པ་བརྟན་པའི་མདོ་ཁྲུངས་རྫུ་དང་ས་ནས་དེ་བཞིན་
 དུ་དང་ངེས་འཛིག་པར་གསུངས་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་
 རྩེ་ནི་གང་། དང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་རྩེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་རྩེ་གང་དག་ཀྱང་རྩོམ་
 བ་རྫུ་བ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་རྩེ་གང་དག་དོན་དམ་
 པ་བ་རྫུ་བ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ།
 དེ་དང་མཐུན་པར་མདོ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རྫོང་བ་བདེ་བར་གསེགས་
 པས་བརྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་རྩེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་སེས། །གང་ལས་སེམས་
 ཅན་གང་ཟག་སྤྱིས་བྱ་བརྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་པའི་དོན་དུ་སེས། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱང་ངེས་ནས་པར་འཛིག་པ་
ན། གང་ཞིག་ཀྱང་རྩོམ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་
པའི་མདོ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་དེས་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་
དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་མ་ངེས་པར་དེ་ལས་གོང་དུ་བྱངས་ནས་གནས་ལུགས་གཞན་
ཆོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་ནས་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྩེ་
བ་མེད་པ་སོགས་དངོས་སུ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། རྩེ་མཚན་སྤྲུལ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་དེའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་
པ་འདི་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་སེམས་པ་ན་མདོ་དེས་དངོས་སུ་བརྟན་ཆོད་
དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དེ་ལས་གོང་དུ་བྱངས་ནས་གནས་ལུགས་
ཆོལ་དགོས་པ་སྟེན་པ་ལས་ཡོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་རྩུར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། ཀྱང་
རྩོམ་སེམས་པ་ན་ཡང་མདོ་དེས་དངོས་སུ་བརྟན་ཆོད་རྩུར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་
གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ། ཡ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་རྩེ་བུའོ། །དེས་ན་
དབུ་མ་རྩུང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལས་བྱ་ཞེ་ན། ཆད་མ་དང་བཅས་
པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་
ལོགས་ཤིག་དུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱངས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་རྩུར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་རྩེས་
སུ་འབྱུང་བའི་དབུ་མ་པ་དག་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་
 པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། འཕགས་པའི་གཞུང་མཛད་ཚུལ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་འདིས་
 རྒྱལ་བས་ལུང་བ་སྟན་པ་ལྟར་མདོ་ལྡན་གསུང་གི་བ་སྟན་པའི་སྤིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
 གཞུང་ལྡན་དང་པོ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉི་ག་ལ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། སྦྱར་བ་བརྒྱ་
 པ་ལ་སོགས་པ་གསོ་སྦྱང་གི་གཞུང་དང་། ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ཀྱི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལམ་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་
 དང་། རིགས་པས་སྟོན་པ་ལ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་། ཅ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་
 པ་དུག་ཅུ་བ། སྤྱིང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ། ཅོད་བརྗོག་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་རིན་ཆེན་
 བྲང་བ་རྣམས་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེན་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་དང་། བདེན་དངོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་
 བཏགས་པའི་རྟོག་གའི་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་
 མཛད་ལ། ཅོད་བརྗོག་ནི་ཅ་བའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་བ་སྟེ། དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀྱན་ལ་ཡོད་མིན། བྱོད་ཀྱི་ཆོག་
 ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བརྗོག་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གལ་ཏེ་དངོས་

པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་ལའང་རང་བཞིན་མེད་ལ། དེ་
 ལྟ་ན། ཆོག་དེས་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་འགོག་པ་དང་། རང་
 བཞིན་མེད་པའི་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་སོགས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་ཅོད་པ་ལ། དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་གིས་གཞན་
 ལུགས་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་འཐད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་ཅོད་
 བརྒྱུག་གི་གཞུང་ལྟག་མ་ནམས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ཡང་
 ཅུ་ཤེད་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་དེར། ཆེ་ལམ་ཇི་བཞིན་
 སྐྱུ་མ་བཞིན། ་ཁྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྲིར་ཇི་བཞིན་དུ། ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས།
 ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་གསུངས། ་ཞེས་པ་ལ་བཀལ་བའི་ལན་དུ་གཞུང་དེ་མཛད་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་མདོ་ལས་དེ་དག་མང་
 དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ་ཞེས་ཀོལ་བ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟོན་ཅམ་ཡིན་པས་
 མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མིང་ཅམ་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་
 བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཉིད་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་
 ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་དོ། ་གཞུང་གཞན་གཉིས་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བུའི་
 ལམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟོས། ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 བར་ཡང་མི་རྒྱས་པས། ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་ཡང་མཐར་འཇིག་སྤངས་

པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་ནམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། མེད་
 པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པས་སྲིད་པ་ལས་མི་
 གྲོལ་བར་བརྟན་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་ནམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་མེད་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་
 གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ནམས་འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྲིད་པ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཆེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 ལ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ཞེས་བཞག་གི། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ཡུང་པོ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བས་འཛོག་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་
 པ་དང་ཡུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་སྟོན་པའི་ཡུང་གི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་པས་དེ་སྐྱབ་པའི་ཡན་
 ལག་དུ་གཞུང་ལྷག་མ་ནམས་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ་ལས། མངོན་མཐོའི་
 སྐྱབ་བྱེད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་ངེས་
 ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་པའི་སྟོད་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བ་
 གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་
 པོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་ངར་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་།

ཡུང་པོའི་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་ཅིང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་
 མི་ལྟ་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་།
 དེ་འདྲ་བའི་དོན་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆིན་
 པའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་བས་
 ར་འཕགས་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱན་རྫོབ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་གི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་
 ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཤབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་ས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དུ་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིན་ས་བསྟན་པས། བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་འདིས་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ལམ་
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་གིང་ནའི་སྒོལ་ལེགས་པར་བྱེ་
 བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཤད་
 པ་ནི། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་བྱུང་མོད།
 འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་མདོ་
 ཙམ་བཛྲོད་ན། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཟབ་མོ་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་ཅིང་། སྒྲོབ་

དཔོན་འདི་འཕགས་པ་ཉིད་དང་བྱད་པར་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་རྗེས་འཇུག་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྡུ་མ་དག་ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་
 ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཕགས་པ་ལྟའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་
 དུ་གནས་མོད་ཀྱི་དངོས་སུ་རང་རྒྱད་དང་ཐལ་འགྱུར་སྡེ་ནས་རང་རྒྱད་འགོག་པ་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱིས་ཅ་
 ཤེའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་
 ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ནས།
 སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། རང་
 རྒྱད་ཀྱི་སློལ་ཐོག་མར་སྡེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲང་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ལ་བོད་སྡུ་མ་དག་སྟོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལེགས་
 ལྷན་ཀྱིས་རང་དགར་བརྩམས་པའི་གཞུང་ཅ་བ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་རང་འགྲེལ་རྟོག་
 གོ་འབར་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་མཛད་དེ་རང་རྒྱད་པའི་ལྟ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་
 སྟོང་པོས་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་མཛད་དེ། འདི་དང་ལེགས་ལྷན་
 གཉི་ག་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
 པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་
 རིག་ཡོད་པ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སློལ་ཐོག་མར་

ཐུ་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་མཛད་ཅིང་། ཀ་མ་ལ་གྲེ་ལའི་དབུ་མ་སྤང་བ་དང་སྒྲོམ་རིམ་
 གསུམ་དང་། འཕགས་སེང་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། ཨ་བྱ་ཀ་ར་
 ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ནམས་ཀྱང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཞི་བ་འཛིན་ལུགས་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ས་ནི་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་བཟོན་པ་ནམས་ལེགས་པར་སྤངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་
 གྱི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ཕྱག་པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་
 བའི་ཕྱོགས་གཞུང་བཙུགས་ནས། ཙ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། རིག་པ་དུག་རྩ་
 པའི་འགྲེལ་བ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་བ། རང་དགར་བཙམས་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པ་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་འཕགས་པའི་
 དཀོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་
 པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་
 གྲགས་ཏེ། ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། དེ་བ་ཤར་མ། གུ་ན་མ་ཏི། གུ་ན་ཤྱི། ཟླ་
 ར་མ་ཏི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་ལྷན་འབྱེད། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནམས་གྱིས་
 མཛད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་
 སྒྲོན་མེའི་ཕྱང་བ་ནི་དེ་བ་ཤར་མས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པར་སྒྲིན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས་བཤད་
 དོ། །ག་ལས་འཛིགས་མེད་འཕགས་པས་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་ནི་ཞེས་བོད་

མང་པོ་སྤྱོད་བཞི་ནམ་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་ག་
 ལས་འཛིགས་མེད་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་
 བྱ་དང་། །སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཁིན་ཏུ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་
 ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅེས་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཤེས་
 བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་བརྟུལ་གྲུགས་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་འགྲེལ་བཤད་དེ་མ་གཟིགས་སོ་སྟུང་དུ་དོགས་ན་ནི་རང་ཉིད་
 ཁིན་ཏུ་སྟེན་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་རང་
 འགྲེལ་ཡིན་ན་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་
 དང་ཆེ་བ་གྲགས་པ་དང་ལེགས་ལུན་འབྱེད་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་པས་རྩ་ཤེའི་གཞུང་
 གི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོག་པར་བཤད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་འགྲེལ་པ་དེར་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགག་པ་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་རྟགས་སྐབ་པ་ལ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
 མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་
 པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དེ། དེའི་རྟགས་སྐབ་པ་ལ། དངོས་
 པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བདག་
 སྐྱེ་མེད་པར་སྐབ་ལ། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་

མ་ཡིན། ཞེས་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ལས་
 སྐྱེ་བའང་མེད་པར་བྱུང་པར་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤྲོད་པའི་ཚོད་པ། རྒྱུན་
 རྒྱུས་བཞི་སྟེ་རྒྱུ་དང་ནི། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་དང་། དེའི་ལན་དུ། བྱ་བ་
 རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་བཞི་པོ་དེས་དངོས་
 པོ་ལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བཀག་ཅིང་ཀྱང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་རྒྱུན་ལའང་བྱ་བ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་
 པ་བཀག་པར་བྱས་པ་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་གོ་རིམ་འཆད་ཚུལ་འབྲེལ་
 བ་གཞན་གསུམ་ཀ་དང་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞིབ་རྒྱུ་བརྟགས་
 ར་ཆེས་མང་ཞིང་། གཞུང་རིགས་པ་ཕྱ་ལ་རྟོགས་དཀའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ནི་ཆོགས་བཅད་
 ལྷག་པར་བཏང་ཅམ་ལས་ཅིའང་མ་བཤད་པའང་མང་བར་སྒྲུབ་རོ། །འདི་རང་འབྲེལ་
 ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆའང་བྲངས་པ་ཚུན་
 ཆད་ཡི་གེར་བཀོད་ཅིང་འཕགས་པའི་གཞུང་ཚོད་བསྒྲིག་གི་རང་འབྲེལ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ནས་ལུང་ཡང་དྲངས་བ་མང་བ་ལ་རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་སྒྲིམ་
 པས་རང་འབྲེལ་དུ་མི་བཞེད་པར་གིན་རྒྱུ་གསལ་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ལ་ཁ་གཡར་
 པའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལའང་གིན་རྒྱུ་མང་ཞིང་། དེ་འདྲ་
 འཕགས་པས་མཛད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱང་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་
 འདིའང་དེ་དག་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་ནམ་པར་མི་དཔྱད་པར་འབྲེལ་

བཤད་གང་ཡང་རུང་བ་རེའི་ཆོག་ཙམ་རེ་མཐོང་བས་ཡིད་དྲོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་པོར་མཆོན་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྟག་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་
 ན་ཆེ་བ་གྲགས་པ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་
 ཟེར་ན། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ལ་གྲགས་པའི་གདམ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སྟོབ་
 མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བཅོད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་
 མོད་ཀྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བླ་མ་དག་འཕགས་པའི་དངོས་
 ཀྱི་སྟོབ་མར་བཞེད་པ་ཤིན་དུ་ལེགས་ཏེ། རྗེ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་གསལ། །ལྷ་
 སྐྱབ་སྟོབ་མ་ཆེ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡོད་
 ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཅེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རིམ་གཉིས་
 གནས་ཀྱི་རྒྱས་བཟུང་དེ་ནི་ལྷ་སྐྱབ་ལས་རྟེན་པ། རྩལ་བདག་དཔལ་ལྷན་དོན་རྩེ་མེམས་
 དཔལ་བཟུང་དེ་ཆེ་བ་གྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད། ཅེས་དང་། པ་རྟེན་སྐལ་ལྷན་
 གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་སྐྱབ་ལས་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ད་ནི་
 དཔལ་ལྷན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲན་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བརྟན་གྱི་བརྒྱུད་
 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དུམ་བེ་སྤྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ཞེས་པ་སྤྲ་ར་
 ཏེ་པས་ལྷ་སྐྱབ་ལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ཆེ་བ་གྲགས་པ་ལ་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཡང་སྟོན་
 མ་རབ་གསལ་ལས། ཀོང་ཀ་ནའི་གྲོང་བྱིར་དུ། །དཔལ་གྱི་རི་བོའི་ཅེ་མོར་ནི། །སྤྱི་
 བོས་དབེན་པའི་གནས་ཉིད་དུ། །དང་པོར་དེ་ལ་གནས་བྱས་ནས། །མི་དང་སྣ་ཡི་

བདག་པོར་མཆུངས། །མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུངས་པ། །སྤྲུལ་ཅན་ཟིན་གྱི་
 ཞལ་ལྷན་ས། །ས་སྤྲེངས་འདི་ལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །བརྟེན་པ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ནི། །ཐེག་
 ཆེན་ནལ་འཕྱོར་བས་ཐོས་པས། །ས་ཐོབ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན། །དཔལ་ལྷན་
 ལྷ་སྤྲུབ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལས་དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་ནི། །ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་
 དུ་གྲགས། །འདུས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཆེ་གྲགས་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་
 ཅིག །ཅིས་གསུངས་ལ། མཁས་པ་བོད་ཀྱི་རའི་སྒྲོབ་མ་པ་རྩེ་ཏ་ཀྱི་མ་རས་ཀྱང་།
 འདི་དག་གིས་ནི་ལྷ་སྤྲུབ་གྱི་ཞལ་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་དང་
 ལྷན་པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱད་
 པ་བ་དང་། ལྷ་རོ་པ་དང་། མངའ་བདག་མི་ཁྱི་པ་དང་། ཨ་ལྷ་ཀྱི་ར་དང་། ལྷགས་
 རྩེ་དཔལ་ཞབས་དང་། ཁ་ཆེ་ལག་སྤྱི་དང་། ལུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ལྷལ་
 ལྷན་གྲགས་པ་དང་། ཀྱུ་ལྷ་ར་དང་། ཀྱུ་ལ་རྩེ་ར་དང་། ཏ་ཐ་ག་ཏ་ར་ལྷེ་ཏ་དང་།
 ལེ་ལ་བཟླ་སྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེ་བའི་ཞབས་ལ་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་
 པའི་གནས་སུ་འཛིན་ལ། ཨ་ལྷ་སྟགས་རྩེ་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཆེ་བའི་
 ཞབས་ལ་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་འགོག་པ་སྟགས་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཛད་ཅིང་།
 ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་ཡང་འཇུག་པའི་གཞུང་ཅི་རིགས་པ་ཁྲུངས་སུ་འདྲེན་
 པར་སྤངས་ལ། མི་ཁྱི་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་ནི་ལྷ་སྤྲུབ་དང་ཆེ་བའི་
 ལྷགས་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་པར་བཤད་དོ། །དེ་བས་ན་ཆེ་

བའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ལ་སྒོལ་བའི་སློབས་པ་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་རྣམས་པར་གྱུ་ཆར་དང་
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བཟུང་ནས། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྒྱ་བ་གྲགས་
 པ་འགོག་པར་སྒྲ་བའི་རྒྱན་པོ་འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་སྤངས་པ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་གློག་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཕྱག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་བཅོལ་
 གཏམ་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྒྲ་བ། བརྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ནག་པོའི་
 རྩོགས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྟས་ཡིད་བསྐྱར་བའི་གཞན་དབང་དུ་སྤོང་བ་དག་གི་གཏམ་
 ལ་སྒྲོ་བྱོས་དང་ལྡན་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ན་བ་དག་བ་པར་བྱོས་
 བྱིག། རྒྱན་པོ་ཁ་ཅིག། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་
 བཀག་པས་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་བཀག་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མཆར་ཆེ་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི།
 མ་བསད་པ་དང་པ་བསད་པ་སྤར་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་ལས་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 བྱེད་པ་ལའང་མཆར་ཆེ་རྒྱ་ཅིང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོས་ལ་དམ་པས་སྤྲད་པ་མཐའ་དག་
 ཉམས་སུ་ལོངས་བྱིག། སྤར་བྱུང་བ་ལ་སྤྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིད་དེ་བོད་ལ་གྱུ་བ་ཐོབ་
 ཅོད་མེད་ལྟ་བུར་གྲགས་པའི་མན་ལུང་གུ་རུས་ཀྱང་འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ལེགས་པར་
 བཀག་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རལ་གྱིས་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་ཀྱི་ཁྲི་ཤར། རང་གིས་
 རྣམ་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་འཆད་མ་ཤེས་པ་གང་བྱུང་དུ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱན་ལས་
 བདུས་ཀྱི་དོན་ནོར་བར་བཤད་དོ་ཞེས་དགག་པ་བྱས་ལ། བོད་སྤྲ་མ་མཁས་པར་གྲགས་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས་པར་བྱིན་འཆད་པ་ན་རྗེ་བཙུན་བུ་མས་མགོན་ལ་ཡང་མདོ་དང་མི་མཐུན་

པའི་སྒྲིབ་བཟོད་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་བྲིས་པ་སྤང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བབ་ཆོལ་སྒྲོས་མི་འཁྱུད་
 པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྒྲས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སྒྱི་
 བཟོལ་སྒྲ་བའི་ཆ་གྲོགས་སུ་བཅལ་བར་བྱ་བ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱགས་པའི་རིགས་པ་དོ་
 སོར་མ་བྱེད་ཅིག་ཁ་ཅིག་ཆ་བ་གྲགས་པ་ཚོད་ལྡན་གྱི་པ་རྩི་ཏར་བྱས་ནས་རྒྱ་རོ་པ་
 རྩོགས་ལྡན་གྱི་པ་རྩི་ཏར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། རྒྱ་རོ་པས། སྒྲིབ་མ་གསལ་བའི་རྩིས་འབྲངས་
 ནས། །ཐུ་སྐྱབ་མན་ངག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་སྐྱབ་འཕགས་
 པ་ལྟ། །ཐུའི་བྱང་ཐུབ་གྲུ་བཤེས། །ཆ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི། །མན་ངག་
 རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་གིས་བབྲིས་ཞེས་རྒྱ་རོ་བ་རང་གིས་ཆ་བའི་རྩིས་འབྲང་
 དུ་ཁས་ཐངས་པ་ནམས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བྱང་ཐུལ་དུ་སྒྲས་པའོ། །ཆ་བ་གྲགས་
 པ་སྒྲགས་ལ་མ་ཞུགས་གོང་ངེས་དོན་མ་གོ་བར་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་ནས་ངེས་དོན་གོ་
 བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱས་གཏམ་གྱིས་མཁས་པ་དག་དོ་ཆ་བར་བྱེད་
 པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲིབ་གསལ་ལས། སེམས་ལས་དངོས་
 པོ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དངོས་
 པོ་ནམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། ཆོས་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་
 མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིར་གསུངས་པ། བྱང་པོ་ཁམས་དང་སྒྱི་
 མཆེད་དབང་སོགས་ནམས། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ནམས་དེ་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 རྒྱན་དང་བདེན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་

ཉིད་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་མི་འགལ་
 བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཡང་ཡང་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བརྟགས་པར། རང་ཉིད་ཅིའང་མི་
 རེས་པའི་ངང་ཚུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་
 ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་བ་ལ་འཛོམ་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་
 གྱི་མཁས་པ་དག་ནི་དགག་ཡུལ་དང་དགག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་དུ་ལ་ཤིན་དུ་
 མཁས་ཤིང་། སློ་བྱོམ་ཆེས་ཆེར་གཟུ་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་སློའི་ཆོད་ཟིན་
 པས། རང་དང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆེན་པོ་དག་དངོས་སུ་འགོག་
 པ་ལ་རིངས་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཤུཌི་བས་རང་གི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་
 འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་དབུ་མ་བར་བྱས་ནས་མི་འགོག་གི་ །ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་
 ག་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་མཐུན་པར་སེམས་ཙམ་རྒྱན་དུ་བཤད་ལ། སྟོན་གྱི་གནས་
 བརྟན་ཆོས་སྟོང་ལྟ་བུའི་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་དང་འཕགས་པ་ལྟ་
 གཉིས་གའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བྱས་ནས་བཞི་བརྒྱ་བ་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་
 བར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཤུཌི་
 བས། འཕགས་སེང་སོགས་ནི་དངོས་སུ་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་འགོག་ལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀ་ར་
 ལ་སོགས་པས་ནི་སེང་བཟང་དངོས་སུ་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་འགོག་ཀྱང་འཕགས་གྲོལ་

ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོལ་བར་མི་རྒྱས་ཤིང་། ལྷ་བ་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་སྐབས་སུའང་
 ཟླ་བའི་ཡུང་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཟླ་
 བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་ལ་ནི་མཆོན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོས་ནས་འགོག་པའི་རྒྱ་
 གར་བ་སུའང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་
 བཀག་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་པོད་ལྷན་པོ་དག་གི་དགག་ཡུལ་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་
 རྟེན་བཀྱར་དང་འཁོར་འདུ་བ་སོགས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ད་ལྟ་ལུས་ལ་
 དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་འགོག་བྱེད་མི་འབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མཆོན་ནས་སྒྲོས་
 ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡ་མི་ང་བར་སྒྲུང་ལ། དགག་བྱ་དེ་དག་འབྱུང་བར་མཐོང་
 བ་བྱིས་པ་དག་གི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་མི་ཆ་བར་སྒྲུང་བས། བདག་ལེགས་
 སུ་འདོད་པ་དག་གིས་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིང་དུ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་རིགས་
 སོད། །དེ་ལ་པོད་ཀྱི་ཟླ་མ་སྤྲུམ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་མིང་
 བཏགས་པའི་དབྱུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རབ་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ལྷུ་མ་རིགས་གྲུབ་
 པའི་དབྱུ་མ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་པའི་མེད་དགག་དོན་དམ་
 བདེན་པར་འདོད་པ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤང་སྤོང་ཆོགས་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་
 བ་འཆོ་དང་འཕགས་སང་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་ངོག་ལོའི་སྤྱིངས་ཡིག་
 བདུད་ཅིའི་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་ཆོངས་པ་ངོ་མཆར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་

གཞག་གི་ཞེས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་དེ། ལྷང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་པས། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ཡང་
 མེད་ལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུ་
 པར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་བ་
 ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཅམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་
 པར་སྐྱང་ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན་སྐྱུ་གུ་སོགས་
 དང་བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་བདེན་མེད་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་
 བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་
 པར་དབུ་མ་རྒྱན་དང་དབུ་མ་སྐྱང་བ་གཉི་ག་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞི་འཆོ་རྗེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། ལེགས་ལྡན་དང་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་རྩེ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་སྒྲོ་ནམ་བཅས་སྐྱུ་འདོད་པའི་དབུ་མ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་སོགས་ནལ་འཕྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་བུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་རྗེས་སྐྱུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་ནམ་གཞག་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་
 བ་གྲགས་པ་སོགས་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྐྱུ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་
 སྙད་ཀྱི་ནམ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་དང་ཡང་མི་བསྐྱུན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་

སྒྲིབ་སྒྲུབ་ནས་འཛིག་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཉེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྩ་གྲགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བ་སྙད་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཕྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པ་དང་མཐུན་པར་
 འཛིག་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་བལ། བ་སྙད་དུ་སྤྱོད་ན་ཁས་ལེན་ཅིང་རང་རིག་
 མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་གཉི་ག་ཡང་བ་སྙད་ཀྱི་ནམ་གཞག་མདོ་སྤེ་པ་དང་མཐུན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རང་རིག་བ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱོགས་གཅིག་མཐུན་པས་མཐུན་པར་འཛིག་ན། བམས་ཅད་བམས་
 ཅད་དང་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པར་བལ་བའི་སྤྱིར་རོ། བལ་འགྱུར་བ་འཛིག་རྟེན་པ་
 དང་བསྒྲུན་པར་སྒྲིབ་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་དེ་གང་ལ་འདོད། སོ་སྒྲུ་ཙམ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 པར་བྱས། འཕགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱས་པའམ། འོན་ཏེ་གྲུབ་
 མཐའ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྤྱོགས་པའི་སྒྲུ་བོ་རང་དགའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་སོ་སྒྲུ་འི་སྤྱང་ཚུ་ལ་དང་ཞེན་ཚུ་ལ་གང་དང་ཡང་མི་བསྒྲུན་ཏེ། སོ་སྒྲུ་འི་
 ཤེས་པ་ལ་བདེན་སྤྱང་མེད་པ་མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྒྲུ་
 བོ་དག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བ་སྙད་གང་ཕྱེད་ཀྱང་བ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་
 རིགས་པས་བཙལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་བྱེད་པ་ལྟར། བལ་འགྱུར་པ་ཡང་བ་སྙད་མ་བཏགས་
 མ་དབྱེད་པར་འཛིགས་པས་དེའི་སྤྱིར་སོ་སྒྲུ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོའོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་
 ཙམ་ཞིག་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སོ་སྒྲུ་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་པ་སྒོ་བ་པ་དག་གི་ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་སྒོ་རྩན་སྒྲིམ་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ནི་ད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་
 སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་དང་བརྩན་པར་སྒྲ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ཐ་སྙད་
 ཏུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བྱེད་འཛོག་པ་དང་། རང་རིག་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་
 མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐ་སྙད་འཛོག་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་
 འདི་དག་པལ་ཆེ་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་སྲུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤོད་ཁ་ཅིག །དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་
 དང་སྒོ་བརྩན་ནས་འཛོག་གོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་དག་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་
 གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ནི་ད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཏུ་སྒྲང་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ནི་ད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་
 ཏུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་
 པ་ཅམ་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་བྱི་དོན་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་། ཏུལ་
 བྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མཛད་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་
 བ་ཅམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཀྱུ་མཚན་
 རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བྱག་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་སྒོ་རྣམ་བཅས་

སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བསྐྱོ་ཡུལ་གྱི་ནམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་
 བས་ན་བོད་ཁ་ཅིག །བྱུང་མཐའ་འོག་མ་འོག་མས་དོན་དམ་དུ་གང་འདོད་པ་དེ་བྱུང་
 མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཁས་ལེན་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་
 གཤམ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འདྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་
 ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་
 སྒྲུབ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ནམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོད་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་
 པ་དེ་དབུ་མ་པ་ནམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡིན་ནི་སྒྲུབ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ངེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྒྲིང་
 པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བརྒྱང་
 བ། དེ་འགོག་བྱེད་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་བཤད་པ། དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་བཤད་པ། སྒྲིང་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབས་ནས་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ། སྒྲོམ་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་ལྟའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་

དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། རོས་མ་ཟེན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་
 ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་གང་ནམ་པར་བཅད་
 པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཐོག་
 མར་ངེས་དགོས་ཏེ། དགག་བྱའི་སྤྱི་མ་ཤར་བར་དེ་དགག་པའི་དགག་པའི་སྤྱི་མི་
 འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འདུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར། །དེ་
 ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱའི་ཚད་
 ལེགས་པར་མ་ཟེན་ན། ཡང་ན་དགག་མི་དགོས་པ་ཡང་བཀག་པས་སྒྱུར་པ་འདེབས་
 པའི་མཐར་ལྗང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དགག་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱ་མོ་ནས་
 མ་ཞིགས་པས། བདེན་འཛིན་འགའ་ཞིག་གི་འཛིན་སྣངས་ལ་གཞོན་པ་མ་མཐོང་
 བར་ལྷག་མ་ལུས་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ལྗང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགག་བྱ་བྱུང་ཆེ་བ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱ་བ་ཆེ་བ་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་ཆུང་
པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།
ད་ལྟའི་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་ན་རེ། དབུ་མ་བའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། རིགས་པས་བརྟགས་ན་དཔུང་བཟོད་པའི་ཆོས་ཡོད་
དམ་མེད། ཡོད་ན་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མེད་ན་རིགས་པས་མི་ཁྱེད་པ་ཉམས་
སོ། །གཞན་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉི་ག་མིན། །གཉི་གའི་བདག་ཉིད་མིན་
པ་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེས་དོན་གྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་ནས་ཡོད་མེད་གཉི་ག་གཉི་ག་མིན་
པའི་སྒྲ་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིར་མ་འདུས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་
གྲོལ་ཏེ། མེད་པས་སྤྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཅེས་པ་དང་། ཡོད་པ་བཞི་བདེ་འགྱུར་
འགྲོ །མེད་པ་བཞི་ངན་འགྱུར་འགྲོ །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །གཉིས་
ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །
མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་

པར་མི་བྱའོ། ཁྱིམ་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོག་
 སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་
 མོ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མཐའ་། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་
 ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཕྱིར་
 གཉིས་གའི་མཐའ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། མཁས་པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་
 ཡོད་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་དབུས་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེ་ལས།
 གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། སྟོང་བའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། སྟོང་མིན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སྟོང་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཅེས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། གང་དུ་གཟུང་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། ཆད་མས་གྲུབ་ནས་ཡོད་
 པར་སྒྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་སོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ། འོན་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟོད་པའི་
 ཆད་མས་གྲུབ་ནས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གཟེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་

སྤྱི་ལས། མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །སྒྲི་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་
 མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལས་གྱིས་སྒྲ་
 ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནམས་སྒྲི་བའི་
 རྒྱལ་བདག་གཞན་གཉི་ག་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲི་བའི་རྒྱལ་བཞི་པོ་འདིར་ཁ་ཚོན་ཆོད་དམ་
 མ་ཆོད། མ་ཆོད་ན་དངོས་སྒྲི་བ་ནམས་འགོག་པ་ན་བཞི་པོ་འདིར་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་
 འགོག་པ་འགལ་ཞིང་། ཆོད་ན་བཞི་པོ་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་
 སྒྲི་བ་མེད་དེ། གཞན་ལས་སྒྲི་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འདུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་
 དང་གཞན་ལས་སྒྲི་བར་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་
 ན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲི་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲི་བ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ནར་སྒྲི་བ་ཞིགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྒྲི་བ་ཞིགས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས། གང་
 ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པ་དེ་མ་སྒྲིས། །དེ་ལ་སྒྲི་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་
 ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སྒྲི་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་
 མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཤིང་ཡོད་

པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་མི་
 ཟད་པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཆོག་ལ་མི་བརྟོན་
 རྟོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། དང་རྟོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་རྟོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་
 མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོན་པ་བཞི་གསུངས་པ་འདི་བརྒྱུ་རྩེ་སྒྲུ་རིགས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དང་རྟོན་ཀྱན་རྫོབ་དྲུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད། རྟོན་དམ་ངེས་
 རྟོན་ལ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་རྟོན་ལ་མི་རྟོན་དང་རྟོན་ལ་
 རྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་
 པའི་གོ་ཆོད། ཡེ་ཤེས་མ་འབྲུལ་པའི་ངོར་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར།
 ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བརྟོན་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུ་བར་
 བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུ་ཞིང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད་ཅེས་ངེས་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པའི་གོ་ཆོད། རྟོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད། ཐ་སྙད་དང་རྟོན་དམ་གང་གི་འང་
 བྱེད་པར་མ་སྒྱུར་བར་འདྲི་ན། བདེན་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཡོད་པ་ཡུང་གསུམ་
 པ་མི་སྲིད་ཅེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཀག་པར་བརྟན་པ་དང་།
 རིགས་པ་དེ་དག་རྩེ་སྒྲུ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་

བ་དང་། དེ་ལྷགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་
 ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཤིང་།
 བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཐར་ཐུག་
 པ་ནི་ཆོས་སྐྱེད་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཟུང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་གསོགས་པའི་ཐབས་
 ཤེས་ལ་མ་བྱལ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་གསོགས་
 པ་ལ་ནི། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དུ་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྟོན་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར། ལྷ་མོ་མོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མོ་མོ་བ་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟོན་པ་ཞིག་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོགས་པ་
 ལ་སྒྲིང་ནས་གྲུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འདོད་བྱའི་འབྲས་
 བུ་འབྱུང་བ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གང་ལའང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་འང་རྣམས་ཅོམ་མེད་པར་ངེས་པ་རྟོན་པ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 མཆན་ཉིད་ཆང་བ་གསོག་འདོད་ཀྱང་གསོག་མི་ནུས་ཏེ། རྟོང་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་མ་ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་གསོག་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ལྷ་མོ་མོ་བ་ལས་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལྷང་དུ་རུང་བ་

དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟེན་དུ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་འགལ་མེད་དུ་ངེས་པ་
 མ་རྟེན་ན་ཆོག་པ་གཉིས་ཟུང་འདྲུག་དུ་གསོག་པར་རྒྱས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ཅིང་། རང་
 ལུགས་ལ། རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་མེད་པར་རེ་ཤིག་གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་
 པ་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་རིང་ལ་ཆོག་པ་གསོག་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲ་བཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་བའི་ངེས་པ་རྟེན་པ་དེ་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་
 རྣམས་ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཁེས་གསུངས་ལ། ལྟོང་བ་ཉིད་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཁེས་
 གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཁེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་སྟེན་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དངོས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ནི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཛིག་མ་ཤེས་པར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་
 ངོ་པོ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ད་ནས་ལྟག་མ་ལུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ལྟར་བསམས་ནས།
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་ན་ནི་
 ཡུལ་རང་སྟངས་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་
 དུ་བརྟན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁེས་
 སྒྲུབ་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་གཤམས་པས་ལྟ་བུ་དེ་མ་པོར་བཞིན་

དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལྟ་ཞིག་ཐར་པ་འང་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པས། འཕགས་པ་
 རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དེ། །དེ་དག་
 ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །བདེན་གཉིས་ཉམས་ལ་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན།
 ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་
 དང་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ལྟ་བུ་དེ་མ་ཐོར་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་
 གི་འང་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 བ་ཞེས་བ་སྙད་པ་ཕྱ་ཞིང་ཡངས་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་གིས་
 མི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་བཞིག་ནས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་འཛོག་པ་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་
 རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་བྱུང་བྱེད་
 བཞག་ཏུ་རུང་བར་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། རྟོལ་བ་གཞན་དག་སྟོང་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་སྟོང་
 པ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ངེས་པ་དྲངས་པས། བདེན་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་པན་རྒྱུན་ངེས་པ་འདྲན་པའི་གྲོགས་སུ་

མོང་ནས། དེས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཆོགས་གནིས་
 མ་ཆང་བ་མེད་པའི་གཟིངས་ལ་ཞིན་ཏེ་སྐྱུ་གསུམ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིང་དུ་བདེ་སྒྲག་དུ་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདིས་ཐུགས་ཤིན་དུ་རངས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པ་ལ་
 ཡང་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་ཆད་དུ་བྱུང་བ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་མི་
 འགལ་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་སྤྲོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་
 པར་བཤགས་པ་མང་ད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲུང་དག །དབུ་
 མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་
 རྒྱུ་ཤེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདི་ནི་
 དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་
 བར་དེས་སོ། །གནིས་པ་དེ་ལུགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཀག་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་བྱད་ཆོས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་བྱིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། བོང་དུ་ཇི་སྐད་
 བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དངོས་པོ་ནམས་
 ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཛིག་པ་འཐད་པ་དེ་བྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་
 བྱིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཡོད་
 པ་མིན་པར་སྤྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱིད་ལྟར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་
 རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅིས་པ་བཞྱོག་
 ནས་སྤྲ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

འབྲུང་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་
 བསྐྱབ་པ་ནི་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་ཉིད་མིན་ཁོང་
 སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲིམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན་
 ན་ཕྱེད་མི་འཐད་པར་བསམས་རྟེ། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྒྲིབ་ན། འབྲུང་བ་
 མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ནམས། བྱིད་ལ་མེད་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཁྲིམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐལ་བ་བརྒྱད་མ་ནམས་འཕངས་པ་ལ་
 བྱིད་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ལན་གདབ་པར་རིགས་པ་ལ། འཕགས་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནི།
 གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྒྲིབ་ན། འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་པོ་ནམས། བྱིད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཁྲིམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 ཐལ་བ་ནམས་པར་ལ་བཞོག་སྒྲིབ་འཕངས་ནས་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ལན་བཏབ་ལ།
 རྟེན་གསུམ་གཉི་གས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་ཀྱན་བྱུང་གི་ཆོས་
 གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པ་དེ་ནི་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྒྲིབ་ཆེན་པོར་བསམས་རྟེ་ཕན་
 ཚུན་གཉི་གས་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱིད་ཅག་གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་མ་བཟོད་
 པའི་གོང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་གང་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པར་མ་སྒྲིབ་ཞིག་ འདི་
 ཕྱིར་འཕགས་པས། གང་ལ་སྒྲིབ་བཞིན་རུང་བ། འདི་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན།
 ཁྲིམ་སྒྲིབ་པ་གང་གི་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་བཞིན་རུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རུང་ལ། ཆོས་
 བ་གང་གི་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་བཞིན་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་གསུངས་

ཕ་དེ་ལ། བྱིད་ཅག་རྩུ་ན། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་
 མ་ཡིན། །ཞེས་བསྒྲིག་ནས་སྒྲ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་རུང་ཞེས་པ་ཡང་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྒྲ་བའི་དབུ་
 མ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་
 ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ལ་དངོས་
 རོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ། ཇི་སྐད་སྒྲས་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་ཁོ་ཅག་ནི་
 རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་སྒྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་
 བ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྟུག་བསྐལ་
 ཏུ་འགྱུར་གྱི། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་
 པས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟུག་བསྐལ་ཡོད་ན་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་
 སྟུག་བསྐལ་འགོག་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་པ་དང་འགོག་
 པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡང་རུང་རོ། །སྟུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་
 པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །

འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་
 པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཞུགས་པ་དག་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་།
 ཞུགས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དགེ་འདུན་རུང་ངོ་། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་
 ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་
 ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་ལ། ཆོས་དང་
 ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྒྲིང་བ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་
 ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྒྲིང་བ་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་འབྱུང་འཛིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་
 མེད་པར་མ་ཟད་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདུག་
 པ་ལས། དངོས་པོ་སྒྲིང་བ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ། ཆོགས་ལ་སྒྲོས་རྣམས་
 མ་གཤགས་པ་ཡང་མིན། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་སྒྲིང་ལས། ཞེས་
 པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྦྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་ན་ཡང་། །སྒྲིང་
 བ་ཉིད་ལས་རབ་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མང་དུ་གསུངས་
 པ་དག་བརྒྱུག་རྟེ་སྦྱ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཁོ་པོ་ཅག་དབྱུ་མར་ཡང་མི་སྦྱ་བའི་དབྱུ་མ་པའོ་

ཞེས་རང་ལ་ཙོ་འདྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་དག་ལྟར་སྒྲུང་དུ་
 བསྟན་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་མི་བཟོད་བཏགས་པ་ལྟར་
 ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་མ་བཟོད་
 པ་ལ་ཆོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁྲེགས་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེ་དོན་
 དམ་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་མ་རྟེན་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་ཆོས་དེ་
 མེད་པར་རྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཞག་
 པ་ལ་ཆད་མ་དེས་ཆོས་དེ་མེད་པར་གཞལ་བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་
 ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཆད་མས་ཁྱོད་མེད་པར་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་
 ཆད་མས་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ཆོས་ཅན། གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 ཆད་མས་མེད་པར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིན་པར་ཐལ་ཞིང་།
 ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྒྲུས་པ་དང་ཁས་སྐྱངས་
 འགལ་ལ། །དེ་བས་ན་རིགས་པས་མ་རྟེན་པ་དང་མེད་པར་རྟེན་པ་ལ་བྱུང་བེན་དུ་
 ཆེ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱིད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་པ་ལ་ཁྲེགས་པ་དང་། དབྱུང་
 པས་རྟེན་མ་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ནི། དུམ་པ་སྒྲུམ་བུ་སོགས་དང་། ལྷས་སྒྱུན་
 མཆོད་སྒྱུན་སོགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་མིང་གི་
 ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་མིང་དེ་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་རང་
 གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དུ་གྲུབ་

ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རང་བཞིན་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། འོན་དམ་དཔྱད་པ་
 ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
 པའམ་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དཔྱད་པ་པོའི་
 སྒྲོལ་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་ཞིང་རིགས་པ་དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོལ་ཡང་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་ལ། སྒྲོལ་འདྲེ་རིགས་པ་དེས་རྟེན་པ་ལྟར་
 འོན་མེད་ན་གྲུབ་ན་མིང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བཏགས་ཀྱང་འོན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་ཆ་བྱའམ། ཤིང་རྟའི་དཔྱད་
 པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅལ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་
 ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་ན། དེ་ནི་བུམ་པ་སོགས་འོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་མ་རྟེན་པའི་འོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་སོགས་
 མེད་པར་འོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་འོན་མ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་སོགས་
 འོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་བཅལ་བ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ་བུམ་པ་སོགས་འོན་དམ་
 པར་མེད་པའི་འོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི་བུམ་པ་སོགས་མེད་པའི་འོན་དུ་སོང་བ་ག་ལ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བཅལ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་པ་དེ་ལ་ནི་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་
 རྟེན་པ་དང་རང་བཞིན་རྟེན་པ་དང་འོན་དམ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་བུམ་པ་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་བཏགས་པའི་འོན་དེ་ཉིད་གང་
 དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་བུམ་པ་འོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་འོན་

དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། བུམ་པའི་དོན་དམ་དང་། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དང་བུམ་
པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ནི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་བཞིར་བརྟགས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བརྟན་པ་ནི། ལྷ་
གྲུ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་པས་མེད་པར་སྒྲུས་གིང་། མེད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་
སྒྲུས་པས་ཡོད་པར་སྒྲུས་པ་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་
གཉི་ག་མེན་པར་སྒྲུས་ནས། སྒྲུབ་ཡང་གཉི་ག་མེན་པ་མེན། །ཞེས་སྒྲུས་པས་གཉི་
ག་ཡིན་པར་སྒྲུས་པ་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་ལུགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནལ་མ་གོ་བ་ཡིན་གྱི་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནལ་མ་མི་གོ་བས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་པན་ཚུན་སྒྲངས་པའི་དངོས་འགལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་ནམ་པར་བཅད་
པས་མེད་པ་ཡིན་པར་གོ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནལ་
མ་མི་གོ་བ་བྱད། འདོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་
བརྟན་ནས་འགོག་པ་བྱད། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྒྲུབ་སུའི་དམ་བཅའ་ཡིན་
ཀྱང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུབ་གི་བྱུང་པར་ཡེ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
གང་གི་ཡང་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཡང་མི་སྲིད་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྒྲུ་མ་མ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་མི་སྲིད་པ་བྱད། ཟུར་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
ན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་བྱད། བྱིད་ལྟར་ན་ཡོད་

པ་དང་མེད་པ་ཡང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་
 ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་
 ཅི་ཡོད། འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིས་བྲལ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་
 བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྒྱུ་གུ་ཡོད་མེད་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡིན་ན་སྒྱུ་གུ་ཡིན་མིན་
 གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིས་མ་སྒྲིས་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་སོགས་སུ་ཡང་རིགས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པས།
 ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཐའ་གཅིག་པའི་ངེས་པ་དྲངས་ས་གཏན་ནས་མེད་པར་གང་ལ་འང་
 ཐེ་ཆོམ་བཟ་བ་འབའ་ཞིག་སྟེང་པོར་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཚུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཡོད་པར་གཟུང་ན་ཏྲག་ལྟར་འགྱུར་ན། དངོས་པོར་གཟུང་
 བ་དང་སྒྱུ་གུ་ཡིན་པར་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་འགྱུར་བ་
 སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་བསྟན་མ་བསྟན་མཚུངས་དགོས་
 ཏེ། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙང་
 དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་

པས་ན་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚིན་ཚིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཡུང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་བྱེད་རིགས་ན། ལྷ་གུ་དངོས་པོ་ཡིན་ན།
 ལྷ་གུ་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅིའང་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པ་སོགས་ཀྱི་གངས་ངེས་གང་ཡང་བྱ་ས་མེད་པར་ཐལ། ཡུང་གསུམ་ལྷོག་པའི་འགལ་
 བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆད་ལྟར་ཐལ། བདེན་
 མེད་དུ་བརྒྱུད་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་རིགས་པས་
 བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆད་ལྟར་སྒྲ་བ། ལྷོན་མེད་པའི་དབུ་མ་པ་
 བྱོད་བདེན་མེད་རིགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་འགོག་པ་སྒྲིམ་གྱིག། །དགག་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་བཀག་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་
 ཞི་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚུད་བརྒྱག་ལས། རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཉིད་བརྒྱོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེའི་རང་
 འགྲུལ་ལས་གལ་ཏེ་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཤམ་པོ་
 བུས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་

པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་
 རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།
 ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གུར་བ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
 ཕྱིན་མཆོག་སྤྱད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་
 བདག་གིར་སྒྲོང་ལྟ་བུས། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་
 མཐའ་ལས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། བྱེད་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་ལྟར་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་ འོན། མི་སྒྲོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། སྒྲོང་
 བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་
 དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དག དེ་ཕྱིར་བྱུང་པ་ཆེན་པོས་བརྗོད་ ཅེས་དང་། བཞི་
 བརྒྱ་བ་ལས། སྒྲོང་མིན་མེད་པར་སྒྲོང་བ་ནི། ཀྱང་ལས་འབྱུང་བ་ནི་དུ་འགྱུར།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། ལུང་གི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་འདོད་པ་ཀུན་
 གྱི་སྒྱུབས་སུ་གྱུར་པ། ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་སྒྲིགས་
 པ་བྱེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་གྱི། འོན་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲོང་བའང་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་
 པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩ་མེད་དེ། རི་བོང་གི་རྩ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བདེན་མེད་ཡོད་
 དགོས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་དེ་དག་གི་

དོན་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འདོན་པ་དགག་པའི་
 ཐུར་དུ། སྟོང་བ་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅུང་ཟད་
 གྲང་མེད་པའི་ཐུར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་བྱུང་བདེན་གྲུབ་ཙམ་ཞེས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱུང་བྱ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བདེན་
 གྲུབ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་
 རོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཐུར་བཤད་པ། སྟོང་མེན་མེད་པར་སྟོང་
 པ་ནི། གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རི་ཁྱ་བུར་ནི་ཅིག་ཤོས་ནི། མེད་
 པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོང་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།།
 ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཅ་ཤེ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད། རྩ་ཀྱན་ངེས་
 པར་འབྱེན་པར་གསུངས། གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བ། ཉེ་དག་སྐྱབ་རྒྱ་མེད་པར་
 གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་འབྲེལ་བ་བརྒྱ་བུ་ལི་རྒྱ་ལས། གང་དག་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་སྟོང་
 བ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་
 དངོས་པོར་གདགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རབ་རྒྱ་བརྟན་པ་ན་མདོན་པར་ཞེན་

བ་དེ་བརྒྱུག་རྒྱས་ཀྱི། གང་དག་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བརྒྱུག་མི་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་
 ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །བྱིད་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་འདི་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་
 ཅིག་ལ་ཚོར་བྱང་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཚོར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། ཚོར་ཅིའང་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུས་པ་སྒྲིན་མིན་གྱི་ཅིའང་མེད་པ་དེ་ཚོར་དུ་གཟུང་ན་གང་
 ཟག་དེས་ཚོར་མེད་པར་ངེས་སུ་གཞུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་བདེན་
 འཛིན་སྒྲོང་བ་ཉིད་བརྟན་ནས་རྒྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་
 པར་འཛིན་ན་དེའི་བདེན་འཛིན་བརྒྱུག་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱིད་ལྟར་
 ན། ཚོར་ཅིའང་མེད་པ་ཚོར་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉི་ག་སྒྲིན་
 ཡིན་པར་མཚུངས་ཞེས་དཔེ་དོན་སྦྱར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པར་མང་དུ་སྒྲུས་ཀྱིས། ཁྱོད་རང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་
 གཉི་ག་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཚུགས་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཡུང་ན་མས་
 ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། སྒྲུར་ལྟར་དངོས་འགལ་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པས་འཛིགས་
 ཏེ། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའང་མིན། དོན་དམ་པར་མེད་པའང་མིན། དོན་
 དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉི་ག་འང་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ག་མིན་པའང་

མིན། ཞེས་སྒྲ་བ་ལ་ནི་དངོས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་སོན་གནས་དེ། འོན་དམ་པར་གཉི་
 ག་མིན་པར་སྒྲ་ས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་པར་གཉི་ག་མིན་པ་མིན་ཞེས་སྒྲ་ས་པས་དོན་
 དམ་པར་གཉི་ག་ཡིན་པར་སྒྲ་ས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉི་ག་ཡིན་པའི་ཕྱང་
 གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཀླད་པ་ཅིའང་མེད་གྱི་མངོན་
 པར་མཐོ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་འབྲུལ་པ་ནམས་ནི།
 ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་བརྟ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་དོན་མགོ་བའི་དབང་
 གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱ་རྟེ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་།
 མེད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའི་འང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མ་རིག་པར། ཡོད་པ་གང་ཡིན་
 ཡོད་མཐར་གཟུང་བས་གིན་ཏུ་འབྲུམས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་སའི་ཕྱོགས་གང་དུ་
 གོ་མ་པ་འཕྱན་ན་སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་ནས་ཉམས་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་གཡང་ཁ་ལ་མཐའ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་རྟེན། འདིར་ཡང་གང་དུ་གཟུང་ན་འཛིན་པ་པོ་རྩ་བ་ངན་པའི་གཡང་
 དུ་རྒྱུང་ནས་ཕྱང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་
 དང་མེད་མཐའ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་དག་གིས་བདག་རྟག་པར་འཛིན་
 པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་པོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་དངོས་སུ་འཛིན་པ་རྩ་བྱ་དང་།

བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ས་ནམ་མཁའ་རྟག་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱང་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་
 བའི་ལྟ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དངོས་སྒྲུབ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 ལྟ་བ་ནི་དངོས་སུ་དངོས་པོ་རྟག་པར་མི་སྒྲིའིང་། སྒྲིད་དག་གི་འཛིན་སྤངས་ལ་དངོས་
 པོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་། རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བུམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་དགོས་ན། བུམ་
 པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་སྤངས་
 པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་འདོད་ན། རྟག་ཏུ་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། རེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེ་ལས། ཀང་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། རེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་བརྟག་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུངས་པ་ཡིན་
 རོ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་མཐའ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་དག་གིས། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་ནམས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་
 རྟེན་ཁྱེད་གིས་བར་སྲིད་མེད་པར་ལྟ་བ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དངོས་
 སྒྲུབ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྒྱན་ཆད་པར་
 ལྟ་བ་ཡང་ཆད་ལྟ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དེ་བུམ་པའི་གནས་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་དུས་གཉིས་པར་རྒྱན་ཆད་ན་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱར་

འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
 ཉག་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པར་སྒྲས་པ་ན་ཉག་པ་རྒྱན་ཆད་
 པར་སྒྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅ་མེ་ལས། སྔོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ།
 དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉག་པ་དང་ཆད་
 པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཡོད་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉག་
 ལྟ་དང་། མེད་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། དུམ་པ་
 ཡོད་པར་གཟུང་བ་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པར་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཉག་
 པར་གཟུང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་པ་སོགས་སུ་གཟུང་བ་
 ལ་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཙམ་དང་། དབུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟུང་བའང་ཆད་ལྟར་
 ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་
 མེད་པ་མིན་པས་བཟུག་ ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དུ་ཁས་ལྷངས་པས་ཉག་པར་ལྟ་
 བར་འགྱུར་ལ། སྔོན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་ལྷངས་
 རས། ད་ལྟ་ཕྱིས་དེ་ཞིག་པས་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལྷངས་པས་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཀྱི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
 འཆད་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱར་ནས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡོད་ཅེས་
 བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གིན་
 ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་གནས་ལུགས་
 སུ་བྱ་བ་དགོས་པས། དངོས་པོའི་ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །ཡོད་པར་རྗེས་
 སུ་བཟུང་བྱེད་ན། །དེ་ལྟ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཀྱང་། །རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་བྱོད་བཟུང་། །ཞེས་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྒྲིང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ལེགས་པར་བྱ་བ་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་
 པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་
 བྱེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཆོག་གསལ་
 ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
 ན། །འོ་ན་ནི་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས། །རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 ཚུ་ལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་
 ན་བྱོད་མེད་པ་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། །ཁོ་བོ་ཅག་མེད་

པ་བ་མིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་བཀག་ནས། གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ལམ་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 རོ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་
 ཡང་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་པར་འཛོག་
 པ་ཡིན་ནོ། ཅི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱུ་ལས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་
 པ་སོན་འདུག་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་
 པ་རྒྱུ་ལས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱུ་ལས་ཁོ་ན་
 ལ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། བདག་
 ཉེ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཅི་ཁྲོད་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་ཞིག་གམ་ཞེན་མིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཁྲོད་ཅི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅི་ན།
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དང་། སྐྱུ་མ་དང་
 སྐུ་གྱུ་དང་གཟུགས་བརྒྱན་དང་ཕྱི་ཟེམས་གྲོང་བྱིར་དང་སྒྲུལ་པ་དང་མི་ལམ་དང་
 མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་བདག་
 མེད་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། ཡང་ཅི་འདས་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱན་པ་མེད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲིབ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི། དེས་
ན་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྲུང་། །ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་ཉིད་
ནམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པའི་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི། དེའི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་
དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པའོ། །ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
བཞིན་མེད་པ་དང་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གཞན་མིན་པ་
སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ལོག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འདས་པའི་དངོས་པོ་ནམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འབྲས་
བྱ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཉེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སུ་འཛོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཏན་ནས་མེད་
པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་བྱུང་པར་རྒྱས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཞི་
བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོར་སྒྲིབ་པའི་ལྟ་བུ་ནི། རི་སྟོན་དུ་དངོས་པོ་དེའི་
ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་
ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་
བྱའི་རྟ་དང་འབྲ་བས་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡི་མངོན་པར་འདོད་

པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སྒྲ་བས་དངོས་པོ་རང་གི་
 ངོ་བོས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བརྒྱུད་བས་ནམ་པར་འབྲམས་པར་
 གསུངས་ལ། དེང་སང་གི་དབུ་མ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དངོས་སྒྲ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་སྒྲ་བ་ནི་
 མཁས་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་པ་མི་འདེབས་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེང་སང་གི་དབུ་མ་བ་དེ་དག་ནི་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་སྒྲ་ལ། ལྷན་པོ་དག་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་མཐོང་བར་བྱེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་
 ཉིད་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་
 མི་འདེབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་སྒྲ་བས། དབུ་མ་བ་
 ལ་མེད་པ་བ་དང་མཚུངས་པར་རྟོལ་བ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། མེད་པ་བ་ལ་ཁས་
 ལེན་ཡོད་པས་སྒྲིན་ཆགས་ལ། རེད་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་
 ལ། མེད་པ་མེད་པར་སྒྲ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་
 བས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཀྱི། དབུ་མ་བ་ནི་སྒྲེ་བ་སྒྲ་ཕྱི་སྐགས་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་མེད་པར་མི་སྒྲ་ལ། མེད་པ་བ་
 ནི་དེ་ལྟར་མི་སྒྲུབ། སྒྲེ་བ་སྒྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་
 བ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྒྲུབ། །དེའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་བ་ནི་མེད་པ་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཡིན་

ཏེ་གང་གིས་སྤྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བར་སྦྱབ་པ་ཡིན་ལ། མེད་པ་བ་དག་གྲུང་དེ་
 དག་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་དབུ་མ་བ། མེད་པ་བ་དང་ཁྱད་
 པར་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་དོ། ་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཏེ་དབུ་མ་བ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 སྦྱབ་པར་བྱེད་དོ། ་མེད་པ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་དངོས་
 པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་
 པར་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས། དེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འདིར་འོང་བ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རྣམས་ཏུ་འགོ་བ་མ་མཐོང་ནས། འཇིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་
 པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 རོ། ་ཞེས་གསུངས་སོ། ་དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆ་
 དེ་དབུ་མ་བ་དང་མེད་པ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཏུ་། རྒྱུང་པ་མཚན་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་གཟུང་ལ། དབུ་
 མ་བས་རང་གཞིན་གྱིས་མེད་གྲུང་གུན་རྩོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་

པ་མིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ལྟ་བུ་འདིའི་སྒྲོན་ས་མཚུངས་
 པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ་དབུ་མ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་
 ཕྱིར་ལ། དེ་དག་གིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་དེས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་བ་དག་གྱུར་པ་ན་དང་ཁྱད་
 པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བརྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
 ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟན་པ་གང་། །དོ་མཆར་
 ལས་ཀྱང་འདི་དོ་མཆར་། མད་བྱང་ལས་ཀྱང་འདི་མད་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལས་འབྲས་དང་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་བར་འཇོག་ཤེས་པ་འདི་ཡ་མཆན་པའི་
 གནས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་སྟབ་པ་ཉིད་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བས་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ཟབ་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ཤེས་
 པར་དཀའ་བར་ཐུགས་ཆུད་དེ། །དེས་ན་སྟབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས། །ཆོས་བརྟན་
 པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཤེས་པ་ཁ་
 དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་གྱུབ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་འགའ་ཞིག་གིས་
 བཅོལ་བ་ན་ཆོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་མ་རྟོགས་པ་ན། དཔྱོད་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་བལྟས་

བས་དེ་ཡའང་ངོས་བཟུང་ཅིའང་མ་རྟེན་པས། ཆོས་གང་ཡའང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་
 གྱི་ངོས་བཟུང་ཅིའང་མེད་པའི་ངང་ལ། སྒྲོས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་འཛིག་པ་
 འདྲ་བ་ནི། ཆོས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བས་དེ་འདྲ་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དགའ་
 བར་ག་ལ་གསུང་། ཚུལ་དེ་ཆོས་རྟོགས་པར་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གངས་རིའི་ཁྲོད་
 འདིར་ཡང་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་སྐྱང་སྟེ། རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱིས་
 ག་ལ་ཡའང་། །མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པ། རིགས་པའི་ཚུལ་
 ལ་སྤངས་པར་སྒྲོམ་པ། ཟབ་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མན་ངག་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་
 བར་འདོད་པ། འཆད་པའི་ཆེ་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ། རང་སྟོང་
 དང་གཞན་སྟོང་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཇི་འདྲ་བའི་
 ཚོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མ་གི་ཅིའང་མ་བསྐྱབས་པའི་སྒྲུན་སྒྲོམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་།
 མཁས་པ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་དང་། སྐགས་བྲམ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་
 རིམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་ཕྱིན་ཆད་ཐམས་ཅད། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་
 གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛིག་ཟེར་བ་འདིར་ཁ་འཆམས་ནས་འོང་
 བ་འདི། དབང་པོ་རྣམས་པུས་ན་ཤིན་ཏུ་མཆང་ཆེ་བ་ཡིན། །འོད་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་
 གྲགས་པ་མང་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་། སྟོན་འགྲོའི་དམིགས་པ་དང་ལུས་གནད་དང་འབྲུལ་
 འཁོར་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཅོས་ནས་ཁྲིད་རིགས་མང་པོར་སྦྱེ་བ་མ་གཏོགས་

དེས་དོན་སྒྲིམ་ལུགས་ལ་བྱད་ཅིང་མི་སྣང་ཞིང་། མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གིས་
 གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་ཅི་ཙམ་བྱེ་ཡང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་བྱད་
 བྱེ་བ་ལྟར་མི་སྒྲིམ་པར་སྒྲིམ་དུས་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་
 པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་གི་ལུགས་གྲུ་མ་ཆག་པར་འོངས་པ་ག་ལྟག་དུ་
 སྣང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གནས་ལུགས་སྒྲིམ་པར་གཟུང་བས་
 རྟེན་ བདག་མེད་པར་ཡང་སྒྲིམ་དུ་མི་རུང་བར་འབྱུང་ནས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་
 འཛིན་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བཀག་སྟེ་བདག་
 འཛིན་གྱི་འཛིན་སྣངས་ལ་ཅིང་མི་གཞོད་པའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འབད་པས།
 རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས། ཆེ་རིལ་བོ་འབད་ནས་གནས་ལུགས་
 བསྒྲིམས་པར་སྒྲིམས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་ཁ་བྲི་བ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་བ་འདི་ཉམས་
 སུ་ལེན་ཚུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སོང་བའི་འབྲས་ཏགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤིག །ཐོས་པའི་ཆེ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་དགག་སྐྱབ་ཅི་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་
 དག་ཀྱང་། ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིག། གང་ལ་འང་
 ངོས་བརྒྱུང་འདུག་གམ་ལྟོས་དང་། ཞེས་སྒྲིམ་བ་བྱུན་པོ་ཞིག་གིས་བསྟན་པ་ལ། ཐམས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཁོ་ནའོ་སྣམ་དུ་ཡིད་ཆེས་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ནས་རིགས་པའི་གནས་
 ལ་དཔྱོད་པ་དེ་མ་ཐག་འདོར་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་དང་
 ཐོས་པ་ལ་ཇི་ཙམ་སྦྱངས་ཀྱང་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་

སོང་བའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་གནས་ལུགས་སྒྲིམ་
 པའི་ཆེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་འདོད་པས་ནི། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
 འབབས་པའི་ཆེ་བདག་མེད་དུ་འང་གཏན་ལ་དབབ་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་དུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཁས་ཐུང་དགོས་ཤིང་། ཅེས་
 པ་མཐའ་ཡས་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མ་
 གྲུས་ལ། འདི་ལྟར་བཟུང་བས་སྒྲིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ཉོག་པས་བྱ་དགོས་པས་སྤང་བྱར་འཛིན་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བརྟུ་བ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་
 འདེབས་པ་ནམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གང་དུ་ཡང་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་རྟུ་བ་འདི་
 ལས་ཐ་ཆད་པའི་གནས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོ་ལ་སྤྲུག་སུམ་ཡོད་དེ།
 བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་
 དུ་འང་མི་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉིན་པོར་སྒྲོ་
 གཉིས་པ་དེ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 རི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་
 པས་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པ་འདྲན་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་སྒྲོན་ནམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །རྟུ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲོ་ཡིས་མཐོང་
 གྱུར་ཞིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་ཉོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་

ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་
 བར་འབྲམས་པ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་གཉི་ག་ལ་སློབ་འགྲུར་མ་བཅུག་པ་ཙམ་གྱིས་ཅིའང་
 མི་གནོད་དེ། དཔེར་ན་ལམ་དུ་ཆས་པའི་མི་ཞིག་ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་འཛིགས་པ་ལ། ཆོམ་
 རྒྱན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོམ་རྒྱན་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་
 པ་སྦྱིས་ན། ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་འཛིགས་པའི་སློབ་པ་ལ་པར་བྱས་ཀྱི། ཆོམ་རྒྱན་ཡོད་
 མེད་གང་དུའང་མ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིགས་པའི་སློབ་པ་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །
 སློབ་གསུམ་པ་འདི་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཡབས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་
 ཏེ། ད་ལྟ་ལྟ་བ་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲན་པོ་ལ། ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་གསལ་
 ལེ་རྒྱག་གེ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བརྟན་པས་ལེགས་པར་སློམ་ཞེས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བདག་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་འཛིན་པ་དང་། གང་དུ་བཟུང་
 ཡང་སྤང་བྱར་འདོད་པ་འདི་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སློམ་དང་བྱུང་ཅིའང་མེད་
 པས། སྟོན་ཆད་རྒྱད་ལ་སྦྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་སྤང་མི་སྤྱོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
 བདག་མ་བསློམས་པ་དང་བདག་མེད་བསློམས་པའི་བྱུང་ལེགས་པར་བྱེད་པར་གྱིས་
 ཤིག་འོན་པར་བདག་མེད་དོ་སྟོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
 མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཡབས་ཀྱང་བདག་མེད་དོ་སྟོན་དུ་བཟུང་
 བས་ཆོག་པ་སྟོང་བས་གྲུབ་པོ་ཞིན། བདག་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རིགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་གོས་པར་འདོད་ཀྱི། བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་རིགས་པ་ལས་

སྒྲིབ་དགོས་པར་མི་འདོད་ལ། བདག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ནི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་
 དགོས་ཀྱི། ངེས་ཤེས་མ་སྒྲིབ་པར་མོས་མོས་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་
 ནི་སྒྲོ་འདོགས་དཔེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།
 འོ་ན་སྒྲུབ་པ་དམ་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་འདི་ཉིད་འདི་ལྟར་གསུངས་
 པ་ལས་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོམ་པ་ངེ་
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་བདེན་
 ཡང་། དེ་ནི་དད་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་དཔྱིད་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དོན་མེད་
 ལ། གལ་ཏེ་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་ཆོད་མ་ནམ་པ་གཉིས་གང་ལས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་དགོས་སོ།
 གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ལས་སྒྲིབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན། དངོས་སྒྲོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆོག་
 ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཆོད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་
 དམིགས་ནམ་མ་བཟེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འཛིན་སྒྲུངས་འགལ་བའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་སུ་
 དམ་འཆའ་བར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་གཞན་དེ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་མཐུན་
 པ་ཞིག་ལ་དད་པ་སྒྲིབ་པ་ན། ཡང་དེའི་ཆོག་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་
 སྒྲུབ་པ་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པས་དྲངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་དེ་ལེགས་པར་གོམས་
 པ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ཅུང་ཟད་བྱི་བ་ཙམ་སྤིད་ཀྱི། བདག་འཛིན་

གྱི་ས་པོན་ལ་གནོད་པ་ཅིའང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་
 གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
 དེས་པ་དངས་ནས། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་གཤགས་སྟོང་པ་ལྟར་ལེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་
 བར་བྱས་ཏེ། སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལེགས་པར་བསྒོམས་ནས་
 བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞིམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་གང་ལའང་
 རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགོག་གི། ཆོས་རྣམས་
 ཡོད་པ་མི་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་འདི་མ་ཤེས་ན་གདོན་མི་བླ་བར་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་
 ཏུ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱད་
 བྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་
 པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་
 པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་འཐད་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཆེས་གསལ་བར་
 ཇེ་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དམིགས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་།
 ཡང་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་ན་དེའི་
 ཕྱིར་ཇེ་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་
 པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སྟོན་པར་བཀག་པ་བསྐྱབས་པས་དེ་རིམ་མ་བཀག་
 ཅེན། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནམ་པར་དབྱུང་པ་ནི་རང་བཞིན་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་ནམས་རང་གི་ངོ་པོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི།
 མིག་ལ་སྟོན་པ་བྱས་ཤིང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྟོན་
 པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་གི་ནམ་པར་སྟོན་པ་ཉིད་
 ཏུ་བསྟན་པ་མིག་ལ་སྟོན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཅུ་མེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། སྐྱུ་པ། གལ་
 ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཆོགས་པ་ཡང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་
 ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཤད་པ། མིན་ཏེ་རིམ་མ་བྱེད་
 དུས་ལ་སྟོན་པ་དག་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་
 ཟད་གྱི། དེ་དག་བརྟན་ནས་བཏགས་པར་ནི་གྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་མེད་པར་མི་སྒྲུབ་ཞེས་འགྱུར་འཆོས་པ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་
 ཀྱང་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྤར་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ནས་འགོག་པ་ལྟར་སྤྱང་དུ་བསྟན་
 པ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་སྟེ་བ་ལ་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་ནས་ཡོད་
 པར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཡང་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པ་བྱས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟེ་བ་ལ་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དོན་དམ་དཔྱད་

པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ཁོ་ན། མིག་
 དང་ན་པ་སྒྲ་ཡང་ཆད་མ་མིན། ཁྱེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དང་ཁོ་ན། དེ་དག་གི་དོན་
 ནི་བྱེད་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ན་བྱབ་པ་ཆེས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ། མིག་ཤེས་
 དང་ཉན་ཤེས་སོགས་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་
 དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཁྱེས་བཤད་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་ཀྱན་ཇོབ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དོན་དམ་འཇལ་བྱེད་
 དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར། ཁྱེས་ཟེར་དགོས་པས་འགལ་བྱབ་མདོའི་དགོངས་པར་མ་
 འཆད་ཤིག དེས་ན་མདོའི་དོན་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
 ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀྱན་འཇིག་རྟེན་ཆད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱེས་
 བྱ་བ་འང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་
 གཞོད་པ་མེད། ཁྱེས་གསུངས་ཤིང་། འདུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་ལྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་བ་བཟོད་པར་འདོད་པས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ན་
 དེ་ལྟ་ཡིན་པར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་ནས།

དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་
 པའི་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་དང་བོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
 སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་
 ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཆད་མིན་དེ་
 ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞི་དཔ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ།།
 དེས་ན་ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དོན་
 རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་དང་ཉེར་
 འཇལ་གྱི་ཆད་མ་བཞི་ལས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 ན་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཡང་འདིས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་
 མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་
 ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་གོ། །མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆད་
 མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ འདུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱན་པ་སྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྒྱན་པ་སྐྱུ་
 བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་
 གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་བ་ནི་ཆད་
 མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་
 མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་བྲངས་ཞིན། འདི་

ནི་སྒྲ་མ་ལས་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བཟོད་
 པ་ན་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟོག་གེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གཏན་
 མ་བྱང་བའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་གཞིན་རྒྱ་ལྟར་ཇི་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་སྤྱང་བར་བྱ་བར་གྱུར་
 བ་ཡིན་པས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ཅེས་བཤལ་ཞིང་
 བཤག་པར་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག།
 གང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རྟོག་པ་ཡང་ཅི་ཞིག །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་
 སུ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་འདྲ་ཤེས་གཡེར་པོ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བཟོད་དེ་མེད་པ་
 ཅུམ་ཞིག་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲུལ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཆོད་མ་སྟེ་བདུན་མོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་དེ་འགོག་པ་
 ཡིན་གྱི་ཆོད་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྟེད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོག་ཤེ་ཤེ་ནས་བཤད་
 ན་ཆེས་མངས་པར་འགྱུར་བས། གླུ་བས་དོན་མདོར་བརྟུན་ནས་བཟོད་ན། དངོས་
 སྤྱོད་བ་དག་ཆོད་མ་ཡིན་ན་གང་ལ་ཆོད་མར་སྟོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་
 པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། རྒྱུར་མཐོང་གི་ཆོད་མ་ལ་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡུལ་རང་
 འོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤྱང་བས། དངོས་སྤྱོད་བ་དག་ཆོད་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱའི་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ལ་ཆོད་མར་སྟོང་ངེས་བྱ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་བསྐྱེད་

བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྒྲངས། བྱ་
 པ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 ན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱུ་བར་ཐལ། བྱོད་ལ་
 གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ནི། གཞལ་བྱ་བ་དེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་མ་འབྲུལ་
 བ་དགོས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་ནི་ཆད་མ་འབྲུལ་བས་ཀྱང་འཛོག་རྒྱས་པ་མི་འགལ་
 བས། དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བོ། །རང་
 ལུགས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་
 སྒྲོས་ནས་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་
 བ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་བན་ཚུན་སྒྲོས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མ་དག་ཡོད་
 ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཆད་མ་དག་ཏུ་
 འགྱུར་གྱི། ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་དུ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མ་
 དག་ག་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་འགྲེལ་བའི་ཆོག་བརྗོད་
 བ་དང་གཞུང་ཏུ་ཅང་མངས་པས་འདིར་བཤད་ན་ཡི་གེ་ཏུ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་
 བས་མ་བྱིས་ཤིང་། ཆོག་གསལ་སྒྲོང་ཐུན་གྱི་འབྲུ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་འགྲེལ་བཤད་

རྩོམ་པར་འདོད་པས་དེར་བརྟུ་བར་བྱའོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་ནམ་པར་བཞག་
 པ་ལྷག་མ་དག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞིར་
 དེས་མ་དེས་བརྟགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བྱ་བ་ལྟན་པ་ནི། དངོས་སྐྱེ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་
 གཉི་ཀས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ཡང་། བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞིར་བརྟགས་ནས་དགག་
 རྒྱས་མི་རྒྱས་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་
 ཁས་བླངས་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་སོགས་ལུ་བཞིར་བརྟགས་པ་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་སྐྱེ་
 བས་སྐྱེ་བ་དེ་བདེན་སྐྱེར་ཁས་བླངས་ཤིང་། བདེན་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཚུལ་རིགས་པས་
 དཔུང་ན་ལུ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རིགས་
 པས་དཔུང་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་དེས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་དང་དོན་
 གཞན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་
 ཁས་བླངས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལུ་བཞི་པོ་དེར་བརྟགས་ནས་དགག་ཏུ་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་
 བས་མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པ་ཐ་སྟོད་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། མ་བརྟགས་
 མ་དཔུང་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ལུ་བཞི་གང་དུ་འང་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་ན་བརྟགས་པ་ན་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་བརྟན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་
 པ་འདི་དག་བརྟགས་པར་མི་རྒྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

ལྷ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་
 པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས། །དངོས་རྣམས་
 གྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་དྲུ་གྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་
 བོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་གྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བརྟེན་ནས་གྱེ་བར་གསུངས་པ་
 ལ། །བྱིད་ཅག་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་གང་བཤད་དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་སྐྱས་ནས། མཐའ་
 དང་བྲལ་བའི་གྱེ་བ་དེ་མཐའ་བཞིའི་གྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་མ་སྦྱ་ཤིག །དེ་ཉིད་སྐབས་
 སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གྱེ་བ་ཐ་སྙད་པ་མེད་པར་སྟོན་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་གྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་འང་
 མཐའ་བཞི་ལས་གྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ལས། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གྱེ་
 བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་
 ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་གྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་གྱེ་
 བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མེད་ལ། མ་བརྟགས་མ་དཔུང་པར་གྲུབ་པ་བརྟེན་
 ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་གྱེ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གྱེ་བ་ཅམ་དང་རང་

བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱེད་པའི་གིན་དུ་སྐྱེན་པར་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་གསུངས་
 ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མཁའ་
 པའི་མཆོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱས་བཟོད་
 པར་བྱ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཟོད་ན། འོན་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་སོ་
 ཞེས་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་
 སོ་ཞེ་ན། ཀྱེ་མ་གྱི་དུད། རྩ་བ་དང་སྟིང་མེད་པས་ཀྱང་བརྒལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་
 རི་ཁོ་ཁོ་ཅག་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བབ་པོ། །གང་གི་ཆེ་ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་
 སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེའི་ཆེ་གོ་ལ་
 བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། ཅས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་སྐྱར་ལན་མང་དུ་སྐྱས་
 པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོས་ཤིང་དོན་མ་གོ་བས་རྩ་བ་དང་སྟིང་མེད་
 པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཁྱེས་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་། གང་
 ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་སྐྱེས་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། དེ་
 ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་
 པ་ལ་བཤད་དོ། །ལང་ཀར་གསལ་གསལ་པའི་མདོ་ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་།
 རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་
 སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་ནམ་དུ་གང་

ཡང་མི་ཤེས་པར་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་པ་ཁོ་ནས་མ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །མ་མཐོང་བ་ཀ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་དམ་
 འཆའ་པའི་སྒྲ་ཁམ་གང་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་བར་མ་སྒྲ་ཤིག་ །ལྟ་བ་རྟོན་པ་བཞི་བཞོག་
 རྟེ་སྒྲ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ལྟར་སྒྲ་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ནམས་ཐ་སྙད་
 པའི་ཤེས་པས་ཡོད་པར་གཞལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པར་གཟིགས་
 པ་གཉིས་གང་དབང་བཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
 པ་ནམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་ཇོ་བ་པའི་ཆོས་
 ནམས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་གཟིགས་པ་ཡང་
 མེད་ནས་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་
 གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ནི་ཀྱན་
 ཇོ་བ་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་ངེ་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
 གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དབང་བཅན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དབང་བཅན་ལ།
 ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་མི་གནོད་
 ཅིང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་
 དོན་གྱིས་མི་གནོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དོན་དམ་གྱིས་ཀྱན་ཇོ་བ་འགོག་པ་དང་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱིས་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས། བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་བྱུར་མི་

རུང་བར་ཐལ་ལོ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་ངེས་གཉི་ག་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་ཁྱབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 དབྱེ་བྱ་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བར་བྱད། འདོད་ན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་སྦྱས་པ་དང་འགལ་
 ཞིང་། མེད་ངེས་ཡོད་ངེས་ཡིན་པ་དང་། གཞི་མ་གྱུབ་པ་གཞི་གྱུབ་པ་སོགས་སུ་
 ཐལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆད་མར་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། ཆད་
 མ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །ཆད་མ་སྲིད་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་
 ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བེད་ངེ་བ་ཅིག་མེད་དེ། གང་ཆད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡོད་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟངས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཆད་མས་གྱུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཡོད་པ་ཁས་མི་
 ལེན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མིང་ལ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་ལ། ཆད་མས་གྱུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་
 ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་སྤང་
 དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཅག་ལྟ་བུའི་བོད་མཁས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་འཕགས་
 པའི་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པའི་གྱུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་སུ་ཡང་ཁོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ལ་གྱུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་གཞན་གྱིས་འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱི། རང་གིས་བཞག་པའི་

པདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་པར་རང་གིས་ཁས་སྒྲུང་སྟན་སྟེ། རྟོན་
 དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་ཀྱན་རྫོབ་འཁོག་པར་སྒྲུབ་ནི་སྤྱུང་མེད་དོ། ཁོ་པོ་ཅག་
 གི་ལྷགས་ལ་ནི་རྟོན་པ་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཆེས་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། འདི་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུབ་ཆོག་སྤྱུང་བ་འདི་གནས་ལྷགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི།
 སྤྱང་བ་འདི་ལྟར་དུ་བདེན་པས་སྤྱང་པའི་དོན་དམ་གནས་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་
 དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ལ་མི་རྟོན་དོན་དམ་ལ་རྟོན་
 པའི་དོན་ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱང་ཚུལ་འདི་གནས་ལྷགས་མ་ཡིན་གྱི།
 འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་
 པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ནི་ཁྱིམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།

དག་ག་ཕུ་ཁུབ་ལྷུང་བ་འགོག་ལྷུ་ལ།

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆུང་པ་དགག་ཆུ་ལ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གང་ནམ་པར་བཅད་པ་དེ་ན་དབྱུ་མ་པའི་ལྷ་བ་མཐར་བུག་པ་དེ་ངོས་པར་འགྱུར་བའི་
དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་
མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ནམ་པར་འཛོག་
བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཙ་བ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་

ལས་ནི། །འབྲུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་
བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །དི་རྩ་བྱར་ན་
རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཅམ་པས་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་ཐལ། །སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། །དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྟེ་བ་དང་། །

གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་
ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། །དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་
ངེས་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པར་བཞག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། །
རང་བཞིན་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དེ། །བདེན་འཛིན་རྣམས་སྟེས་
གྱི་འཛིན་རྣངས་གྱི་རྒྱུ་ཕྱོགས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །གྲོག་སྤྱར་
སོགས་གྱི་རྒྱུ་ལ་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་འཛིན་
རྣངས་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པ་ངེས་
ན་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། །བདེན་པར་གྲུ་པ་ན་
བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འོ་ན་རྟག་དངོས་
གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། །

བདེན་པར་གྲུབ་ན་དྲག་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་
 ན་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་ན་ཡང་། །ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་དགག་བྱའི་
 གཙོ་བོར་མི་འདོད་དེ། །དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ས་བདག་ས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་འཛིན་པ་ཡིན་པས། །ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོ་ན་སྤར་དངས་པའི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་ནི་
 དགག་བྱར་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་དོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། །རང་ལུགས་ལ་ངེས་
 པར་ཁས་ལྡང་དགོས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བརྟན་
 པ་ཡིན་ལ། །ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་ཡང་། །རྩ་ཤེའས། རང་བཞིན་
 དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱད་པར་གཉིས་
 དང་ཐུན་པར་གསུངས་པའི་མ་བཙོས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཙོས་པ་ཁྱེའི་ཆ་
 བ་རྩ་བ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །
 བྱད་པར་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་མིན་
 ཏེ། །སྤུ་མ་དང་རྫོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་
 མི་དགོས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་རྟོག་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིང་ཐུང་དུ་འཛིག་པ་ནི། །ཐག་པ་བྱ་གང་ཞིག་རིང་པོ་འཛིག་
 པ་ན་མཐོ་གང་བ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་བོར་འཛིག་དགོས་གྱི། །དེ་རྩ་བ་
 མ་ལྟོས་པར་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་རིང་བོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐག་པ་འདོམ་གང་

བ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་པོའི་སྒོ་འདྲོར་ཁིང་བྱང་དྲར་བཞག་རྒྱས་པའི་བྱེར་རོ། །ཕ་རི་
 རྩུ་རི་སོགས་ལའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། །མེའི་ཆ་བ་ནི་རྩུའི་ཆ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མེའི་རང་
 བཞིན་དུ་གྲགས་བ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་། །བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཆད་མས་རྟེན་
 པ་ན་ཆ་བ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་འདྲོར་ལ། །བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་
 འཛིན་པ་ནི་མེའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་མེའི་རང་
 བཞིན་དུ་འཛིན་མི་རྒྱས་པ་མིན་གྱི། །ལྟོས་ས་དེ་འདྲ་ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པ་ཅམ་
 མིན་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་མེའི་གཤིས་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གཞན་ལ་གཡར་བའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡང་གཞན་གྱིས་གཡར་བ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་འདི་འདིའི་ཁོལ་
 པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞག་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་
 རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། བྱད་
 པར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་
 ཡོད་དམ་ཞེན། །གང་གིས་དབང་དུ་མཛད་ནས། །བཙཅ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་
 གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །
 དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེན། །དེ་དག་གི་བཙཅས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་།

གཞན་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། །མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
 པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དེ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲིབ་
 གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་
 སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། །གང་གིས་ཐུར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐུར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་
 ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་
 དཔྱད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་གི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་མི་འཛོག་ལ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་
 པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ནི། །ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་གི་
 དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་
 ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དང་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཇལ་གྱི་ཐ་
 སྟད་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དུས་
 གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མི་འབྲལ་བ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཙོས་པ་གང་ཞིག །སྤར་མ་
 བྱང་བ་ལས་ཐུས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་ཞིག་ཆུའི་ཆ་བའམ། རྩ་རོལ་དང་པ་
 རོལ་ལས། རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་ལྟར་རྩུ་དང་རྩུན་ལ་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ། །ཅི་མའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་
 དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་

ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཀྱན་ཇོབ་ཏུ་
 དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཅོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡོད་པར་
 གསུངས་བས་རང་ལྷགས་ལ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ་སྙམ་ན། བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་
 ཅམ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞོད་མེད་འཛིག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་
 རྒྱལ་འོག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱའོ། འདུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བདག་
 གིས་ཀྱན་ཇོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྒྲོས་པ་
 ཉིད་བཅོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག།

གསུམ་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ་ལ། དགག་བྱའི་རྣམ་
 གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 རོན་བཤད་པ་དང་ལྟའོ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་
 པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
 སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལམ་གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱལ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲར་སྤྱིར་མི་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་ནི་དགག་བྱ་དེ་སྒྱུར་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། མི་སྲིད་ན་ལམ་སྒྲོམ་
 མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་ཐ་སྟོན་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་
 པའི་དགག་བྱ་གང་ཡིན་འདིར་དཔྱད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་
 པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལོག་ཏོག་དང་། ལོག་ཏོག་དེས་ཇི་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་
 དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་བརྒྱུག་གི་རང་འབྲེལ་ལས། སྒྲེས་བྱ་ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་བྱད་
 མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ལ། རོན་དམ་པར་བྱད་མེད་ཡོད་དོ་སྟེ་སྒྲུབ་
 ལོག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་སྒྱུར་དེ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེས་འདོད་ཆགས་
 སྒྲེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའམ། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ལ།
 དེས་དེའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་རྒྱུག་པར་བྱེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆོག་སྟོང་བ་སྒྲུབ་
 བ་ལྟ་བུས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་སྒྲུབ་པའི་བྱད་
 མེད་དང་འབྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུག་པར་བྱེད་
 དོ། རྟེན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟེན་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་དགག་བྱའི་གཙོ་
 བོན་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་ཏོག་གིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་ན་ལོག་ཏོག་དེ་ཉིད་གཞན་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ནས་ལོག་ཏོག་གིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་
 ལྟར་མེད་པར་ངེས་ན། དེའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་(ཞིག་ཏུ་ཡོད་

དེ་ཞེས་འདོད་པ་མ་འདྲ་བ་ལོག་རྟོག་གི་ས་པོན་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་རྟོག་
 ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ས་དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་
 ལྷ་ཆོགས་པ་དམ་འཆའ་བ་ནམས་ཡིན་ལ། ལྷན་སྦྲེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་མེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། རང་གི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གང་སོང་
 བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མཚན་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་
 ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རང་གི་ངང་གིས་སྦྱེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་
 ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ག་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་གཟུང་
 བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
 གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དག་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་འགོག་པ་ལ་འབད་
 ནས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་དགག་པ་ཅིའང་མ་བལྟན་ན་འཁོར་བ་
 ལས་གྲོལ་བ་མི་སྟེད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེ་རིགས་པས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འགོག་ན། སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ན་ཡང་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་ལ། ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 ནས་དེ་རི་ཅམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ལྷན་སྦྲེས་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་མགོ་གཞོན་མི་རྒྱས་ན་
 ས་པོན་སྤོང་བ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དུལ་ཕྱན་སྤྱོདས་

གྱི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་
 པོ་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་པོན་མ་ལུས་པར་སྒྲོང་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
 བས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འདྲུག་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཙམ་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་
 གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དག་བཙུམ་དེས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པ་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཙམ་གྱིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་ལྟ་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྒྲོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དུད་
 འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོར་སྒྲེ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱངས་པ་ལ་ཡང་བྱད་མེད་དུ་ཡོད་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མེད་
 ཀྱང་ལྟ་སྒྲིབ་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་བྱུང་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་བྱུང་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་
 གོ་མས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྒྲོང་ངོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་

ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྤྲོད་ཅུས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་
 བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རྟག་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅུ་བའི་རྟགས་ཟུར་དང་
 པོ་ནི། དངོས་སྤྲོ་བས་ཁས་སྤངས་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བཀག་
 པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པས་ནི། དེ་ཅམ་ཞིག་རྟགས་པ་གོམས་
 པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྤྲོད་བར་འདོད་ཀྱང་
 དགོས་ལ་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། དེས་ན་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟགས་ཆེ་རྟག་
 པའི་བདག་སྤྲོད་ཞིང་། །འདིར་ནི་ངར་འཛིན་རྟག་དུ་འང་མི་འདོད་ལ། །དེ་ཕྱིར་
 བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དཔུས་ཀྱང་འབྲིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཆར་།
 རང་ཁྱིམ་ཅིག་ཡུག་སྐྱལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅམ་དོགས་
 བསལ་ཏེ། །སྐྱལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་
 པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འཇུག་པའི་གཞུང་དེ་དག་
 དང་། གང་དག་དུད་འགྱོར་བསྐྱལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་བ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་
 འདི་མ་མཐོང་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱི་ག་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་དང་། །ཁ་
 ཅིག་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ཀྱང་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟགས་པ་མཐར་སྦྱིན་པའི་
 རྟོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲོད་བར་འདོད་པ་ལ། །རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པ་དག་སྤང་བོ་མེད་པས་སྐྱལ་གྱི་

འཛིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་པ་ལ་མི་ཡན་པར་འདུག་
 པ་ཙམ་འབྲེལ་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པས། རྩ་བ་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཀྱང་བདེན་སྐྱེ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་གཞུང་དེ་དག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་
 པ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར་ཁས་ལེན་པའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕངས་པས་
 ལྷན་པོ་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལའང་
 རྩེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིག་སྒྲིལ་དང་བྲལ་བ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་
 གིས་སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྟོན་ནས་
 བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འབྱུང་གི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་
 རྩ་བའི་གཞུང་དེ་དག་འགོག་པར་འདོད་པས་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་
 དགོས་ལ། ཁས་ཀྱང་སྒྲུངས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་
 གྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གསུམ་ཁེགས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་
 གི་མཚན་ཉིད་ཁེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་བཏགས་པའི་བདག་སྐྱེ་རྟོག་ནས་ཁེགས་
 པར་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་ཁེགས་ན་བདག་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཁེགས་པ་ཡང་། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་

དགག་སྐྱབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་ངོར་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་
 ངོར་མི་བྱེད་ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་
 བྱིར་རོལ་སྤྲོད་ཀྱིས་སྤྲོས་སོ། དེ་ལྟ་ན་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 ངེས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་
 ངོར་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་ལ། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་
 པ་དག་གིས་བདག་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཅམ་གྱི་བྱུང་བྱེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་བྱིར་བྱུང་སྤྲོད་ཀྱིས་
 ཐམས་ཅད་ཁས་སྦྱངས་སོ། འདོད་ན། རང་སྤྲོད་ངོས་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པར་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 བདེན་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་པར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 གང་ཟག་མེད་པར་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་
 ངེས་པ་གང་ཞིག །བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་ཀྱན་བཏགས་
 ཡིན་པ་ལྟར། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་ཡང་གང་ཟག་
 གི་བདག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པར་མཚུངས། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་ཀྱན་བཏགས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་

དབང་ཅན་དུ་གྱུབ་དགོས་པ་ལྟར་དུ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་
 བ་ལྟར་གྱུབ་ན་ཡང་དངོས་པོ་ནམས་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉགས་
 ཟུར་བར་བདེར་ཐལ། གང་ཟག་ཉག་མི་ཉག་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདི་གཉིས་མཚུངས་སོ། །
 བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྐྱུབ་གྱུབ་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྒྲིགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་པས།
 དུད་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ལ་མེད་པའི་ཀུན་བཏགས་
 བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟན་སྐྱེས་ལ་མི་གཞོད་པར་སྐྱ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་
 བབ་ཅིལ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་སྐྱ་བའི་གྱུབ་མཐའ་ཁས་
 ལེན་པ་དག་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་གྱུབ་མཐའ་ནམ་པར་འཛོག་པའི་ཆོ། གྱུབ་མཐས་
 སློ་བཅོས་ནས་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཀྱང་། སློ་རང་དགར་
 མ་བཅོས་པའི་ཆོ་ན་ང་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་སློ་ནས་ངའོ་སྐམ་དུ་
 འཛིན་གྱི། ང་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་མོ་སྐམ་དུ་གྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་དེས་ཀྱང་ག་
 ལ་འཛིན། གྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་སློ་རང་ག་བ་གྱུབ་མཐའ་དཔྱོད་
 པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཞེས་
 བྱ་ཞིང་། དེ་དང་དུད་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་བ་འཛིན་སྣངས་རིགས་
 མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། གྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་དེའི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེ་
 ལ་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་སྣངས་ཡོད་ན་དུང་

འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོ་བརྒྱད་ནས་སྦྱེས་པའི་དུད་འགྲོའི་ངར་འཛིན་རྩན་སྦྱེས་ལ་ཡང་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
 འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྦྱེ་དང་བདག་སྦྱེ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་དཔྱེད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་བཟའ་བརྟུང་སོགས་ལ་ཞུགས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་རང་ག་བའི་བདེན་འཛིན་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་
 དང་དེ་ཡུལ་ཁོ་རང་ཚུགས་ཐུབ་དུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི། དངོས་
 པོ་འདི་གཞན་ལས་སྦྱེས་པའོ་སྙམ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ག་ལ་ཡོད། འཛིན་རྟེན་གྱི་
 སྒོ་རྩན་སྦྱེས་ཀྱི་འཛིན་རྟུངས་ལ་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་འཛིན་པ་སོགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་
 ནས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་ཡང་གྲུབ་
 མཐའ་དཔྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཅོས་པའི་སྒོའི་འཛིན་
 ཚུལ་རེ་དང་། གྲུབ་མཐའ་དཔྱེད་པ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 སྒོ་རང་ག་བའི་འཛིན་ཚུལ་རེ་འོང་ཞིང་། སྒོ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་
 པ་ནམས་ཀྱི་སྒོའི་འཛིན་ཚུལ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་འོང་བ་རང་གི་མྱོང་
 བས་གྲུབ་བཞིན་དུ། གྲུབ་མཐའ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་གྱིས་གང་ཟག་དེ་
 རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་ལྟར་འཛིན་དགོས་པར་གོ་བའི་བློན་པོ་བྱོད་ཀྱིས་
 ཞིབ་དུ་སྤྱེ་བའི་ནམ་གཞག་དག་ཆ་ཅམ་ཡང་གོ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་སྒོ་རྩན་

དག་གིས་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་
 མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མཐའ་བཞིར་ཁ་ཚོན་ཚོད་དགོས་པར་
 ངེས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་
 པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་
 ལྟན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་ཡང་སློང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་སོགས་ནི་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱེམས་པས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
 ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་གང་
 དུའང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་
 སྐྱེ་སྐྱེ་ལ། སློང་བསྐྱེམས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སློང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་
 རྗེས་གཅིག་རྩ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་སོགས་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་
 དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པ་
 ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་དེ་སྐྱ་རྟག་འཛིན་དང་
 འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པ་དེ་སྐྱ་རྟག་འཛིན་

དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་
 འཛིན་ཀྱང་བཏགས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་དེ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
 དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཀག་པ་ཡིན་
 གྱི། ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་ཅིང་། བདག་ཅག་གི་དཔལ་
 ལྡན་ཟླ་བ་དམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
 ལྟ་ནས་ལྟག་མཐོང་གི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་དུས་སུ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དེ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀྱང་བཏགས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནམས་སུན་
 འབྲིན་པ་མ་ཤེས་པར། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྤངས་སུན་འབྲིན་པ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ན་དྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་།
 ཆོས་ལ་བདག་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་དུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་སྤང་ཅིག་ཆ་
 མེད་དང་། རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ཁོ་ནས་བཏགས་
 པ་ནམས་འགོག་པ་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །
 དེ་བས་ན་ཀྱང་བཏགས་བཀག་པ་ལྟན་སྐྱེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དངོས་སུ་
 སྒྲིས་བཞིན་དུ། ཀྱང་བཏགས་བཀག་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཁེགས་པ་ལ་མི་ཕན་ན་ཞེས་ཁས་
 ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྟོན་པ་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དེས་ན་རང་ཉིད་

ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་བདག་འཛིན་ལྟ་ན་
 སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མི་སྒྲིམ་པར། དེའི་འཛིན་སྒྲུངས་
 དང་མི་མཐུན་པ་ཅིའང་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་སྒྲིམ་བཏགས་པའི་དགག་བྱ་འགལ་
 ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ངལ་
 བ་དོན་མེད་ཡིན་ལ། བོད་བྱུན་པོ་ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་འཁོར་
 བར་འབྲུམས་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་པས་སྒྲིང་པར་སྒྲིམ་
 པ་བཀག་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཏག་བཏན་དུ་བསྒྲུམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 བར་འདོད་པ་ནི། ཤར་ན་སྒྲུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་
 བསྒྲུལ་སེལ་པ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ན་སྒྲུལ་མེད་དོ་སྒྲིམ་དུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷུ་བ་
 ཕྱོགས་ན་ཤིང་སྒོད་ཡོད་དོ་སྒྲིམ་དུ་བཟུང་པས་སྒྲིག་བསྒྲུལ་དེ་སེལ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་
 བ་དང་འདྲ་བར་འབྲེལ་མེད་ཅིང་མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་པས། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་འང་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་
 དག་གིས་རྒྱུང་རིང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་ལྟ་ན་
 སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པར་གྲུབ་པོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་
 རང་གི་དགག་བྱའི་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་ན་ཐལ་རང་གི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་
 མི་ཤེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་མདོར་བསྟུས་
 པ་ཞིག་བཅོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་པར་བྱེད་པ་བསྟགས་
 པས། འདིར་ཡང་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་
 གཞི་དེ་ཉུང་དང་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་སྒྲང་སོགས་སུ་སྒྱུ་ལ་བའི་ཆེན། སྒྱུ་མ་མཁན་རང་
 ཉིད་དང་། སྒྱུ་མའི་སྟགས་རྩས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་རྟ་མོ་བ་དང་། སྟགས་རྩས་
 ཀྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པ་གནས་དེར་སྤྱིས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ལ་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་ཡོད་ཀྱང་རྟ་སྒྲང་དུ་ཞེན་པ་མེད་ལ། གང་ཟག་གཉིས་པ་ལ་
 དེར་སྒྲང་དང་དེར་ཞེན་གཉི་ཡོད་ཅིང་གསུམ་པ་ལ་དེར་སྒྲང་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་
 ག་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་དེ་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ངོར་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་
 བ་ཡིན་གྱི་སྒྱུར་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་མིན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་
 ལྟ་ན་སྒྲང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་
 གཞི་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྱུ་མ་མཁན་རྟ་ན། སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་དེ་སྟགས་

རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྒྲིབ་པར་ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་ལྷགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་རྟ་སྒྲིབ་
 ཏུ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་ལྡན་རྒྱུ་ལྡན་མིག་པ་སྒྲིབ་པའི་ལྷན་མོ་བ་ལྟར་ན་ནང་
 གི་སྒྲིབ་པ་ལྷག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲིབ་ལྷགས་ལ་རྟ་སྒྲིབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།
 དཔེ་དེ་དག་དོན་ལ་སྒྱུར་ན། སྒྱུ་མའི་ལྷན་མོ་བ་མིག་པ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ཏུ་ཐ་མལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་ན། སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྒྲིབ་ལྷགས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་
 པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་
 རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་
 ལྷོས་ན་གིན་ཏུ་རགས་པས། སྒྲིབ་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིབ་ནི་མིན་ནོ། །ནམ་ཞིག་
 བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིབ་དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ལྷ་བ་རྟེན་
 པ་ན་སྒྱུ་མ་མཐན་བཞིན་ཏུ་བྱེ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནང་གི་སྒྲིབ་དབང་གིས་བཞག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ལྷགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་སྒྲིབ་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྒྲིབ་
 ལྷགས་སུ་གེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་སྒྲིབ་དབང་གིས་
 བཞག་པ་རྣམས་ཐ་སྒྲིབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་
 ཐ་སྒྲིབ་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །སྒྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་དབང་གིས་བཞག་
 པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྱུ་གུ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྒྲིབ་པ་མི་འགལ་བ་ནི། སྒྱུ་གུ་གཞི་
 རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྒྲིབ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གང་ལ་སྒྲིབ་

བའི་སྒྲིའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛོག་ལ། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛོག་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཉིད་ཡོད་པར་འཛོག་པ་མིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་
 གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོག་ཞན་གྱིས་འཛོག་པ་ཡིན་ནི། མིག་མ་བསྐྱད་
 པའི་སྒྲེས་བྲུག་ཞན་ལ་ན་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་ཞེན་གཉི་ག་མེད་པ་ལྟར་དུ་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་
 པའི་འཕགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པར་སོང་
 བའི་དོན་ཀྱན་རྫོབ་འདི་ནམས་སྒྲུང་བ་ཡང་མེད་ཅིང་སྒྲོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྫོད་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛོན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དང་དཔེ་
 དོན་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྒྲུ་མ་ན་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་ཡང་ན་སྒྲུང་གིས་སྒྲོང་བ་
 ལྟར་དུ། བྱམ་སོགས་ནམས་བྱམ་སོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་བྱམ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་རང་སྒྲོང་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་སྒྲོང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་ལ། ཁ་ཅིག་ཀྱན་རྫོབ་འདུས་བྱས་ནམས་རང་སྒྲོང་ངོ་ཞེས་
 སྒྲ་བ་གཉི་ག་ཡང་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཁོ་ཡིན་
 པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། འདུས་
 བྱས་ལའང་དེ་ལྟར་མཚུངས་གིང་། རང་སྒྲོང་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མིན་པར་
 ཐལ། རང་སྒྲོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སོ། །དེས་ན་རང་གྱུད་
 པའི་ལུགས་ལ་ཐུག་པ་སོགས་པ་ནམས་ཡུལ་རང་གི་རྫོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲོས་

བཞག་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་གཉི་ག་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་
 གི་རྫོང་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ལོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་སྒྲུབ་
 བ་ལས་ཀྱི་རྫོང་ལྟ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་བསྒྲོག་
 ན་བདེན་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་དགག་བྱའི་ཚད་ཇི་སྐད་བཤད་
 པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། སྒྲུབ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་པོ་
 ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་རྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལྟ་
 བྱུང་བྱེད་འགེབས་པ་ལྟ་བྱུང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་
 རྣམས་སྒྲེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་དུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་
 ལ་འབྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བྱུང་ཉེ་བར་བརྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྟུན་པའི་ངོ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་
 རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བསམ་

པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
 ལྷང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབྱ་མ་ལྷང་བ་ལས། འོ་ན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
 མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུབ་པོ་ཞེས་བཤད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འོ་ན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཆད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 འཇལ་བའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་འོ་ན་དམ་ལ་འཇོག་འཆམས་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་རང་གཉི་གའི་
 སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 གྱི་རིག་ཤེས་ལ་འོ་ན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་མེད་པ་ལ་འོ་ན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་
 པ་གཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་འོ་ན་དམ་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་འོ་ན་དམ་
 དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་འཇོག་འཆམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་འོ་ན་དམ་ཡང་སྤྲིད་ལ། དེའི་ངོར་གྱུབ་པ་འང་སྤྲིད་ཅིང་། བྱེ་མའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་འོ་ན་དམ་དང་འོ་ན་དམ་དེར་གྱུབ་པ་གཉི་གའི་སྤྲིད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་པར་
 གྱུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྱུབ་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་གྱུབ་
 ན་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་ཀྱང་བདེན་
 པར་གྱུབ་མི་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྱུབ་ཀྱང་བདེན་
 པར་གྱུབ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རིག་ཤེས་ལ་འོ་ན་དམ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བུ་རིག་ཤེས་

དེའི་ངོར་མེད་པས་སྤྱ་གུ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བཞག་ཅུས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རིག་
 ཤེས་དེའི་ངོར་ཡོད་པས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བཞག་མི་ཅུས་ཏེ། སྤྱ་གུ་
 རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་མེད་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་སུ་མ་
 གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པས་གནས་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མ་ཕྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས། དགག་
 བུའི་ཆད་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་པ་ནྟམས་བྱུང་
 ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་གཉིས་
 མ་ཕྱེད་པའི་དབང་གིས་རྩོན་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྟོག་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཆ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བཅེན་པོ་ནྟམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་
 བཏགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྒྲིབ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན། རྟམ་རིག་པས་ཀུན་བཏགས་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་ན། ཀུན་བཏགས་ལ་

འདོགས་བྱེད་དང་དེས་བཟགས་པ་གཉིས་སུ་བརྟག་པ་བྱས་ནས། འདོགས་བྱེད་གྱི་
 སྒྲིལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་བའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲིལ་མེ་ལས།
 འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པའི་ཀུན་
 བཟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྐྱར་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཁྱུགས་གྱིས།
 འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་དག་ཀུན་བཟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་
 ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བཟོད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བཟོད་
 པ་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
 པ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་
 མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་
 དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ན། ཐ་སྟད་
 དུ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལས་ཡོད་

དང་བཏགས་ཡོད་མི་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་སྲུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་དངོས་པོ་ནམས་རྣམས་སྲུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་
 བ་ལས། ཅི་སྟེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རིགས་མཐུན་པ་བསགས་པའི་གཟུགས་ཕྱོགས་སྲུ་
 བྱས་ནས། དེ་ལ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཏན་ཆོགས་སྲུ་བེད་ན་ནི། དེ་
 ལྟར་ན་གཏན་ཆོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་རབ་རིགས་མཐུན་པའི་གཟུགས་གཞན་དག་གིས་དེ་ལ་
 བསགས་ཤིང་ཀུན་ནས་སྒྱུར་བ་ན་དེ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། དེར་
 སྒྲུང་བའི་སྟོ་རྩལ་སྤྲ་རབ་འདུས་པའི་ནམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྩལ་
 སྤྲ་རབ་རིགས་མཐུན་པའི་བསགས་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་
 ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམས་སྲུ་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནི་རྣམས་བརྒྱད་འདུས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡང་རྣམས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་སྲུ་རིགས་
 པ་གང་ཞིག་གིས། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར་རྣམས་སྲུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྣམས་སྲུ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཚུལ་

འོག་ཏུ་འང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། མངོན་
 སུམ་གྱི་ཤེས་བ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་ཇེས་
 སུ་བླན་པའི་ནམ་པ་རྟོག་པ་དང་བལ་བས། ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་དངོས་པོའི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཡང་
 ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་
 པ་ལ་བརྟོན་དུ་མེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། གཞན་
 དབང་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་ངོར་མེད་
 པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་སྒྱུར་འདེབས་
 སེལ་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པར་བརྟན་པས་མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱས་གསུམ་ངེས་དོན་བདེན་པར་གཏན་ལ་
 སྐབ་བར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲངས་ཀྱི་ཆོག་མངས་
 བར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ནི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཆད་མ་སྡེ་བདུན་
 གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡལ་ཆེ་བ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་
 ཆད་ཆེན་དང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་བཞེད་པར་ངེས་སོ། །སྒྲིབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ལས།
 དངོས་པོ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྱིང་བ་བཞེན་དུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་རྒྱུས་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མཐུན་པར་དོན་ཇི་
 སྟེད་རྒྱ་ལས་སྤྱིང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་རིག་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྤྱིང་
 བ་དང་མཐུན་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མིག་
 ཤེས་སོགས་ལ་གཟུགས་སོགས་རྒྱལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱི་རྫོད་ལུགས་སུ་
 གྲུབ་པར་གནས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱིང་བ་འདི་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པས་སྤྱིང་ཚུལ་འདི་མེད་པར་
 ཤིང་ན་ཆེན་པོ་སུ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྱིང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱིང་ཚུལ་ལྟར་དངོས་
 པོ་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་སྤྱིང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྒྱལ་སྒྲིབ་བཀྲགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་དོན་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པར་སྐབས་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྟེ་བ་དངོས་པོ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དོན་དམ་དུ་འདོད་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་འདི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་བཞེད་པས། དངོས་སྟེ་བས་དོན་དམ་དབྱུ་མ་པའི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཏུ་འདོད་པར་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དོན་དམ་པ་

ཉིད་དུ་འདོད་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
 མདོའི་ཆོག་འདི་ལེགས་པར་དངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར། གཞན་གྱིས་དོན་
 དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་
 ཡིན་དེ། །གཞན་གྱི་ཚུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །ཞེས་བཤད་དོ། ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཞེས་པའི་
 དོན་ཏོ། །རྒྱ་བ་བྲགས་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་
 པས་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་དབྱུ་མ་བའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། ལྷང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་བྱེད་དག།
 ལྷས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ལྷས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་
 གྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་གསལ་བའི་ནམ་པ་སྤང་
 བ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་བསྐྱུ་
 བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་
 དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དངོས་སུ་ན་འདི་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དངོས་སུ་
 ན་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པར་
 མཚུངས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་འོ་ནས་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་ཡོད་པས་ཡང་
 དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པར་ཤིན་དུ་གསལ་ལོ། །གཞན་

ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་
 པོ་ནམས་ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་པ་ཆེས་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བཅས་པའི་
 ལོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆས་བྲངས་པའི་ཡང་དག་
 པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་
 སུ་འབྱེད་པས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀྱན་
 རྫོབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་
 ན་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་
 འོས་མེད་ཅིང་། རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་མ་ལོག་དང་ཡང་དག་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རིགས་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་
 པ་སུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་རྫས་གྲུབ་གྱི་
 དངོས་པོ་ཁས་བྲངས་ཕྱིན་ཆད་གོ་ལ་བ་རྟོགས་ལྡན་ཡིན་ན་ཐ་སྟད་དུ་དངོས་པོ་རང་
 གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་
 གྱི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་བ་ཤད་ཟེན་ནས། རང་རྒྱུད་པ་དག་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་
 རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གལ་ཆེ་བ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་
 བྱ་ཞེ། དེ་ཡང་ཡབ་སྐུས་མངལ་བ་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཆོགས་ལས་སོར་མོ་གཞན་མེད་དེ། །ཅེས་སོགས་

གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་
 ཅུལ་དུ་བརྟེན་ནས་འཆད་ལ། འོན་ཀྱང་སྤང་བ་ལས་རིགས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་
 བཤད་མོད། བོད་དག་ལའང་གྲགས་ཆེ་བར་སྤང་བས་རྟགས་འདིའི་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ཅུང་ཟད་བཟོད་ན། རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྟུལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
 ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་
 ཐུར། དཔེར་ན་མེ་ཡོང་ལ་ཤར་བའི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ཞེས་པའོ།
 རྟུལ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་ཆད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ནི། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྟགས་དེ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་
 གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་
 དུ་ངེས་པའི་ཆད་མའོ། །དེ་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་
 སྤང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་འགལ་
 དུ་ངེས་པར་བྱེད་རྒྱས་སོ། །བདེན་ཡོད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པས་
 རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་
 པ་ལ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཡིན་རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དགོས་

ཤིང་། བདེན་ཡོད་ཡང་ཡིན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དྲུ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཆད་མས་ངེས་
 པ་ནི། གཅིག་དང་དྲུ་མ་གཅིག་ནམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་
 གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་གཅིག་དང་དྲུ་མའི་
 གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་
 བདེན་པར་ཡོད་པ་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དྲུ་མ་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་
 གྱི་ཕྱང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་དྲུ་བྲལ་དང་བདེན་ཡོད་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་ལུས་སོ། །གཉིས་
 པ་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དྲུ་མ་
 དང་བྲལ་བ་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་
 པས། ཆ་མེད་དགག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་ལ། ཆ་མེད་འགོག་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་
 དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་གཟུགས་ཅན་ནམས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་།
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནམས་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཆ་
 མེད་དུ་འདོད་པའི་གཤེདས་ནས་གནས་པའི་རྩལ་ཕྱན་བར་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་
 པར་ཐལ། ཡུལ་གོས་གནོན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་གང་ཞིག །བར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་དམ། ཕྱོགས་གཅིག་

གིས་ཕྱད། དང་པོ་ལྟར་ན་གོ་ས་འདྲེས་པར་བལ་ལོ། །འདྲོད་ན་རྩལ་ཕྱན་ཇི་ཙམ་
 བསགས་ཀྱང་པོངས་ཆོད་ཆེར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་བལ་ལོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱད་
 ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཕྱད་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ། བེས་པ་སོགས་
 ལ་དུས་ཆ་དགག་པ་ནི། དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་སུ་འདྲོད་པའི་མིག་བེས་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། དང་པོ་ལྟར་
 ན་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོད་དམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཆོད་གཅིག་གིས་མ་ཆོད།
 དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདྲོད་ན་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་
 དགག་པ་ནི། ནམ་མཁས་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་
 དེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་པམ་མ་བྱབ། བྱབ་ན་ཤར་
 རྒྱལ་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤར་ཀྱི་བྱམ་པར་
 རྒྱ་ནམ་གྲུག་པ་ན་རྒྱལ་ཀྱི་བྱམ་པ་རྒྱས་གང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་བྱབ་ན་ནམ་མཁའ་
 ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་སྟེ། ནམ་མཁའ་ཤར་རྒྱལ་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་པའི་
 ཆ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཆ་བཅས་
 སུ་བདེ་ཐུག་དུ་འགྱུར་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེས་བྱམ་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་ཀ་པའི་རང་བཞིན་དང་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་

ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀ་བྱམ་ཡང་གཅིག་དྲུ་འགྱུར་རོ། །མ་སྤང་ན་ཆོས་ཉིད་
 ཆ་མེད་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་
 བའི་ཆ་དེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་ངམ་མ་སྤང་། སྤང་ན་ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
 ལོ། །དེ་འདྲིན་ན་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བྱར་དེ་བྲལ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་
 མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་
 སྤང་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་
 མེད་རྟེན་ལ་སོགས་པས་ཐྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ངོ་བོའི་ཆ་ཤས་མེད་
 བའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། གང་
 གི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་
 དམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཛོག་པའི་ཆ་
 དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཐྱིར་རྟེ། ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་
 ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པའི་ཐྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དང་། བདེན་པའི་འགག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་དད་མེད་དགོས་པའི་ཐྱིར། འདྲིན་ན་སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་

གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དངོས་མེད་བུམ་མེད་གཉིས་ཀྱང་
 ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། དགག་པ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་
 ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆད་པའི་སྤང་འདས་
 ཡིན་ན་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་
 ཀ་བ་ལ་བྱུང་པའི་ཆ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ལ་བྱུང་པའི་ཆ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་ངོ་བོས་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཆ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་ཀ་བུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ། །འདི་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་རིགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ན་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་ཡིན་པ་སོགས་གཉིད་ཀྱི་མི་
 ལམ་དུ་འང་ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྒྱུབ་
 པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ལས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ནི་སྤར་ཆ་མེད་བཀག་པས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆ་བཅས་
 སུ་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པས་བྱུང་ལ། སྤྱིར་ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྫོ་ལ་སྤྲང་བའི་ཆེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་ལ། དེ་
 ལྟར་སྤྲང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཆོས་རྒྱན་པ་ལ་འཐད་ཀྱང་། རྫོ་ལ་
 སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྤྲོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་

ན་ཚུལ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྒྲིབ་ཚུལ་གཞན་དུ་
 སྒྲིབ་བ་རྒྱན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་པ་
 སྒྲིབ་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་བཅས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་
 རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཚོམ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་
 པའི་མཚུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་རོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བདེ་ཐུག་ཏུ་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་
 གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཅིག་དང་དུ་བུལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་མདོ་ཙམ་ཡང་ན་
 ལམ་དུ་མ་གཤམ་པའི་བྱུང་པའི་ཆོད་འཛོག་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པའི་ཅིང་མེད་དོ། བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དཔེར་བྱེད་པ་ནི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་དངོས་
 གྲུབ་པས་བདེན་མེད་ཆོད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་གི་སྒྲིབ་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཕབས་ན་ཆོད་
 མ་དེའི་བྱེད་པས་ཆོད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་བདེན་མེད་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐུན་དཔེར་བྱེད་
 པ་ཅི་སྟུང་ན། ལྷ་གྲུ་སོགས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པས་ནི་ལྷ་གྲུ་སོགས་བདེན་པར་
 སྒྲིབ་བ་འདི་སྒྲིབ་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྒྱན་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མགོ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་
 ཟིན་པས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་

བརྟན་དབུ་མ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཡང་མི་
 བདེན་པར་ངེས་དགོས་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སྒྲིབ་བ་མན་ཆད་གྱིས་མ་
 ངེས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་
 བརྟན་ལ་བྱང་བའི་འདིག་རྟེན་པལ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ངེས་ཟིན་པས། བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ངེས་ཟིན་ལ། ལྷ་
 གྲུ་དང་བུམ་པ་སོགས་པས་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཆད་ཅུམ་ཡང་
 ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་གྲུ་སོགས་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བདེན་མེད་དུ་
 ངེས་དཀའ་སྒྲུབ་བྱེད་ཤིང་ཆེ་བས་གཟུགས་བརྟན་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཅུམ་
 ཡང་མ་ཤེས་པར་བྱུན་པོ་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་དང་། མཐུན་དཔེ་སྒྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་
 ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །གཟུགས་བརྟན་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པར་ངེས་ན་བདེན་
 གྲུབ་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་འདིག་རྟེན་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །གཅིག་
 དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་འདི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་
 ཀང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་གི་འང་དོན་སྣོ་མི་འདོགས་པར་བདེན་
 པའི་དོན་སྣོ་འདོགས་པ་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྣོ་འདོགས་སྒྲེ་ས་མེད་པས་ཐ་སྙད་
 འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ལ་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་རྟགས་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཙ་ཤེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་

གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་སྒྲིབ་པ་
 སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ་བཤད་པ་
 ལ་དོན་གཟེགས་མའི་གདམ་ཆོགས་ཞེས་གྲགས་པས། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཟུ་གྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་དེ། དོན་
 དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར།
 ཅེས་པ་འདི་ཙྏ་ཤེད། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་
 དོན་དུ་རང་རྒྱུད་པ་དག་འཆད་ལ། ཆོག་གསལ་ལས་རྟགས་སྟུར་དེ་ལྟར་འགོད་པ་
 གཞུང་དེའི་ཆོག་དོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཟུར་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་དེ། བདག་
 གཞན་གཉི་ག་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འགོད་དུ་མི་རུང་བར་
 རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདག་སྟེ་སོགས་གསུམ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་
 མི་སྟེད་པར་ཐལ་རང་གཉི་ག་མཐུན་ཡང་། གཞན་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྟད་དུ་
 ཡང་མི་སྟེད་པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟད་དུ་གཞན་སྟེ་ཐས་ལེན་པས།
 གཞན་སྟེ་འགོག་པ་ལ་ངས་པར་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྟུར་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་གཞན་
 སྟེ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་
 དང་འཕགས་སེང་སོགས་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་གཞན་བཞེད་པར་དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་གིན་
 ཏུ་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཐལ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟད་དུ་འང་
 འདོད་མི་འདོད་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་སྟོ་མིག་ཕྱག་དོག་གི་དུག་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་དག་

གིས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱར་བ་འགོད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡང་དབུ་མ་
 རྒྱང་བ་ལས། གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྦྱེ་བ་དང་
 རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྦྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པ་རྣམས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་
 དག་པར་ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་བདག་སྦྱེ་འགོག་
 པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་འོག་དུ་སྟོན་པས། འདིར་དབུ་མ་
 རྒྱང་བ་ལས་བཤད་པའི་གཞན་སྦྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་ན། དངོས་པོ་ནམས་
 དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྦྱེ་ན་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་འཕམ་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ། དང་
 པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ནམས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེ་མི་སྤིད་པར་དངོས་པོ་རིམ་ཅིག་ཆར་དུ་
 སྦྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱེ་བ་འཕམ་ཡང་ན་ལན་གཅིག་
 ཀྱང་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་ན་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་
 རྒྱ་ལས་སྦྱེ་འཕམ། འབྲས་དུས་ན་མ་ཞིག་པ་ལས་སྦྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་དངོས་
 མེད་ཡིན་པས་རྒྱར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །འོན་
 ཏེ། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་མིག་
 ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་གཉིས་པར་སྦྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་དུས་ན་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་

རྒྱ་དངོས་མེད་དུ་བཤམ་པའི་སྒྲིབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་དེ་གཉིས་པར་
 མ་ཆད་དུ་སྒྲིབ་དེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་དམ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད།
 དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་དུ་བཤམ་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་
 གྱི་ཆ་བཅས་སུ་སོང་བས་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་
 པས་རྒྱ་འབྲས་དོན་དམ་པར་གཞན་ཡིན་པ་ཁྲིགས་སོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་
 དོན་དེ་ལ་ནས་བཞིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐད་བཤམ་གཞན་སྒྲིབ་འགོག་པའི་སྐབས་
 སུ། དངོས་པོ་ཆ་གསུམ་མེད་པ་དུས་གཞན་ཀྱིས་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་
 པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ནམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འོ་ན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་
 པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་ན་དེའི་ཆོ་སྐད་ཅིག་
 མ་ཆ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བཤམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དུས་མཐའི་མཆོན་ཉིད་མ་
 ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མཐུར། དེ་ལྟར་ན་
 དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་སྒྲིབ་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ལ། ཡང་སྐད་བཤམ་ དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་
 དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྒྲིབ་མཆོད་གཞན་ལས་མི་སྒྲིབ་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བྱ་བཤམ་སོགས་པ་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་

ཚད་མ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པས་མི་དྲག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་དང་འདྲོ། །སྐྱུན་པོ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་གཞན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་
 མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལ་འདི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། སྐྱེ་བ་དགག་
 པ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་གཞན་ཉིད་ཅམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་བས་ཐ་
 སྙད་གདགས་པར་ནི་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྤར་བ་སྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་
 ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཇོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲེལ་པ་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་སྐྱུ་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་
 དངོས་སུ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བཅོང་པ་དེ་དག་
 ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
 མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སུན་དབྱུང་བ་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་།
 དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཇོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་

དེ་ནི། ཞེས་པ་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྟགས་སྤྱོད་དེ་ལ་ཆོག་གསལ་དུ་སྤྱོད་བཞིན་
 པ་ལ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་བ་སྟེན་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་
 བྱང་བྱང་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་ཕྱ་རྟགས་ཀྱིས་བྱང་པར་ཁོ་ན་ལ་རག་
 ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད།
 དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་
 བྱེད་པའང་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པའི་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་
 པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན། རྟགས་འགོད་པ་ནི། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་
 མི་སྐྱེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་
 གང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་
 སྐྱེ་བའི་བྱེད། ཚུ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་
 བྱབ་པ་སྐྱབ་ཚུ་ལ་དང་རིགས་འདྲ་ལ། རྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ། མུ་དང་པོ་གཉིས་
 འགོག་པ་རྒྱེན་གསུམ་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་ན། མིག་དབང་གིས་མིག་དབང་གཉིས་པ་
 ཁོ་ན་སྐྱེད་དམ་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་སྐྱེད། དང་པོ་རྟར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེད་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་རྟར་
 ན་འང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་མཐུད་ནས་
 སྐྱེ་མི་སྐྱེད་པའི་བྱེད། མུ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་

སྐྱེད་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ཆ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པ་འདི་ཆ་དང་ཡུལ་རིགས་
 སུ་ཆད་པ་འདི་ན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པོ་འདི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱུན་གསུམ་ཀའི་ལག་རྩེས་སུ་ཐལ་བས། མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གཞན་གཉིས་མི་
 སྐྱེད་པ་འཇམ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །མུ་བཞི་པ་དགག་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་
 པ་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་གེ་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་འདི་བྱང་པར་གསུམ་པོ་དེ་
 རོན་དམ་པར་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་
 གྱིས་བཞག་པ་འདི་ལག་རྩེས་གསུམ་པོ་དེ་རོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་ལ་ཐ་དད་
 པར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ། སྒྲོ་གང་ལའང་ཐ་དད་པར་མི་སྤང་བ་ཡིན་ནམ། རོན་
 དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྤང་ཚུལ་
 གཞན་དུ་སྤང་བ་འདི་ཕྱིར་རྒྱན་པར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ལག་རྩེས་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་སྤོང་བས་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་
 བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 བྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་ཡང་རོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མིག་ཤེས་དང་
 དེའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དེ། རོན་དམ་པར་
 ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པ་འདི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་འདི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་
 དགོས་པ་གང་ཞིག། དེས་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པ་འདི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 རོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་

གྱིས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པ་དོན་དམ་པར་དུ་མ་ཡིན་
 པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཁེགས་སོ། །ཡོད་
 པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། མེད་པ་ནམ་མཁའི་པར་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲས་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན། ཁ་
 ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་
 རྩེ་དངོས་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་མེད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་
 གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་མེད་དེས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཤོལ་
 བ་སུ་ཡང་མེད་དོ། ཉིས་པ་དེ་སྤྲོད་བར་འདོད་ནས་ཁ་ཅིག་རྒྱ་དུ་མ་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་འམ་
 མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་
 རང་རྩེ་སུ་ཡང་མེད་དོ། ཉེས་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་འམ་མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱད་
 བ་ན། སྐྱེ་པ་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ལ་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་འོ། ཞེས་རང་
 རྩེ་དངོས་སྐྱ་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉི་ག་ཁས་ལེན་པ་ཁྲད་པར་མེད་པ་ཡིན་གྱིང་། ལྷ་
 གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཡོད་དགོས་པས་རང་གི་རྒྱ་དུ་མ་ན་འད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་
 འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དུ་མ་ན་མེད་པར་བདེན་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་
 པས་ནམ་མཁའི་པར་བཞུགས་དུ་རྒྱས་སྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། ཉེ་འཕྲི་
 བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ཅེས་བཤད་པར་བྱའོ། ཉིན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི་ཐལ་

འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། ། ཐལ་རང་གྲུབ་མཐའི་ནམ་དཔྱེག་ང་ལ་ཡང་།
 དམུས་ཡོང་དུ་མས་གླང་ཆེན་བརྟགས་པ་དང་། ། མཚུངས་ཀྱང་ད་དུང་དབུ་མར་
 ཁས་འཆེ་བ། ། དུགས་ཀྱི་ཐོ་ལྷན་མཁས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མཆར་བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ལུགས་སུ་འཛོན་ཚུལ་གྱིས་པར་འགྱུར་
 ལ། དེས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུད་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་མཐར་ཐུག་
 པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཆོས་ནམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོགས་པ་ཞེས། །སློང་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་འཛོན། །
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་
 པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བརྟོགས་པ་ལ་བརྟགས་
 པའི་སྒྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆགས་

སོགས་ནི་མཚན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཚེས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 འཆད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་པོའི་ཁ་དོག་དང་འབྲེལ་ལུགས་སྒྲུབ་དང་
 འདྲ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཐག་པ་ལ་འདི་སྒྲུབ་ལོ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་
 པ་སྒྲེའོ། །དེའི་ཆེ་ཐག་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་དང་ཐག་པའི་ཆ་གསལ་དང་ཚོགས་
 པ་གང་ཡང་སྒྲུབ་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་
 རྟོག་པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་
 སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་ན་ཡུང་པོའི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་རྒྱན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་སྒྲ་
 ཕྱི་དུས་གཅིག་དུ་ཚོགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཆ་གསལ་དང་ཡུང་
 པོའི་དབྱེབས་སོགས་གང་ཡང་ངའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་
 འབབ་ཚུལ་ལོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུང་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་ལས་ཀྱང་
 ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ངའི་མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པས། མ་བཏགས་པ་ན་ང་ཞེས་བའི་ཐ་
 སྐད་བྱེད་པ་འདི་ལ། ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་བཏགས་
 ན་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པས། དེའི་ཕྱིར་ང་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 ཟད་དོ། །དོན་འདི་ནི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། སྒྲུས་བྱས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །
 མེ་མིན་རྒྱུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །ནམ་གཤམ་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་
 ན་སྒྲུས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲུས་བྱ་ནི་གང་ཟག་
 དང་ངའོ། །ས་མིན་ནས་ནམ་གཤམ་མིན་གྱི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དུག་གི་

ཆ་ཤེས་དང་། ཀུན་མིན་ཞི་བས་ཁམས་དྲུག་གི་ཆོག་ས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག་
 ཅིང་། ཀྱང་པ་ཐ་མས་ཁམས་དྲུག་ལས་ངེ་པོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག་
 བོ། རྒྱང་ཟག་ཏོག་པས་བཞག་ལྷག་ས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཏོག་པས་བཞག་ལྷག་ས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་
 གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ན། ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྒྱུར་བྱ། ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། སྐྱེ་བ་མེད་དང་
 སྐྱེ་བ་གཉི་གར་མི་ཏོག་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྣམས་མཆོག་སྤྱད་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཁ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་བ་བཅུ་
 ན་ངའི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོག་པ་ལྟར་བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་
 དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་དཔྱད་བ་ནའང་བྱམ་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོག་ས་པ་
 སོགས་གང་ཡང་བྱམ་པའི་མཆོན་གཞིར་མི་རྟོག་པར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། འོ་
 ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཏོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་ཤིང་། བེན་ཏུ་འང་འདོད་དེ།
 ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ཅིང་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ཏོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲུང་
 དུ་ཁྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཅིག་དུ་བྲལ་

གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་དང་ནམ་མཁུན་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་ནས་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། བུམ་པ་ཆ་བཅས་སུ་བསྒྱུབས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་སུ་བསྒྱུབས་པ་ལ་
 འགྲུབ་དཀའ་སྤྱོད་ཅིང་མེད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྱུབས་པ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་བྱུང་པར་ཅིང་མེད་
 དོད། རྟག་ཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཀྱང་རྫོགས་ཆོས་ཅན།
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱ་བ་རྟེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རེས་འགའ་ཡོད་རེས་འགའ་མེད་ན་སྒྲོ་
 བྱར་བ་ཡིན་དགོས། སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཆེ་ནའང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀྱང་རྫོགས་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་དང་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ནི་ཅ་ཤེ་ལས། བྱ་བ་རྟེན་དང་ལྷན་
 པ་མེད། ཁེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྒྱུ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པ་མེད་པར་རིགས་
 པའི་རོ་བོའང་མིན། ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་

ཡང་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བྱོད་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་
 དམ་པར་བྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། ། འདོད་ན་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་
 པ་དང་དོན་དམ་པར་ཀྱན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སོ། །
 གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་
 པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆད་མས་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་འཇལ་ལོ་ནི་ན། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཆད་མ་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དམ་ཆོས་ཉིད་རང་ལ་འདོད། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་
 ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། ། དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་བདེན་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བས་
 མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདེ་ཅམ་
 ལའང་སློལ་མ་ཕྱོགས་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་གཅིག་
 ཆད་མ་ཡིན་ན་ཀྱན་ཆད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་རང་
 ཉིད་རང་གི་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། ། འདོད་ན་སེམས་ཅན་
 ཡིན་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པས་ཁྲབ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་

ཅད་རིགས་པ་འདིས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 ཀྱིས་མ་བརྒྱས་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ་ཅེ་ན། འོ་ན་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱ་
 ཀྱིས་མ་བརྒྱས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 ཀྱིས་མ་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྐངས་པ་
 མཐར་ཐུག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་ཀྱིས་མ་བརྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཞིག་ཡོད། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཀྱིས་མ་བརྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་རམ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེར་འགྲུབ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཀྱིས་མ་བརྒྱས་པར་འགྲུབ་
 པ་ལ་རག་ལས། དེ་འགྲུབ་པ་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེར་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྫོགས་པ་ཕན་
 རྒྱུན་བརྟེན་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱ་ཀྱིས་སྐངས་
 པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལམ་སྒོམ་སྒོབས་
 ཀྱིས་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཤོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱད། འདོད་ན་ལམ་སྒོམ་པའི་འབད་ཚལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །
 ཆ་མེད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཆོས་
 ཅན་ཀྱན་རྫོགས་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་རྫོགས་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་མོ་ལ་དབྱེ་
 བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་

རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་གཞི་
 ཚེས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་གིས་ཕྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་ཤིག །གཞན་ཡང་
 དོན་དམ་པར་དངོས་མེད་ཅམ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་
 ཅམ་ཁེགས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཚེས་ཅན། ཚེས་ཉིད་
 ཁེགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཅམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་གསལ་དངོས། མ་
 བྱལ་ན་བྱལ་བྱེད་བཀག་ཀྱང་བྱལ་བྱ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཚེས་ཉིད་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཏུགས་པ་མེད་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་
 མངས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཅམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚེས་གང་ཡང་རུང་བ་
 རུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་རིགས་པས་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དེས་ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་ཇི་སྟོན་དུ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་བོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་བོར་
 བརྟེན། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་།
 འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚེས་གཅིག་གིས་
 རི་ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟུ་མ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་འབྲ་གཟུང་བྱར་མེད་ཅིང་གསོག་
 དང་ནི། །བརྟན་ཁིང་ཐེར་ཟུག་མིན་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་གྱུར་བ། །དེ་ནི་རིང་བོར་
 མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་བོར་འགོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས། ཇི་
 ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྟོས་སྟུར་བ། །ཚེས་

ནམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་དོ་བོ་ཉིད། རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། རི་སྒྲིབ་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། རེ་ལ་དེགས་པ་སྒྲེ་བ་མེད། ཅེས་དང་། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད། དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ཉིད། གང་གི་བདེན་གཉིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། རེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་སོ། རེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྒྲུ་ན་ཆོས་གཞན་ལྟ་བུ་སྒྲིས། ལྷའི་བྱ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྒྲིས་པ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་ཁོ་བོ་ནི་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བས་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། རེ་ཡང་བདག་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྒྲིས་པ། ཞེས་གསུངས་པ། འཕགས་པ་སྒྲུ་བྱུ་བྱེས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་རབ་དུ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འགྲུབ། ཅེས་འདུས་བྱས་བདེན་གྲུབ་མི་སྤྱིད་ན་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གྲུབ་སྤྱིད་པར་གོ་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་ད་ལྟ་སྒྲིས་བྱའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་ཉི་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་ཐུངས་ནས་སྒྲིས་བྱའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་གཞོན་ཅི་འདྲ་མི་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་བདེན་གྲུབ་

ཏུ་ནན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་
 པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ལྷག་ཏུ་རྒྱགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་བྱས་ན་
 བཟང་བཟང་འདྲ་བ་ཅིག་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ན་ངན་པའི་འདྲ་བ་
 ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བར་གོ་བའི་འཛིག་རྟེན་སྒྲུན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 བདེན་འཛིན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱད་བྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོས་རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་
 སུ་བཅེངས་པར་གྱུར་བ། མ་ནིང་ག་ཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པའི་འདོད་ལྷན་དང་མཚུངས་པ་དག་གི་ལྷགས་ངན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ཐུངས་ནས་དངོས་མེད་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 ཞིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་དེའི་
 ཕྱིར་འདི་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྐྱེགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
 ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ངེས་བར་འདོད་པར་
 རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཞིག་གཞི་མེད་དུ་ཡོད་ལ་ཆོས་
 ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་རྒྱུར་བ་པོ་མེད་པར་རང་འབྱུངས་སུ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 ལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་བདེ་སྐྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྟོག་པས་བདེ་
 སྐྱུར་བ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པོ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བདེ་སྐྱུར་བ་འདི་ཅམ་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པར་ཞུགས་ན་ཆོས་ཉིད་བཞག་པར་
 རུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འདི་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་

ཐ་སྙད་དེ་གང་ལ་འདུག་པའི་གཞི་འི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རིགས་པས་བཅའ་ན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མི་རྒྱུད་པས། དེ་ལྟར་བཅའ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བཞག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་ཉིད་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཉོག་པས་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་
 སུ་རིགས་པས་མ་དཔུང་པར་འདུག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཉོགས་པས་
 བཏགས་པ་ཙམ་མེད་པའི་ཐུག་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉོག་པས་བཏགས་
 པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་
 པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་དམིགས་པ་འདི་ལ།
 དུམ་པ་ཞེས་སོགས་དང་ལྟས་བྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྤང་དོར་ལ་ཞུགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་གྱི། མིང་དེ་དག་གང་ལ་
 བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་ནས་འདུག་དགོས་ན་སྤང་དོར་གྱི་རྒྱས་བཞག་ཐམས་ཅད་
 རྒྱན་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པ་ཞིག་གིས་
 ཁང་པ་གང་ན་བྱ་རོག་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་འདི་ན་ལྟས་བྱིན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁང་པ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ན་ལྟས་བྱིན་དང་ཕྲད་པར་རྒྱས་གྱི།
 འདིའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ལྟས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་གང་ལ་འདུག་པའི་གཞི་ཁོ་རང་
 གི་ཕྱང་པོ་ནམས་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོགས་སུ་བཏགས་
 པ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་རྟོག་ནས་དེ་དང་འཕྲད་དགོས་ན་ལྟས་བྱིན་དང་འཕྲད་
 པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅའ་ན་གང་དུ་འང་མི་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུམ་

པར་རྒྱུ་འོན་ཅིག་ཅེས་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་
 ལའང་བུམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཞེག་སྒོས་སྦྱར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་
 དཔུང་པར་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་དཔུང་ན་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཅིའང་མི་
 རྟོན་པས་དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་ཞེས་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱན་
 རྩོམ་ནམ་པར་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་ནས་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་
 སོ་སྦྱོང་དང་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོ་རྩན་སྦྱོར་མིང་
 ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དཔུང་པར་བྲང་དོར་ལ་འཇུག་པ་འདི་བཞིན་དུ་དབུ་
 མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་མིང་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དཔུང་པ་ཀྱན་རྩོམ་ནམ་
 པར་འཛོག་པ་ལ་བྱའོ། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟན་པོ་དག་
 ཡོད་པར་སྦྱ་ན་ངེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྦྱ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྦྱ་ན་ངེད་ཀྱང་མེད་པར་
 སྦྱོའ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དང་སྟོ་བསྟན་ནས་འཛོག་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ན་ཆོས་ནམ་
 པར་འབྲམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པས་བཞག་པ་དང་མིང་ཅམ་གྱིས་
 བཞག་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་
 འཛོག་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
 ཆོས་དང་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འགལ་མེད་དུ་
 འཛོག་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་
 རྒྱུ་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་བ་སྟོན་དུ་གྲུབ་

མ་གྲུབ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཐ་
སྟོན་པའི་ཚད་མས་གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འཛིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་དང་པོར་འཛིག་
རྟེན་ཐ་མལ་པའི་རྟོག་པས་བདེ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་
འབྲུལ་བའི་གཉིས་སྒྱུར་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པས་བདེ་ཆེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་དང་ཆོས་
མཚུངས་པར་འཛིག་རྟེན་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་མཛད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྗེས་
འབྲུག་གི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ས་ལམ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
རྟོག་པས་མ་དཔུང་པར་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྟོན་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མིང་བཏགས་
པའི་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟོན་པ་ས་ལམ་སོགས་ལ་འང་མཚུངས་པས་མིང་ཙམ་གྱིས་མ་
བཞག་པའི་སྒྲིན་མེད་ལ། ས་ལམ་སོགས་བདེ་སྒྱུར་བ་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་
ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལམ་སོགས་ཀྱི་བདེ་མཛད་པ་དེ་གདུལ་བུའི་
རྟོག་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་དབང་གིས་མཛད་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་
རྟེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མིང་ཙམ་
གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་
དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཉི་བར་འཁོར་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་
དཔྱལ་འཛིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་།
གང་དག་གི་འཕྲོས་ངན་སོང་དྲག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

གང་དག་རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཆོན་འབྱེན་པའི། །གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཆོན་
 ཆ་མེད། །སྤྲོ་ཆོག་ས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་
 བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟོན་ནམ་བཏགས་ཏེ། །འདྲུ་ཤེས་
 འཛིན་པས་བྱིས་པ་ནམ་པར་བྱེ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། །
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཆེ་ལམ་སྒྱུ་མ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་རྒྱགས་དང་གཏི་མུག་གི། །དོ་བོ་ཀུན་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་ལོག་
 པར་ཞུགས་ཤེས་ནས། །ནམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་པའི། །སྒྲོམ་
 པ་དེ་དག་གནས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་
 འདི་སྤྲ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་རྒྱ་རྟོན་ཀྱང་བད་མི་འགྱུར།
 །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་དག་ཞི་ཞིང་
 རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །བྱིས་པ་དེ་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཆོས་ནམས་
 རྟོང་བ་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གེས་བརྟན། །གང་དག་
 ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། །
 སྒྲོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་ནམས་བསམ་པར་ཤེས་པར་
 གྱིས། །ཞེས་དང་། མདོ་རྟིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་ངན་འདས་པ་བཟབ་པར་

ཡང་། །སྒྲ་ཡིས་རབ་རྩ་བ་སྟན་པ་སྟུང་། །སྒྲ་ངན་འདས་པ་མི་རྟོག་དེ། །དེ་ཡི་སྒྲ་
 ཡང་མི་རྟོག་དོ། །སྒྲ་དང་སྒྲ་ངན་འདས་པ་ནི། །གཉི་གའང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། །དེ་བཞིན་སྟོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སྒྲ་ངན་འདས་པ་རབ་རྩ་བ་སྟན་། །ཞེས་
 དང་། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པ་ལས། །དེ་ཟེའི་གྲོང་གྲུང་ཇི་ལྟར་སྟངས་གྱུར་གྱང་། །གྲོང་
 གྲུང་སྟོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་གྲུང་མིང་ཅམ་ཞིག་གིས་
 རབ་རྩ་བ་ཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གསེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། །ཞེས་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་མདོ་ལས། །འདི་ལྟར་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་
 འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་
 གཟུགས་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུ་མ་ཡང་མིང་ཅམ་སྟེ་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན།
 སྟོགས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །འདི་ལྟར་མིང་
 ནི་ཆོས་སོ་སོ་ལ་བཅོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་བདགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་སྟོ་བྱུར་ལས་
 ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་ལ་དཔྱིད་
 པའི་ཆེ་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲི་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲི་མ་

མཐོང་བས་ན་མངོན་པར་མ་ཞེན་ནོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲིད་པའི་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡོངས་
 སུའོགས་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་
 ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་
 ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ནམས་དང་། ནམ་པར་
 ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། བདག་
 བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད་མོད་ཀྱི་བདག་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱས་པར་གསུངས་ལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྟེན་ཅན་
 དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི།
 ནམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཇིག་རྟེན་
 ནམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང་། རིན་ཆེན་ཕྱང་བ་ལས། གཟུགས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་
 ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་
 དང་། །ནམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་
 ཕྱིར་ཁམས་དུག་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར།
 གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་དོན་

དམ་པར་མིང་ཡང་མེད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་མིང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་
 ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་
 རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཏེ། དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
 རང་གི་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་དབང་
 དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་སྐབས་འདིར་བརྟག་པ་མཐའ་
 བཟུང་གི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། འདི་ཀྱན་
 རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར།
 འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་ཐོ་དང་། རང་གཞན་དང་། རང་དབང་དང་། གཞན་ལ་
 རག་མ་ལས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཞེས་དེ་དག་ནམ་གངས་པར་གསུངས་ཏེ། གཞན་
 ལ་རག་མ་ལས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཤེས་
 པ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར། རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
 བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་

ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་ལོ། །

ཐལ་རང་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་མི་བཞེད་
བྱང་པར་མེད་པ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ།

བཞི་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་ཐལ་
རང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་
པ་ཤིན་རྒྱ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་འཛིན་བྱེད་ལ་འདོད་དམ་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་ནམ་
མཁུན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སློབ་
དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་ཀྱང་། བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་དང་སྟོད་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་
དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་
སྟོང་པོས་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བེར། །
དེ་བདེན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི། །ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། འོ་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཀྱང་། །ཀ་བར་སྤང་

བ་ལྟར་ཀ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་བཞེད་ན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་
 འགྱུར་ལ། མི་བཞེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཚེད་པ་གཏིང་ནས་ཉམས་
 སོ། །རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྒྲིབ་པའང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 དབྱུ་མ་བར་འདོད་པའང་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཅི་ན། མི་འཐད་དེ་མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་སྒྲིབ་པས་ཀྱང་
 དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་བས་ལྷག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་
 པ་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་རིགས་པས་དབྱུད་མི་བཟོད་ཏུ་འདོད་
 ན་དངོས་སྒྲིབ་པ་ལས་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་དངོས་འདོད་པར་འདྲ་ཞིང་འགལ་
 བ་ལྷག་པོ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་རང་གཉི་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་གི་
 ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པར་འདྲ་བས་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཐ་རགས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་
 དངོས་པོ་ནམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ཅུ་ལ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགོ་
 དགོས་པར་འདོད་པས་མི་འདྲ་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་གཉི་ག་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྒྲིབ་བཞིན་ཏུ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཇོག་བྱེད་ལ་བྱེད་དམ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་ཅེས་འདྲི་བ་ནི་རང་

ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཀ་བས་ཡུལ་གྱི་རང་
 རྩེ་ནས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། ཀ་བ་ཡུལ་གྱི་རང་རྩེ་ནས་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་
 བ་གང་ཞིག །ཀ་བས་རི་ལྷོ་རྒྱུ་སྒྲུབ་བ་ལྷོ་རྩེ་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཀ་
 བས་རི་ལྷོ་རྒྱུ་སྒྲུབ་བ་ལྷོ་རྩེ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། ཀ་བར་སྒྲུབ་བ་ལྷོ་རྩེ་བྱེད་
 བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དུ་རི་ལྷོ་རྩེ་བ་སྒྲུབ་
 ཤིག །ཆ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆ་བ་གཅིག་གཉིས་སྒྲུབ་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་ཆ་བ་གཅིག་གཉིས་སྒྲུབ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཁྱོད་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཆ་བ་དཀར་པོར་
 སྒྲུབ་བ་ལྷོ་རྩེ་བ་དཀར་པོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་གཞིན་བྱེད་ཡང་དག་དུ་ཐལ་ལོ།
 ཡུལ་རང་རྩེ་ནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་ན་དེ་སྒྲུབ་བ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞེས་པའང་བབ་ཆོལ་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུབ་བ་དང་བྱེད་མེད་པར་
 ཐལ། ཀ་བུམ་སོགས་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་རྒྱས་སྒྲུབ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་གསལ་ཀྱན་
 དུ་མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་རང་རྩེ་ནས་སྒྲུབ་པས་བདེན་སྒྲུབ་དུ་རིགས་པས་འབྲུལ་ན་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་ཀ་བུམ་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་རྒྱས་སྒྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རིགས་
 པས་འབྲུལ་ན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་བ་ཡང་དོན་
 དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡུལ་རང་རྩེ་ནས་སྒྲུབ་པ་འདི་བས་ལྷག་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའང་དེ་སྒྲུབ་བའི་གཞུང་ལའང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཟབ་མོའི་

གཞུང་འདི་དག་གི་བདེ་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 རྩེ་པའི་ལྷགས་ལ། སྒྲིབ་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པར་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་
 བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པར་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་རང་གི་ངོ་
 བོས་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
 ཕྱིར་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་
 གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ཚྭ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 རི་ལྟར་འཆད། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་སོམས་ཤིག །དེས་
 ན་མདོ་རྩེ་པའི་ལྷགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་
 པར་མི་འགྲོ་ཡི། རྟག་པས་བཞག་པ་ལ་གཏན་མ་སྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་ན་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པར་འགྲོ་བས་སྒྲིབ་མཆོན་དང་སྒྲུབ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་
 སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་བོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཡུལ་
 གྱི་རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རང་མཆོན་གྱི་དོན་ཁས་བླང་དགོས་པར་སོང་ཞེས་
 རིགས་པས་འབྲུག་བ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པས་བཞག་པ་ཞེས་པ་ཡང་མིང་འདྲ་ཡང་འདྲི་ག་
 མཆོམས་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རྟག་པས་མིང་གི་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་འདི་
 དག་གི་དོན་བཅའ་ན་ཅིའང་མི་རྟོག་པས་རྟག་པ་དང་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པར་བཞེད་
 ལ། མདོ་རྩེ་པ་ལྟར་ན་རྟག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོས་ནས་བཞག་པ་ལ་རྟག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ཞེས་སྒྲུབ་ཞིང་། དོན་མཐུན་ཞེས་པ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དོན་རྟོག་ན་

གྲུབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ནི་དོན་
 རང་མཚན་ལ་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས། དངོས་པོ་ཐ་དད་
 རྟོན་ཅན་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་ནམ་རྟོག་སྒོ། །དོན་མེད་ཀྱང་
 དེ་དོན་ཅན་འདྲ། །དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས། །ཐ་དད་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་
 གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་སྒྲོ་བཏགས་དང་སྒྲི་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་བྱམ་པའི་ཡུལ་
 གྱི་གནས་ཆོད་དུ་སོང་བ་ཡང་མི་འགལ་བར་འདོད་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་
 ན་ཡུལ་རང་གི་གནས་ཆོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་
 རོ། །རྟོག་པ་ཚུལ་འདིས་སེམས་ཙམ་པས་སོགས་ལ་འང་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་
 ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དེ་ཉིད་འཛིག་པར་ཡང་སྒྲ་
 ན། །སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་ལས་དམན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རྟག་
 པར་འདོད་པ་འདྲ་ཞིང་འགལ་བ་ལྟག་པོ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་ན་ལན་ཅི་
 ཡོད། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྟག་པར་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་
 སུ་སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་རྟག་པར་ཁས་མ་བླངས་སོ་ཞེས་ཁོ་པོ་ཅིག་ཀྱང་དབུ་མ་
 རང་རྟུན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ལྟར་
 ན་རིགས་པས་དབུད་བཟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་རྣམས་པར་
 སྒྲ་ཡི་དབུ་མ་རང་རྟུན་པས་དངོས་པོ་རིགས་པས་དབུད་བཟོད་དུ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་

སུཞིག་སྤྲོ། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒྲིབ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལ་འབྱུང་གི་མ་བླངས་
 པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་འགལ་བ་ལྟག་པོའི་སྒྲིབ་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་
 པོ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་ན་རིགས་པས་དཔུང་བཅོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་པས་
 འཕུལ་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤྲོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རིགས་
 པས་དཔུང་བཅོད་དུ་ཁས་བླངས་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་དངོས་
 པོ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཅའ་པོར་དམ་བཅའ་བར་ཐལ། བུམ་
 པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བུམ་པ་བཅའ་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁས་བླངས་
 པ་དང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་སྐྱེད་པའི་ལྷན་སྐྱེལ་ལ་རིགས་པར་
 མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ནི་བྱེད་ཉིད་ལ་འདི་འདི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིག་པ་གང་
 ཞིག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ཕྱིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་
 བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཕྱིར་
 འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྲེ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྒྲིབ་དུ་མི་འགྱུར་
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་
 གི་ཁྱར་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔུང་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། གང་དག་རང་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཉོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་བྱེད་

ལྟར་ན་གང་ལ་འདོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་དམ། འཛིག་བྱེད་
 ལ་འདོད་དམ། བདེན་གྲུབ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པར་སོང་ཞིང་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཟེན་པས་དེ་གཉིས་
 ལ་དེ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་འཛིག་
 བྱེད་རྒྱ་གྲགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་སྐྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཐལ་
 རང་གཉི་ག་བདེན་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སྐྱས་པ་ཁིན་རྟུ་འགལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཅས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་བདེན་གྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་
 པོ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་
 པ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་
 གང་གི་ཆེ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་མཐོང་
 ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་
 པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་

རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཆེ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་
 པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཆོལ་བ་སྐྱུ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་སྟོས་ཤིག །གལ་
 ཏེ་དངོས་སྐྱུ་བ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཕྱིར་ཆོལ་ལ་ཙུང་གཞི་
 མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཅན་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ནམ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱི་ཆོལ་
 ཀྱིས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཆར་བས་དངོས་སྐྱུ་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐལ་བ་
 འདི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཞིག་གི་
 རོར་འཕངས་པ་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་
 དེ་ཐལ་རང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དབྱུ་མ་པ་མེད་པར་རང་ཅག་གཉི་གས་མཐུན་པར་
 སྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་བདེ་ཐུག་དུ་གྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་། གང་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་དབྱུད་ན། །ཞེས་བའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་རང་

འགྲེལ་དུ་བཀོད་པ་ན། འདིར་སྦྲས་པ། རོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་
མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
ཞེས་ཅི་སྟེ་བཞིན་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྦྱེ་
བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ན་རོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་
མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཕྱོགས་
སྤྲ་སྦྱ་བ་པོ་ཡིན་པར་གིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལས་གཞན་
མེད་དེ། དངོས་སྦྱ་བ་སུ་ཡང་རོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྦྱེ་བ་དང་གཞན་སྦྱེ་
ནམས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་གིན་དུ་གསལ་བར་ངེས་སོ། །དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་བའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་། ངོ་བོ་མེད་ཅེས་
པ་མང་རབ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་
འདོད་དོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཛིག་མི་རུས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྦྱས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུའང་
མེད་པར་འདོད་པ་མིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་
པ་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བཞིན་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པའི་
 རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་རང་
 རྒྱུད་པའི་གཞུང་ནམས་སུ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་ཡང་ཡང་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་
 ལན་རེ་ལན་གཉིས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མ་སྒྱུར་བར་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་པ་དག་ལའང་
 དོན་དམ་པར་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པར་སྐབས་སྒྲིབ་སྒྱུར་གྱིས་ཤེས་སོ། །རིགས་པས་དབྱུད་
 མ་དབྱུད་ཅེས་པ་ལའང་འཛིག་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ཏེ།
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ནིད་ཡུལ་སྤྱིང་ན་རྩེ་འདྲ་ཞིག་དུ་
 གྲུབ་དབྱུད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་བཅལ་བ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་གྲུབ་སྤྱིང་ན་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་གྲུབ་
 དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་མི་
 འགྲོ་བས། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་གྲུབ་རིགས་པས་བཅོས་ནས་
 འཛིག་སྟེ། མོང་དུ་ལུང་གསལ་ཁ་ཅན་དངས་ཟིན་པ་ལྟར་བུམ་པ་སོགས་རྣམས་སུ་
 གྲུབ་པར་ནི་འདོད་ལ། བུམ་པ་རྣམས་གྲུབ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དངོས་སྤྱིང་ན་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ནམས་དང་རྣམས་གཅིག་
 ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱུད་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་
 སྒྲིབ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་མིན་པ་སུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བུམ་མེད་དངོས་མེད་སོགས་ལ་དངོས་སྒྲིབ་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་མེད་གྲུབ་ཀྱང་དབྱུ་

མ་པས་བདེན་མེད་དུ་ཇི་ཅམ་གྱིས་འཛིག་པའི་བདེན་མེད་དེ་གཞི་བྱས་མེད་སོགས་
 གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་འང་བདེན་མེད་ཚད་མས་
 མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་
 དུ་སྒྲ་བ་ནི་སྒྱུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་དང་རྟེན་པའི་ལས་ཆེས་སྦྱི་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་
 པར་སྒྲོས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་བཅོས་པར་སོང་བས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་རྟོག་བཏགས་སུ་བལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲོས་པར་
 བལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲོས་བལ་མ་ཡིན་པར་བལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་
 པ་ཅམ་ནི་སྒྲོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་དང་སྒྲ་མ་ལ་
 རྟོས་ནས་འབྲས་བུ་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྟོས་ནས་རྒྱུར་བཞག་པ་ནི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དང་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྟོས་ནས་བཏགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོས་བཏགས་
 པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་
 གྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་རྣམ་སྒྲུས་གྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 པའི་སྒྲོས་བཏགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །རིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་དགག་
 བུ་ལ་རྟོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བཞག་ལ། རིགས་པ་གསུམ་པ། གལ་ཏེ་
 སྟོང་མིན་རྒྱུང་ཟད་ཡོད། །ཅེས་སོགས་གྱི་རིགས་པ་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་

པར་གྲུབ་སྟེ། བ་སྒྲིབ་དུ་ཡོད་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན།
 དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྫོགས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་
 བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བ་སྒྲིབ་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་ཡིན་
 རམ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་
 ལམ་ལྟ་བུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་མི་ལམ་ལྟར་བདེན་ཡོད་
 ཞིགས་པ་ན་དེའི་ཤུགས་ལ་འཇུན་པར་གྲུབ་པས་ཀྱན་རྫོགས་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲུ་ཞིང་། འདི་
 ལྟར་སྒྲུ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོགས་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྒྲོས་རྟེན་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཆོན་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲོས་རྟེན་དོན་ཞེས་སྒྲུ་ཞིང་། བདེན་པའི་སྒྲུ་
 དོན་གཉིས་ལ་འདུག་སྟེ་མི་བསྒྲུ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བཞིན་པ་དང་། གནས་ཚུལ་
 ལ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བཞིན་པའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བཞིན་
 པ་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དགག་བྱར་བཟུང་བ་ནི་སྤྱི་
 མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཀྱན་རྫོགས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པ་གཞི་བྱས་ལ། ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་།
 འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བྱུ་ཆེར་སྒྲུ་བ་སྒྲུང་མོད་ཀྱི།
 ངན་སྒྲུགས་ཀྱིས་གང་བའི་བུམ་པ་ཆེན་པོ་ལྟག་མ་མེད་པར་ཡ་རབ་དགག་མ་དུན་དུ་

ལྷགས་པར་བྱས་ཀྱང་ལྷག་པོ་བ་ཅམ་ཞིག་སྤེང་པོར་ཟད་ཀྱི་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་
 ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ན་འགལ་འདྲའི་ཕྱང་པོ་འདི་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པས་ཆོག་གོ། །སྤྱི་
 བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གིས་རང་ཉིད་སྲུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ་འདི་ལྟར། རོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་
 པའི་ཚྲོས་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚྲོས་རྟེན་པ་དེ་བྱོད་
 ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་བཅོས་མར་
 ཐལ། བྱོད་ཡིན་ན་ཚྲོས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཚྲོས་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 བཞག་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚྲོས་རྟེན་པའི་དོན་དེ་བྱོད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚྲོས་བཞག་པའི་སྒྲོ་
 ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ཁས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོག་བཏགས་སུ་འཛིག་ཚུལ་ཁོ་བོས་ནི་གོང་དུ་སྤྱིས་ཟེན་པ་
 ལྟར་ཡིན་གྱི། རོན་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པས་རྟོག་
 བཏགས་སུ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་བཅོས་
 མ་ལ་ནི། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་
 ཚྲོས་བཅོས་པ་ཞིག་དགོས་པས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བཅོས་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རང་

འབྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ་འོག་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་ནས་བཏགས་པ་དེ་འདྲིགས་
 གྱེད་ཡོད་པ་འམ་མེད་པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན། མེད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་
 གྱེད་མེད་པའི་ཤེས་བྱ་དང་། སྒྱེད་གྱེད་མེད་པའི་བསྒྱེད་བྱ་སྟགས་ཀྱང་སྤྱིད་པར་ཐལ་
 ལོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་གྱེད་ཡོད་ན་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་འདྲིགས་གྱེད་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་
 ཤིག། །གང་ཟག་གིས་འདྲིགས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་
 ལ་གང་ཟག་གིས་མཐོང་བར་འཛོག་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ལ་གང་ཟག་
 གིས་བཏགས་པར་བརྟེན་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གིས་ཇི་ལྟར་འདྲིགས་སྒྲོས་ཤིག།
 འདྲིགས་གྱེད་སྒྲོ་ཡིན་པར་སྒྲོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྒྲོས་
 བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནི་ཞེས་དངོས་འགལ་ཁས་ཐུངས་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་
 མ་སོང་བ་སྒྲོས་ཤིག། །གཞན་ཡང་སྒྲོས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལ་ཟེར། གཉིས་སྒྲིབ་གི་
 སྒྲོས་པ་ལ་ཟེར་རམ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་སྒྲིབ་
 གི་སྒྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་ན་གཉིས་སྒྲིབ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་བཏགས་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། རྟོག་བཏགས་ཡིན་ན་སྒྲོས་
 པའི་མཐའ་བྲལ་ཡིན་པར་འགལ་བ་གང་ཞིག། །གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བྲལ་
 ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྒྲུ་མ་ཁས་ཐུངས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་གང་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོས་པ་ནི་སྒྲོ་རྟོག་གཉིས་

ལ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ནི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་རྟོག་པས་སྤྱོད་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱོད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ནམས་རྟོག་པས་བཞག་པར་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་པའི་དབང་གི་ཏུ་བར་སྤྱོད་པ་ནི་རིག་པ་ནས་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་དང་རྟོག་པ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་རྟོག་པ་འབྲེལ་སྤྱོད་བྲལ་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་ཐུངས་སོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཅན། བྱོད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་རྩལ་རྟགས་དངོས་སོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་རྟོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་ཁས་ཐུངས་སོ། །ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་གང་ཞིག བྱོད་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩལ་པ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟུན་པར་གྲུབ་པས་རྩལ་པ་བྱུང་། འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་དངོས། མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་རྟུན་པ་ཡིན་པ་བྱུང་། དེ་ལ་རྩལ་པ་མེད་ན་མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་འདུས་བྱས་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟུན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཅུ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག བསྐྱུ་བ་དེ་ནི་རྟུན་ཞེས་གསུངས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། དེས་ན་དེ་དག་རྟུན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་

ཀྱང་། དེ་དག་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱན་རྩིབ་ཏུ་སྦྱས་ནས་
 སྐར་ཡང་སྒྲིབ་ཉིད་ཉོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྒྲུང་མེད་ཏུ་སྦྱ་བའང་དྲན་
 པ་ནལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ནལ་འཕྱོར་པའི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཞེས་
 པའི་དོན་ཆོས་ཉིད་ནལ་འཕྱོར་པའི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཆོས་ཉིད་བདེན་
 པར་ནལ་འཕྱོར་པའི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བཏགས་
 མ་ཡིན་པར་སྦྱས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་
 བེས་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོགས་པ་པོར་སྦྱ་བ་ཁྱོད་ལས་ཅོག་གལ་དང་ལྡན་པ་
 སུ་ཞིག་བཅལ་བར་བྱ། སྦྱས་པ། གང་ཞིག་རྒྱ་བ་འགོག་པའི་ཐོལ་སྦྱོར་གྱིས། །རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་མ་ལུས་སུན་འབྱིན་ཅིང་། །རང་ལ་ཡིད་ཉོན་མཐའ་དག་ཕྱང་བྱེད་
 པའི། །བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་འབྱུང་པོའི་པོ་ཉ་མཆར། །ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་སྒྲིང་
 ལ་དེ་རྩེ་བཞིན། །ཀྱན་རྩིབ་བཏགས་ཡིད་སྦྱས་པའང་མི་བཟོད་པར། །ཆོས་ཉིད་
 ཀྱན་རྩིབ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ཡི། །བདུད་ཆོགས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་
 རྒྱུ། །རྒྱན་དུ་ཕྱག་དོག་དུག་རྒྱས་ཡིད་རྩྱུས་གིང་། །རྟག་ཏུ་དམ་པ་དམོད་པའི་བཟླས་
 བཟོད་བཙོན། །ཉེས་བཤད་འབྱུང་ཁུངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ། །འབྲུལ་བའི་
 སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་བསྐྱུས། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པ།

ལྷ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་དེ་
 བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ། སྤྱོད་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་སྤྲོང་པའི་ནམ་བཞག་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་མདོར་བརྩམས་བཞིན་
 པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཁྱད་པར་དུ་བཞིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་སྡེ་
 གཞན་དག་གི་འདོད་པའི་བདག་ལྟ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ངོས་བཟུང་
 བ་དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་བཞིན་པའི་ཚུལ། རང་སྡེ་གཞན་དག་གིས་
 བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་
 མེད་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་པའི་
 ཚུལ་དང་བཞི། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་བ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་པོ་སྤྱི་ལྷགས་
 ལ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཞེས་བྱ་བའམ་བདག་
 ཅེས་བྱ་བའམ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱོད་པ་བདག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་
 བ་དང་བདག་སྤྱོད་པ་སྡེ་མ་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་གང་ཟག་
 འདི་ནི་མཆོག་གོ་གང་ཟག་འདི་ནི་དམན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ངས་གཟུགས་

མཐོང་ངོ་ངས་སྒྲ་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་ནམ་པར་བཞག་དུ་མེད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་གང་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པ་བྱའི། བརྗོད་
 རས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྙད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་
 ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
 ཆེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྗོད་དུ་གྱུར་བའི་
 གང་ཟག་དང་བདག་དང་སྐྱེས་བྱ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཐ་སྙད་
 དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་
 པ་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་དང་བདག་ཐ་སྙད་
 དུ་ཁས་བྲངས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དོན་དམ་པ་དང་།
 ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་བྲངས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་རིགས་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཛིན་ཅི་ན། རང་གི་སྡེ་བ་
 མང་པོས་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག །བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་
 རང་གི་ཕུང་པོ་ལྡེ་ཆར་ལ་འདོད་ན། ཇི་སྙད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་

དག་དགེ་སྦྱོར་རམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་གཅིག་བདག་གི་སྒྱུ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྱུ་དུ་བསམས་ལ། མང་པོས་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག །སེམས་
 གཅིག་ཕུ་བདག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་དེ། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
 ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་
 རྟོ། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཞན་
 ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྱུ་དུ་བསམས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་མང་པོས་བཀྱར་བའི་
 འདོད་པ་ཡིན་པར་འདུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །མཛོད་ལས། བདག་
 ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ན། །ལྟ་བའི་མཆེ་བས་སྐྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཏགས་
 པའང་མེད་པར་འགྱུར་འོང་བས། །མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བདག་
 རྗེས་ཡོད་མེད་ཅིང་བཏགས་ཡོད་ཅོམ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ནས། བཏགས་པར་
 ཡོད་པའི་བདག་དེའི་མཆན་གཞི་གང་ཡིན་སྒྱུ་པ་ལ། ཡུང་པོའི་རྒྱན་འདི་དག་ལ་
 དགེ་མེད་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། ཅེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་
 ཏུ་མདོན་པར་བཛོད་པ་འདི་ནི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ཁོ་ན་ལ་འདུག་གི། །བཛོད་པར་བྱ་བ་
 གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ཉིད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་གི་མཆན་གཞིར་བཤད་དེ་ཚུལ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་དང་མདོ་སྟེ་བ་

ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་བ་
 དག་གི་འདོད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་བདག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པར་
 གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་བདག་གི་
 མཆན་གཞིར་བཞེད་དེ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམས་པར་ཤེས་
 པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་
 ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བདག་ཉིད་
 བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དངས་བའི་ལུང་གཉིས་དང་། །ལུང་
 པོ་ལེན་པ་པོ་བདག་ཡིན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །སེམས་ཅམ་པ་པལ་ཆེ་བ་དག་
 ནི་བདག་ཏུ་ཏུན་སྒྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་གི་མཆན་གཞི་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འདོད་དེ། ཉོན་ཡིད་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདག་ཏུ་
 དང་བདག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་
 ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། །ས་
 པོན་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཀྱི་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།

འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བརྟུན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་བར་བྱེད་དེ། །དེ་ལྟར་རང་སྤེལ་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་པལ་ཆེ་
 བས་བདག་དང་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་དང་གང་ཟག་
 གི་མཆོན་གཞིར་ཡུང་པོ་ལྟ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་འཛིན་པ་དང་དེ་ལྟར་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་འགལ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དག་གང་ཟག་གི་རང་ལྟོག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱབ་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་བུམ་པ་རགས་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཞིང་རགས་པ་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བུམ་
 པ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་བཏགས་
 ཡོད་དུ་སྤྲོ་བའི་སྤེལ་དག་གིས་སྤྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་རྩ་བས་སྒྲིན་ཇི་ལྟར་
 བརྫོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་དེ་དང་བདག་
 ཇོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ན་བདག་ཡུང་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། ཇོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སྒོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་
 གནས་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རྩུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་ས་ན་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
 བཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཕུང་པོ་ཇས་ཐ་དད་པ་ལྡེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་ཇས་
 ཐ་དད་པ་ལྡེ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་ལྡེ་ཀ་
 བདག་གི་མཆན་གཞིར་ཁས་སྒྲུབ་ས་པའི་སྒྲིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྡེ་ཀ་འཕྲུལ་ཡིད་གྱི་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འཕྲུལ་ཀྱན་གཞི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བདག་གི་མཆན་གཞིར་ཁས་
 ལེན་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བདག་ལྟ་ལྟན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེས་བདག་ཇས་ཡོད་དུ་བཟུང་བ་ལྟར་བདག་ཇས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་བདག་དང་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་ཇས་སུ་གྲུབ་པས་བྱུང་
 ན་ཤིང་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་ལྡེ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྟངས་ཙམ་བཏགས་
 པ་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ནམ་
 མཁའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་
 ཡན་ལག་ཚོགས་ནམས་ལ། །བརྟེན་ནས་གིང་རྟར་བརྟོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་
 པོ་ནམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་གྱི་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་གྱི་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ཕུང་པོ་ལྡེ་ཆར་ཆད་པས་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གང་

བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པའམ་ཆད་པར་འཛིན་པ་མཐར་
 འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་ཅག་གིས་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་རོལ་དུ་ཕུང་བོའམ་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ནམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་གྲངས་པ་ལྟར་བདག་སྐད་ཅིག་སྔ་
 ཕྱི་ནམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་
 བན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་
 གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རང་
 བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན།
 འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་པ་མི་འགལ་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
 དང་རྒྱད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་
 ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་གྲངས་ནས་ཕུང་པོའི་རྒྱན་
 གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་རུས་སྒལ་གྱི་སྤྱི་གོས་ཀྱིས་གང་བ་སྦྱོབ་པར་འདོད་པ་དང་
 ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་ཅིའང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་
 མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས་སོགས་ངེས་པའི་ཆོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྦྱས་
 ཕུང་པོ་ནམས་འཛིན་ན་དེའི་ཆེ་ཕུང་པོ་ནམས་སྦྱེ་འཛིག་བྱེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་དགོས་པ་དང་། ལྷ་འདྲ་ལས་འདས་
 པའི་འོག་རྩལ་ཏུ་བྱེད་ལྟར་ན་ཡུང་པོ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ན་ཆད་མེད་པ་སོགས་སུ་ལུང་སྟོན་རིགས་
 པར་འགྱུར་བས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་སོ། །གཞན་
 ཡང་བྱིད་གྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་
 ཏུ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་ཡུང་པོ་འཇམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་
 པར་མཐོང་བའི་སྒྲིན་ས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རྟེ། བདག་དེ་དག་དང་བྱེད་
 མེད་ཏུ་ཁས་བླང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་བདག་
 ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་གྲང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། བྱིད་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་ལ། །དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཡུང་པོ་འཇམ་རྣམ་ཤེས་བདག་
 གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་བས་བདག་མེད་མཐོང་པའི་ཆེ་ཡུང་
 པོ་འཇམ་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་ན། བྱིད་རང་ཡུང་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ང་བདག་གི་མཆན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་རྣལ་
 འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་ཆེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་མེད་
 པར་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
 ན་སྟོན་མེད་དེ། ཡ་རོལ་པོས་ཡུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་

པ་ནི་བདག་དང་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་འཇོག་མ་ཤེས་པར་ཐ་སྙད་གྱི་
 བདག་ས་དོན་རིགས་པས་བཅལ་བའི་སྒྲིན་ས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུང་པོ་འམ་
 རྣམ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་བས་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་
 སྒྲིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་མ་བཅལ་བར་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་གང་
 ཟག་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་མིང་ཅམ་
 གྱིས་བཞག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་
 ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནས་འདི་འདྲ་བ་དག་ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་ལམ་ཕྱ་མོ་ཞིབ་
 ཏུ་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་མཐུ་མེད་པ་དག་གིས་ཆེས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡུང་པོ་འམ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ན། ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་
 དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བྱད་པར་མེད་པས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
 པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་གྱི་འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ་ཙ་འཇུག་
 འགེལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཡུང་
 པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ན་མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་
 ཅིག་བདག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་
 རྩ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟར་བྲངས་

ཞེན། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
 དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་
 ན་མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཆོར་བ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། རྟེན་ན་མདོ་ལྷ་མས་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ཅིང་མདོ་ཕྱི་
 མས་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་
 ལ་ཇེས་སུ་ལྷ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་
 ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཉིད་བདག་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱི་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ནས་རང་གི་སྡེ་བ་གོང་འོག་
 གི་གིང་རྟེན་སྒྲིབ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གྲུང་ལེགས་པར་འབད་གྲུང་གསལ་བར་
 མ་ཐོན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལུང་རིགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་གསལ་
 བར་ཕྱི་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དཔལ་ལྷན་ཆུ་བའི་ལུགས་འདི་ཉིད་མདོ་དུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། རྟེན་རྒྱུར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་དེ་ཉིད་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ཆོགས་ཅེས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟོན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་
 བདག་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། འཇིག་ཆོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་ལྷ་བས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བརྟོན་པ་ཡིན་
 པས་སྟོན་མེད་དོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆུ་བ་གྲགས་པས་བདག་འཇིན་ལྷན་སྦྲེས་གྱིས་

སྤང་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་དགོས་སྟེ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་
 དེ། སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེ་སྟེ་འབྲུལ་
 པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁོས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་གངས་
 མང་པོར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་གཞི་དུ་བྱེད་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་
 དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འཕེན་མ་མཐོང་བར་གཞི་དུ་བྱེད་ཀྱི་མདའ་
 འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པའི་བབ་ཆོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཐ་སྟོན་པ་ཅམ་ཞིག་རང་སྔོ་གོང་འོག་
 ཀྱན་གྱིས་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ལ་དེ་ཉིད་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེ་སྟེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 འདོད་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་པོ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་
 འཛིན་ལྟ་སྟེ་སྟེ་དམིགས་ཡུལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཆོན་གཞི་གང་ལ་བྱེད་མི་མཐུན་པས་སྤང་པོ་ལྟ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དེའི་
 མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་ལྟ་སྟེ་སྟེ་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་རང་གཞན་གཉི་གས་ཁས་བླངས་
 པ་དེའི་མཆོན་གཞི་སྤང་པོ་ལྟ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 སྟོན་དེ་དག་འབྲུང་བར་སྒྲས་ཀྱི། བདག་ལྟ་སྟེ་སྟེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་སྤང་པོ་

བདག་ཏུ་བཟུང་ན་ཡུང་པོ་བདག་ཡིན་དགོས་སེཞེས་ལན་གཅིག་ཀྱང་སྒྲུས་པ་མེད་པས་
 ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་ལ་གིན་ཏུ་ག་ཐང་བར་བྱས་ཀྱང་རང་ཉིད་
 རྒྱག་བསྐྱལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་བུར་ཟད་དོ། །ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་
 རྒྱ་ཀའམ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་སྒྲུབ་ནི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཞིབ་
 ཏུ་མ་བརྟགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོན་ལ་ཡང་བསྟོན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་ནས་མཁས་པའི་བར་སྐུ་ལ་ཡང་ངའི་ལུས་ངའི་སེམས་སྒྲུམ་དུ་
 འཛིན་པའི་སྒོ་རང་འཁྱུངས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་འདི་ངའོ། །སེམས་འདི་ངའོ་སྒྲུམ་པའི་
 སྒོ་རང་གི་ངང་གིས་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་
 ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་བཟུང་བ་འཐད་པར་སྒྲུབ་དག་གིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྐྱེས་པའི་གནས་
 སྐབས་དང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་
 གཞི་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་ངེ་ལྟར་གདབ་པ་སོམས་ཤིག།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཙམ་ཞིག་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་གིན་ཏུ་ལེགས་
 པར་སྒྲུབ་སྐྱེས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་
 ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིའོ་སྒྲུམ་ན། སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བེམ་པོའི་རྒྱན་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་

པར་སྐྱ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་དག་ལས་ཀྱང་གིན་དུ་
 ཡ་མཚན་ནོ། །གཞན་ཡང་ནམ་པར་གཤམ་པའམ་ནམ་པར་གཤམ་པའི་རྒྱན་གང་ཟག་
 གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཉན་
 གོས་འཕགས་པ་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་པོ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་གང་ཟག་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། འདས་ལམ་
 གང་ཟག་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
 བའི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་དེའི་ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་དེའི་ཆེ་ཀྱན་གཞི་ཡོད་
 པས་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིའོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ན་མཛོད་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 ཀྱི་ལྷགས་གཉིས་ལེགས་པར་སྐྱ་བ་གཏིང་ནས་ཉམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་
 ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་གཤམ་རིག་དང་ལྡན་པ་སྤུང་མི་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 རང་སྟེ་གཞན་དག་གིས་བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
 དང་དེ་བཞག་པའི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་སྟེ་ནམས་ལས། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་
 གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཙམ་བཞག་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་
 རྒྱད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་དེ་བས་ལྷག་པའི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་འདོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་
 ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོས། དེ་ལ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་
 འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་སྒྲིངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་
 ལས། སློབ་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་ནས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཇུག་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་གཞུག་
 པའི་དགོངས་པས་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས།
 བདག་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
 ཏུ་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་དེས་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སློབ་མཆོད་རྣམས་མཆན་ཉིད་
 བྲལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དུག །སློབ་ཏུགས་
 རས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟེད། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་
 ཅན། །ལེགས་བསྒྲུམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྟེད་པ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་འཛོམས་
 ཟེད། །ཅེས་སོགས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་དང་མཐུན་
 པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་མོད་ཀྱི། །ཁྲངས་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱས་
 ར་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བཞོད་དོ། །

དེས་ན་སྟེ་བྲག་སློབ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རང་

རྩེ་སྤུའི་ལྷགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩེ་སྤུའི་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་
 ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཡུང་པོའི་རྩེ་པོ་ལྷ་བྱ་དང་ཡུང་པོ་ནམས་དེའི་ཁོལ་
 པོ་ལྷ་བྱར་འཛིན་ཏེ། ངའི་གཟུགས་ངའི་ཆོར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡུང་པོ་ནམས་
 བདག་དེས་དབང་བསྐྱར་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩེ་ཁོལ་ལྷར་བདག་ཡུང་
 པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྷར་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་
 པ་ནི་བདག་རྩེ་སྤུའི་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་བདག་དེ་རྟག་མི་རྟག་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་སྒྲུལ་དུ་སེམས་
 པ་ལ་ཞུགས་ནས་དབྱད་པ་ན། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་འཛིན་མི་
 རྱེད་པའི་རྟག་དངོས་དང་ཆ་གས་མེད་པའི་གཅིག་ཡུ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བདག་འཛིན་
 ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དུ་འདོད་ཀྱི། བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་
 ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དེ་དག་སུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྷན་
 སྦྲེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྷར་གྲུབ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་
 པས། དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩེ་སྤུའི་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་དང་། གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་
 མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩེ་སྤུའི་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ནས་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་

བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱ་པར་མེད་ཅིང་། དེའི་
 བྱེད་དེ་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་
 འདོད་པ་དང་། དེ་ཅམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོ་མས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། བྱེ་བྱག་སྒྲིབ་བ་དང་། མདོ་
 རྩེ་བ་དང་རྩེ་ལ་འབྱོར་དཔྱད་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱམ་མོང་
 གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྒྲིབ་འདོད་པ་ནི་རྩེ་མ་པར་མ་བཟགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩེ་མ་ན་རྩུག་བསྐྱེད་བདེན་
 པའི་མི་རྟག་པའི་རྩེ་མ་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བདག་མེད་གྱི་རྩེ་མ་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཐམས་
 ཞིང་། དེ་འདོད་ན་སྤྱི་བའི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྤངས་དང་གང་ཟག་རང་
 རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྩེ་མ་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་བྱ་པར་མེད་པར་ཐམས་
 ལོ། །འདོད་ན་མི་རྟག་པའི་རྩེ་མ་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྩེ་མ་པ་ལ་བྱ་པར་མེད་
 པར་ཐམས་ལོ། །གཞན་ཡང་རྩེ་མ་འགྲེལ་ལས། སྒྲིབ་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོ་ལ་འགྱུར་གྱི།
 སྒྲིབ་པ་རྩུག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟག་པའི་རྩེ་མ་པ་དང་རྩུག་བསྐྱེད་བའི་རྩེ་
 པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བདེན་ནས་བདག་མེད་པའི་རྩེ་མ་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞིང་། དེ་
 ཉིད་གོ་མས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོ་ལ་བར་འགྱུར་བར་བཞད་པའི་རྩེ་མ་ཡོད་དུ་མ་
 རྒྱུད་པར་བཞད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྱག་སྒྲིབ་བ་དང་མདོ་རྩེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་

པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མི་འདོད་ཅིང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་
 པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 བེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་
 དང་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོད་ལྟ་
 བཤད་དུ་འདུང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་
 བཤད་དོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་
 བཤད་ཟེག་གིས་མོང་དུ་བཤད་པའི་བཤད་ཟེག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་པའི་སྟོན་མ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་
 པས་སྦྱར་ན་ཆོག་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་སངས་
 རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འབྲིང་
 དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས་བརྟན་པ་བརྒྱུད་དུས་
 ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དག་བཙེམ་པ་དེ་གཉི་ག་
 ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། བེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 འབྱེད་པ་ལ་ཐུགས་རབ་དུ་མི་གསལ་བའི་ཆ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་བེས་
 པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་སེམས་བརྟེན་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ལས་པ་བརྟན་པ་
 བྱངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་མ་གང་ཟེག་

གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་གམས་པར་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་
 པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་
 དུ་ཆོགས་གསེག་པའི་རིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྟེན་གཅིག་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྟོན་དང་བསེ་རུ་
 བྱང་རྒྱལ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་རྩོན་དུ་ཐར་ཆ་
 མཐུན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ལ་བདུད་
 བདུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དང་། མཛོན་པར་ཇོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛོད་པ་མ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་རྟག་མ་དང་
 བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་མྱ་ངན་མཛོན་དུ་མཛོད་ཅིང་མར་མེ་གི་བ་ལྟར་བཅ་རིག་གཉི་ག་རྒྱུན་ཆད་
 པར་སྦྱ་བ་དང་། ལོངས་སྦྱོད་ཇོགས་པའི་སྦྱིའི་ནམ་གཞག་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་
 པ་ནི་ཉོན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མོང་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱ་
 བ་ནི་མཆོག་གི་སྦྱལ་པའི་སྦྱིའི་གཟུགས་སྦྱ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི་ཡུང་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་སྦྱག་
 བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྦྱ་ལ། མདོ་

སྡེ་བས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བཟོད་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དཀྱིལ་མ་འཆད་པའི་གོགས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །

སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་ག་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྩང་བཟང་གྲང་མ་བརྟན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། གྲུབ་
མཐའ་སྣ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཟོད་བཞིན་ཏོ། །
བཞི་བ་དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བཟོད་པའི་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ལྟན་སྦྱོར་གྱི་འཛིན་སྟངས་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་
དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་བཟོད་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་བཞིན་ལ། བྱོད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྦྱོ་འགྱུར་
དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྫོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འོག་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བྱུང་པར་དུ་བཟོད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱོང་དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་བདག་གཉིས་དང་དེར་ཞེན་ལུགས་

རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདྲི་མོད་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། གཞི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྒྲོན་ས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་
 བྱུང་པར་མི་བཞེད་དེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་ཕྱིར།
 ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམས་གཉིས་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་
 དགག་བྱའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྤྲོད་དུ་བཀག་པ་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་བཀག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
 དོན་དུ་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་
 ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་
 མེད་པ་ལོ། དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱལ་བ་སྐུངས་ཀྱང་དགག་བྱའི་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འབའ་
 ཞིག་ལ་བཞེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པའི་ཚུལ་
 འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་བ་བུཌ་པུ་ཡི་ཏ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར། སྒྱུ་མ་དང་། འག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་དང་།
 རྩིག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་། དབུ་བ་བཅོས་པ་དང་། རྒྱ་ལྷ་རྒྱ་བུར་དང་། རྒྱ་
 བོང་གི་ཕུང་པོ་དག་བརྒྱན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མཁོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འདི་དག་ནི་སྒྲོས་པ་ཡང་ཡིན། འདི་དག་ནི་རྩུན་པ་ཡང་

ཡིན་ནོ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལ། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་
 སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་
 འདི་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱར་བཅོམ་
 རྒྱན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ནི་གཉིས་
 ཏེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་རེ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྟན་
 པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་དེ་ལྟ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་དངོས་སུ་བརྟན་
 པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་དེའི་ཆེ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཕྱ་བ་ཡང་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་གང་ཟག་གོ། །དང་པོའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་བཀག་པ་ཅམ་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 བྱེན་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་བརྟན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་
 གོམས་པར་མ་བྱས་པར་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་གོམས་པས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
 པའི་ས་བོན་རུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་
 ལས་ཀྱང་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་
 གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

བདེན་པ་བཞིའི་ནམ་པ་མི་དྲག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཙོ་བོར་སྒྲོས་པའི་ནམ་པས་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམས་ཡིད་བཀག་པ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་
 ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་རགས་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲུབ་མ་ནི་གཙོ་ཆེར་
 འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བའི་ཐབས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་
 ནས་དཀྱིས་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི། ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་
 ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 ལྟར་བར་སྒྲོམ་པ་གོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་
 དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་བཞེད་དོ། །དེས་ན་མཁའ་པ་ནས་བྱིས་པའི་
 བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁྱད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་སྒྲམ་
 པའི་སྒྲོ་འདི་ཉིད་ལ། ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་
 ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་དང་། ལྟར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ནི་
 ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་
 ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ངར་འཛིན་ལྟན་
 སྒྲིམ་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ།

ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་
 ཙམ་པ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་
 འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་
 པར་འདོད་དོ། །རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་དེ་ནི་ཐ་
 སྙད་དུ་ལས་འབྲས་གྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ཡུང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་
 དང་རེ་རེ་བ་དང་ཡུང་པོ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པ་
 ཙམ་དང་ཡན་ལག་རེ་རེ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡང་གིང་རྟ་མ་ཡིན་
 གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གིང་རྟར་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ།།
 དེའི་ཐུར་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལས། །བརྟེན་ནས་གིང་རྟར་
 བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་
 བུའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ།
 རེག་པའི་གཞི་དྲུག་པ། ཡིད་གྱི་ཉི་བར་སྟོད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །རར་གི་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་མིག་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་མིག་ན་སོགས་

ནི་ང་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་
 གྱི་མཆན་གཞི་གཉི་ག་ཡིན་ལ། དེ་དག་མོ་ལྟན་སྒྲེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 བའི་ང་ཡི་བར་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ལྟན་སྒྲེས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 བའི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་ང་
 ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྒྲུབ་སྟེང་པས་མ་ཁྲུབ་པ་ནི་མོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་
 ན་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་གིན་དུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆན་
 གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་ང་
 ཡིར་འཛིན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་གསལ་བར་གྲུབ་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཀྱང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་སྒྲུབ་མེད་པ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྒྲུབ་བའི་ང་ཡི་བར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
 མ་བསྐྱུས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་ཡུལ་ལ་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས་ང་ཡིར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་
 ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཡིན་
 ན་ངར་འཛིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། ངར་འཛིན་དང་
ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡང་འཛིག་
ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་ངར་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ལ།
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བསཛི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་ཉིད་མི་འབད་པར་འདོད་པའི་
ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་
པའི་ཆད་ལྷན་གཞན་གྱི་འང་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འབད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བསཛི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་
དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབས་པའི་ལུང་ནི་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་
བའི་སྤྲས་དག་འདི་རྩ་རྩེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་
པོའི་མཆན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྦྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱེན་གྱིས་སྒྲོན་པོའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་དཔུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་སྒྲོ་ཡི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྒྲོན་པོའི་བུ་བ་

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ། གྲེ་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་དུ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་
 གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་བས་
 གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བྱངས་ནས། ཡུང་འདི་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་
 བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་འབྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོའི་གནས་
 སྐབས་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་ཉན་རང་རྣམས་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོངས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་
 རྒྱས་པར་གསུངས་པས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་
 པར་གྲུབ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་
 ཉན་རང་རྣམས་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོངས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་
 མོད། རིགས་པ་ནི་འབྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་
 རང་གི་སྒོས་ནམ་པར་དཔུད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། བྱེ་རོལ་
 བ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་བྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རྟེ་བདག་
 ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་
 རིགས་པ་གསུམ་བརྟན་རྟེ། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་ནམས་སྒོས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
 རྒྱས་ལ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་སྒོས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་རྒྱས་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་
 ཞིག་ །དེ་གཉི་གའང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་
 པའི་བྱེར། ཞེས་པ་ལྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་
 རྟོད་ །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 གཉིས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཉན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤོང་རྒྱས་ཀྱི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པས་སྤྱོན་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་
 པར་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་མུན་སྒྲལ་རྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཅེས་འགོག་པའི་

སྐབས་ཡིན་པས་སྐབ་བྱེད་སྐབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གཉིས་
 པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་
 མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་
 བ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྤྱང་བཞིན། གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་ཙ་བར་གྱུར་
 པའི་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དྲག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་རྩ་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་རྩ་ན་
 གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བའི་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་འཁོར་བའི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་
 པ་མེད་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་དོ། །གཞུང་རྩལ་མས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་རྫོགས་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ཡུང་པོའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་
 ཞུགས་པའི་སྤྱད་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། འདིས་ནི་གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་
 ན་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་མི་ཕྱིན་པས་
 གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྫོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་
 ཉིད་རྫོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་དོ། །ཚུལ་འདི་ཉིད་

སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཇི་
 སྤྱད་ཡུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་
 ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྒྲེ་བ་ཡིན། །ལས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་
 པ་༥ །འཁོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡན་ཚུན་གྱི།
 རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉི་ག་དང་། །དུས་གསུམ་
 ཉིད་དུ་འང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་
 སྒྲེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ན་མས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་བྱངས་སོ། །དེའི་
 ཀྱང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་མ་སྒྲེས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྤྱད་དུ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱང་རང་
 དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་སྒྲེས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱད་ལ་མ་ཉམས་
 པར་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན། ཞེས་
 བརྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་སྒྲེ་དགོས་པར་
 བརྟན་ཀྱང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་
 པས་བྱུང། དེ་ཡོད་ན་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བས་བྱུང། ཅེས་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་ནས་གྱི་ལྷ་གྱི་སྒྲེ་དགོས་པས་བྱུང་ཅེས་སྒྲེས་ན།
 དེ་ཙམ་གྱིས་ནས་ཡོད་ན་ནས་གྱི་ལྷ་གྱི་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་བཞིན་
 ནོ༥ །སྒྲི་ཀ་བར་བའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྒྲེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་

མཛུགས་པ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་
 པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་
 བའོ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཞི་ལྟར་པོ་དེ་ནི་རང་གཞན་གཉི་ག་དང་དུས་གསུམ་
 ཉིད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མཐོང་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲིབ་པ་
 གྱིས་ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལས་དང་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཟད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་
 ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས། ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་དོན་
 མེད་ཤེས་ནས་ནི། རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདལ།
 ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་བྱངས་སོ། །ཅི་སྒྲིབ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་
 དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་འདལ། ཞེས་པའི་
 མཛུགས་ཐོག་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་
 ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྲོད་ཇི་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྲོད་མཚམས་
 སྒྲིབ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ཅེས་པ་དང་ཀྱང་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་
 རྣམ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོ་སྤྲོད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བརྟན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བརྟན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། འཛུགས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཉན་

ཐོས་ལ་བརྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་
 པ་སྒྲོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་དབྱ་པ་བདོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་
 བྱར་བཞིན། །འདྲ་ཤེས་མིག་སྒྱུ་ཁྱ་བྱ་སྒྱེ། །འདྲ་བྱེད་ནམས་ནི་ཚུ་ཤིང་བཞིན། །ནམ་
 པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ཁྱར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྒྱུ་ལ་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་དབྱ་བ་བདོས་པ་དང་། ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་འི་ཚུ་དང་། ཚུ་ཤིང་གི་
 ཡུང་པོ་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་འདྲ་བྱེད་ནམས་ངེས་པར་དབྱད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས།
 ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྒྲུ་མེད་བརྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྒྲུ་འི་
 དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
 བཅོམ་ཅན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་
 ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉི་གའང་དགག་པ་མཛད། །ཅིས་གསུངས་སོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །ཡུང་བར་པ་འདྲིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་ནའང་འོག་ཏུ་བཤད་
 པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བརྟན་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡི་ལྷགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ཡུང་
 དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཤྲོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་པོ་ནི་ལེགས་ཅན་
 འབྱེད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྱུངས་ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བར་ཐེག་

དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཟུང་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར།
 དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཟུང་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་
 དོ། །དེ་ལ་སྒྱུར་ཐེག་ཆེན་བཟུང་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཟུང་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་དེ་ལ་
 བྱལ་པ་ཡོད་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་ནམས་དང་། སྒྲིན་སོགས་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། བསྟོན་བ་དང་། རྟོང་
 རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མད་དུ་བྱང་བ་དག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱལ་བ་དག་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་
 ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོ་
 མ་བཤད་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་གནས་
 པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་བསྟུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་བསྟུལ་བ།
 དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཡང་བྱལ་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལས་ནི་ཉན་སྒྲིབ་ཅམ་སྟོང་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་བཟུང་པ་ཅམ་ཞིག་བཟུང་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་
 ནི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཟུང་པའི་བྱང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས། མཆན་མ་མེད་པ་

མ་རྟོགས་པར། ཁྱིད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
 ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བརྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 སྒོ་བ་དཔོན་འདི་ཡི་ལུགས་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྫོགས་པར་བརྟན་མ་བརྟན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྫོགས་པར་སྒྲིམ་མི་སྒྲིམ་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན་ཐེག་ཆེན་པས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲིམ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་པས་
 ཆོས་ཉི་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲིམ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 ཏེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟན་ནས་ཆད་
 མས་ངེས་ན་ཆོས་གཞན་གང་གི་སྟེང་དུ་འང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་ནས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིགས་
 པ་ཅ་མ་གྱིས་བདེན་མེད་ངེས་ལྷན་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 ཐེག་ཆེན་པས་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་
 འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟན་ནས་བདེན་མེད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་
 དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་དུ་མ་ལ་བརྟན་ནས་བདེན་མེད་ངེས་པར་བྱས་པས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་
 བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་ན། དེ་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་
 བ་དུ་མ་ལ་བརྟན་ནས་སྒྲིམ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པས། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲིམ་པ་རྒྱས་བསྐྱས་དང་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་

གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་ལྟར་ལེན་མི་ལེན་
གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་བཟོན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། བཤོལ་
ཐབས་སྒྲིབ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལུང་རིགས་གཉི་གས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྒྲོན་ས་ལེགས་པར་
ངེས་ཀྱང་ལུང་ལོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་
མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་
སྟེ། གནས་མ་བུའི་སྡེ་བས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བུམ་པའི་གདགས་
གཞིར་གྱུར་པའི་རྩལ་ཇུས་ཡོད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་གྱིས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་ཉན་
ཐོས་དག་བཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཉོན་
མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་ཤིང་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་སྒྲིབ་ནམས་ནི་ནང་འགལ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ས་བདུན་པ་བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་སྒྲོ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ས་བདུན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་

མ་ལུས་པར་སྤྲོད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་འབྲུག་པ་གཟུང་ཉོག་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྒྲོལ་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཡུང་པོ་བདེན་
 འཛིན་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པས་
 ཁུབ་པར་འདོད་པ་མི་འབད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་
 དབང་གིས་འཁོར་བར་སྒྲེ་བར་ཐལ། ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱ་
 པའི་མདོའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་བདག་མེད་ཉོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲོད་པའི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་
 དུ་བྱུང་བ་མ་ཐོབ་པས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་
 རྒྱས་ལ། ས་བདུན་པར་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་
 པ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ལ་ནི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་
 བའི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤྲོད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །
 རིན་ཆེན་ཐེང་བའི་ཡུང་གི་དོན་ཡང་། ཇི་སྲིད་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་
 དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ཤས་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ངར་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་
 དུ་ལས་གསོག་པ་ཤས་ཆེ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་

ཀྱི་བདག་མེད་མཛོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཛོགས་པས་བྱབ་པར་འདོད་
 པའི་ངོར། མདོ་སྡེ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆད་མས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་བསྐྱབ་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱིར་གྲོལ་གྱི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡང་
 དག་ཏུ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་ནམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་སོ།

ཁོ་པོ་ཅག་གིས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་རང་སྡེ་མཐའ་དག་གིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་མས་ཛོགས་པ་ལྟ་ཞིག །བྱབ་མཐའ་
 ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་བ་དག་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་རང་སྡེ་འདི་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྦྱང་
 དུ། རང་སྡེ་འདི་དག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྦྱོ་བཏགས་པའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་རང་ལུགས་ལ་དམ་འཆའ་བས་སྒྲག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
 ཟག་གི་ཐ་སྦྱང་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ནས་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་བསྐྱེད་དེ་སྦྱ་བར་བྱ་ཡིས།
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནོད་བྱེད་དང་། ཚུད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་བཟན་ཀྱང་
 ཡོད་ན་སྦྱོས་ཤིག །ཉན་ཐོས་གནས་མ་བྱ་བས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག །བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་དམ།
 བཏགས་ཡོད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱང་ཕན་

གྱིས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་ལྷ་སྒྲེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། ཅུ་པའི་འདོད་
 པའི་ལན་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་
 བྱམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཡང་མེད་པ་
 ཅམ་ལ་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་
 བྱམ་པའི་སྤྲིང་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དམ། བྱམ་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། མིང་དོན་རིགས་པས་བཅལ་ནས་བྱུང་
 ཟད་ཀྱང་བཞག་དུ་མེད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་བཏགས་ཡོད་བྱམ་པའི་སྤྲིང་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་
 ན་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་འཛོག་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་རྣམས་ན། མདོ་སྡེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲི་མཆན་གྱི་སྤྲིང་དུ་བདེན་མེད་ཆད་
 མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲི་མཆན་གྱི་སྤྲིང་དུ་ཉི་ཆེ་བའི་བདེན་མེད་ཅམ་ཆད་
 མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་མ་བྱ་པས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པ་བྱད། འདོད་ན་མདོ་སྡེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲི་མཆན་གྱི་སྤྲིང་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། །བྱབ་རྟགས་ཡང་
 ཁས་སྐྱངས་སོ། །དེས་ན་བཏགས་ཡོད་མཆན་ཉིད་ཆད་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ན་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་

པར་ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་བཞག་པ་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞིའང་དེ་འདྲ་བའི་
 བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་གཞོན་པ་རུང་ཟད་
 གྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་བ་དེ་
 ཚོས་ཅན། བྱོད་ཉན་ཐོས་གནས་མ་བྱ་པ་ལས་ལྟ་བ་དམན་པར་ཐལ། དེས་བྱམ་
 སོགས་བཏགས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །བྱོད་བྱམ་སོགས་
 རྣམས་གྲུབ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་ན་འཁོར་གསུམ་
 ཀུམ་ཁས་སྒྲུབ་སོ། །གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་
 མས་ངེས་ན། སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་འཆའ་བ་མི་སྟོན་དེ། རིགས་
 པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པའི་རིགས་
 པ་དེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འང་བདེན་མེད་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ངེས་པར་
 བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་ཚད་རེ་རེ་ནས་བདེན་
 མེད་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་མཐོབ་པར་
 དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །
 གོང་དུ་བཞོད་པའི་བཏགས་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། གནས་མ་བྱ་བས་བྱམ་པའི་
 སྟེང་དུ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །ས་དང་པོ་བས་

གྲང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་རྒྱས་པར་བལ། ས་དང་པོ་བའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དེ་ལ་མཐང་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་པར་གཉིས་ཇེས་ཐོབ་དུ་འདྲེན་
 པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །རྟོགས་སྒྲུ་མ་ཡང་ཁས་སྤངས་ཏེ། ས་དང་པོ་
 ལ་གནས་པས་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པར་ཐོབ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་
 ཅེས་རང་གི་དམ་བཅའ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་སོ་ཞེས་གྲང་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུ་མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་ཇེས་དཔག་ཆད་མས་
 སྒྲུ་རྟོག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲུ་འདོགས་བསལ་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མས་སྒྲུ་རྟོག་
 འཛིན་ཀྱི་སྒྲུ་འདོགས་བསལ་ལོ་ཞེས་གྲང་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་བལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ས་དང་པོ་བས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་ལ། ས་དང་པོ་བས་གྲང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱུང་འབྱེད་པ་ནི་བཞད་གང་གྱི་གནས་
 འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཡང་ན་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དྲུག་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དྲུ་ཉོན་
 གླིང་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། ས་བདུན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་ཏེ། དེར་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་གླིབ་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། དེ་
 ཡང་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྤོང་རྒྱས་ཤིང་ས་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གླུ་པ་ཡང་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཆན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དེ་མཆན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བརྗོད་
 ན་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མཆན་འཛིན་གཞི་ཤེས་ཡིན་
 པས་བྱུང་པ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་འཐད་ཅུན་དུ་ཁས་སྤངས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་
 ཉོན་གླིབ་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྤོང་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ས་བདུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་གླིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ།

དེའི་དངོས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་
 ལོ། རྟག་ཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་མཐོང་
 སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་པར་ཐལ། དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་དངོས་སུ་སྤོང་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་
 ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་རྒྱས་པར་
 ཐལ། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོ་སྒྲིབ་དུས་ན་འཕགས་
 པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདོད་དགོས་པར་
 འགྱུར་རོ། དེས་ན་རྩན་གྱི་རིབ་མ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་མི་ཤེས་པ་དག་
 ལོག་པའི་ལམ་ལ་བགྱི་བར་མ་བྱེད་ཅིག ། ཉན་ཐོས་དག་བཙེམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་
 མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་སོ། ། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཐར་པ་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་བྱུན་བྱུགས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་
 པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙེམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་ལྟན་སྒྲེས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དུ་བཞག་དུ་
 མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབས་གནས་ལ་ཡོད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་
 ས་བོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཉོན་ཐྱིབ་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་
 པར་མ་སྤངས་པ་འགལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ཐྱིབ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་

བ་འཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནམ། གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་
 པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་གྱིས་ཐར་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་
 ན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
 ན། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྒྲིས་ན་ཅིས་
 འགོག། གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་
 པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་སྒྲ་བཤད་ཡིན་གྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
 སྒྲིས་པར་ཡང་བྱས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཡིན་གྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་གང་
 གིས་འབྱེད། ཅི་སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཐོབ་བྱ་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་
 པར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་འཐོབ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་
 པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་གངས་མ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་ཅིས་པའི་མཆན་གཞི་གང་ལ་
 བྱེད། མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་ལ་འདྲོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པ་འདྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་ཙུ་འབྲེལ་ལས་མ་རིག་
 བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་

ལེན་པ་ས་བརྩུ་བའི་བར་དུ་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་པ་ལས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་
 བར་རྒྱུད་ཟླ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ས་བརྩུད་པར་ཡང་སྤངས་ན་འཕགས་པ་དཔལ་འབྲེང་གི་མདོ་
 ལས། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྩུད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡི་ཡིན་ཏེན་གཙང་བའི་ཕ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་སྤངས་
 ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཟླ་མའི་གཞུང་ཅ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གྲ་ཆོམ་
 དུ་བཀལ་བའོ། །གཞན་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའམ།
 བདེན་སྤང་གི་མཆན་མའི་སྒྲོས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་བག་ཆགས་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་ལ། དེ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉི་བར་
 ཞི་བའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཟླ་མའི་
 འགྲེལ་བ་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་ནས་མཆན་མའི་

སྒྲིལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུད་པ་སྤོང་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་
 མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་མི་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་དབུ་ཤེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་
 གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞིའི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། མངོན་
 པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ།
 འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་
 ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་
 པ་ནམ་པར་དག་པ་ལོ། །ཞེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ནམ་པར་དག་པ་ཐེག་
 དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་དག་པར་བྱེད་ལ། བྱང་
 རྒྱུ་ཤེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་དག་པར་བྱེད་
 པ་ཉིད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་དག་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་མངོན་པ་ཀུན་
 ལས་བརྟུས་དང་ས་སྤེལ་ས་བཤད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཉམས་
 ཕྱིར་སྒྲོབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་

བར་ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ནམ་པར་དག་
 པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གསུམ་ནམ་པར་དག་པ་དང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པས་ཉན་སྤྱི་བ་སྤངས་པར་ལན་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འགོག་
 པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ཟག་པ་ཟད་
 པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངི་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བློན་མོང་གི་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཏང་
 རྟེན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ནགས་ཐིབས་པོར་
 འཇུག་པར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་པོ་དེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲིམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སྒྲོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤྱོད་བར་འགྱུར་
 བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཞེས་བཤད་པའི་རྩ་རྒྱུད་འབྱུང་བས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་
 དང་རྫོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ནམས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རེ་ཤིག་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཁས་
 སྤངས་པའི་ནམ་གཞག་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཇེ་བརྩན་གྱི་
 རང་ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དེ་དང་འགལ་ཡང་སྟོན་

མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་ཁྱིད་རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་།
 རྗེ་བཙུན་བུམས་མགོན་གྱིས་དབུས་མཐའ་ལས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
 པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྟོན་རིམ་སྤྱིར་སེམས་ཤིག། ཁོ་པོ་ཅག་
 གིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་བདེན་འདོན་རང་འདོན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་སྒྲས་
 གྱི། ཕུང་པོ་བདེན་འདོན་ཡོད་ན་རང་འདོན་ཡོད་པས་བྱུག་པར་མ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྒྱུ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་
 ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བས་ས་དུག་པར་ཤེས་རབ་
 གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་བཤད་པ་དང་། ས་དུག་པ་བས་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་
 སྟོ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་
 ནི། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ལ་སྟོན་འདོན་པར་སེམས་པ་སྟེ། ས་བཙུ་བའི་མདོ་
 ལས། ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་སྟོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། ཡང་མདོ་ཉིད་ལས་ས་དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བཤད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་
 ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་
 བྱེད་དམ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ལུང་གི་དོན་འཆད་རྒྱལ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་
 ཏེ། འདི་ལྟར། ལྟར་སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་སྒྲབས་སུ་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འདོན་གས་ཆེ་བ་
 དེ། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་སྒྲབས་སུ་གས་རྒྱུ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། མ་
 སོང་ན་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྒྱུ་

བ་ཤས་ཆེ་བར་ཐལ། བྱིད་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 ཁས་སོ། །ཤས་ཀྱང་དུ་སོང་ན་གཉིན་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལ་རང་གི་རང་
 གིས་ཀྱང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་བ་སོང་བ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་གཏན་ནས་མ་བསྟོམས་ཀྱང་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྒྲིབ་པ་ཇི་ཀྱང་དུ་
 སོང་ནས་མཐར་མངས་རྒྱས་པ་སྟིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉིན་པོ་བདེན་
 མེད་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། ཉག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཀྱང་
 དུ་སོང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 མི་སྟིད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞི་ནས་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཉག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་
 འཛིན་མ་ལུས་པར་སྟོང་རྒྱས་པར་ཐལ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་
 པས་བྱུང་བར་ཁས་ལྗངས་པ་དང་ནང་འགལ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོབ་ལམ་དུ་ཡུང་པོ་
 ལ་བདེན་འཛིན་ཇི་ཀྱང་དུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལྗངས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྟོབ་ལམ་དུ་
 ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པ་མི་སྟིད་པར་འདོད་པའང་གིན་ཏུ་ནང་འགལ་ལོ། །སྒྲིས་
 པར། སྒྱལ་བྱིད་ཕྱག་དོག་དྲག་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་ནས། ཉིན་མཆན་དུ་མར་འབད་
 པས་བསམས་པའི་མཐར། །ཡུང་དོན་འཆད་རྒྱལ་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་ཆོ། །མཁས་
 པས་ཁྲེལ་དང་བརྟེ་དང་ངོ་མཆར་སྟེ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འོན་རང་ལུགས་ལ་ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་སྒྲོས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་
 མེ་རྒྱས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་ནས་རྒྱས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམས་
 པར་འདུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ཐོབ་
 པས། རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འདུག་
 འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་དང་ལྡང་པར་རྒྱས་ཤིང་། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་དང་
 ཉན་རང་ནམས་ལ་དེ་འདྲ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་
 ལས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
 བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ། །གསུམ་
 པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཆད་ལྡན་གཞན་
 གྱིའང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ། རྒྱལ་སྐྱུ་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། མདོན་
 རྟོགས་ཀྱི་དང་རྒྱུད་མ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྤྱོད་འདུག་
 ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒྲོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་
 པའི་སྤྱོད་སྒྲུབ་སྐྱེ་མ་བཞེད་དེ། དེ་ཡི་དོན་ནི་བདེན་པའི་ནམས་པ་མེད་ཀྱི་ལ་སོགས་བརྒྱ་
 རྒྱལ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་
 གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་
 པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་

པར་བྱང་ཚུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
 པར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་
 གསུངས་ཞེས་པའོ། །ལུང་ལས་གསུང་ཚུལ་ནི་སྟོད་འདུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལུམ་
 གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཀའི་
 རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ན་མས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་
 གསུངས་པ་དངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྒྱང་བ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མིན་
 རོ། །དེ་ནས། བརྟན་ཅ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་
 གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་ན་མས་གྱིས། །མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་
 བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པའི་
 དགེ་སྟོང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞག་རྒྱ་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་བདེན་འཛིན་
 གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་མྱ་ངན་མི་འཐོབ་པར་བརྟན་ནོ། །དེ་
 ནས། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་རྒྱ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་པའི་ནམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲམས་པས་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན། །ཞེས་ཚུགས་སྤྲུལ་བཅོད་ནས། དེའི་
 གཞོད་བྱེད་ནི། འོ་ན་མི་རྟགས་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་མངོན་
 པ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་སོགས་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ལ་
 ཉོན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རེ་ཤིག་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེ་

ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་དགོས་ཏེ། ལམ་དེ་འི་ཅམ་བསྐྱེམས་
 གྲང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡང་
 ཟད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་པར་མི་
 རྒྱས་ཏེ་དེའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
 མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །གཞུང་འདིའི་
 དོན་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་དང་འཕགས་པ་སོར་ཕྱང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་
 ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྱུ་མའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྤྱག་བསྤལ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་
 བློ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གོང་འོག་གི་ཆོད་ལན་ནམས་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། ཞེས་པའི་ལན་དུ་འཆད་
 དགོས་པས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟགས་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིག་ཅི་མི་སྲིད་པ་མེད་
 པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཉིར་ལེན་སྲིད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་
 དེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡིན། །

ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
 འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། སྟེང་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་སྟེང་པ་གཉིས་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྟེང་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཀུན་
 མོངས་མ་རིག་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དངོས་སྒྲུབས་ཁས་
 གཏུངས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་
 འབྱེད་པ་རང་སྤྲེལ་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་
 ནི་མངོན་པ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་གཉི་ག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་བརྟན་གྱི། བདེན་འཛིན་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་པར་
 བརྟན་པ་མིན་ནོ། །སྟེང་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་ཅི་གྲུབ་ཅེན། དེ་ལྟར་
 ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྩུ་བྱ་གྲོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་བའི་ནང་
 ཚན་གྱི་སྟེང་པ་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་མགོ་གནོན་རྒྱས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་དངས་
 པའི་སྟེང་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱས་པས་ལམ་དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟེང་པ་མ་ལུས་པ་སྟོང་བ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །རྒྱུ་
 པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བལ་ན་སྟེང་པར་སྐྱེ་

བ་འགོག་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་ན་ཆོར་བ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་པར་སྲེད་པ་དང་ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐལ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་
 སྲེད་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐུན་ཀྱིན་ཆང་ཞིང་འགལ་
 ཀྱིན་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་
 ཆོར་བ་ལ་སྲེད་པ་ལྗོག་ལུགས་ནི། འོག་དྲུ། གང་ཆེ་ཆོར་བ་འགལ་མེད་ཅིང་། ཆོར་
 བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲེད་པ་ཅི་ཕྱིར་
 བསྒྲིག་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་བར་
 མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྒྲིབ་ས་ཀྱིས་སྲེད་པ་ལྗོག་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེའི་ཤུགས་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་མཐོང་ན་སྲེད་པ་མི་ལྗོག་པར་བརྟན་ཏོ། །འདི་ནི་རིགས་
 པ་དྲུག་རྩ་བ་ལས། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་ལ། ཉོན་མོངས་དྲུག་ཆེན་
 ཅིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ནས་བདེན་པར་དམིགས་
 པའི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེ་མ་ཕྱུང་ན་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་གནས་པའི་དབང་གིས་
 མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བ་སྒྲིབ་ས་པས་རེ་མིག་མགོ་གཞོན་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
 རྣམས་སྐར་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བརྟན་པ་ནི། དམིགས་
 པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་མིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྒྲིང་བ་ཉིད་
 དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤིས་མེད་པའི་
 སྒྲིབ་ས་འཇུག་བཞིན། །དེ་བས་སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲིབ་ས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

བྱིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་མོངས་ཐུན་མོང་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 གྲུབ་པའི་མཐའི་བྱད་པར་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
 བ་གྲགས་པ་གཉིས་དབྱངས་གཅིག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
 ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལ་ཆ་བ་དང་བརྟེན་ས་དབང་ལྷག་
 མེད་གེས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སྟོན་འབྲུག་འགོག་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི། མདོ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་གསུང་བ་ན། ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པས་ཕྱོགས་སྤྲ་མ་མགོ་བའི་བབ་ཆོལ་ཏེ། བོད་ཀྱི་མཁས་
 པ་དག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གིན་དུ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱད་རྒྱུ་རྩ་ཙུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་ཙུང་འབྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱེངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་
 རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བརྟན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དམིགས་
 རྟེན་ལ་རྟེན་གྱི་སྤྱི་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལྟ་བུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཉེན་ནམ་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་
 ཀྱང་། བརྟན་པ་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་
 པ་ན་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་
 ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཚུལ་རུང་བ་དང་རྒྱས་པར་བཟྍ་དགོས་པ་
 ཀྱི་དབྱེད་ས་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མེད་སྤང་བ་ལས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་
 པོ་དང་དེའི་མཆན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་
 པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ཡིན་ནི་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཆན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པས་གཟུང་
 བ་ལྟར་ཡོད་པ་མེན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་ཆོས་དབྱེད་ས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཆོས་
 དབྱེད་ས་རིགས་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
 དབྱེད་ས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུངས་པ་བཀོད་
 དེ། རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་
 པའོ། །དེའི་ལན་དུ་ཉི་མེད་སྤང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་
 ནམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བཟྍ་དགོས་ན་འདིར་ཏེ་ཅང་ཐལ་

བ་ཅི་སྟེ་ཆོལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་
 སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་
 ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རྒྱ་ཡི་ངོ་བོར་ནམ་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་
 སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་གྱི་སྐབས་
 ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལམ་གྱིས་དམིགས་
 ནས་བསྒོམ་པ་ན་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་ཆེ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་
 རིགས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འཛོག་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་འཕགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་
 གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་བསྟོན་མེད་པར་གྲུབ་པོ། ། གཞན་
 ཡང་ཉི་མེ་སྒྲིང་བ་དང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་དུ་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཀའི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་
 ལ། དེའི་དོན་ནི་རབ་དུ་ཕྱེ་ཞེས་བ་བཤད་པའི་གཞིར་བྱའོ། ། གང་ན། འཕགས་
 པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འོ། ། གང་ལས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་སོ། །
 གང་གིས་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་
 སོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡོད་

བས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ལ་འཆད་ན། གཞི་མ་གྲུབ་དག་ལས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བར་བྱེད་ལ་རག་
 གི། །གཞི་གྲུབ་གང་ལས་ཀྱང་རབ་རྟུ་དཔེ་བར་མི་རྒྱས་སོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་
 པ་ཡང་། རྟོ་རྟེན་གཙོད་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནམས་ནི་འདུས་མ་གྲུས་
 གྱིས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་སྣད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོགས་པ་སྤྲོད་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤྲོད་ཕྱིར་དང་ནི།
 རྟོན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྐྱུས་པར་གཤམ་པར་བྱ། །ཞེས་རང་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ཀྱང་འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་རྟོ་
 དང་ཞེ་ན། གཞུང་འདིའི་དོན། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པར་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་བདེན་ཡོད་ཆད་མས་ཞེས་པའི་སྟོན་སྒྲུང་རྟོག་སྤངས་
 པ་ལ་བྱེད་ན། འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་ཤིན་རྟུ་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་
 གི་སྤྲོད་དུ་བདེན་མེད་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་པས་ངེས་ན། ཆོས་གཞན་གང་གི་སྤྲོད་
 དུ་འང་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་ངེས་རྒྱས་པར་གོང་དུ་ཡང་ཡང་
 བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་ཐ་སྣད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་ཆད་མས་ཞེས་པའི་
 སྟོན་སྒྲུང་བ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་གིང་། འཛིན་པ་ཐ་སྣད་དུ་ཡོད་པ་ཆད་མས་
 མ་ཞེས་པས་འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་ལ་འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཛིན་
 རྟོག་སྤངས་པའི་དོན་གཤམ་པ་ཐ་སྣད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པས་ཤིན་རྟུ་ཐ་ཆད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འོས་གཞན་མེད་པས། ཕྱི་དོན་ཐ་སྣད་དུ་ཡང་

མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ལ། ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་མ་ངེས་པས་འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་ཞེས་པ་ཉིད་
 གཞུང་དེའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ལུགས་ཀྱང་
 དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་བདེན་སྒྲིབ་རང་རྒྱལ་དང་། །གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་དོན་དམ་དུ། །སྒྲིབ་འི་རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚུངས་པར་ཤེས་
 པའི་མཁས་པ་མཆར། །ཞེས་སྒྲིབ་ནི་གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གད་དེ། དེས་ན་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དུག་
 ཅ་མ་ཞིག་རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། ཤེས་པ་
 བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་རྣམ་
 གཞུག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་
 ལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་རྩྭ་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉན་
 རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པས། དེ་དག་གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེ་
 ལྟར་རྩྭ་གཉིས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་

པར་བཤད་པ་རེ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་ངོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྟོགས་པར་བཤད་
 པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་འགྲེལ་(ངས་)ལས། ཐུ་
 འོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉི་ག་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱིས། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་
 འོན། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་འདོད་ལ། མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་འོན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་
 བཞེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་
 རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། དེས་
 ན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་འོན། འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་འང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་དེ་
 ལྟར་གཉིས་འོང་བ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་
 པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་

སུ་བཟུང་རྒྱུ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྒོ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་གཉིས་ལ་འང་སྤྱི་མ་ཆེས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཞིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པས་ཟབ་མོ་དེའི་ཆོ་བསྟན་པའི་
 སྒོ་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་བསྟན་པ་མང་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནའང་ཡོད་ཅིང་།
 ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་དེའི་ཆོ་བཟོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་དུ་རུང་
 བ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྟོན་
 རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པར་འཕགས་སེང་ཡང་བཞེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་
 སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་སོ་སྟེ་ལ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཤེས་ཡུལ་སུ་ཞིག་ཡོད། འཕགས་སེང་གི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་
 ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པའང་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་
 གྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་ཞིང་འགའ་ཞིག་མ་སྤྱེ་བར་འདོད་དགོས་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བར་རྗེ་ལྟར་འཆད། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་
 གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་གོས་རྒྱུ་དུ་ཞིབ་པར་མ་སྦྱངས་པ་དག་གི་གནས་
 མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་དུ་སྒྲུང་བས་འདིར་ཞིབ་པར་མ་བཤད་གྱི་ལོགས་སུ་བཤད་པར་
 བྱའོ། །ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་པ་ན་ཆོས་གྱི་

བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ལམ་གཞན་དུ་མ་ཞུགས་པར་རང་ལམ་གྱི་
 དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་
 འདོད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་གཞན་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཉན་རང་
 འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཁས་ལུང་དུ་མི་རུང་
 རྟེན་ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་
 དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབས་ནས་
 སྒྲིམ་པར་བྱེད་བཞིན་པ་རང་ལམ་ལས་ལོག་ནས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་དེས་སྤར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱན་གོམས་
 པར་བྱེད་པའང་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་འདོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཐ་ཆ་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱུད་
 ཐ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད།།
 ཅེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། མདོར་བསྟུན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྒྲིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོའི་སྒྲིང་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་འདི་ནི། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་རྒྱུང་

པ་རྣམས་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། རྫོང་བཞིད་
 ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་
 གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་བཤད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་
 ཉན་རང་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
 ལོ། །ཤུལ་ལ་དེ་ལྟར་ན། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་
 རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲོན་འབྱུང་བར་ཐལ།
 གཞུང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་ན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་རྩུང་བ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་
 དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཆད་མ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་
 དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་མི་རྟོག་སོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་

པའི་སྒྲོན་ས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་ཡང་མཛོད་གས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 གྱུ་ས་འགའ་ཞིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་ད་ལྟ་རེ་མིག་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་
 དང་མི་ལྡན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་ནམ་པར་གཡེངས་པའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་
 བྱགས་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོད་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཡང་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རང་གི་མིག་གིས་བརྟུས་པའི་སྒྲོན་ས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་།
 སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འདི་
 འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཟུར། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་རྟོགས་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 དད་པའི་སྒྲོན་ས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་
 རང་སོགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་ལ་བཤད་ན་འབྲེལ་
 མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། འདོད་ཆེན་སུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་
 ཀྱི་སྐྱབ་རྣམ་བཞི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱགས་པ་རྣམ་
 པ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐུབས་སུ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟེན་པ་རྟེ།
 འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟེན་པ་གང་དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་རྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་སྤང་གང་ཟག་དུ་རྟེན་པ་

རི་རབ་ཅམ་ནི་སྤྲུལ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་བཞི་དྲུ་ལྟ་བཞི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའོ། ཞེས་པས་སྟོང་བཞི་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཐབས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་ན། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཐབས་མ་ཡིན་
 པ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིས་བདེན་མེད་མཆན་
 ཉིད་ཆང་བ་མཛོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོན་ས་ཐར་ལམ་ཆོལ་བ་མཐའ་དག་
 ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་ཇེ་དངོས་སྤྲུལ་མཐའ་
 དག་ཀྱང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ། དེ་ལ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་
 པ་ཡང་དག་པ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་པ། །དེ་ལྟར་ཉན་རང་ཐབས་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་འདི་
 སྟོང་ཇེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཐབས་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་མེད་པས།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་ས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་མེད་མཆན་ཉིད་
 ཆང་བ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལྐབས་འདིར་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས། བདེན་མེད་མཛོགས་པ་ཐབས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་
 ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 ན་ལྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་སེམས་

ཅན་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཉོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་
 དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་ཉོགས་པ་དང་། མངོན་
 ཏུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་ཉོགས་པ་དང་
 མངོན་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་བཞི་པོ་དེ་སྤངས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་དོན་ཆོས་སྒྱུ་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་
 པའི་སྦྱར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་གི་གཉེན་པོར་མོས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་འདི་བཞི་བསྐྱེམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆོས་
 གྱི་སྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་འདི་བཞི་
 ཡི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་
 རྒྱུད་སྒྲའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱིས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་མཆོན་མར་
 འཛིན་པ་ཅན་དམིགས་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 གུན་འབྱུང་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་གུན་འབྱུང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པ་གུན་འབྱུང་བ་ལས་
 བེ་ལས་གུན་འབྱུང་ངོ་། །ལས་གུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་གུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྒྲེ་བའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་ལས་རབ་

ཏུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་བདེན་མེད་མཐར་ཐུག་པ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང་། མཚན་མར་
 འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་
 ནི་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྤྱད་པ་དང་མི་སྤྱད་པ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་
 བྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་བཞེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་སྐྱེ་ཁིང་དེའི་
 དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི། སྤྱོད་འཇུག་
 དང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དག་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་
 སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་
 གོ། །གང་ལ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་ཀྱན་ཏུ་
 རྟོག་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་འགའ་
 ཡང་མེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ཀྱན་
 རས་སྦྱང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 མེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱན་ནས་ལྡང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
 སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉིས་སྡང་གི་སྦྱོས་པ་མ་ལུས་པ་ལོག་པའི་
 སྒོ་ནས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཀྱན་རྟོག་བདེན་འཛིན་གྱི་

མ་རིག་པ་སྤྱོད་ལ། དེ་སྤངས་པས་སྤོང་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤྱོད་བར་གསུངས་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་འདོན་ལྟན་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་བདེན་མེད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་བཤད་པ་དང་བྱུང་པར་རུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ས་སྡེ་དང་།
 ཀྱན་ལས་བདུས་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལ་སོགས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་མཇུག་ནས་ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུད་
 རྒྱ་མའི་འགྲེལ་བ་འདིར་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཇི་ལྟར་བཞེད་དུ་བཤད་
 དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མཐའ་ཡས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མངས་
 པར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་
 མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྒྲུབ་དག་ནི་རང་ཉིད་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཡང་གན་པོ་སྤྲ་མ་དག་གི་ཆོག་ཙམ་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདུག་པ་ཡིན་པས་སྤིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བཞི་བ་ཉན་
 རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་འགོད་པའོ།
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ལ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་དང་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་

དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྤྲོ་བར་བྱེད་ཅི་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་
 རང་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཞིག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་བཀལ་བར་རྒྱས་པ་རྫོང་
 མི་ཐོགས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་དྲི་མ་མེད་
 པས་འཕགས་པའི་དགོངས་དོན་ཡང་དག་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་འབྲུལ་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མ་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་
 དུ་ཆུད་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལྷགས་ལས་གཞན་དུ་འཕགས་
 པ་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་མཐའ་དག་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བའི་
 ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དྲག་པོའི་རྒྱུད་དང་ཐུད་པས་ཤིང་ལོའི་ཐུང་
 པོ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་བཀལ་ཁིང་བཏག་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་སྤྲེས་སོ།།
 དེ་བས་ན་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་བདེན་བཞི་
 མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་
 འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་རང་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 མཆན་གཞིར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་
 གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བས་གོམས་པར་བྱས་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་མི་
 རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྤྲང་རབ་ཀྱི་མཐར་
 ཐུག་པར་འགོ་འཇག་མི་འགྲོ། མི་འགྲོ་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་

དུག་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཤིང་།
 དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་བ། །སྒྲོམ་པ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒྲོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཀླུ་ལ་ཉེ་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་
 འགྲོ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་པོན་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་
 རྒྱས་པར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་
 པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས། །གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་རྣལ་མ་མེད་པར་
 སྤྱོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆོས་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་ས་
 པ་དེའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་རྒྱས་པར་ཐལ། །གང་ཟག་ལ་རྟག་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་པོན་མ་ལུས་པར་སྤྱོད་ས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་
 ལུས་པར་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཀླུ་ལ་ཉེ་རྒྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རྣམ་
 པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་མཆོན་
 གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡེ་ལ་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
 རྱེད་ལ། དེ་གོམས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྡེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་
 པོན་སྤྱོད་ཞིང་། དེའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ས་པོན་སྤྱོད་ས་ནས། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་

པར་སྤྲོད་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྤྲུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་
 པར་སྤྲོད་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་མི་སྒྲུབ་སྟུན་མེད་དེ་ཞི་ན། འོ་ན་ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཆོས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་འཆན་
 གཞི་ཡུང་པོ་ལྔ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འཛིན་པར་སྒྲུས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་གོམས་པ་ཅམ་གྱིས་
 གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
 པར་སྤྲོད་ངོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བཅོལ་བའི་ཐལ་བ་བསྒྲིག་དུ་མེད་དོ། །གཞན་
 ཡང་ཡུང་སྟགས་ཆོས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲོད་དགོས་པར་ཐལ། ཡུང་སྟགས་ཆོས་ལ་རྟག་འཛིན་
 གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲོད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་གྲངས་གིང་། འདོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་
 ས་བོན་སྤྲོད་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་མི་དགོས་པར་འདོད་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ཉམས་སོ་ཞེས་བཅོལ་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སྟགས་
 རྟགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤྲོད་རྒྱས་གིང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤྲོད་མི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ངི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དེ་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་

གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པར་བྱ་དུ་པར་མེད་ཅིང་། ལུལ་གྱི་ཀླན་རྒྱུ་གནས་
 ཚུལ་དུ་གྱུབ་པར་བྱ་དུ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞིན་ན་ཅི་སྟེ། གལ་ཏེ་མདོ་ལས་
 ལམ་དེ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་དུ་པར་བཤད་དོ་ཞེ་
 ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
 སྟེ་ཐུག་པའི་པའི་དེས་དོན་ཡིན་པར་རིགས་པས་སྐྱབས་ཤིག །ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་བ་ཡང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐུ་ལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་
 གྱུ་ལ་སྟོང་ནས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞིན་ཟེན་ཏོ།
 གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གྱི་བདག་དང་ཐུལ་བར་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཆང་
 བརྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་སྟེ་ཐུག་པའི་པའི་དེས་དོན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་
 པ་དེ་ཅམ་དུ་དེས་པོ་ཞེས་སྟེ་ན་གང་གིས་འབྱེད། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་
 ཅམ་དུ་དེས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྱུབ་པས་
 སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྱུབ་པས་གནོད་དོ་ཞེ་
 ན། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅམ་
 ཞིག་དུ་དེས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོ་ལས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པས་
 སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྱུབ་པས་གནོད་

དེ་ཞེས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་
 ཆོས་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་མ་བྱབ། མ་བྱབ་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་
 ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཉམས་སོ། །བྱབ་ན་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་ལ་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་
 ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གཞི་གང་ཟག་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་དགོས་
 ལ་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཆོས་ཅམ་ལ་དམིགས་
 ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱ་
 རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དང་གངས་ཅན་གྱི་གཅོད་འཛིན་རྟག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བཅོད་ན་རྟག་གེ་བ་བྱེད་མཐའ་
 དག་གི་སྐྱ་པའི་འཇུག་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མདོན་
 པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་དེ་འགོགས་པར་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་སྤྱི་དུ་སྒོ་བུར་གྱི་འི་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ས་

གྱིས་བྲལ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས།
 འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་
 པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱེད་གྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་དངོས་སུ་ཁས་གྲངས་ཤིང་། བྱབ་པ་ཡང་དོན་
 གྱི་ཁས་ལེན་པས་མཆོག་དུ་སྒྲིབ་པའི་ནང་འགལ་གྱི་ཁྱར་ཆེན་པོའོ། །གཞན་ཡང་སེམས་
 ཅམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། གང་
 ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་ནམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་
 ན་ཡིན་པར་ཁས་གྲངས་ནས། ཉན་རང་ནམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དམིགས་
 པ་མི་སྤྲོད་དེ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ནང་འགལ་བ་ཆེན་པོའོ། །གཞན་ཡང་།
 གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བར་འཛིན་
 པའི་སྒོ་དང་། བདག་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མི་འདོད་པའི་སྤྲོད་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་སྒྲིབ་ལྟར་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
 བདག་གི་བར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་ཀུན་དུ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ལ་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་

དུ་འཛིན་པ་སྤྲོད་དགོས་ཤིང་། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤྲོད་མི་དགོས་པའི་
 བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྤྲོད་བ་གསུངས་པ་དེའི་མཐར་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་བཤད་
 པ་ན་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་སྤྲོད་པའི་སྟེང་ཅིག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 བོ། །འདི་སྟེང་གཅིག་གིས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་
 སྟགས་མདོ་ལྟེ་རྣམས་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་། སྤྲོས་པས་
 ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་འདུག་པའི་རིང་འགྲེལ་
 དུ་དྲངས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། རྟག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་
 ཆོག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་
 མོ་བྱང་བའི་ཆོ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་བྱད་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྱིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཛིགས་
 ཤིང་བག་ཆ་སྟེ། རྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་། བྱད་མེད་དེ་
 ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་བསྐལ་བ་དང་། སྤྲོད་
 བ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ངི་རྣམ་དུ་སེམས་མི་
 དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་བྱད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་
 ཉག་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་བ་དང་སྒྲོང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་
 པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་བཅོམ་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྒྲུབ་བ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དག་སྒྲོང་དང་། དག་སྒྲོང་མ་དང་། དག་
 བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག །མ་སྦྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་
 སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་ཉག་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་བ་དང་། སྒྲོང་བ་དང་།
 བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བརྟུ་བར་
 བྱའོ། །ང་ནི་བྱུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་མི་སྦྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་
 པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཆུད་
 ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་གྱུར་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་
 པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བརྟུན་དུ་གསེལ། ཞེས་
 ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དག་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 རོ་སྒྲུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམས་པ་ན། བདག་
 གིས་སྤྱག་བཟུལ་ཤེས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །

ལམ་བསྐྱོམས་སོ་སྟུང་ནས། བདག་ནི་དབྱ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་སྟུང་པ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་བྱན་མོང་བ་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་སྤངས་
 པ་ན་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྟུང་པ་སྦྱེས་པའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་རང་ཉིད་
 སྦྱོ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་བའི་ཉེས་པས་དཔྱལ་བ་
 ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་
 གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་ཞུས་པ་ནི། སྤར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
 བ་ཞུས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 དེའི་དོན་ངེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་
 སྦྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
 ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་སྡུང་ན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ན་འགོག་པ་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་དུ་མ་སྦྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་
 ནི་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ལམ་དེས་ལེན་པ་མེད་པར་སྡུ་
 ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་
 བ་དེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྱལ་བའི་ལམ་
 གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དོན་གཅིད་པ་ལས་ཀྱང་།

རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྒྲུབ་དུ་སེམས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྒྲུབ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་
 དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།
 བཙེམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞིན། བཙེམ་ལྡན་འདས་
 དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྦྱང་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་
 བཞུ་འོ། །ཞེས་དང་། བཙེམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྒྲུབ་དུ།
 བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་ད་
 དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོག་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 བེད་། འབྲས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་
 ཞུགས་གྱིས་ཐ་སྦྱང་ཙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྒྲུབ་དུ་
 བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་
 པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོན་ས་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྒྲུབ་
 དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྟོག་རབ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བརྟན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་
 སུ་ནི་བྲི་ལས། འཇམ་བུའི་སྒྲིང་འདི་དག་སྦྱོང་བུ་རིའི་བུ་དང་མོ་འགལ་གྱི་བུ་ལྟ་
 བུ་གཞན་གྱིས་འདས་བུའི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གང་བའི་རྟོག་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས།
 བུང་སེམས་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་པའི་རྟོག་རབ་ནིན་གཅིག་བསྒྲོམས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་

མི་འགྲོ་བ་སོགས་སྤྱུག་སྤྱངས་པ་ན། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རེའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་
 གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
 གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ལགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱེ་
 བ་མེད་པ། དབེན་པ། མ་སྦྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་པ། ལྟོང་བ་ལགས་ཤིང་། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་དབྱེ་བ་མེད་པ། དབེན་པ། མ་སྦྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་པ། ལྟོང་བ་ལ་ནི་
 ཐ་དད་དུ་བྱ་བའས། བྱད་པར་དམིགས་སྤྱུ་མ་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་
 ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་
 སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་གདུགས་གཅིག་བསྒྲམས་པ་གང་ལགས་པ་དེས། ཉན་ཐོས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཞེས་
 ཞུས་པའི་ཏི་བ་འདིའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་བདེན་པར་
 གུབ་པས་ལྟོང་བར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ན་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེས་
 པའི་ལན་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་།

སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲིབ་ཏེ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒྲོན་ས་བྱུང་ཆེ་པའི་ལན་བཏབ་
 པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་
 པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ། རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་ཁྱུ་ལ་ཁྱུ་བཞག་
 བཞིན་དུ་སོང་པའི་ཆ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་འདྲི་
 བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐབས་
 ཀྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་
 མ་ཟིན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་
 བུ་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་རིའི་བྱ་དེ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། བྱང་
 རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པའི་
 ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ནམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་པ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་ཞེས་
 འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉེ་བར་གནས་སམ་ཅི། སྤྱི་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། ལྷ་རིའི་
 བུ་དེ་ཇི་སྟེ་ལྷ་མ་དུ་སེམས། ཅི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདི་སྟེ་ལྷ་
 དུ། བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་སྟེ་ལྷ་མ་དུ་སེམས་སམ། ལྷ་རིའི་
 བུས་གསོལ་བ། བཙེམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟར་མ་ལགས་སོ། །བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་བསྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བུ་དེས་ན་ནམ་གངས་འདིས་ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་
 འདི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲུབས་པའི་བརྒྱའི་
 ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྟོགས་པའི་མཆོག་དམན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་མི་འཛོག་
 པར་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཛོག་པ་གསལ་བར་བཤད་
 ཅིང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་
 ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་དྲང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །
 གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྩེ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ། འཕགས་པ་འོད་སླུང་ཆེན་པོ་དང་།
 ལྷ་རིའི་བུ་དང་། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། མ་འགགས་པ་
 དང་། རབ་འབྱོར་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་དང་། མིང་ཆེན་དང་། བུ་མས་མའི་བུ་

གང་པོ་དང་། ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྟ་དང་། ཏྲ་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དུ་
 མ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཁྱེད་ལ་ཐུས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་
 པ་དང་དྲིས་ལན་དང་། ཉན་ཐོས་ནང་ཕན་ཚུན་དྲིས་ལན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྤྱི་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཆོས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་སོ་ཞིས་སྒྲིབ་བཞི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་དང་
 བྱུང་པར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་
 མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྤེལ་བཟང་པོ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཐོག་དམན་གྱི་སྤེལ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཉན་ཐོས་མཆན་ཉིད་པའི་མཆན་
 གཞི་གཟུང་རྒྱ་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྒྲིབ་ཤིག །གཞན་ཡང་ཕགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
 ཆེ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་བདེ་གསེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྒྲིབ་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་
 ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
 ཉན་རང་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

རོན་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་འང་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །རིན་
 ཆེན་འཕྲེང་བའི་ཁྲུངས་སྤར་དྲངས་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་
 པ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱན་དུ་མ་ཤེས་ན། སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ཞིང་། སེམས་
 ཅན་ཀྱན་ལ་ངེས་གནས་པའི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ། ། ཞེས་ཆོས་
 དབྱིངས་མ་རྟོགས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་མི་ཐར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 མེ་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བཞེན་པའི། ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་སྟེ། གཞན་ཞེས་བསྐྱེ་
 བ་མ་མཆིས་ངེས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
 རྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐར་བ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུ་ལུམ་སྒྲ་
 བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
 གིས་རྟོང་པ་ཉིད་ཅམ་མི་ཤེས་ན་དེ་དག་ཐར་བ་བརྟེན་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་
 རོན་དམ་ལ་རྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་བས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཞི་བ་ནི་ཚྲིངས་མི་འགྱུར། ཚྲིངས་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གྲོལ་ཐོབ་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །
 མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་དེ་དེ་ཉིད། རྟོང་བ་
 ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། གང་དག་རྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་ཐར་བ་བརྟེན་མ་

ཡིན། །འགྲོ་དུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རྩུ་ནི། །སྒྲིབ་སྐུ་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་སྐུ་མ་རྒྱུ་མ་མཐོང་བར། །སྒྲིབ་ཀྱི་མ་འབའ་ཞིག་ཟུར་
 དུ་དྲངས་པ་ལ་ཕོ་ཆོད་ཅམ་གྱིས་དགོངས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྒྲུ་མེད་བཞུན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་
 སྒྲིབ་བཞིན། །ཟད་དང་མི་སྒྲུ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཟད་བཟད་ན། །འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེད། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས་ཉན་ཐོས་པ་རྒྱུ་འདྲུས་འདས་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་འདུས་བྱས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་སྒྲིབ་བཞིན་དུ་བཟད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་
 མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་སྒྲིབ་ཉིད་
 དོན་གཅིག་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་ཐལ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
 ལས། གང་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་
 བར་གྱུར་བ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ།
 རྒྱུ་པ། སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་གཞན་གྱི་འཆམས་མི་སྒྲོལ་ཞིང་མི་འབྱུང་མི་སྒྲུ་བ་འདི་ནི་ཞི་

བཤུ་འདི་ནི་གྲུ་ཚོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ། མྱིད་
 པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། རྒྱག་བསྐལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་ལམ་ཡུང་པོའི་དབང་དུ་མངོན་ནས།
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་དང་། སྟེ་བ་བྱི་མའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་དབང་
 དུ་མངོན་ནས། རྒྱག་བསྐལ་གཞན་འཆོམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །
 ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་སྤྱོད་བ་ནམས་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་ཀྱི་མྱ་ང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ཡུང་པོ་ནམས་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་གསུངས་པའི་དོན་
 ཡུང་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཡུང་པོ་
 ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལམ་གྱིས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུང་པོ་ནམས་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་
 དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་དེ་ལ་ལྟག་མེད་ཀྱི་མྱ་ང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ལྟག་མེད་ཀྱི་མྱ་ང་འདས་མངོན་
 དུ་བྱས་པའི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པས་བྱུང་བའོ། །གང་ཟག་ཡོད་
 པའི་ཆེ་མྱ་ང་འདས་དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་ཏེ།
 དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་འདུས་བྱས་དང་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པས་བྱུང་བར་
 ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་ཡོན་ན་འདུས་བྱས་ཡོན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

དང་། གང་ཟག་ཡོད་ན་ཡུང་པོ་ཡང་དེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དངོས་སྒྲུབ་ས་མདོ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་
 ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉན་རང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་གི་དོན་གཉིས་
 ལྟང་གི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ནི་བའི་སྒྲོན་ས་འདུས་བྱས་དང་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་
 གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཐེག་དམན་
 གྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཡུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པར་མདོ་དེས་བཞུན་པ་ཡིན་
 ལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པ་བཞུན་པ་དེ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་མེད་
 པའི་འགོག་པ་བཞུན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནི་ཁོ་ཁོས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བའི་ཡུང་
 དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་བཞུན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་བའི་ལྷགས་
 ཀྱིས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཡུང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན། དགྲ་བཅོམ་པ་སྒྲུ་
 ཆོའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་པ་དང་། ལྷག་
 མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ཆད་མ་ཆད་སོགས་ལ་
 བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཡུང་སོགས་
 གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་
 གི་དོན་བདེན་སྟངས་ལྟང་གི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་

པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དོན་ཕུང་སོགས་བདེན་སྣང་གི་རྣམས་མ་ཡིད་པས་རྣམས་མ་དང་བཅས་
 པའི་ཕུང་འདས་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་རྣམས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་འདས་ཐོག་
 མར་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་རྩ་རྣམས་མེད་ཀྱི་ཕུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་
 པ་ངེས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་རྩ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ལུགས་རྣམས་ན། དག་
 བཅོམ་པ་རྒྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཕུང་འདས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེས། ཕུང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཆེ་ཆེ་འདིའི་རྣམས་བསྐལ་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་བད་པ་སོགས་སུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། གཞན་དག་གིས་ཕུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གལ་ཏེ་ཕུང་
 པོ་མ་འགགས་ན། རྟོན་མོངས་བད་ཀྱང་འདས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་གིང་།
 དེའི་འགྲེལ་བར་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་བྲངས་ནས། དེ་ལ་
 མདོ་རྩེ་ལས། རྣམས་བསྐལ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ནི་ད་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་བསྐལ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས། རྩལ་པར་གྱུར་པའི་བར་དུ་གསུངས་
 སོ། །མ་འོངས་པའི་རྣམས་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྣམས་བསྐལ་གཞན་གྱི་འཆོམས་
 མི་སྦྱར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་པའི་བར་དུ་བརྟན་ཏོ། །དེ་
 བས་ན་འདིར་ཡང་སྦྱེ་བ་བད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི་ད་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་མི་སྦྱེ་བ་བརྟན་
 ཏོ། །འདི་ལས་སྤྱད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི་མ་འོངས་པའི་རྣམས་

བསྐྱལ་དང་སྒྱུར་བར་ངེས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེའི་ཕུང་པོ་དེ་འགག་པ་མེད་
 ན་ནི། དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་འབྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྒྲེ་བ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ན། སྒྲེ་བ་མི་དམིགས་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཟད་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་ཆེ་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་
 གཉིས་སྤྱག་སྤྱངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཉོན་མོངས་
 པས་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་ཆ་ད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བཅིངས་པ་སྤངས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འདོད་དོ་
 ལྷམ་དུ་སེམས་ན། མདོ་སྡེ་ལས། སྟོན་བྱས་མྱ་ངན་འདས་སེཞེས། །ཤུ་རེའི་བྱ་
 ཡིས་བཤད་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་བསྐྱུངས་འདི་ལེགས་བརྗོད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་
 བཤད། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 པར་ངེས་གྱི། ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་
 ལྟ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ།
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་བཤད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། གང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱབ་པར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་རིགས་

སོ། ། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས།
 མ་རིག་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་བ་ལ། ཡང་དག་ཤེས་པས་ནམ་བཏགས་ན། སྦྱོ་བ་དང་
 རི་འགགས་པའང་རུང་། གང་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་སྤྱང་ན་འདས། །བྱ་བ་བྱས་པའང་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་དག་བཅོམ་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོ་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་
 མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདག་གི་སྦྱོ་
 བ་ཟད་དོ། །ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་བཞེན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་
 གཞན་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་
 རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱ་ངན་འདས་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན། །དངོས་པོ་སྦྱོས་པ་ཞིག་པ་ལ། ཇི་ལྟར་འགོག་པ་ནམ་བཏགས་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྦྱོ་བ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །ནམ་པར་
 འཇིག་པས་འགོག་འགྱུར་གྱི། །འདུས་བྱས་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་སྤྱ་ལ་མངོན་
 སུམ་འགྱུར། །ཞིག་ཅེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་
 རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོ་བ་གཞན་མཐའ་དག་དང་
 མི་མཐུན་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པས། ཉན་རང་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་སྦྱོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པར་

འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ལ། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་རྫོམ་པ་གཞན་སྤྱི་མཐའ་
 དག་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་འཛིག་ཚུལ་ལ་
 གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱར་པ་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་
 མ་ཞུགས་སྒྲུང་བས། ཁོ་བོས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
 དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་དམ་པ་ནལ་འཕྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་བཞེད་པ་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་
 མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་འི་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་
 བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དུག་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཐབས་
 པནི་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་ལ་གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཐབས་པའི་དོན་གོམས་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དོན་དེ་དག་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་གོམས་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་སྤྱིད་པར་རྟོན་བཏན་བྱས་ཟིན་འབད་
 ཚུལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས། གོམས་པས་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་དེ་དག་མངོན་
 སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཐྱིབ་མཐོང་
 སྤང་མ་ལུས་པ་སྟོང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་བའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་ཐྱིབ་སྒྲིམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་པར་
 ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་བཀག་པའི་བདག་
 མེད་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཅི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
 པའི་ས་བོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་སྐྱས་པ་ཉམས་སོ་ཞི་ན། འོ་ན་འཁོར་
 ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་བརྟན་པ་དེ། དེ་ཉིད་གང་གི་ཆེད་དུ་བརྟན་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོས་
 ཆད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲིམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྐྱིབ་མཐོང་སྤང་མ་
 ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་
 མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་སྒྲིམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་རྒྱས་
 པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་དབུ་མའི་རྩ་བ་གཏན་ནས་རྟོགས་མི་
 དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། འདི་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་
 པ་མཚུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་
 རས་བསྒྲིམས་ན་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་སྤྲིད་པར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཛིན་རྟོན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་

གྲང་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
 ལྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་འཆང་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་
 ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཕབས་ནས་
 བསྒྲམས་གྲང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མི་སྒྲིལ། དེ་ལྟར་མངོན་
 སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མི་
 རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ལྟོབས་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དེ་དང་དོན་
 ཡིན་ནེ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉོན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ནམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །